

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
TÜRK DİLİ BİLİM DALI

MUMAMMED BİN MUSTAFA TARAFINDAN İSTİNSAH EDİLEN TABİRNAME
(IA-37A): İNCELEME-METİN-DİZİN-TIPKIBASIM

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Deniz ALTUN BİLGİN

İSTANBUL 2019

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
TÜRK DİLİ BİLİM DALI

MUMAMMED BİN MUSTAFA TARAFINDAN İSTİNSAH EDİLEN TABİRNAME

(IA-37A): İNCELEME-METİN-DİZİN-TIPKIBASIM

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan

Deniz ALTUN BİLGİN

TEZ DANIŞMANI

Prof. Dr. Gülden SAĞOL YÜKSEKKAYA

İSTANBUL 2019



MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Yüksek Lisans öğrencisi Deniz ALTUN BİLGİN'in Muhammed bin Mustafa Tarafından İstinsah Edilen Tabirname (1a-37a): İnceleme-Metin- Dizin-Tıpkıbasım) konulu tez çalışması jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Türk Dili Bilim Dalı Yüksek Lisans tezi olarak oy birliği / oy çokluğu ile başarılı bulunmuştur.

İmza

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Gülden SAĞOL YÜKSEKKAYA
Üniversitesi Marmara Üniversitesi

Üye : Prof. Dr. Mesut ŞEN
Üniversitesi Marmara Üniversitesi

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Dilek HERKMEN
Üniversitesi Düzce Üniversitesi

ONAY

Yukarıdaki jüri kararı Enstitü Yönetim Kurulu' nun 24../.05../ 2019 tarih ve 2019./12-06 sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Okan YERLİOT
Müdür



İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	VI
ÖZET.....	VIII
ABSTRACT.....	IX
ÇEVİRİ YAZI ALFABESİ.....	X
KISALTMALAR VE İŞARETLER.....	XI
GİRİŞ.....	1
1. RÜYA.....	2
2. TABİRNAME.....	4
2.1. Tabir ve Tabirname Üzerine Tezler.....	5
2.2. Tabir ve Tabirname Üzerine Makaleler.....	13
2.3. Tabir ve Tabirname Üzerine Kitaplar.....	14
2.4. Tabir ve Tabirname Üzerine Bildiriler.....	14
3. MUMAMMED BİN MUSTAFA TARAFINDAN İSTİNSAH EDİLEN TABİRNAME.....	15
3.1. Müstensihî/Tarihi.....	15
3.2. Tabirname.....	15
3.2.1. Tavsifi.....	15
3.2.2. İçeriği.....	16
3.2.3. Kelime Hazinesi.....	18
3.2.4. Sahası ve Dili.....	19
3.2.5. Üzerinde Yapılan Çalışmalar.....	19
İNCELEME.....	20
1. YAZIM ÖZELLİKLERİ.....	21
1.1. Ünlülerin Yazımı.....	21
1.1.1. a ünlüsünün yazımı.....	21

1.1.2. e ünlüsünün yazımı.....	21
1.1.3. ı ünlüsünün yazımı.....	22
1.1.4. i ünlüsünün yazımı.....	22
1.1.5. u, ü, o, ö, ünlülerinin yazımı.....	23
1.2. Ünsüzlerin Yazımı.....	24
1.2.1. b-p ünsüzlerinin yazımı.....	24
1.2.2. c-ç ünsüzlerinin yazımı.....	24
1.2.3. t-d ünsüzlerinin yazımı.....	25
1.2.4. s ünsüzünün yazımı.....	26
1.2.5. k-g ünsüzünün yazımı.....	27
1.2.6. ñ ünsüzünün yazımı.....	27
1.3. Bitişik Yazım.....	27
1.4. Hemzenin Yazımı.....	28
1.5. Şeddenin Yazımı.....	29
1.6. Farklı Yazımı Olan Kelimeler.....	29
2. DİL ÖZELLİKLERİ.....	31
2.1. SES BİLGİSİ.....	31
2.1.1. Ünlüler.....	31
2.1.1.1. Ünlü Uyumu.....	31
2.1.1.1.1. Kalınlık-İncelik Uyumu.....	31
2.1.1.1.2. Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu.....	31
2.1.1.2. Ünlü Değişmeleri.....	32
2.1.1.2.1. e~i değişmesi.....	32
2.1.1.2.2. u~ı değişmesi.....	33
2.1.1.3. Ünlü Düşmesi.....	33
2.1.1.4. Ünlü Karşılaşması.....	33

2.1.2. Ünsüzler.....	34
2.1.2.1. Ünsüz Uyumu.....	34
2.1.2.2. Ünsüz Değişmeleri.....	34
2.1.2.2.1. -ñ- > -m- Değişimi.....	34
2.1.2.2.2. t- > d- Değişimi.....	34
2.1.2.2.3. b- > v- Değişimi.....	35
2.1.2.2.4. -b- > -v-, -b > -v Değişimi.....	36
2.1.2.2.5. k- > g- Değişimi.....	36
2.1.2.2.6. - ğ- > -v- Değişimi.....	36
2.1.2.3. Tonlulaşma.....	36
2.1.2.4. İç Ses Ünsüz Türemesi.....	37
2.1.2.5. Ünsüz Düşmesi.....	37
2.1.2.6. Yer Değiştirme.....	38
2.1.2.7. İkizleşme.....	38
2.1.2.8. “y” Türemesi.....	38
2.2. ŞEKİL BİLGİSİ.....	38
2.2.1. Çekim Ekleri.....	38
2.2.1.1. İsim Çekim Ekleri.....	38
2.2.1.1.1. Çokluk Eki.....	38
2.2.1.1.2. İyelik Ekleri.....	39
2.2.1.1.3. Aitlik Eki.....	40
2.2.1.1.4. Hâl Ekleri.....	40
2.2.1.1.4.1. Yönelme Hâli.....	40
2.2.1.1.4.2. Belirtme Hâli.....	40
2.2.1.1.4.3. Bulunma Hâli.....	41
2.2.1.1.4.4. Ayrılma Hâli.....	41

2.2.1.1.5. İlgi Eki.....	42
2.2.1.1.6. Vasıta Eki.....	42
2.2.1.1.7. Eşitlik Eki.....	42
2.2.1.1.8. Yön Eki.....	42
2.2.1.2. Fiil Çekim Ekleri.....	43
2.2.1.2.1. Haber Kipleri.....	43
2.2.1.2.1.1. Geniş Zaman.....	43
2.2.1.2.1.2. Geniş Zamanın Menfisi.....	43
2.2.1.2.1.3. Belirli Geçmiş Zaman.....	43
2.2.1.2.1.4. Belirli Geçmiş Zamanın Menfisi.....	44
2.2.1.2.1.5. Belirsiz Geçmiş Zaman.....	44
2.2.1.2.1.6. Belirsiz Geçmiş Zamanın Menfisi.....	45
2.2.1.2.1.7. Gelecek Zaman.....	45
2.2.1.2.1.8. Şimdiki Zaman.....	45
2.2.1.2.2. Dilek Kipleri.....	45
2.2.1.2.2.1. Şart Kipi.....	45
2.2.1.2.2.2. Şart Kipinin Menfisi.....	46
2.2.1.2.2.3. Emir Kipi.....	46
2.2.1.2.2.4. Emir Kipinin Menfisi.....	46
2.2.1.2.2.5. İstek Kipi.....	46
2.2.1.2.2.6. İstek Kipinin Menfisi.....	47
2.2.1.2.2.7. Gereklilik Kipi.....	47
2.2.1.2.3. Birleşik Kipler.....	47
2.2.1.2.3.1. Hikaye.....	47
2.2.1.2.3.1.1. Geniş Zamanın Hikayesi.....	47
2.2.1.2.3.1.2. Belirsiz Geçmiş Zamanın Hikayesi.....	47

2.2.1.2.3.2. Rivayet.....	48
2.2.1.2.3.3. Şart.....	48
2.2.1.2.3.3.1. Geniş Zamanın Şartı.....	48
2.2.1.2.3.3.2. Geniş Zamanın Şartının Menfisi.....	48
2.2.1.2.3.3.3. Belirli Geçmiş Zamanın Şartı.....	48
2.2.1.2.3.3.4. Belirli Geçmiş Zamanın Şartının Menfisi.....	48
2.2.1.2.3.3.5. Belirsiz Geçmiş Zamanın Şartı.....	49
2.2.1.2.3.3.6. Belirsiz Geçmiş Zamanın Şartının Menfisi.....	49
2.2.1.2.4. İsim Fiili.....	49
2.2.1.2.4.1. Geniş Zaman.....	49
2.2.1.2.4.2. Belirli Geçmiş Zaman.....	49
2.2.1.2.4.3. Şart.....	49
2.2.1.2.4.4. i- Fiilinin Zarf Fiili.....	50
2.2.1.2.4.5. İsim Fiilin Menfisi.....	50
2.2.1.2.5. Sıfat Fiiller.....	50
2.2.1.2.6. Zarf Fiiller.....	51
METİN.....	52
DİZİN.....	105
KİŞİ VE YER ADLARI DİZİNİ.....	322
KAYNAKÇA.....	328
ÖZ GEÇMİŞ.....	332
TIPKIBASIM.....	333

ÖN SÖZ

Bu tez çalışması, Muhammed b. Mustafa tarafından H.1110/M.1699 yılının Rebiü'l-ahir ayında istinsah edilen tabirnamenin Ia-VIIIb ve 1b-37a varaklarını içermektedir. Yazarı bilinmediği için başka nüshaları bulunamayan eserin bilinen tek nüshası Süleymaniye Kütüphanesi Reisülküttab Efendi kısmında, 450 numarada kayıtlıdır. 17. yüzyılda istinsah edilmiş olmakla birlikte yer yer Eski Anadolu Türkçesi özellikleri de göstermektedir. 219 varaktan oluşan tabirnamenin son varağında eserin istinsah edildiği yıl ve müstensihî hakkında bilgiler vardır.

26 baptan oluşan ve harekesiz nesih ile mensur olarak kaleme alınan eserde, her sayfada 15 satır vardır. Muhteviyat kısmındaki satır sayısı 12-14 arasındadır. Tezimiz eserin muhteviyat kısmı ile beraber kırk altı varaklık bölümünü içermektedir. Bu bölüm muhteviyat sonrasında sekizinci baptaki yasemin bitkisinin tabiri ile son bulmaktadır. Eserde klasik giriş kısmı bulunmamakta, muhteviyatın ardından baplara geçilmektedir.

Tez çalışmamız giriş, inceleme, metin, dizin ve tıpkıbasımı içeren beş ana bölümden oluşmaktadır.

Giriş bölümünde rüya, tabirname, tabirname üzerine yapılan çalışmalar ve üzerinde çalıştığımız metnin müstensihî, tavsifî, içeriği, kelime hazinesi, sahası ve dili, üzerinde yapılan çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir.

İnceleme bölümünde metnin imla, ses ve şekil bilgisi özellikleri üzerinde durulmuş, yeri geldiğinde önceki dönemlerle mukayese edilmiştir.

Tezimizin üçüncü bölümünde metnin transkripsiyonu yapılmıştır. Metinde geçen ayet, hadis ve birkaç beyit Arap harfli olarak yazılmış, ayetlerin tercümesi Diyanet İşleri Başkanlığının internet adresindeki çeviriden faydalanılarak yapıp dipnotlarda verilmiştir.

Dördüncü bölüm olan dizinde, metinde geçen tüm kelimeler alfabetik olarak sıralanmış ve kelimelerin metindeki anlamları verilmiştir. Yine bütün kelimelerin hangi dilden alındığı yanlarına eklenmiş, metinde kaç kere geçtiği belirtilmiştir. Ek olarak “Kişi ve Yer Adları Dizini” hazırlanmıştır. Dizin çalışmasında Türksözdiz programı kullanılmıştır.

Beşinci bölümde metnin Ia-VIIIb ve 1b-37a varaklarının tıpkıbasımı yer almaktadır.

Tez çalışmamda, bana akademik bilgisi ile her konuda yardımcı olan, anlayışla hatalarımı düzelten, yardımlarını esirgemeyen değerli hocam Prof. Dr. Gülden SAĞOL YÜKSEKKAYA'ya teşekkürlerimi sunmak isterim. Ayrıca bu süreci benimle paylaşan, fikir alışverişi yaptığım arkadaşım Seda TEMİZ DEMİRCİ'ye, desteklerini esirgemeyen eşim Ahmet BİLGİN'e ve her daim yanımda olan aileme çok teşekkür ederim.

Deniz ALTUN BİLGİN



ÖZET

Bu çalışma, Muhammed b. Mustafa tarafından istinsah edilen 219 varaklık tabirnamenin muhteviyat kısmı ile birlikte toplam kırk altı varağını içermekte ve beş ana bölümden oluşmaktadır.

Giriş kısmında rüya, tabirname, tabirname üzerine yapılan çalışmalar ve üzerinde çalıştığımız metnin müstensihî, tavsifi, içeriği, kelime hazinesi, sahası ve dili, üzerinde yapılan çalışmalardan bahsedildi.

İnceleme kısmında metnin imla, ses ve şekil bilgisi özellikleri üzerinde durulup yeri geldiğinde önceki dönemlerle mukayese edildi.

Metin kısmında tabirnamenin Ia-VIIIb ve 1b-37a varaklarının transkripsiyonu yapıldı. Ayet, hadis ve beyitler Arap harfli olarak yazılıp ayetlerin çevirileri dipnotta gösterildi.

Dizinde, metinde geçen tüm kelimeler alfabetik olarak sıralanıp kelimelerin metindeki anlamları, hangi dilden alındığı, metinde kaç kere geçtiği yazıldı.

Kaynakçanın ardından son kısımda metnin Ia-VIIIb ve 1b-37a varaklarının tıpkıbasımı sunuldu.

Anahtar Kelimeler: Eski Anadolu Türkçesi, Tabirname, Rüya, Muhammed b. Mustafa

ABSTRACT

This study contains five main chapters and 46 sheets together with the contents part of Tabirname which is a 219 sheet book copied by Muhammet B. Mustafa.

In the introduction section, firstly it was mentioned from what a dream is, dream interpretation books and studies on these books. Then, information was given about the copyist, description, content, vocabulary, field and language of the text subject to this study.

In the analysis section, orthography, phonetical and morphological features of the text were studied and they were compared to the language characteristics of the previous periods.

In the text section, the transcription of the sheets Ia-VIIIb and 1b-37a was made. The verses of Quran, hadiths and couplets were written in Arabic letters in the text and translations of them were given in the footnotes.

In the index section, all the words in the text were sorted alphabetically and information was given about the meanings of this words, which language they were taken and how many times they were written in the text.

After bibliography, in the last chapter, the facsimile of the sheets Ia-VIIIb and 1b-37a were presented.

Keywords: Old Anatolian Turkish, tabirname, dream, Muhammed b. Mustafa.

ÇEVİRİ YAZI ALFABESİ

İşaret	Transkripsiyon	İşaret	Transkripsiyon
ا	a, ā	ش	ş
ء	'	ص	ş
ب	b, p	ض	đ, ž
پ	b, p	ط	ţ
ت	t	ظ	ẓ
ث	ṯ	ع	‘
ج	c, ç	غ	ǧ
چ	ç	ف	f
ح	ḥ	ق	q
خ	ḫ	ك, گ	k, g, ñ
د	d	ل	l
ذ	ẓ	م	m
ر	r	ن	n
ز	z	و	v, u, ū, ü, o, ö
ژ	j	لا	la, lā
س	s	ى	ı, i, ī, y

KISALTMALAR VE İŞARETLER

Ar. Arapça

A.g.e Adı geçen eser

Bs. Basım

c. Cilt

Erm. Ermenice

Far. Farsça

İbr. İbranice

Krş. Karşılaştırınız

Lat. Latince

Moğ. Moğolca

Öz. Özel İsim

Sogd. Sogdca

s. Sayfa

T. Türkçe

Yun. Yunanca

→ Bakınız.

() Ses olaylarını gösterir.

<> Eksik yazılmış unsurları gösterir.

>< Fazla yazılmış unsurları gösterir.

< Kelimenin kökenini gösterir.

+ İsim tabanına gelen ek

- Fiil tabanına gelen ek

? Metinde emin olunamayan ve bulunamayan yerlerde kullanılmıştır.

~ Değişik iki şekli gösterir.



1. RÜYA

Birçok kaynakta benzer şekilde tanımlanan rüya kavramını İlyas Çelebi şöyle tanımlamıştır: “Sözlükte “görmek” anlamındaki rü’yet kökünden türeyen rü’yâ kelimesi uyku sırasında zihinde beliren görüntülerin bütünü (düş) ifade eder.”¹ İsmâil Hakkı Bursevî ise rüyayı “Uykuda görülen hayalî şekillerden, dışta meydana gelen enfüsî ve âfâkî durumlardan örneklere sahip şekillere geçmek.” olarak açıklamıştır.² Arapçada *rüya*, Farsçada *hâb* olan *tüş* kelimesi ilk olarak Eski Uygurca metinlerde görülmektedir. Aynı zamanda Eski Türkçede rüya, *tüş* sözcüğünün yanında *tül* ile de karşılanmaktadır.³ “bu muntag tül tüşeyük men.”⁴ Clouson *tüş*’ün yanında geçen *tül* şeklini kural dışı (unusual) örnek olarak değerlendirmiştir.⁵ Kelime *Divanu Lugati’t-Türk ve Kutadgu Bilig*’de de *tüş* şeklinde geçmektedir.

Uyku halinde görmekte olup etkisi altında kalınan rüyalar insanlık tarihi boyunca merak edilmiştir. Öyle ki dilimizde bu kavrama dair birçok kelime ve deyim vardır. Edebî metinlerde motif olarak da kullanılmıştır. *Düş, ağır basma, seyr, vak’a, vakia, zuhurat, düş azmak, düş görmek, düş yormak, kara basan, kara düş, kara kaygılı rüya, karakura, karakura basan, karakura basmak, karakura düş görmek* Orhan Şaik Gökyay’ın sıraladığı kelime ve deyimlerdir.⁶

Türk kültüründe zihinde beliren bu görüntüler boş bir hayal değil ilahi bir mesaj ve uyarı olarak kabul edilmiştir. Rüya motifinin bulunduğu bazı edebî metinlerde bunun örneklerine rastlanmaktadır. Destan kahramanları hareketlerine yön vermesi bakımından rüyaları önemsemişlerdir.

Oğuz Kağan Destanı’nda:

Oğuz Kağanın bilge danışmanı Uluğ Türük, bir gün rüyasında "bir altın yay" ile "üç gümüş ok" görür. Altın yay, dünyanın üzerinde ve bütününi kaplayacak şekilde gün doğusundan gün batısına kadar uzanmış bir vaziyettedir. Gümüş oklar ise, uçları kuzeye çevrilmiş bir durumdadır. Bunlardan "altın yay" hakimiyeti ve hükümdarlığı, "gümüş oklar" da tabi olmayı temsil eder Böylece Tanrı, Uluğ Türük’ün rüyası vasıtasıyla iradesini ve mesajını Oğuz Kağana ulaştırmış olur. Daha açık ve kesin bir ifade ile söylemek gerekirse, Tanrı, Oğuz

¹ İlyas Çelebi “Rüya,” İslam Ansiklopedisi, TDV Yayınları, İstanbul, 2008, c.35, s. 306-307

² İsmâil Hakkı Bursevî, *Rûhu’l-beyân*, İstanbul, 1330, c. IV, s. 266

³ Andras Rona Tas, “Dream, Magic Power and Divination in The Altaic World”. *Acata Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae XXV*.1972, s. 227-236.

⁴ Sir Gerard, Clouson *An Etymological Dictionary of PreThirteenth- Century Turkish*. Oxford: Clarendon Press., 1972, s. 490b

⁵ Sir Gerard, Clouson, a.g.e., s. 490b

⁶ Orhan Şaik Gökyay, “Rüyalar Üzerine”, II. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri, c.4, Ankara, 1982, s. 183.

Kağandan sonra hakimiyetin ve hükümdarlığın hangi oğullarına verileceğini, hangi oğullarının da onlara tabi olacağını "altın yay" ve "gümüş oklar" vasıtasıyla kendisine göstermiştir. Uluğ Türük, bu rüyayı Oğuz Kağana anlatır ve "Gök Tanrı düşümde ne verdiyse gerçek olsun. Tanrı bütün dünyayı senin soyuna bağışlasın" şeklinde bir dilekte bulunur. Bundan sonra, Uluğ Türük'ün rüyasında gördüğü durum gerçekleşir.⁷

Göç Destanı 'nda:

Bir gün Buğu Han bir düş görür. Düşünde kendisine bir peri kızı gözükmiştir. Bu düşü Buğu Han her gece, yedi yıl, altı ay ve yirmi iki gün üst üste görür, Ve her gece Perikızı, Buğu Han'ın düşünde onunla konuşur, danışır; son gece, ayrılacağı vakit Buğu Han'a , dünyanın efendisi olacağı haberini verir. Han uyanınca ordusunu toplar, her ordunun başına bir kardeşini tayin eder, Moğollar'ın Kırgızlar'ın, Tangutlar'ın ve Çinlilerin üzerine seferlere yollar. Dört kardeşin dördü de seferden zaferle döner ve Orhun vadisini zengin ganimetlerle doldurur, bu arada Ordu-Balığ şehri de kurulmuş olur.⁸

Manas ve Edige Destanları 'nda:

Manas, Kanıkey, Almanbet rüya görmekte ve bu rüyalar kahramanları yapacakları işlerde yönlendirmektedir. Manas bir rüya görür ve rüyasını Acıbay'a yorumlattırır. Bu rüyada Almanbet'in gelişi müjdelenmektedir. Kanıkey de gördüğü bir rüyayı, Manas'ın dirilmiş olabileceğine yorar. Coloy'un karısı da rüyasında Manas'ın sürülerine saldırdığını görür. Coloy'dan onunla savaşmamasını rica eder ama fayda etmez. Edige Destanı'nda Edige ve Toktamış'ın rüya gördüklerini görüyoruz. Halk hikâyelerinde de rüya çok önemlidir. Görülen rüya sonucunda rüyadaki sevgiliyi bulmak için hikâye kahramanı yollara düzülür.⁹

Battal Gazi Destanı 'nda:

Yolda bir yerde uyuyup rüyasında Cafer'in kendi oğlu olacağı ve Rum diyarını fethedeceği müjdelendir. Bir süre sonra Emir Numan ölür ve yerine oğlu Ömer, Malatya emiri olur. Yine bu sırada hizmetçisi Tavabil Rumi, Hüseyin Gazi'ye oğlu olduğunu müjdeler.¹⁰

⁷ Salim Koca, İdeal Bir Türk Hükümdar ve Başkomutanı Olarak Oğuz Kağan (Oğuz Kağan Destanının Türk Kültür Tarihi Bakımından Değerlendirilmesi), Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yayınları: 5, Konya, 2011, s..85

⁸ M. Necati Sepetçioğlu, Karşılaştırmalı Türk Destanları, İrfan Yayınevi, İstanbul, 1998, s.133-134

⁹ Sevtap Yazar, Destan, Halk Hikayesi ve Masal Arasındaki İlişkiler ve Bu Unsurların Destanlara Yansıması, <http://web.deu.edu.tr/~ilyas/edebiyat/destan-htm>

¹⁰ Necati Demir ve Mehmet Dursun Erdem, "Türk Kültüründe Destan ve Battal Gazi Destanı", Turkish Studies, Türkoloji Dergisi, Sayı: 1, 2006, s. 105

Dede Korkut Hikayeleri'nde:

Salur Kazan'ın evinin yağmalanması sırasında, Karaçuk Çoban'ın kaygılı rüya görmesi üzerine, bu hayra yorulmaz ve tedbir alınır. Salur Kazan da rüya görür, bu rüya onu kaygılandırır ve ülkesine döndüğünde ülkesini yağmalanmış olarak bulur. Kazılık Koca oğlu Yigenek de bir rüya görür. Ve bu rüya sonucu yoldaşlarıyla Düzmürd Kal'asına giderek babasını kurtarır.¹¹

Ayet ve hadislerde de yer bulan rüya, İslam kültüründe de önemli bir yere sahiptir. Hz. Muhammed'e de vahiyler altı ay boyunca rüya şeklinde gelmiştir. Yine Peygamber efendimizin sabah namazlarından sonra sahabilerin, varsa rüyalarını tabir ettiği söylenir.¹² Güzel rüyaların tabir edilip kötü rüyaların anlatılmasını hoş karşılamadığı belirtilir. Yusuf suresinde (Yusuf 12/43,46), Hz. Yusuf'a rüya yorumunun öğretildiği anlatılmaktadır. İslam kültüründe rüyanın bu derece önemli olması İslam alimlerini bu konuda değerlendirme yapmaya yönlendirmiştir. Alimlere göre dini anlamda üç tür rüyadan bahsedilir.

1. Rahmanî Rüya: Bir melek aracılığı ile gerçekleşen rüyalar. Müjdeleyen, korkutan, uyaran bu rüyaların peygamberler, veliler, inançlı kişiler tarafından görüldüğüne inanılır. Bu çeşit rüyalara *sadık rüya* veya *salih rüya* da denir.

2. Şeytanî Rüya: Batıl kabul edilen, şeytanın aldatma, vesvese ve korkutmalarıyla meydana gelen bu rüyalara itibar edilmez ve tabiri yapılmaz. Bu rüyalara ahlâm ve adgâs-ı ahlâm adı da verilmiştir.

3. Nefsanî Rüya: Kaynak, kişinin kendisi ve nefsidir. İnsanların gün içinde yaşadıkları, etkilendikleri şeylerin rüyalarıdır.¹³

2. TABİRNAME

Rüyada görülenlerin neye işaret ettiğini açıklayan ilme tabir, bu rüyaları yorumlayan kişilere muabbir ve bu konuda yazılmış eserlere de tabirname denir.¹⁴

¹¹ Aytunç Altındal, Gül ve Haç Kardeşliği, Alfa Yayınları, İstanbul, 2004, s. 155

¹² Buhârî, "Ta'bir", 47; Ebû Dâvûd, "İmân", 10; Dârimî, "Rü'yâ", 13

¹³ İlyas Çelebi a.g.e., s. 306.

¹⁴ İlyas Çelebi a.g.e., s. 307.

Tabirname bu adı dışında *ta'birât-ı vukûât*, *ta'birât-ı rü'yâ*, *rü'yâ-nâme*, *vâkıa-nâme*, *segir-nâme*, *güzâriş-nâme* gibi adlarla da anılmıştır.¹⁵

Rüya ve tabir İslamiyet'ten önce de sonra da Türk kültüründe önemli bir yere sahip olmuştur. Sadece İslamiyet'ten önce destanlara ve İslami dönem ilk ürünü Kutadgu Bilig'e bakıldığında bile bu kanıya varabilir. "Kutadgu Bilig'de rüya tabiriyle ilgili müstakil bir bölüm vardır (4366-4375. beyitler)."¹⁶ Bu sebeple de rüya tabiri alanında eser yazma isteğinin doğmuş olması normaldir.

Türk edebiyatındaki tabirnamelerin çoğunun Arapçadan tercüme edildiği bilinmektedir. İbn-i Sîrîn ve Ca'fer es-Sâdık'ın tabirnameleri Türkçeye ilk çevrilenlerdir.¹⁷ Bazı rüya yorumcuları tabirnamelerde kaynak olarak gösterilmektedir. Bu anlamda yine İbn-i Sîrîn ve Ca'fer es-Sâdık'ın bizim üzerinde çalıştığımız tabirnamede olduğu gibi diğer tabirnamelerde de yer aldığı görülür.

Tabirnameler halkın da rüyalarını yorumlamak için başvurduğu kaynaklar olduğu için sade dille yazılmışlardır. Genellikle mensur şekilde yazılmakla beraber manzum örnekleri de vardır. Yazıldığı dönemin söz varlığını, halk yaşayış ve inanışlarını yansıtmaktadırlar. Halk için yazıldığından sanat kaygısı güdülmemiştir. Bu sebeple bu eserler öğretici metinler olarak değerlendirilebilir. Nitekim, Agâh Sırrı Levend tabirnameleri didaktik eser olarak kabul eder.¹⁸

Türk kültür ve edebiyatında rüya tabirine ve tabirnamelere özel bir önem verilmiştir. Kütüphanelerdeki tabirname nüshalarının çokluğundan, bu konularda yapılan çalışmalardan bu görülebilir. Adem Balaban, kütüphanelerden 106 Türkçe yazma tabirname 11 tez çalışması tespit etmiştir. Bu 11 çalışmanın ardından 12 tez çalışması daha yapılmıştır. Yine kaynaklarda ve bu çalışma sırasında tespit edilen 13 makale, 7 kitap, 4 bildiri mevcuttur.

2.1. Tabir ve Tabirname Üzerine Tezler

1. Tezin adı: Tüş Tabir-nâmesi, Timur Ali Bin Abdülkerim (İnceleme-Metin-İndeks)

¹⁵ Gökyay, Orhan Şaik ve Vildan S. Coşkun (1991), Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, "Tabir-nâme" Maddesi, TDV Yay., İstanbul. s. 332

¹⁶ Gökyay, Orhan Şaik ve Vildan S. Coşkun a.g.e., s. 332

¹⁷ Arzu Erdoğan, Türkçe Rüya Tabirnameleri ve İbn-i Sîrîn'den Tercüme Edilen Bir Tabir-nâme, s. 3

¹⁸ Agah Sırrı Levend, Türk Edebiyatı Tarihi, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1988, c.1, s.166.

Tezi hazırlayan: Şükrü Baştürk

Danışman: Prof. Dr. Hatice Şahin

Tezin türü: Doktora Tezi

Üniversite / Enstitü / Anabilim Dalı: Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,
Türk Dili ve Edebiyatı / Türk Dili Bilim Dalı

Yıl: 2008

2. Tezin adı: Müşkil-Güşa-Tabir-nâme (Dil bilgisi-Metin-Dizin)

Tezi hazırlayan: Hatice Eminoğlu

Danışman: Doç. Dr. Emine Yılmaz

Tezin türü: Doktora Tezi

Üniversite / Enstitü / Anabilim Dalı: Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler
Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı / Türk Dili Bilim Dalı

Yıl: 2003

3. Tezin adı: Türkçe Rüya Tabir-nâmeleri ve İbn-i Sirin'den Tercüme Edilen Bir Tabir-
nâme (İnceleme-Metin-İndeks)

Tezi hazırlayan: Arzu Erdoğan

Danışman: Prof. Dr. Emine Gürsoy Naskali

Tezin türü: Yüksek Lisans Tezi

Üniversite / Enstitü / Anabilim Dalı: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,
Türk Dili ve Edebiyatı / Türk Dili Bilim Dalı

Yıl: 1993

4. Tezin adı: Kitabut-Tabir (Tabir-nâme-i Türkî)

Tezi hazırlayan: Sadi Yılmaz

Danışman: Prof. Dr. Ahmet Topaloğlu

Tezin türü: Yüksek Lisans Tezi

Üniversite / Enstitü / Anabilim Dalı: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,
Türk Dili ve Edebiyatı / Türk Dili

Yıl: 1998

5. Tezin adı: Eski Anadolu Türkçesine Ait Bir Tabir-nâme (İnceleme-Metin-Dizin)

Tezi hazırlayan: Sümeyra Sönmez Açık

Danışman: Dr. Emine Erdoğan

Tezin türü: Yüksek Lisans Tezi

Üniversite / Enstitü / Anabilim Dalı: Sivas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,
Türk Dili ve Edebiyatı / Türk Dili Bilim Dalı

Yıl: 2009

6. Tezin adı: Tabir-nâme (İnceleme-Metin-Dizin)

Tezi hazırlayan: Ali İhsan Avcu

Danışman: Prof. Dr. Ayşehan Deniz Abik

Tezin türü: Yüksek Lisans Tezi

Üniversite / Enstitü / Anabilim Dalı: Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler
Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı / Türk Dili Bilim Dalı

Yıl: 2008

7. Tezin adı: Tabir-nâmeler Üzerine Bazı Araştırmalar

Tezi hazırlayan: Faruk Meral

Danışman: Yard. Doç. Dr. Pakize Aytaç

Tezin türü: Yüksek Lisans Tezi

Üniversite / Enstitü / Anabilim Dalı: Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,
Türk Halk Edebiyatı Anabilim Dalı

Yıl: 1996

8. Tezin adı: Seyyid Süleyman'ın Tabir-nāmesi Üzerine Bir Çalışma

Tezi hazırlayan: Ahmet Yaşar Zengin

Danışman: Yard. Doç. Dr. Pakize Aytaç

Tezin türü: Yüksek Lisans Tezi

Üniversite / Enstitü / Anabilim Dalı: Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,
Türk Halk Edebiyatı Anabilim Dalı

Yıl: 1997

9. Tezin adı: İbn Sirin'in Cevamiu't-Tabir Fi'r-Rüya Adlı Eseri

Tezi hazırlayan: İbrahim Tabak

Danışman: Prof. Dr. Hasan Kamil Yılmaz

Tezin türü: Yüksek Lisans Tezi

Üniversite / Enstitü / Anabilim Dalı: Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,
Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı

Yıl: 1999

10. Tezin adı: Rüyada Hadis Rivayeti Ve Hz. Peygamberi Rüyada Görmenin Dini Değeri

Tezi hazırlayan: Hatice Dülber

Tezin türü: Yüksek Lisans Tezi

Üniversite / Enstitü / Anabilim Dalı: Ankara Üniversitesi Üniversitesi, Sosyal
Bilimler Enstitüsü

Yıl: 1997

11. Tezin adı: Kur'an- ı Kerim'de Rüya Kavramı,

Tezi hazırlayan: Bünyamin Açıklalın

Tezin türü: Yüksek Lisans Tezi

Üniversite / Enstitü / Anabilim Dalı: Ankara Üniversitesi Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü

Yıl: 1996

12. Tezin adı: Ahmed-i Daî, Ta`Bîr-Nâme, (100NB-208B) giriş çevriyazılı metin - indeks-tıpkıbasım

Tezi hazırlayan: Erkan Demir

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Can Özgür

Tezin türü: Yüksek Lisans Tezi

Üniversite / Enstitü / Anabilim Dalı: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü / Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı / Türk Dili Bilim Dalı

Yıl: 2004

13. Tezin adı: Ta'bir-n?me-i Türki (inceleme-metin-dizinli sözlük)(2 cilt)

Tezi hazırlayan: Fatih Kırmalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Burhan Paçacıoğlu

Tezin türü: Yüksek Lisans Tezi

Üniversite / Enstitü / Anabilim Dalı: Cumhuriyet Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü / Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı / Türk Dili Bilim Dalı

Yıl: 2011

14. Tezin adı: Ta`bîrnâme-i Fârsî (Çeviri-inceleme)

Tezi hazırlayan: Hakan Yaman

Danışman: Doç. Dr. Nuri Şimşekler

Tezin türü: Yüksek Lisans Tezi

Üniversite / Enstitü / Anabilim Dalı: Selçuk Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü /
Doğu Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı / Fars Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı

Yıl: 2013

15. Tezin adı: Düş - nâme: Giriş - inceleme - metin - sözlük - tıpkıbasım

Tezi hazırlayan: Abdullah Özbek

Danışman: Prof. Dr. Mehmet Gümüşkılıç

Tezin türü: Yüksek Lisans Tezi

Üniversite / Enstitü / Anabilim Dalı: Fatih Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü /
Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı / Yeni Türk Dili Bilim Dalı

Yıl: 2015

16. Tezin adı: Tâbirname, Hazâ Kitab-ı Tabirnâme Kavlı-i Cā' fer-i Sadık: Giriş-
inceleme- metin- dizin

Tezi hazırlayan: Sibel Öz

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Osman Özer

Tezin türü: Yüksek Lisans Tezi

Üniversite / Enstitü / Anabilim Dalı: Bingöl Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü /
Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı / Yeni Türk Dili Bilim Dalı

Yıl: 2016

17. Tezin adı: Nidâ: Tenbîhnâme (Dil incelemesi, tenkitli metin, dizin)

Tezi hazırlayan: Murat Parlakpınar

Danışman: Prof. Dr. Ertuğrul Yaman

Tezin türü: Doktora Tezi

Üniversite / Enstitü / Anabilim Dalı: Yıldırım Beyazıt Üniversitesi / Sosyal Bilimler
Enstitüsü / Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Yıl: 2017

18. Tezin adı: Muhammed İbni Hasan İbni Aliyyi'l-Hüseyn'in Tabîr-nâme'si üzerinde dil bilgisi çalışması

Tezi hazırlayan: Özlem Çelebi

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nimet Kara

Tezin türü: Yüksek Lisans Tezi

Üniversite / Enstitü / Anabilim Dalı: Karabük Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü / Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı / Yeni Türk Dili Bilim Dalı

Yıl: 2017

19. Tezin adı: Ta'birname-i Muhyiddin Arabi Kuddise Sirruhu'l-Teala (1.-25.sayfalar) Transkripsiyon-dizin

Tezi hazırlayan: Marsıda Ameda

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Fatma Binnur Erdağı Doğuer

Tezin türü: Yüksek Lisans Tezi

Üniversite / Enstitü / Anabilim Dalı: Hacettepe Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü / Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Yıl: 2018

20. Tezin adı: Mähmud häsäniy tarafından Özbek Türkçesine tercüme edilen Hüsäyn İbn-i İbrâhim Muhämmäd ât-täflisiy'nin kâmilü't-tä'bir/mükämmäl tuş tä'birnâmäsi (7-61. sayfalar arası) (Transkripsiyon-inceleme-aktarı-dizin)

Tezi hazırlayan: Burcu Yılmaz

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Arzu Öztürk

Tezin türü: Yüksek Lisans Tezi

Üniversite / Enstitü / Anabilim Dalı: Marmara Üniversitesi / Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü / Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı / Türk Dili Bilim Dalı

Yıl: 2018

21. Tezin adı: Muhammed İbni Hasan İbni Aliyyi'l-Hüseyn'in tabirnamesi (metin, sözlük, dil incelemesi)

Tezi hazırlayan: Adem Balaban

Danışman: Doç. Dr. Zühal Kültüral

Tezin türü: Doktora Tezi

Üniversite / Enstitü / Anabilim Dalı: Marmara Üniversitesi / Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü / Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı / Türk Dili Bilim Dalı

Yıl: 2011

22. Tezin adı: Ta'bir-Nâme (dil özellikleri-metin-dizin)

Tezi hazırlayan: Serap Gündüz Tıraşcı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mustafa Toker

Tezin türü: Yüksek Lisans Tezi

Üniversite / Enstitü / Anabilim Dalı: Selçuk Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü / Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı / Türk Dili Bilim Dalı

Yıl: 2011

23. Tezin adı: Tabir-nâme tabir-nâme-i ibni sîrîn-i âfâkî (Giriş-metin-sözlük-tıpkıbasım)

Tezi hazırlayan: Abdurrahman Otugüzel

Danışman: Doç. Dr. Savaşkan Cem Bahadır

Tezin türü: Yüksek Lisans Tezi

Üniversite / Enstitü / Anabilim Dalı: Karadeniz Teknik Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü / Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Yıl: 2011

2.2. Tabir ve Tabirname Üzerine Makaleler

1. Öztürk, Arzu Erdoğan. Türkçe Yazma Tabir-nâmeler, Bir Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi, Yesevi Yayıncılık, İstanbul, 1995 c. 3 s.71-77.
2. Gökyay, Orhan Şaik “Tabir-nâmeler”, Tarih Ve Toplum C. 16, İstanbul, 1991 s. 204-206
3. Tören, Hatice, Tabir-nâme, Türkiyat Mecmuası, C. XX (1997), İstanbul, S. 415
4. Çetin, Halil, Ağaç Motifli Osmanlı Saltanat Rüyasının Tabir İlmi Açısından Değerlendirilmesi, Akademik Bakış Dergisi, 2012, c. 5 sayı 10 s. 25-38
5. Yılmaz, Kadriye- Çetin, Kamile, Rüyalar ve Niyaz-ı Mısri’nin Tabiratü’l-Vakiat Adlı Eserinde Rüyaların Dili, Turkish Studies International Periodical For The Languages Literature And History Of Turkish Or Turkic, Volume 2/4, Fall 2007
6. Balaban, Adem, Türkçe Yazma Tabirnameler, 2014, Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi, 9, 112- 132
7. Erdoğan, Mehtap, Rüya Tabirine Dair Bir Manzume: Diyarbakırlı Azmî’nin Miftâhu’l-Ma’ânî’si, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, c. 5 sayı 21 Volume 5, 2012
8. Tatçı, Mustafa, Kurt Muhammed Efendi'nin Tasavvufî Bir Rüyâ Tabir-nâmesi, Milli Folklor Dergisi, 2012
9. Deger, Mete Bülent, Yasin ŞERİFOĞLU, Tâhirü’l-Mevlevî’nin İstinsah Ettiği Müellifi Bilinmeyen Bir “Tabirname” Üzerine, TÜRKÜL Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi, 2015, sayı 5 s. 105-114
10. Yıldırım, Birol; Najı Qasem, Rafeq Hamood, Köstendilli Süleyman Şeyhi Efendi’nin Rüya Kavramı ve Rüya Yorumu hakkındaki Görüşleri, Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 2016/5, c. 5, sayı: 10, s 26-62
11. Taşkın, Emin Oryal ve Ömer Aydemir, “Freudyen düş yorumu ve geleneksel rüya tabirleri,” 3P Dergisi, pp. 0–0, 2004.
12. Sümbüllü, Yusuf Ziya, Tabir-nâme-i Hurûf Üzerine Bir İnceleme. KESİT AKADEMİ 1, 2016, s 1–11.
13. Demir, Abdullah, İbrahim Hakkı Erzurumi’nin Tabirnamesi, Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, 2018, C. 2, Sayı 10, s. 9-19.

2.3. Tabir ve Tabirname Üzerine Kitaplar

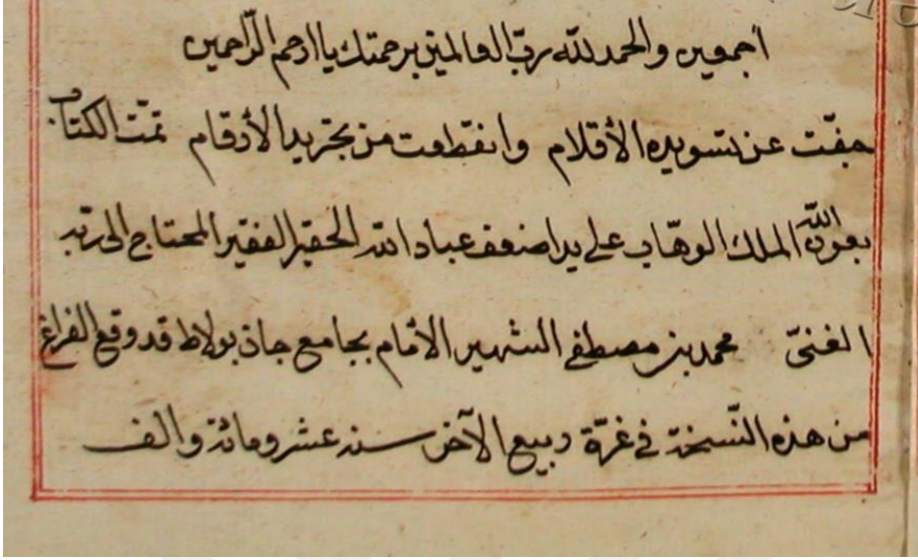
1. Yüksel, Hasan Avni. Türk İslam Ve Tasavvuf Geleneğinde Rüya, MEB Yayınları, İstanbul 1996.
2. Günay, Umay. Âşık Tarzı Şiir Geleneği Ve Rüya Motifi, Ankara, 1986.
3. Schimmel, Annemarie. Halifenin Rüyaları, İslamda Rüya Ve Rüya Tabiri, Çev. Tuba Erkmen. Kabalıcı Yayınevi, İstanbul, 2005
4. Tatçı, Mustafa- Çeltik, Halil. Türk Edebiyatında Tasavvufi Rüya Tabir-nâmeleri, Akçağ Yayınları, Ankara, 1995
5. Baştürk Şükrü, Timur Ali b Abdülkerim Tüş Tabirnamesi Giriş İnceleme Metin Dizin, Bursa Akademi, 2018.
6. Bahadır, Savaşkan Cem, Rüyalar Kitabı Haza Ta'bir Name-i İbni Sirin, Büyüyen Ay Yayınları, 2017.
7. Alyılmaz, Cengiz, Azerbaycan Türklerinde Rüya Tabirleri, Atatürk Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, 1996.

2.4. Tabir ve Tabirname Üzerine Bildiriler

1. Orhan Şaik Gökyay, “Rüyalar Üzerine”, II. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri, IV. Cilt, Ankara, 1982, s. 183
2. Bilal Elbir, (2018). Rüya Tâbirnâmesi Geleneğine Dair Bir Eser Üzerine. Presented at the IV. Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kongresi, Antalya, 2018
3. Fatma Sibel Bayraktar, “Onaltıncı Yüzyıla Ait Bir Tabirname Tabirü'l Menamât,” presented at the VIII. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu, 2015.
4. Şükrü Baştürk, “Çağatayca Bir Tüş Tabirname ve Dil Özellikleri,” presented at the T.C. İstanbul Kültür Üniversitesi 1. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Öğrenci Kongresi, İstanbul, 2006.

3. MUMAMMED BİN MUSTAFA TARAFINDAN İSTİNSAH EDİLEN TABİRNAME

3.1. Müstensihi/Tarihi



3.2. Tabirname

3.2.1. Tavsifi

Tez çalışmamıza konu olan tabirname Muhammed b. Mustafa tarafından H.1110 (M.1699) yılında istinsah edilmiştir. Eserin bilinen tek nüshası Süleymaniye Kütüphanesi Reisül-Küttab Efendi kısmında 450 numarada kayıtlıdır. Harekesiz nesihle yazılan tabirname muhteviyat kısmı hariç 219 varaktan oluşmaktadır. Metnin başladığı yerden itibaren sonuna kadar düzenli olarak her varakta 15 satır bulunmaktadır. Her b varağının sonunda a varağının başlangıcındaki bir, iki kelime yer almaktadır.

Başlangıçta 8 varaklık muhteviyatı vardır. Bu kısımdaki varaklarda 12-14 satır bulunmaktadır. Kelimeler çerçeve içerisinde verilmiştir.

Tabirname siyah mürekkeple yazılmıştır. Bab isimleri ve metinde üzerinde durulan, muhteviyatta adı geçen kelimeler kırmızı mürekkeple yazılmıştır. Eserde ayet ve

hadislerin üstünde kırmızı çizgiler vardır. Yanlış yazılmış kelimelerin ise üzeri kırmızı mürekkeple çizilmiştir. Ölçüleri 16x22/ 9.5x17,2 cm'dir.

3.2.2. İçeriği

Muhammed b. Mustafa tarafından istinsah edilen tabirname muhteviyat kısmı hariç 219 varaktan oluşmaktadır. Biz tezimizde metnin muhteviyatı ile beraber 46 varaklık kısmını çalıştık. Tabirnamede toplamda 26 bab bulunmaktadır:

1. Bāb-1 evvel: Hāq te'ālā hazretlerini 'azze ve celle beyān ider.
2. Bāb-1 şānī: Firiştehleri beyān ider.
3. Bāb-1 şāliş: Enbiyānuñ ve Hāvva ana ve Meryem ana 'aleyhimü's-selām ta'bīrindedür.
4. Bāb-1 rābi': Şahābeyi ve ğayr-i sahābe-i riḍvānullāhi 'aleyhim ecma'ini beyān ider.
5. Bāb-1 hāmīs: Gökleri ve aña müte'allik olanı beyān ider.
6. Bāb-1 sādīs: Āhirete müte'allik nesneleri beyān ider.
7. Bāb-1 sābi': Yinür ve içilür nesneleri beyān ider.
8. Bāb-1 şāmin: Eyü koḳulu sebzeler ve tereleri beyān ider.
9. Bāb-1 tāsi': Yaş ve kuru ağaçları beyān ider.
10. Bāb-1 'āşir: Yirleri ve yire müte'allik olan nesneleri beyān ider.
11. Bāb-1 hādī 'aşer: Şu gidecek yirleri ve içinde ḳoyulan nesneleri beyān ider.
12. Bāb-1 şānī aşer: Silāhları vesāyir āletleri beyān ider.
13. Bāb-1 şāliş 'aşer: Giyilür ve döşenilür nesneleri beyān ider.
14. Bāb-1 rābi' 'aşer: Ma'denden ḳıkanı ve ḳıymetlü cevāhiri beyān ider.
15. Bāb-1 hāmīs 'aşer: Dāneleri ve aña müte'allik olanı beyān ider.
16. Bāb-1 sādīs 'aşer: Tā'ate ve 'ibādete müte'allik olan nesneleri beyān ider.
17. Bāb-1 sābi' 'aşer: Ḳur'an sūrelerin beyān ider.
18. Bāb-1 şāmin 'aşer: Ādeme ve ādeme müte'allik olanı beyān ider.
19. Bāb-1 tāsi' 'aşer: Ādeme ḥudūş iden 'illetleri ve ādemden şādır olanı beyān ider.
20. Bāb-1 'işrūn: Çār-pā olan ḥayvānātuñ ta'bīrin beyān ider.
21. Bāb-1 hādī ve 'işrūn: Şu canāvarlarını ve ğayr canāvaruñ beyānındadır.
22. Bāb-1 şānī ve 'işrūn: Uçan canāvarlarıñ zikrindedür.
23. Bāb-1 şāliş ve 'işrūn: Pādişāhı ve pādişāha müte'allik olan pīşekārları beyān ider.
24. Bāb-1 rābi' ve 'işrūn: Mēkrūh ve ḥarām olan nesne beyān ider.

25. Bâb-1 hâmis ve 'işrûn: Fi'lden ve kavlden âdemde şadır olan ve âdeme irişür nesnelere beyân eder.

26. Bâb-1 sâdis ve 'işrûn: Müteferriqâtı beyân eder.

Tabirnamenin ilk sekiz babında bahsedilenler şu şekildedir:

Birinci bab: Hak Teâlâ hazretlerini anlatmaktadır. Düşte Hak Teâlâ'yı herhangi bir şekilde görmek neye delalet eder bunlardan bahsedilir. Hak Teâlâ'nın bir mahalleye, bir yere indiğini görmek o yerdeki insanların darlıkta ise rahata ereceğine delalet ettiği söylenir. Eger o insanlar mazlumsa yardım bulacaktır. Bir kişinin kendisini rüyada Hak Teâlâ'nın çağırıldığını görmesi hac görevini yerine getirmesine yorulur.

İkinci bab: Melekleri anlatmaktadır. Bu babda Cebrail, İsrail, Azrail, Rıdvan ve Malik'ten bahsedilir. Birisinin rüyasında meleklerin evine girdiğini görmesi evine hırsız gireceğine yorumlanır. Kişinin düşte Hazret-i Cebrail'le güler yüzlü şekilde söyleştığını görmesi ona kuvvet ve şeref erişeceğine delalet eder. İsrail'in sura üflediğini görmek kişinin vefat edeceğine delildir. Azrail'i güler yüzlü şekilde görmek şehadete yorulur. Rıdvan'ı düşte görmek kişinin kaygısı varsa kaygısının gidip gönlünün hoş olacağına, Malik'i güler yüzle görmek zindandan kurtuluş bulunacağına delalet eder.

Üçüncü bab: Peygamberler, Havvâ ana ve Meryem ana anlatılmaktadır. Adem, Şit, Habil, Nuh, İbrahim, İsmail, İshak, Yakub, Yusuf, Danyal, Salih, Hızır, Eyyüb, Davud, Süleyman, Yunus, Hud, Şuayb, Musa, Zekeriyya, Yahya, İdris, İsa ve Hz. Muhammed olmak üzere 24 peygamberden bahsedilir. Bu peygamberleri rüyada herhangi bir şekilde görmenin neye delalet ettiğinden bahsedilmektedir. Bir kişi kendisinin Hz. Muhammed'in şekline girdiğini ya da giysilerinden birini giydiğini görmesi o kişi padişahlık istiyorsa isteğine ulaşacağına yorulur.

Dördüncü bab: Ebu Bekir, Ömer, Osman, Ali, alimler, ilim adamları, evliya ve salihler anlatılmaktadır. Bir kişi Ebu Bekir ile oturduğunu görürse Hakka tabi olacağına yorulur. Hz. Ömer'i kuruluk yerde görmek o yere yağış düşüp ucuzluk olacağına delalet eder. Hz. Osman'ı rüyada görmek hırsa, ilm isteğine ve bela çokluğuna, Hz. Ali'yi görmek düşmana karşı üstünlük bulunacağına delildir.

Beşinci bab: Gökleri ve gökle ilgili olan şeyleri açıklamaktadır. Bunlar güneş, ay, yıldızlar, gök gürlemesi, yıldırım, bulut, yağış, kar, dolu, gök kuşağı, gökten ateş düşmesi, yeldir. Gökler padişah çadırına, kasrına ve leşkerine delildir.

Altıncı bab: Ahiret ile ilgili şeyler anlatılmaktadır. Bunlar cennet, cehennem, sırat, sur, kevser, hesap, kıyamettir. Bir kişinin kendisinin cennete girdiğini, yemişlerinden yediğini ve ırmaklarından su içtiğini görmesi iyi yaşama ve salih amele yorulur.

Yedinci bab: Yenilir ve içilir nesnelere anlatılır. Bunlar su, buz, ekmek, hamur, aş, serid, tarhana, tabahace, sirkeli aş, herise, söğülme, helva, şehd, peynir, yoğurt, kavut, zelabiyye, sirke, yağ, sakız, şeker, hurma, üzüm, incir, unnab, enar, badem, turunc, koz, ceviz-i hindi, dut, zerdali, elma, armut, ayva şeftali, fıstık, gülnar, narenc, zeytin, erik, limon, muz, igde, kavun, hıyar, kissa ve harnubdur. Rüyada saf sudan içen kişi hasta ise şifa bulur. Ak ekmek rızka ve iyi yaşayışa delildir. Helva, helal rızka ve iyi söze delildir.

Sekizinci bab: İyi kokulu sebzeler anlatılır. Bizim çalıştığımız kısımda sadece gül ve yasemin bulunmaktadır. Bir kişi gül topladığını görürse o kişiye nimet ve muhabbet erişir. Yasemin alimlere delildir.

Tabirnamenin içeriği bu şekildedir. Bunlar dışında ayet, hadis, şiir ve rüya yorumcularının yorumlarına yer verilmiştir.

3.2.3. Kelime Hazinesi

Toplamda 2297 kelime bulunan metnimizde 1106 Arapça, 906 Türkçe, 274 Farsça, 3 Sogdça, 3 Yunanca, 1 Latince, 1 Ermenice, 3 Moğolca sözcük vardır. Bu rakamların içine özel isimler dahil değildir. Metnimizde kişi ve yer adlarından oluşmak üzere 57 özel isim vardır.

Kelimelerin dillere göre dağılımı şu şekildedir:

Arapça	% 48,15
Türkçe	% 39,44
Farsça	% 11,93
Sogdça	% 0,13
Yunanca	% 0,13
Latince	% 0,04
Ermenice	% 0,04
Moğolca	% 0,13

3.2.4. Sahası ve Dili

Tabirname, 17. yüzyılda Klasik Dönem içerisinde istinsah edilmiş olmasına rağmen Eski Anadolu Türkçesi imla geleneği devam ettirildiği için, bu gelenek ses değişikliklerini izlemeyi zorlaştırmıştır. Bazı ek ve kelimelerde dudak uyumu başladığı aşikârdır, ancak imla geleneği bu uyumu az sayıda örnekte tanıklamamıza sebep olmaktadır. toğru/toğrı, şaru/şarı, menfa‘at+lü/ menfa‘at+li. Metnimizde eklerde görülen yuvarlaklaşma temayülü (şalın-ur, al-up), kimesne, dükeli gibi zamirlerin görülüyor olması ile ñ (nazal n) sesinin dış ünsüzü olan n’ye dönüşmemiş olması Eski Anadolu Türkçesi dil özelliklerinin bu metinde varlığını sürdürdüğünün kanıtıdır.

Esas olarak nesir şeklinde yazılan tabirnamenin sadece üç yerinde “Şair eydür.” ifadeleri ile birer beyitten oluşan nazımlar vardır. Metnimizde ayet ve hadisler de görülmektedir. Bunların kullanılma amacı anlatılanı devam ettirmek, anlatılanlara açıklık getirmek ve delil sunmaktır. Ayet ve hadisler “Nitekim Hâk te‘âlâ buyurmuşdur”, “Zîrâ ki Hâk te‘âlâ buyurmuşdur.”, “Nitekim hadîşde gelmişdür.” gibi ifadelerle başlar.

Tabirnamede Arapça ve Farsça yapılı tamlamalar vardır. “Târikü’ş-şalavât, aleyhi’s-selâm, ehl-i bid‘at, ‘azîm-i nişâne, evşâf-ı latîf ve ahkâm-ı münîf” gibi. Bu tamlamaların sayısı çok değildir.

Kendisinden önceye cümleye bağlanmak için kullanılan “Ve eger” kelime grubu ile çokça karşılaşırız. “Ve eger bir kimesne kendünüñ saçını ve şakalını hâzret-i resûl tarar görse düş şâhibinüñ kayğusu zâ’il ola.”

3.2.5. Üzerinde Yapılan Çalışmalar

Muhammed b. Mustafa tarafından istinsah edilen tabirname üzerine bizden daha önce bir çalışma yapılmamıştır. Bu çalışma esnasında aynı anda Seda TEMİZ DEMİRCİ 37b-87a sayfaları arasında çalışma yapmaktadır.



1. YAZIM ÖZELLİKLERİ

1.1. Ünlülerin yazımı

Harekesiz olan metnimizde ünlüler elif (ا) vâv (و) ye (ي) harfleri kullanılarak gösterilmiştir. Nadiren hareke bazen de harekeyle birlikte elif (ا) vâv (و) ye (ي) harfleri de kullanılarak gösterilmiştir.

1.1.1. a ünlüsünün yazımı

Kelime başında a ünlüsünün yazılışında genellikle elif (ا) kullanılmıştır. Geneli harekeli olmayan metinde bazen medli elif (آ) bazen de üstünlü elif (أ) kullanılmıştır.

اغج : ağac (0IIa/11) اقصمق : akşamağ (0VIIb/04)

أوجي : avcı (0VIb/13) آى : ay (0Ia/13)

أيوه : ayva (0Ib/10) آغو : ağı (0VIIIb/06)

Kelime ortasında a ünlüsünün yazılışında genellikle elif (ا) kullanılmıştır. Ya da herhangi bir harf veya hareke kullanılmadan gösterilmiştir. Bazen de güzel he (ه) kullanılmıştır.

قازق : kazık (0VIIIb/09) طپراق : toprak (036a/01)

ياره لى : yaralar (0Vb/04) بردق : bardağ (0IIIa/06)

اغلمق : ağlamağ (0VIIa/05)

Kelime sonunda a ünlüsünün yazılışında güzel he (ه) ve elif (ا) kullanılmıştır.

آيه : aya (010a/08) ايوا : ayva (0IIa/11)

أيوه : ayva (0Ib/10) بابا : baba (012b/03)

تورته : torta (0VIIIb/13) بكا : baña (003a/01)

1.1.2. e ünlüsünün yazımı

Kelime başında e ünlüsünün yazılışında elif (ا) kullanılmıştır. Sadece “elek”, “ev” ve “el” kelimelerinde üstünlü elif (أ) kullanılmıştır.

آلك : elek (0IIIa/03) اكر : eger (001a/01)

ايو : eyü (014b/02) اكرمك : egirmek (VII/04)

آل : el (0Va/10) أو : ev (19a/06)

Kelime ortasında e ünlüsünün yazılışında güzel he (ه) ve üstün (ُ) kullanılmıştır. Bazen de hiçbir şey kullanılmadan yazılmıştır.

دَرَه	:	dere (0IIIa/01)	بَرَبُحْ	:	berbeḥ (0IIIa/01)
كَسَر	:	keser (0IIIa/11)	كَنْدُو	:	kendü (001a/12)
كَدِي	:	kedî (032a/02)	تَرَجَه	:	terece (0IIb/09)
ايدِه يم	:	ideyim (013b/06)			

Kelime sonunda e ünlüsünün yazılışında güzel he (ه) kullanılmıştır. Bazen de üstünlü güzel he (ه) kullanılmıştır.

ايدِه	:	igde (0Ib/12)	بُرَة	:	büre (0VIa/02)
چشمه	:	çeşme (0IIb/12)	دَرَه	:	dere (0IIIa/01)
بيله	:	bile (009a/13)			

1.1.3. ı ünlüsünün yazımı

Kelime başında ı ünlüsü bulunan dört Türkçe kelime vardır. Irak sözcüğü elif ve ye (اي) diğerleri sadece elif (ا) ile gösterilmiştir.

اچقرمه	:	ıçkıрма (0VIIIa/09)	استمه	:	ısıtma (0Vb/02)
ايرق	:	ıraq (032b/11)	ارمق	:	ırmaḳ (028a/11)

Kelime ortasında ı ünlüsü ya ye (ي) ile gösterilmiştir. Ya da herhangi bir hareke ya da harf kullanılmamıştır.

قِل	:	qıl (006a/15)	قِرَق	:	qırq (028b/02)
قَلِيچ	:	qılıç (015b/02)	صِيقجِي	:	şıkıcı (0VIb/10)

Kelime sonunda ı ünlüsünün yazımında ye (ي) kullanılmıştır.

تَقِي	:	taḳı (003b/08)	طَغْرِي	:	toḡrı (016a/06)
-------	---	----------------	---------	---	-----------------

1.1.4. i ünlüsünün yazımı

Türkçe kelimelerde i ünlüsü kelime başında elif, ye (اي) kullanılarak yazılmıştır.

ايدردكي	:	indürdigi (024b/13)
---------	---	---------------------

ايچون : için (024b/14)

ايكنجي : ikinci (016a/12)

Bazı Türkçe kelimelerde de yabancı kelimelerde olduğu gibi sadece elif (ل) kullanılmıştır.

انجو : incü (033a/05)

اسمنده : isminde (035b/01)

ارن : irin (034a/01)

اسي : issi (028b/11)

Kelime ortasında ve sonunda ye (ى) ile yazılmıştır.

ثريد : serid (029b/06)

ديدي : didi (004b/08)

دري : deri (0Va/14)

1.1.5. u, ü, o, ö ünlülerinin yazımı

Türkçe kelimelerde kelime başında o, ö, u, ü ünlüleri elif ve vav (و) ile yazılmıştır.

اولو : ulu (009a/04)

اوزم : üzüm (032b/15)

اويلق : uyluq (0Va/13)

اوفورر : üfürür (004a/13)

اوزن : uzun (010a/07)

اوغلو : oğlu (003b/08)

اوڭك : ögik (0VIa/08)

اولوم : ölüm (004a/15)

Kelime ortasında vav (و) kullanılmıştır. Boncuk kelimesinde ötreli vav (وُ) kullanılmıştır. Büre kelimesinde ise sadece ötre (ؤ) ile gösterilmiştir.

كورك : kürek (0IIIa/07)

بيغوش : bayğuş (0VIa/07)

بُونجق : boncuq (0IVa/01)

بويله : böyle (018b/01)

بُره : büre (0VIa/02)

Kelime sonunda vav (و) ile yazılmıştır.

كندو : kendü (018a/08)

بلكو : bilegü (0IIIa/12)

1.2. Ünsüzlerin Yazımı

Bu başlıkta Türkçe ve yabancı kökenli kelimelerdeki ünsüzlerin yazımı incelenmiştir. Özgün yazımlarına aykırı yazılan, başka bir ünsüze dönüşen ünsüzler de yeri geldikçe belirtilecektir.

1.2.1. b-p ünsüzlerinin yazımı

“b” ünsüzü be (ب) ile “p” ünsüzü ise pe (پ) ile yazılmıştır. Bazı kelimelerde “p” ünsüzünün be (ب) ile yazıldığını bazı kelimelerde de “b” ünsüzünün pe (پ) ile yazıldığını görüyoruz.

بوغاز	:	boğaz (0Va/11)	بشنجي	:	beşinci (016a/15)
پارس	:	pars (0Vb/11)	پليت	:	pelit (0VIIIa/12)

“p” ünsüzünün be (ب) ile yazıldığı örnekler:

بشدي	:	pişdi (029a/08)	برمق لري	:	barmaqları (011b/13)
قبلان	:	kaplan (031b/10)	قاب	:	kap

“b” ünsüzünün pe (پ) ile yazıldığı örnek:

پوزه	:	poza (16b/14)
------	---	---------------

1.2.2. c-ç ünsüzlerinin yazımı

“c” ünsüzü cim (ج) ile, “ç” ünsüzü ise çim (چ) ile yazılmıştır.

چناق	:	çanak (0IIIa/07)	جووه	:	cuva (0IVa/02)
جواب	:	cevāb (005b/14)	چادر	:	çādır (0IIIb/08)
قرنچه	:	karınça(0VIa/02)	نيچه	:	niçe(008a/13)

Bazı kelimelerde de “ç” ünsüzü cim (ج) ile yazılmıştır. Kelime sonlarındaki “ç” ünsüzleri de genellikle cim (ج) ile yazılmıştır.

اچاچلري	:	ağaçları (0IIa/10)	هيچ	:	hiç (001a/03)
اوچده	:	uçda (018b/07)	اچتيچلكنه	:	ihtiyāçlik (028b/12)
قليچ	:	kılıç (003a/0)	بورچ	:	borç (022b/02)

دولنگچ	: dülengeç(0VIa/07)	تاج	: tāç (037a/11)
قرلنقوج	: qarlanquç(0VIa/10)	ألوج	: aluç(036a/10)

1.2.3. t-d ünsüzlerinin yazımı

Türkçedeki kalınlık-incelik uyumuna bağlı olarak kalın sıradan kelimelerde tı (ط), ince sıradan kelimelerde ise te (ت) kullanılmıştır. Ancak kalın sıradan olduğu halde te (ت) ile yazılan örneklere de rastlanmaktadır.

Kalın sıradan olup tı (ط) ile yazılan kelime örnekleri:

طرنق	: tırnaç (0Va/11)	طوشنجل	: taşancıl (0VIa/06)
طرق	: taraç (0IIIb/01)	طرفي	: tarafı (025a/09)

İnce sıradan olup te (ت) ile yazılan kelime örnekleri:

ترلمك	: terlemek (0VIIb/12)
تَرَجِه	: terece (0IIIb/09)

Kalın sıradan olup te (ت) ile yazılan örnekler:

تبانجه	: tabanca (0VIIb/10)	تقي	: taçı (003b/08)
توز	: toz (024a/14)	بولت	: bulut (0Ib/01)

“tavuğ” kelimesi metinde hem te (ت) ile hem tı (ط) ile yazılmıştır.

تاوق	: tavuğ (0VIa/07)	طاوق	: tavuğ
------	-------------------	------	---------

Metinde bazı kelimeler hem te (ت) hem dal (د) ile gösterilmiştir.

قورد	: kırd (032a/02)	قورت	: kırt (0Vb/11)
يوغرد	: yoğurd (031a/14)	يوغرت	: yoğurt (031b/06)

Metinde bazı kelimeler hem dal (د) ile hem tı (ط) ile yazılmıştır.

دورب	: durup (016b/14)	طوره	: tırur (004b/13)
دوتدي	: dutdı 017b/	طونه	: tuta 030b/09

Metnimizde bazı kelimeler te yerine dal (د) ile yazılmıştır.

ادك	: etek (0IIIb/07, 020a/10, 018a/15, 020a/14)
-----	--

Üç kelimedede t > d değişikliği olmuştur.

دوكلي : dükeli (005b/02, 015b/03, 015b/04, 035a/14)

دېمك : depmek (0VIIb/04)

دترمك : ditremek (0VIIIa/07)

1.2.4. s ünsüzünün yazımı

Türkçedeki kalınlık incelik uyumuna göre; kalın sıradan kelimelerde sad (ص), ince sıradan kelimelerde ise sin (س) kullanılır. Bazı kelime örneklerinde bu duruma aykırı olarak kalın sıradan kelimelerde sin (س) ince sıradan kelimelerde ise sad (ص) kullanıldığı görülmüştür. -sI iyelik eki, -sUz yokluk eki ve -sA şart eki metnimizde daima sin ile yazılmıştır.

Kalın sıradan olup sad (ص) ile yazılan örnekler:

صاغلق : sağlık (035b/10)

صقصفغان : şakşagan (0VIa/10)

صمان : şaman (0IVa/05)

İnce sıradan olup sin (س) ile yazılan örnekler:

سمك : semik (010a/08) سرچه : serçe (029b/15)

سویندوني : seviñdügini (001b/04) سجي : seci (0VIIa/13)

Kalın sıradan olduğu halde sin (س) ile yazılan örnekler:

ارسلان : arslan (017a/04, 029a/11, 031b/11, 0Vb/10)

دوتساق : dutsaq (007a/05, 008b/15, 010a/14, 012b/03, 032a/13, 0VIIb/08)

يراسه : yarasa (0VIa/10)

Kalın sıradan olup hem sin (س) hem de sadla (ص) yazılan örnekler:

صاچ : saç (011b/01) ~ ساچ : saç (012a/11, 015a/13)

صواش : şavaş (016b/01, 003a/11, 003a/12, 030a/04, 030a/04, 008b/13)

~ سواش : savaş (016b/01, 022a/13, 023a/04, 032a/03, 015b/01, 015b/07)

1.2.5. k-g ünsüzlerinin yazımı

g ve k ünsüzlerinin ikisi için de metnimizde kef (ك) harfi kullanılmıştır. Bu nedenle metnimizde bu ünsüzü taşıyan kelimelerden günümüz Türkiye Türkçesinde k'li olanları k ile; g'li olanları g ile okuduk.

كوك	: gök (017a/08)	كسر	: keser (0IIIa/11)
كوزياشى	: gözyaşı (0Vb/06)	كير	: kir (0Vb/06)

Metnimizde bazı kalın sıradan kelimelerde “(-IİK)” ekinin ince sıradan yani kef (ك) ile yazıldığı görülmektedir.

كتخذالك	: kethüdüālik (006b/08)	خسته لك	: h̄astelik (035a/02)
---------	-------------------------	---------	-----------------------

şādlik (005a/05), ihtiyāçliğine (028b/12), şayrulik (035a/07), bāzergānlik (036a/09), dünyāligi (014a/14)

1.2.6. ñ ünsüzünün yazımı

ñ ünsüzü ön seste hiç bulunmamakta, diğer konumlarında 25 kelime ve 2 ekte bulunmaktadır. Bu ünsüz kelime içinde kef (ك), kelime sonunda kef (ك), bir kelime sonunda da üç noktalı kef (كٓ) harfleriyle gösterilmiştir.

يكي	: yeñi (021a/09)	بكا	: baña (03a/01)
يوك	: yün (0VIa/01)	بيك	: biñ (028b/03)
اڭ	: öñ (VIIIa/09)		

1.3. Bitişik Yazım

“içün” edatı çoğunlukla ayrı yazılmakla birlikte kendisinden önce gelen kelimeye bitişik yazıldığı bir örnek vardır.

اتمكيچون	: itmek-içün (016a/05)
----------	------------------------

“ki” bağlacı metnimizde (كه) ya da (كي) şeklinde gösterilmiştir. Genel olarak ayrı yazılmakla birlikte yirmi iki yerde kendisinden sonra gelen kelimelere bitişik yazıldığı örnekler de vardır. Transkripsiyonda bitişik yazılanları tire (-) ile gösterdik.

اولكه	: ol-ki (017b/01, 017b/10, 019a/01, 022a/03, 022a/06, 022a/07, 022a/15)
-------	---

- ايتد يکه : eyitdi-ki (020a/02, 032a/15)
- ايد يکی : idi-ki (036b/01)
- کلد يکه : geldi-ki (002b/15, 003a/01, 033a/05)
- کورديکه : gördi-ki (002a/07, 020a/13)
- اولند يکه : olındı-ki (033b/04)
- ديد يکه : didi-ki (004b/08, 21b/03)
- دينلد يکی : dinildi-ki (034b/12)
- کوردمکه : gördüm-ki (026a/01, 037a/14)
- يارمکه : yarım-ki (030b/03)

“i-se” iki kelimeye bitişik olarak yazılmıştır. Bu da ekleşmenin başladığının göstergesidir. Ayrıca i- fiilinin tamamen ekleştiği örnekler de mevcuttur.

- يوغيسه : yoğ-ısa (005a/05, 007b/10, 020b/09, 023a/12, 029b/11)
- واريسه : var-ısa (006b/03, 016a/11, 017a/12)

“ile” bir kelimeye bitişik olarak yazılmıştır.

- طاشيله : taş-ıla (035b/06)

“kadar” bir kelimeye bitişik olarak yazılmıştır.

- اولقدر : ol-kadar (029b/07)

1.4. Hemzenin Yazımı

Hemze (ء) içinde bulunduğu kelimelerin özgün yazımına uygun olarak gösterilmekle birlikte sonunda bulunduğu kelimelerde genellikle gösterilmemiştir.

- شفا : şifā (035a/05) حکما : hükemā (006b/15)

Sonda sadece iki kelimedede gösterilmiştir.

- علماء : ‘ulemā’ (015b/09) صلحاء : şulehā’ (015b/11, 015b/12)

Üç kelimedede hemze, (ى)’ye dönüşmüştür. Metinde kelimelerin ikisinin özgün yazımına uygun olarak hemzeli şekliyle de yazılmış örnekleri vardır.

- طائفه : tāyfa (014a/11) طائفه : tā’ife (032a/04)

دايم : dāyim (026a/04) دانما : dā'imā (027b/15)

غايب : gāyib (016a/09)

Hemze bazen de yükleme hâl ekini göstermek için kullanılmıştır.

صحابه : şahābeyi (012a/14) توبه : tevbeyi (016b/14)

علماء : 'ulemāyı (015b/10)

1.5. Şeddenin Yazımı

Metnimizde Türkçe kelimelerde iç seste iki aynı ünsüz yan yana geldiğinde şedde (◌◌) kullanılmıştır.

اسسى : issi (011b/09)

اصسى : aşşı (012b/03)

يئئمك : yillenmek (0Vb/07)

بللوعه : bellu'a (0IIIa/01)

Bazen de hem iki aynı harfin hem de şeddenin bir arada kullanıldığını görmekteyiz.

بللو : bellü (012a/13)

قىللو : kıllu (011b/15)

قىزللىغى : kızılığı (018b/08)

Son sesi şeddeli olan Arapça kökenli kelimeler metnimizde bazen şeddeli bazen şeddesiz yazılmıştır. Metnimizde kendilerinden sonra ünlüyle başlayan bir ek veya yardımcı fiil gelmiyorsa bu kelimeleri Türkçe söyleyişe uygun olarak şeddesiz okuduk.

حج : hac (0IVa/09)

حد : had (018a/11)

1.6. Farklı Yazımı Olan Kelimeler

Metinde bazı kelimeler iki şekilli yazılmıştır. Bazı iki şekilli yazılışlar Latin harfe aktarmada farklılık yaratmazken bazı iki şekilli yazılışlar Latin harflerine aktarırken de farklı yazım ortaya çıkarmıştır.

Aktarmada iki şekilli yazım ortaya çıkarmayan kelimeler.

اقچه - اقچه : aqça

اغج - اغج : ağaç

دمر - دمور : demür

كرو - كيرو	:	gerü
نيچه - نچه	:	niçe
صقر - صيقر	:	şıkar
يغش - ياغش	:	yağış
ير - يير	:	yir
كوكچك - كوكچك	:	gökçek
قابيل - قابل	:	kābil

Aktarmada iki şekilli yazım ortaya çıkaran kelimeler.

صاچ	:	şaç	~	ساچ	:	saç
صواش	:	şavaş	~	سواش	:	savaş
صاري	:	şarı	~	صارو	:	şaru
تيزجك	:	tīzcek	~	تيزجك	:	tezcek
طغرو	:	toǵru	~	طغري	:	toǵrı
كوكلك	:	göñlek	~	كوملك	:	gömlek
طاوق	:	tavuķ	~	تاوق	:	tavuķ
يوغرد	:	yoǵurd	~	يوغرت	:	yoǵurt
يلكز	:	yalñuz	~	يلغز	:	yalǵuz
صقل	:	şakal	~	سقل	:	şakal
شادلق	:	şādliķ	~	شادلق	:	şādliķ
قورد	:	kurd	~	قورت	:	kurt

2. DİL ÖZELLİKLERİ

2.1. SES BİLGİSİ

2.1.1 Ünlüler

2.1.1.1 Ünlü Uyumu

Bir kelimedeki ünlülerin çeşitli bakımlardan birbirlerine uymasdır. Türkçe kelimelerde ünlü uyumu kalınlık-incelik ve düzlük-yuvarlaklık bakımından ikiye ayrılır.

2.1.1.1.1. Kalınlık-İncelik Uyumu

Bir kelimedeki ünlülerin kalınlık-incelik bakımından birbirine uygun olmasıdır. Metnimizde kalınlık-incelik uyumu bazı istisnalar dışında tamdır. Bu istisnalar, *inanmak* kelimesinde ve kelimelerin sonuna gelen *ki* aitlik ekinde gözlenmektedir.

inana-ki (034b/02) ıarnındaki (011a/14)

yuıarıki (030b/02) aşığıki (030b/03)

-lık/-lik ekinin yabancı asıllı kelimelere uyum dışı eklendiğı görölmektedir.

şādlik (005a/05) keıhūdālik (006b/08)

dünyālik (018a/05) perhīzkārlik (032a/07)

Yukarıda verilen örnekler dışında uyum tam olarak sağlanmış durumdadır.

olınmış (001a/08) söyledüğini (001b/02) kimesne (002a/13)

kendüyi (002a/15) ardında(002b/05) anuñla (003a/04)

ıatında(003b/11) işitmegine (004a/14) irişe (005b/11)

2.1.1.1.2. Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu

Bu uyum bir kelimedeki ünlülerin düzlük-yuvarlaklık bakımından birbirine uymasdır. Eski Anadolu Türkçesi imla geleneği düzlük-yuvarlaklık uyumunu izlemeye pek imkan vermemektedir, bu yüzden metnimizde kalınlık-incelik uyumu bazı istisnalar dışında sağlamken düzlük yuvarlaklık uyumu için aynı şeyi söylemek mümkün değildir. Sözcük kök ve gövdelerinde, eklerde uyum dışı kullanımlar mevcuttur. Bazı kelime ve eklerde uyumun başladığı tespit edilmiştir.

Hem düz hem de yuvarlak ünlü taşıyan iki kelime vardır.

toğru (26b/12) toğrı (16a/06)

şarı (27b/07) şaru (25a/07)

Bazı eklerin birkaç örnekte uyuma girdiği görölmektedir.

-*duk*, -*dük* sıfat-fiil ekinin sadece bir örnekte uyuma girdiği görölmektedir.

it-digi (006b/01, 018b/10)

+*lu*, +*lü* isimden isim yapma ekinin bazı örneklerde uyuma girdiği görölmektedir. Bu ek *menfaat* kelimesine hem yuvarlak hem düz ünlü şekerde eklenmiştir.

menfa'at+lü (029b/07, 033a/11) menfa'at+li (028a/03)

tırnağ+lı (022b/12) başmağ+lı (013a/01),

Teklik 3. şahıs iyelik ekinin metinde uyuma girdiği iki örnek mevcuttur.

od+u (028a/07), oğl+u (012b/05).

2.1.1.2. Ünlü Değişmeleri

2.1.1.2.1. e~i değişmesi (i>e, e>i)

Metnimiz harekesiz olduğu için e~i meselesi hakkında kesin bir hüküm verilememiştir. Metindeki iki şekilli imla yol göstermiştir. Mesela; *yir* kelimesinin ünlüsü çoğunlukla y (ç) 'li yazıldığı için y'li olmayan yazılışlar da *yir* şeklinde okunmuştur.

gice (22a/10) itdügi (23b/14)

girü (13b/07) dimiş (4b/08)

vir (6a/02) yidüm (26a/02)

yillenmek (Vb/07) irişmek (VIIIa/08)

yir (1b/10) big (VIb/04)

İki kelimedede e sesinde herhangi bir değişiklik olmamıştır.

eyü (032a/14) geyim (0IIIa/10)

Aşağıdaki kelimelerde Eski Türkçede e olan ses i'dir.

işitdüm (031a/15) niçe (008a/13)

2.1.1.2.2. u ~ ı değişmesi

u ~ ı değişmesini metnimizde kelimelerin, düzlük yuvarlaklık uyumuna girmiş ve girmemiş şekillerinde görüyoruz.

toğru (26b/12)	toğrı (16a/06)
şarı (27b/07)	şaru (25a/07)

2.1.1.3 Ünlü Düşmesi

Türkçede iki heceli bazı kelimeler ünlü ile başlayan ek aldıklarında vurgusuz orta hece ünlüsünün düştüğü ve i- fiilinin -i-'sinin düştüğü veya daha doğru bir deyişle ekleştigi görülür ki metnimizde de bu durum devam etmektedir.

burnını (011b/05)	göñli (014b/15)
götrüldi (003b/06)	ķarnını (011b/06)
oğlu (003b/08)	üzre (007b/02)
eydür (002b/15)	alnında (028b/12)
i- fiilinin -i-'sinin ekleştigi örnekler:	
ķalmışdı 020b/03	itmişdi 007b/12
yoğsa 007b/13	çoğsa 025a/01

2.1.1.4. Ünlü Karşılaşması

Ünlü ile biten bir kelimedden sonra ünlü ile başlayan bir kelime geldiğinde iki ünlüden birinin düştüğü görülür.

uç + eyle / şöyle (010a/03)	bu + eyle/ böyle (018b/01)
ne + ise +ne / nesne (001a/09)	

2.1.2. Ünsüzler

2.1.2.1. Ünsüz Uyumu

Türkçe kelimelerde yan yana gelen ünsüzlerin seda bakımından birbirine uyması, benzeşmesi hadisesidir. Bu çerçevede metnimize baktığımızda Eski Anadolu Türkçesi imla geleneğinin tesiriyle eklerin d/t’li şekillerinde hep d’li şekillerin tercih edildiğini görülmektedir.

-de, -da Bulunma hâli eki: gökde (016a/11), emcikde (031b/14)

-dan, -den Ayrılma hâli eki: cennetden (026a/07), cerāhatden (025a/06), cihetden (020a/06)

-dı/di Görülen geçmiş zaman eki: gitdi (005b/14), kalmışdı 0(20b/03)

-duk, -dük Sıfat-fiil eki: itdügine (008b/15), olınduk (002a/05)

-dur, -dür 3. teklik şahıs bildirme eki: itdürici (004a/04), buyurmışdur (001a/05)

2.1.2.2. Ünsüz Değişmeleri

2.1.2.2.1. -ñ- > -m- Değişimi: -ñ- > -m- değişimi metnimizde bir yerde görülmektedir. Ayrıca gömlek kelimesini iki farklı yazılımla da mevcuttur.

göñlek > gömlek (002a/07)

göñlek (0IIIb/05)

2.1.2.2.2. t->d- Değişimi: Kelime başında görülen bir değişikliktir. Eski Türkçede kelime başında d sesi yoktu, t sesi vardı. Bu t’ler Eski Anadolu Türkçesinde d olmuştur. 17. Yüzyıla ait olan metnimizde ise bazı kalın sıradan kelimelerde bugün yazı dilimizde “d” ile yazılan şekillerin “t” ile yazıldığı görülmektedir. Kalın sıradan kelimelerin başındaki t metnimizde umumiyetle muhafaza edilmektedir, üç örnekte ise t>d değişimi görülmektedir. İnce sıradan ünlü taşıyan kelimelerin başında ise bir örnek dışında “d” bulunmaktadır.

tağ (0IIb/04)

taru (0IVa/04)

tam (0IIb/06, 016a/02)

tokımağ (0VIIb/04)

tokın - (023b/04)

taıan- (0VIIb/06, 017b/09)

ton (0VIIa/13, 0IIIb/05, 007b/08, 008b/14, 009a/15, 006a/07, 006b/02, 018a/13, 010b/11, 014b/10, 015a/04, 023b/05, 037a/05)

taıar (0VIb/12, 0VIIIb/08, 022b/12)

tolu (025a/01 0Ib/01, 025a/03)

toğrı (016a/06) / toğru (026b/12)

tuman (0VIIIb/13)

tuıuru (027b/13, 027b/14, 027b/15)

tuıur - (004b/13, 006a/15, 008b/10, 025b/12, 002b/13, 002b/15) dur- (037a/09, 016b/14)

tuıııul- (022a/10)

duııı - (008a/13, 008a/12)

t- > d- Değişimi:

duıııul- (020a/07)

dad (034a/11, 035b/02)

duıııağ (0IIIb/01)

dağı (001a/05) Bu kelime bir yerde tağı şeklindedir. tağı (003b/08)

İnce sıradan olup t ile yazılan bir öınek vardır.

tizil- (0VIIa/09)

t- > d- Değişimi:

dep- (0VIIb/04)

ditre- (0VIIa/07)

2.1.2.2.3. b- > v- Değişimi: Eski Tuırkçedeki bir-, bar, bar- kelimelerinin ön sesleri diğer Eski Anadolu Tuırkçesi metinlerinde v-'ye dönüşmüştü, metnimizdeki öınekleri:

var (003b/04)

var- (020a/01)

vir- (012b/11)

2.1.2.2.4. -b- > -v-, -b > -v Değişimi: Türkçenin daha önceki dönemlerinde gerçekleşmiş olan bu değişimlerin örnekleri metnimizde de bulunmaktadır.

sevin- (023a/06)

tavşan (031b/09)

karavaş (0VIb/12)

2.1.2.2.5. k- > g- Değişimi: Diğer Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde olduğu gibi metnimizde de bu değişim gerçekleşmiştir.

gibi (024b/10)

geçerken (026b/13)

getürdi (023b/10)

gemi (0IIIa/01)

gemici (0VIb/09)

gerek (024b/07)

göñül (004b/10)

2.1.2.2.6. -ğ- > -v- Değişimi: Diğer Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde olduğu gibi metnimizde de -ğ-/-g-‘ler v’ye bir örnek dışında dönüşmemiştir.

şovuk (0VIIIb/05, 033a/08)

2.1.2.3. Tonlulaşma

Türkçede sedasız ç, k, ƙ, t ünsüzleriyle biten kelime veya eklerden sonra ünlüyle başlayan bir ek geldiğinde son seste genellikle tonlulaşma gerçekleşerek bu ünsüzler

sırasıyla sedalı c, g, ğ, d ünsüzlerine dönüşmüştür. Metnimizde *bulut* kelimesinde tonlulaşmanın hem gerçekleştiği hem gerçekleşmediği örnek görülmektedir.

ağacı (0IIa/11, 0IIa/12, 0IIa/13)

gide (0IIb/11, 010a/13, 024b/01, 026a/12, 021b/02)

ide (006a/01, 007a/07, 008b/02, 005a/08, 010b/15, 028a/04...)

döşegi (002a/11, 019b/12)

olduğu (017b/12, 014a/02, 033b/05)

söyledüğünü (001b/02)

buluda (024a/05), buludı 019b/08, 024a/04, / bulutı (024a/06)

2.1.2.4. İç Ses Ünsüz Türemesi

Metnimizde -y- ünsüz türemelerini görüyoruz. Ünlüyle biten kelimelere ünlüyle başlayan bir ek geldiğinde araya -y- ünsüzü girer.

diyü 012b/11

eyleye (017a/03)

uğurlaya (017a/13)

“ile “ edatı eklediğinde ünlü ile biten bir kelimeye geldiğinde arada -y- sesi türer.

kendüsiyle (013a/02) yüziyle (003a/08)

2.1.2.5. Ünsüz Düşmesi

Daha önceki dönemlerde gerçekleşen ünsüz düşmesinin örnekleri metnimizde de vardır.

kapuğ > kapu (017a/10)

bol- > ol- (001b/13)

oltur- > otur- (009b/09)

keltür- > getir- (023b/10)

2.1.2.6. Yer Değiştirme

Metnimizde üç örnekte görülmektedir.

eşki (034b/10)

saqlım(33a/02)

2.1.2.7. İkizleşme

Metnimizde iki örnekte görülmektedir.

issi (011b/09, 011b/11, 011b/13, 024a/08, 031a/06, 036b/11, 036b/15

aşşı (012b/03, 018a/06, 031a/08, 021a/10,029b/10, 029b/13,035a/07)

2.1.2.8. Kelime Başında “y” Türemesi

Metnimizde üç örnekte görülmektedir.

yırak (003a/03)

yülger (022b/10, 022b/12)

yılğın (0IIb/01)

2.2. ŞEKİL BİLGİSİ

2.2.1. Çekim Ekleri

2.2.1.1. İsim Çekim Ekleri

2.2.1.1.1. Çokluk Eki: +lar , +ler

İsim tabanına gelen çokluk eki +lar, +ler lam (ل) ve ra (ر) harfleri ile gösterilmiştir.

يُذَر	:	yıldızlar (0Ia/13)	سَلَاخِر	:	silâhlar (0IIIa/08)
أُولُو	:	ulular (03b/11)	خَيْرِ	:	hayırlar (05a/12)
نَسْنَه	:	nesneler (0IIIb/03)	فَقِيَه	:	fağihler (02a/06)

2.2.1.1.2. İyelik Ekleri

Teklik I. şahıs iyelik ekleri: +m

Arap harfli tabirname metninde ekin önündeki yardımcı ünlü *elim* kelimesinde ye (ي) ile gösterilmiştir. Bu örnekten yola çıkılarak ekin uyuma girmeye başladığı söylenebilir.

دوشمده	:	düşümde (026a/01)	بنم	:	benim (009b/12)
صورتتم	:	şūretim (009b/12)	اليم	:	elim (019b/15)
اتام	:	atam (032a/15)			

Teklik II. şahıs iyelik ekleri: +ñ, + (u)ñ, + (ü)ñ, + (ı)n

Bu ek sağır kef (ك) ile gösterilip ünlü kullanılmamıştır. Metnimizde dönemin özelliklerine uygun olarak yuvarlak ünlülü gösterdik.

وصيتك	:	vaşiyetüñ (020a/01)	علمك	:	‘ilmüñ (031a/04)
مرادك	:	murāduñ (035b/10)	فردك	:	ferdüñ (014a/01)

Bu ek metnimizde bir örnekte nun (ن) ile gösterilmiştir.

معاش	:	ma‘āşın (027a/10)
------	---	-------------------

Teklik III. şahıs iyelik ekleri: +ı, +i, +sı, +si, +u

Metinde bu ek iki yerde yuvarlak ünlülü yazılmıştır. Bunlar dışında daima düz ünlülüdür. Kelime sonunda ye (ي) ile gösterilip kelime ortasında bu harf yazılmamıştır.

ياني	:	yanı (030a/15)	يوروسني	:	yavrusını (030b/07)
شقه سي	:	şakkasınuñ (030a/15)	طرفي	:	tarafı (025a/09)
شرابندن	:	şarābından (026b/11)	طوننى	:	tonını (006a/07)
دنيلكى	:	dünyāligi (014a/14)	ايوسي	:	eyüsi 002a/15

Yuvarlak ünlülü örnekler:

اودوني	:	od-unı (028a/07)	اوغلو	:	oğl-u (012b/05)
--------	---	------------------	-------	---	-----------------

Çokluk I. şahıs iyelik eki: +müz

Metnimizde bu ek bir yerde geçmektedir. Ek hareke veya ünlü ile gösterilmemiştir.

اتدوكمز : itdügümüzden (003a/10)

Çokluk III. şahıs iyelik eki: +ları, +leri

ارمقترندن : ırmaqlarından (025b/13) قپولري : qapuları (017a/10)

سمكلري : semikleri 010a/08 يمشلرنده : yemişlerinde (033a/13)

2.2.1.1.3. Aitlik Eki: + ki

Aitlik eki +ki bazen kef ve ye (كي) bazen de kef ve he (كه) ile yazılmıştır.

اولكي : evvelki (004a/15) يوقاروكه : yuqaruki (030b/02)

چورھسندكي : çevresindeki (018b/06) قرندكه : qarnındaki (011a/14)

2.2.1.1.4. Hâl Ekleri

2.2.1.1.4.1. Yönelme Hâli: +a, +e

Yönelme hâli eki ünsüz ile biten kelimelere he (ه), ünlü ile biten kelimelere ye ve he (يه) ile yazılmıştır.

قرنداشه : qarındaşa (021a/08) قزه : qıza (036b/04)

كتخذالغه : kethüdüälığa (006b/04) لشكره : leşkere (024a/11)

مقبريه : maqbereye (003b/15) شفایه : şifāya (035b/08)

2.2.1.1.4.2. Belirtme Hâli

İsmin yalın hâline gelen belirtme ekleri: +i, +ı, +n, +u

Bu ekler metinde genellikle ye (ي, ی) bazen de hemze (ء) ile gösterilmiştir.

آبي : ayı (018a/08) بولدى : buludı (019b/08)

اناری : enārı (034a/02) انكم صغمالي : enegimşağmālı (025a/05)

خميري : hamīri (029a/04) کندویي : kendüyi (001a/11)

كشی : kişiyi 020a/12 صحابه : şahābeyi (012a/14)

توبه : tevbeyi (016b/14) علمأ : ‘ulemāyı (015b/10)

-n-ı, -n-i belirtme eki: 3.tekil şahıs iyelik ekinden sonra bu çekim de kullanılmıştır.

يؤزني : yüzini 010b/04 زحمتني : zaḥmetini (035a/06)
الييني : elini (011b/10) بريني : birini (010b/11)

Belirtme ekinin yuvarlak ünlülü olarak verildiği bir örnek vardır.

نظرو : nazaru (013b/07)

III. teklik şahıs eklerinden sonra gelen “n” belirtme eki metinde 15 kelimedede mevcuttur.

ايشن : işin (014a/10) صنعتي : şan‘atın (007b/12, 32b/01)
الومن : ölümün (29b/09) يوكي : yükün (35b/07)

buyruğın (001b/13), ‘ivażın (007b/02), sürelerin (0IV/01), ta‘bīrin (035b/11, 00Vb/08), ṭā‘ifin (004a/03), ṭonın (007b/08, 008b/14, 009a/15), āvāzın 27a/01), birin (14b/10, 15a/04), çekirdeğin (32b/08, 32b/10), etin (30a/13), çıkmasın (019a/15)

Eksiz kullanım da mevcuttur.

Ḥaḳ te‘ālā anuñ yirine bir daḡı sen ḳāyim ide (014a/10)

2.2.1.1.4.3. Bulunma Hâli: +da, +de

Bulunma hâli eki dal ve he (ده) ile yazılmıştır.

آيده : ayda (020b/09) بازارده : bāzārda (004a/01)
دنياده : dūnyāda (002a/05) اقوالده : aḳvālde (036a/15)
دوشنده : dūşinde (002a/06) غزاده : ġazāda (013a/04)

2.2.1.1.4.4. Ayrılma Hâli: +dan, +den

Ayrılma hâli eki dal ve nun (دن) ile yazılmıştır.

اغنيادان : aġniyādan (035b/08) افاتدن : āfātđan (009a/07)
بندن : benden (031b/03) آدمدن : ādemden (010a/12)

2.2.1.1.5. İlgi Eki: +uñ, +üñ, +nuñ, +nüñ, +ın, +m

İlgi eki +uñ, +üñ metinde ünlüsü vav ile gösterilmemiştir. +nuñ, +nüñ eki metinde bazen ünlü olmadan bazen de vav (و) ile gösterilmiştir.

آدمك	:	ādemüñ (009a/11)	فقيهك	:	faḳīhüñ (015a/14)
انلرك	:	anlaruñ 009b/09	كندونك	:	kendünüñ 012a/10
تعالى نوك	:	te‘ālānuñ (002a/01)	كمنه نوك	:	kimesnenüñ (030a/08)

Bu ek metinde bir yerde +ın şeklinde yazılmıştır.

ایمانن : īmānın (şīrīnligi) (030b/10)

Teklik 1. şahıs zamirinin ilgi eki +im eki ile yapılmıştır.

بنم : benim (009b/12)

2.2.1.1.6. Vasıta Eki: +la, +le

انلرله	:	anlarla (014a/04)	زخمتله	:	zaḥmetle (030b/05)
آنكله	:	anuñla (003a/04)	يوزله	:	yüzle (004a/04)
كندويله	:	kendüyle (014a/13)			

2.2.1.1.7. Eşitlik Eki: +ca, +ce

Bu ek miktar anlamı dışında bir kelimedede “gibi” bir kelimedede ayrılma hâl eki (+dan) anlamına gelecek şekilde kullanılmıştır.

جزويجه	:	cüzvīce (029a/13)			
مرتبہ سنجه	:	mertebesince (015b/13)			(“gibi” anlamında)
اوکنجه	:	öñince (012b/08)			(“+den” ayrılma hâl eki anlamında)

2.2.1.1.8. Yön Eki: +ra, +aru

صكره	:	şoñra (005a/07)	يوقارو	:	yuḳaru (030b/02)
------	---	-----------------	--------	---	------------------

2.2.1.2. Fiil Çekim Ekleri

2.2.1.2.1. Haber Kipleri

2.2.1.2.1.1. Geniş Zaman -r, -ur, -ür, -ar, -er

Teklik I. Şahıs: ar-am, -ur-am

Metinde iki şekli ile birer örnekte görülmektedir.

الورم : aluram (020a/01) اوزدرم : uzadaram (019b/15)

Teklik II. Şahıs: Metinde örneği yok.

Teklik III. Şahıs: -ar, -er, -r, -ur, -ür

اتورر : oturur (011a/06) اورر : urur (023a/09)
چكلور : çekilür (028b/13) اغلر : ağlar (017b/09)
دير : dir (025b/10) بقر : baqar (012b/10)
دونر : döner (019a/05)

Çokluk I. Şahıs: Metinde örneği yoktur.

Çokluk II. Şahıs: Metinde örneği yoktur.

Çokluk III. Şahıs: -erler, rler

ايدرلر : iderler (016a/03) ديرلر : dirler 019b/08

2.2.1.2.1.2. Geniş Zamanın Menfisi

Geniş zamanın menfisinin metnimizde sadece teklik III. şahıs çekimi bulunmaktadır.

Teklik III. Şahıs: -maz, -mez

اولمز : olmaz (001a/04) ايتمز : itmez (035a/12)
طوتمز : tutmaz (032a/14) سومز : sevmez (019a/08)

2.2.1.2.1.3. Belirli Geçmiş Zaman

Teklik I. Şahıs: -düm

ويردم : virdüm (031b/04)

کردم : girdüm (026a/01)

Teklik II. Şahıs: Metinde örneği yoktur.

Teklik III. Şahıs: -dı, -di

اچلدي : açıldı (017a/08)

باقدی : baqdı (027a/14)

كسدي : kesdi (033a/02)

اولدي : öldi 002a/10

Çokluk I. Şahıs: Metnimizde örneği yoktur.

Çokluk II. Şahıs: -düñüz

Metinde bir yerde geçmektedir.

بلدكز : bildüñüz 020a/02

Çokluk III. Şahıs: -dılar, -diler

چقدیلر : çıqdılar (036b/01)

دیدیلر : didiler (005a/09)

بیوردیلر : buyurdılar (002a/09)

ایتدیلر : itdiler (013b/08)

2.2.1.2.1.4. Belirli Geçmiş Zamanın Menfisi

Belirli geçmiş zaman menfisinin metnimizde sadece teklik I. şahıs ve teklik II. şahıs çekimi bulunmaktadır.

Teklik I. Şahıs: -medüm

یمدم : yimedüm 026a/02

Teklik III. Şahıs: -madı, medi

المدی : almadı (023b/12)

بولمدی : bulmadı (003a/15)

بیلمدی : bilmedi (018a/14)

پیشمدی : pişmedi (029a/09)

2.2.1.2.1.5. Belirsiz Geçmiş Zaman

Belirsiz geçmiş zamanın metnimizde sadece teklik ve çokluk III. şahıs çekimi bulunmaktadır.

Teklik III. Şahıs: -mış, -miş

بنمش : binmiş (012b/01)

دونمش : dönmiş (011b/14)

اولمش : olmiş (031b/08)

صانمش : şanmış (001a/12)

Çokluk III. Şahıs: -mışlar, -mişler

المشتر : almışlar (031a/12)

بيورمشتر : buyurmuşlar (003a/02)

ديمشتر : dimişler (036b/01)

اتمشتر : itmişler (020a/12)

2.2.1.2.1.6. Belirsiz Geçmiş Zamanın Menfisi

Belirsiz geçmiş zamanın menfisinin sadece teklik III. şahıs çekimi bulunmaktadır.

Teklik III. şahıs: -me-miş, -ma-mış-, -me-mişdür

اچلممش : açılmamış (037a/02)

دكرممش : degürmemişdür (031a/03)

بشممش : pişmemiş (030b/04)

2.2.1.2.1.7. Gelecek Zaman

Metnimizde gelecek zaman kipinin örneği yoktur.

2.2.1.2.1.8. Şimdiki Zaman

Metnimizde şimdiki zaman kipinin örneği yoktur.

2.2.1.2.2. Dilek Kipleri

2.2.1.2.2.1. Şart Kipi:

Metnimizde şart kipinin teklik ve çokluk III. şahıs çekimi vardır.

Teklik III. Şahıs: -se, -sa

ديسه : dise (010a/11)

كلسه : gelse (024b/12)

اولسه : olsa (025a/03)

ياندرسه : yandursa (023b/05)

Çokluk III. şahıs: -seler

كورسه لر : görseler (008a/11)

ايسه لر : iseler (025b/06)

2.2.1.2.2.2. Şart Kipinin Menfisi

Teklik III. Şahıs: -me-se, -ma-sa

بلمسه : bilmese (026a/04)

كلمسه : gelmese (024b/12)

اولمسه : olmasa (028b/05)

2.2.1.2.2.3. Emir Kipi

Teklik I. Şahıs: -eyim

Metinde bir yerde örneği vardır.

ايدەيم : ideyim (013b/06)

Teklik II. Şahıs: -gil

Metinde bir yerde örneği vardır.

بىگىل : bilgil 001a/01

Eksiz örnekler vardır.

Var vaşiyetüñ eyle (020a/01)

Teklik III. Şahıs: -sün, -sun

ايلسون : eylesün (008a/03)

اولسون : olsun (024b/07)

2.2.1.2.2.4. Emir Kipinin Menfisi

Metnimizde örneği yoktur.

2.2.1.2.2.5. İstek Kipi: -a, -e

Teklik III. Şahıs: -a, -e

دونه : döne (019a/06)

دوته : duta (016b/02)

ايننه : inana (034b/02)

انجنه : incine (017b/07)

Çokluk III. Şahıs: -a-lar, -e-ler

قاچالار : kaçalar (012a/05)

بوللار : bulalar (003a/11)

كله لئر : geleler (021b/10)

ايدله لئر : ideler (011a/02)

2.2.1.2.2.6. İstek Kipinin Menfisi

Teklik III. Şahıs: -ma-ya, -me-ye

اولميه : olmaya (031b/13)

وارميه : varmaya (011b/09)

ويرميه : virmeye (011b/11)

بلميه : bilmeye (005a/11)

Çokluk III. Şahıs: -maya-lar

Metinde bir yerde örneği vardır.

دوتميلر : dutmayalar (020b/11)

2.2.2.2.2.6. Gereklilik Kipi

Metnimizde örneği yoktur.

2.2.1.2.3. Birleşik Kipler

2.2.1.2.3.1. Hikaye

2.2.1.2.3.1.1. Geniş Zamanın Hikayesi

Metnimizde bir yerde teklik III. şahıs çekimini görüyoruz.

Teklik III. Şahıs: -ür idi

يوررايدي : yürür idi (010a/10)

2.2.1.2.3.1.2. Belirsiz Geçmiş Zamanın Hikayesi

Metnimizde iki yerde teklik III. şahıs çekimini görüyoruz.

Teklik III. Şahıs: -mışdı, -mişdi

قلمشدي : kalmışdı (020b/03)

اتمشدي : itmişdi (007b/12)

2.2.1.2.3.2. Rivayet

Metnimizde rivayet çekimi yoktur.

2.2.1.2.3.3. Şart

2.2.1.2.3.3.1. Geniş Zamanın Şartı

Teklik II. Şahıs: -ur-sañ, -ür-sen

اولورسك : olursañ (013b/07) اوكره درس : ögredürsen (032b/01)

Teklik III. Şahıs: -ur-sa, -ür-se, -er-se

كيدرسه : giderse (012b/07) الورسه : alursa (026b/02)

ايدە بيلر : idebilürse (001a/03)

2.2.1.2.3.3.2. Geniş Zamanın Şartının Menfisi

Metnimizde teklik III. şahıs çekiminin örneği vardır.

Teklik III. Şahıs: -mez ise

سومزايسه : sevmes ise (019a/08)

2.2.1.2.3.3.3. Belirli Geçmiş Zamanın Şartı

Teklik III. Şahıs: -dı ise

بولدي ايسه : buldı ise (003a/15) كوردي ايسه : gördi ise (004a/08)

كوزكدي ايسه : gözükdi ise (025a/09) اولدي ايسه : oldı ise (003a/11)

2.2.1.2.3.3.4. Belirli Geçmiş Zamanın Şartının Menfisi

Teklik III. Şahıs: -ma-dı ise

بولمدي ايسه : bulmadı ise (003a/15)

2.2.1.2.3.3.5. Belirsiz Geçmiş Zamanın Şartı

Teklik III. Şahıs: -miş ise

دیمش ایسه : dimiş ise (019b/05) دوشمش ایسه : düşmiş ise (010b/14)

اولمش ایسه : olmuş ise (014a/09) قالمش ایسه : kalmış ise (009a/01)

2.2.1.2.3.3.6. Belirsiz Geçmiş Zamanın Şartının Menfisi

Teklik III. Şahıs: -me-miş ise

بشمامش ایسه : pişmemiş ise (030b/05)

2.2.1.2.4. İsim fiili

2.2.1.2.4.1. Geniş Zaman

Metnimizde teklik III. şahıs çekiminin örneği vardır.

Teklik III. Şahıs: +dur, +dür

واردر : vardur (003b/04)

یکادر : yañadur (030b/02)

بویله در : böyledür (018b/01)

دلیدر : delıldür (003a/07)

2.2.1.2.4.2. Belirli Geçmiş Zaman

Metnimizde belirli geçmiş zamanın teklik III. şahıs çekiminin örneği vardır.

Teklik III. Şahıs: idi

ایدی اتلو : etlü idi (010a/09)

ایدی انده : anda idi (036b/01)

2.2.1.2.4.3. Şart

Teklik III. Şahıs: -isa, -ise

ایسه اچی : acı ise (034a/06)

کوچلوایسه : güçlü ise (025a/14)

واریسه : varisa (006b/03)

یوغیسه : yogısa (005a/05)

2.2.1.2.4.4. i- Fiilinin Zarf Fiili: -iken

ایکس فتنده : katında iken (020a/13) ایکس خسته : haste iken (032b/14)

2.2.1.2.4.5. İsim Fiilin Menfisi

İsim fiilin menfisi *degül* (دکل) ile yapılır.

illerinde degülse (005b/15), eyü degüldür (019b/07), hāmile degül (020b/06), çok degülse (025a/01), yağlu degül (029a/14)

2.2.1.2.5. Sıfat Fiiller

-an, -en

çıkan (019a/05), koyulan (011b/11), olan (020b/01), (032a/09), uçan (0VIa/05), yeñen (004b/07), emen (031b/13), gelen (029b/13), gidenüñ (018b/01), içen (027a/10), (027b/07), (032a/12), irişen (025a/14), iden (027a/10), yiyen (032a/06), (034a/06), (035a/10).

-mez, -maz

görünmez (036a/10), işitmez (006b/03), tükenmez (033a/06).

-ar, -er

korçar (030a/08, 031a/12), uçar (003b/05), başar (008b/09), dider (032a/04), gider (003a/08)

-ur, -ür

savaşur (025b/11), tıyulur (022a/10), yinür (01b/04), içilür (01b/04).

-duq, -dük

buyurduğı (035b/12), korqduğı (026b/15), koyduğı (028a/15), urduğından (020b/02), virdügi (013a/09), eyitdügi (023a/14), gitdügi (018b/11).

-mış, miş

açılmış (037a/01), olmuş (030b/05), kovulmuş (008b/01), olınmış (008b/01), düşmüş (010b/01), irişmiş (022a/11), şuşamış (023a/10), alınmış (030b/04).

-ecek

gidecek (0IIb/11), idecek (013b/07)

2.2.1.2.6. Zarf Fiiller

-a, -e

bağa bil- (001a/11, 001a/13), eline gir- (007a/09, 017b/07, 021a/05)

-up, üp

aķup (027b/05), alup (028b/08), bulup (016b/03), durup (016b/14), ķarıřup (007a/12), varup (019a/05), yarup (032b/08), yarlıĝanup (005a/07), olup (010b/13, 023b/15...), řatup (026b/01, 026b/02), bezenüp (014b/13), bilüp (001a/13), dūřup (035b/09), gelüp (008a/03), girüp (007a/09), gidüp (004b/10), gönderüp (035b/11), ĝörüp (012a/07, 012a/08...), idüp (002a/09, 020b/04), diyüp (005b/14), isteyüp (027a/12), iřleyüp (013b/15), řıĝayup (001b/05)

-ıcaķ, -icek

işidicek (020a/15, 033b/05), olıcaķ (002a/09), ıķıķıcaķ (033b/04), yörüyicek (010a/09).

-dükde,

itdükde (035b/11)



Ia

(1)	Bāb-ı evvel Hāḡ te'ālā ḡazretlerini 'azze ve celle beyān ider.					
(2)	Bāb-ı şānī firīştehleri beyān ider 'aleyhimü's-selām.					
(3)	Cebra'ıl	İsrāfil	'Azrā'ıl	Rıdvan	Mālik	
(4)	Bāb-ı şālīş enbiyānuñ ve ḡavvā ana ve Meryem ana 'aleyhimü's-selām ta'bīrindedür.					
(5)	Ādem	ḡavvā ana	Şīt 'aleyhi's-selām	Hābıl 'aleyhi's-selām	Nūḡ 'aleyhi's-selām	İbrāḡīm peyḡa<m>ber ¹⁹
(6)	İşḡāḡ	İsmā'ıl 'aleyhi's-selām	Ya'ḡūb peyḡamber	Yūsuf peyḡamber	Dānyāl 'aleyh's-selām	Şālīḡ peyḡamber
(7)	ḡızır 'aleyhi's-selām	Eyyūb peyḡamber	Dāvud 'aleyhi's-selām	Süleymān peyḡamber	Yūnus peyḡamber	Hūd 'aleyhi's-selām
(8)	Şu'ayb peyḡamber	Mūsā 'aleyhi's-selām	Zekerıyyā ²⁰ peyḡamber	Yaḡyā 'aleyhi's-selām	İdrīs peyḡamber	'İsā peyḡamber
(9)	Meryem ana	Muḡammed şallallāhu 'aleyhi ve sellem	Bāb-ı rābī' şaḡābeyi ve			
(10)	ḡayr-i sahābe-i rıdvanullāhi 'aleyhim ecma'ını beyān ider.					
(11)	Ebū-Bekir	'Ömer	'Oşmān	'Alī rağıya'llāhu 'anh	'Ulemā	ḡükemā Evliyā ve şuleḡā
(12)	Bāb-ı ḡāmis gökleri ve aḡā müte'allıḡ olanı beyān ider.					
(13)	Gökler	Güneş	Ay	Yıldızlar	Gök ḡürlemek	Yıldırım

¹⁹ Peyḡamber kelimesi burada پیغمبر şeklinde yazılmıştır.

²⁰ Zekerıyyā adı burada ذكریا şeklinde yazılmıştır.

Ib

(1)	Bulut	Yağış	Kar	Ṭolu	Enegim şağmāl		Gökden ²¹ od düşmek	Yil
(2)	Bāb-1 sādīs āhirete müte'allik nesneleri beyān ider.							
(3)	Cennet	Cehennem	Şırāt	Şūr	Kevşer	Ḳıyāmet	Ḥisāb	
(4)	Bāb-1 sābi' yinür ve içilü<r> nesneleri beyān ider.							
(5)	Şu	Buz	Etmek	Ḥamīr	Aş	Ṣerid		
(6)	Ṭarḥana	Ṭabahece	Sirkelü aş	Herīse	Sögülme	Ḥalvā		
(7)	Şehd	Penīr	Yoğurd	Ḳavut	Zelābiyye	Sirke		
(8)	Yağ	Sakız	Şeker	Ḥurmā	Üzüm	İncīr		
(9)	'Unnāb	Enār	Bādem	Turunc	Ḳoz	Cevz-i hindī		
(10)	Tūt	Zerdālū	Alma	Emrūd	Ayva	Şeftālū		
(11)	Fıstık	Gülnār	Nārenc	Zeytūn	Erük	Limon		
(12)	Muz	İgde	Ḳavun	Ḥıyār	Ḳıṣṣā	Ḥarnūb		

IIa

²¹ Gökden kelimesi metinde bir önceki sütunda bulunmaktadır.

(1)	Bāb-ı şāmin eyü koçulu sebzeler ve tereleri beyān ider.					
(2)	Gül	Yāsemīn	Benefşe ve Uķhuvān	Nīlüfer	‘Anam	Reyhān
(3)	Nergis	Bahār-ı menşur	Sūsen	Mürz	Mersin	Ķabaķ
(4)	Bādīncān	Silķ	Domalan	Göbelek	Şalgam	Turb
(5)	Keşür	Kelem	Sarmusaķ ²²	Sogan	Kurraş	Ħarmal
(6)	Ṭarhūn	Kişnic ²³	Na‘ne	Bağdanos	Kemmūn	Fülfül
(7)	Ħaşhāş	Ħardal	Ustun ²⁴	Kenger	Ķandıra	Yuş
(8)	Çayır	Keber ve kamıĦ	Müşķ	Ħīnnā	Ķazanfer toĦumu	
(9)						
(10)	Bāb-ı tāsi‘ yaş ve ķuru aĝaçları beyān ider.					
(11)	Ħurmā aĝacı	Gülnār aĝacı	Muz aĝacı	Ayvā aĝacı	‘Unnāb aĝacı	İncir aĝacı
(12)	Ķoz aĝacı	Bādem aĝacı	Tüt aĝacı	Fıstıķ aĝacı	Zerdālū aĝacı	Alma aĝacı
(13)	Şeftālū aĝacı	Emrūd aĝacı	Şanavber aĝacı	Enār aĝacı	Fındık aĝacı	Üzüm aĝacı

IIb

²² Şarmusaķ kelimesi metinde سارمسف şeklinde yazılmıştır.

²³ Kişnic kelimesi metinde كسنيج şeklinde yazılmıştır.

²⁴ Ustun kelimesi metinde آستون şeklinde yazılmıştır.

(1)	Yılğın ağacı	Zeytün ağacı	Bellüt ²⁵ ağacı	Çınār ağacı	İgde ağacı	Sögüt ağacı
(2)	‘Aşā ağacı	Ābnūs ağacı	Al ağacı	Direk ağacı	Diken ağacı	Kömür
(3)	Bāb-ı ‘āşir yirleri ve yire müte‘allik olan nesnelere beyān ider.					
(4)	Yir	Ṭağlar	Ṭaş	Tepe ve yüce yirler	Ṭopraq	Toz
(5)	Ḳum	Balçık	Bāğ	Ekin	Serāy	Dīvār
(6)	Kūşk	Ḳal‘e	Şehrler	Ṭam	Kūy	Mescid
(7)	Miḥrāb	Mināre	Minber	Degirmen	Cisr	Eyvān
(8)	Külhan	Dükkān	Dehliz	Ṭāk	Meslaḥ	Āḥūr
(9)	Zīr-i zemīn	Kilīsā	Terece	İşik	Ḳabr	Çuḳur
(10)	Hücre	Şavma‘a	Bāb-ı ḥādī ‘aşer şü			
(11)	gidecek yirleri ve içinde ḳoyulan nesnelere beyān ider.					
(12)	Deryā	Irmaḳ	Kehriz	Ḥavz	Ḳuyu	Çeşme

IIIa

(1)	Gemi	Dere	Bellu‘a	Berberḥ	Delv	Buğday ḳuyusu
-----	------	------	---------	---------	------	---------------

²⁵ Bellüt kelimesi metinde بلود şeklinde yazılmıştır.

(2)	Tennūr	Ocağ	Süzgeç	Halvā tabağı	Bal ve katı Yoğurt	Bişek
(3)	Elek	Kīse	Çandīl	Çerāğ	Çafes	Tābūt
(4)	Şofra	Sepet	Çabbān	Meğāre	Terāzū ve keyle	Devāt
(5)	Kobūr	Çadeğ	Dağarcık ve çuvāl	Çazan	Legen	Meşk ²⁶
(6)	Bardağlar	Āb-hāne	Demürce ocağı	Sürmedān	Cām	Şūrāhī
(7)	Menkal	Ağaç çanak	Çapak	Kürek		
(8)	Bāb-ı şānī aşer silāhları vesāyir āletleri beyān ider.					
(9)	Çılıç	Cida	Yay	Mıtrağ	Çançer ve bıçak	Boz doğan
(10)	Top kazanı	Şapan	Geyim	Çalkān	Çalem	Çalem- tirāş
(11)	Keser	Palta	Matçab	Mīğ	İge	Micrefe
(12)	Bīl	Kū>n<lünk ²⁷	Kelbeten	Maçaş	İgne	Bilegü
(13)	Bıçqu	Süpürge	Közüngü	Dülāb	Kilīd	Çufl

IIIb

(1)	Nerdübān	Çamçı	Duzak	Ağ	Arşun	Çarak
-----	----------	-------	-------	----	-------	-------

²⁶ Meşk kelimesi burada ممشق şeklinde kaf ile yazılmıştır.

²⁷ Külünk kelimesi metinde كئلنك şeklinde yazılmıştır.

(2)	Kāğaz	Levh	Bāb-ı şālīş ‘aşer			
(3)	giyilür ve döşenilür nesneleri beyān ider.					
(4)	Niķāb	Gölgelik	Dülbend	Yağmurlık	Börk	Ķaftān
(5)	Mıtraķ ve cübbe	Göñlek	Düğme ve ilik	İç tonı	Ķuşaķ	ve çarşaf
(6)	Kefen	‘Avrat yaşmağı	Kürk	Maķreme	Yüzük	Bilezik
(7)	Ĥalĥāl	Ṭavķ	Şırğa	Boyun bağı	Ĥil‘at	Etek
(8)	Çorab	Yaşmak	Çādır	Bisāt	Kilīm	Döşek
(9)	Yaştık	Serīr	Kürsī	Yorğan		Setr
(10)	Bāb-ı rābi‘ ‘aşer ma‘denden çıkan ve kıymetlü cevāhiri beyān ider altun ve gümüş.					
(11)	Altun	Gümüş	Genc	Demür	Ķalay	Pirinç
(12)	Baķır	Ṭuz	Neft	Zift	Kibrīt	Yākūt

IVa

(1)	İncü	Zümüröd ve zeberced	Boncuķ	Billür	Firüze	Şırça
-----	------	---------------------	--------	--------	--------	-------

(2)	Sürme	Cuva	Pül		Bāb-1	
(3)	ḥāmis ‘aşer dāneleri ve aña müte‘allik olanı beyān ider.					
(4)	Buğday	Arpa	Ṭaru	Pirinç	Mercimek	Noḥūd
(5)	Māş	Künci	Baklā	Lübiyā	Penbe	Şaman
(6)	Ḥirmen	Sünbüle	Un ve kepek	Bāb-1		
(7)	sādis ‘aşer ṭā‘ate ve ‘ibādete müte‘allik olan nesnelere beyān ider.					
(8)	Vuzū	Teyemmüm	Ġusl	Namāz	Oruç	Zekāt
(9)	Ḥacc	Ḥacerü’l-esved	Zemzem	‘Arafāt	Ezān	‘İtikāf
(10)	Misvāk	Tekbīr	Tesbīḥ	Taḥmīd	İstiğfār	Du‘ā
(11)	Muşhaf	Biti ve kitāb	İslām	İmāmet	Sücūd	Selām virmek
(12)						

IVb

(1)	Bāb-1 sābi ‘aşer Qur’ān sūrelerin beyān ider.					
(2)	Fātiha	Bakara	Āl-i ‘imrān	Nisā	Mā’ide	En‘ām
(3)	A‘rāf	Enfāl	Tevbe	Yūnus	Hūd	Yūsuf
(4)	Ra‘d	İbrāhīm	Ḥicr	Naḥl	İsrā	Kehf
(5)	Meryem	Tāhā	Enbiyā	Ḥacc	Mü‘min ²⁸	Nūr
(6)	Furkān	Şu‘arā	Neml	Kaşaş	‘Ankebūt	Rūm
(7)	Lokmān	Secde	Aḥzāb	Sebe	Melā’ike ²⁹	Yāsın
(8)	Şāffāt	Şad	Zümer	Mü‘min	Secde	
(9)	Zuḥruf	Duḥḥān	Cāsiye	Aḥkāf	Muḥammed	Fetiḥ
(10)	Hucerāt	Ḳāf	Zāriyāt	Tūr	Necm	Ḳamer
(11)	Raḥmān	Vākı‘a	Ḥadīd	Mücādile	Haşr	Mümteḥine
(12)	Şaff	Cum‘a	Münāfikīn	Teḡābün	Talāk	Tahrīm
(13)	Mülk	Zü-l ḳalem	Ḥāḳḳa	Me‘āric	Nūḥ	Ḥāḳḳa ³⁰
(14)	Müzzemmil	Müddessir	Ḳiyāme	İnsān	Mürselāt	‘Amme

²⁸ Yirmi üçüncü sure olan Müminun suresinin yerine kırkıncı sure olan mümin suresi yazılmıştır.

²⁹ Melaike suresinin asıl adı Fatır suresidir ama bu isimle de anılmaktadır.

³⁰ Yetmiş ikinci sure yerine altmış dokuzuncu sure olan “ḥāḳḳa” yazılmıştır.

Va

(1)	Nāzi‘āt	‘Abese	Kuvviret ³¹	İnfi‘ār	Mu‘affifin	İnşikāk	Burūc
(2)	Ṭārık	A‘lā	Ġāşiye	Fecr	Beled	Şems	Leyl
(3)	Duḥā	İnşirāḥ	Tin	İkrā‘ ³²	Ḳadir	Lemyekün ³³	Zülzile ³⁴
(4)	‘Ādiyāt	Ḳāri‘a	Tekāşür	‘Aşr	Hümeze	Fıl	Ḳureyş
(5)	Mā‘ün	Kevşer	Kāfirün	Naşr	Tebbet	İhlāş	Felaḳ
(6)	Nās	Bāb-1					
(7)	Şāmin ‘aşer ādeme ve ādeme müte‘allik olanı beyān ider.						
(8)	Baş	Yüz	Şakal	Bıyık	Göz	Alın	
(9)	Kaş	Burun	Ḳulak	Ağız	Dudaḳ	Dişler	
(10)	Dil	Boyun	Çiger	Bāzū	El	Barmaḳlar	
(11)	Aya	Tırnaḳ	Bilekler	Gögüs	Emcik	Boğaz	
(12)	Ḳarın	Ḳaburğa	Göbek	Arḳa	Zeker	Daşaklar	
(13)	Ferc	Dübür	Uyluḳ	Diz	Baldır	Ḳadem	
(14)	Ayaḳ barmaḳları	Deri	Et	Ṭamar	Ökçe		

³¹ Kuvviret kelimesi Tekvir suresinde geçen bir kelimedir.

³² İkra kelimesi “Alak” suresinde geçen bir kelimedir, sure yerine bu kelime kullanılmıştır.

³³ Lemyekün kelimesi “Beyyine” suresinde geçen bir kelimedir, sure yerine bu kelime kullanılmıştır.

³⁴ Zülzile kelimesi Zilzal suresinde geçen bir kelimedir, sure yerine bu kelime kullanılmıştır.

Vb

(1)	Bāb-1 tāsī ‘aşer ādeme ħudūş iden ‘illetleri ve ādemden şadır olanı beyā<n> ider.					
(2)	Ƙulunç	Demregi	Isıtma	Şağır olmak	Cüzām	Beraş
(3)	Baş ağırmağ	Cederī	Öksürmek	Göz ağırmağ	Zükkām	Uyuz
(4)	Ƙızamığ	Ƙurdeşen ³⁵	Sökel	Yaralar	Deli olmak	Mayaşıl
(5)	‘Aşğ	Ĥastelik	Ru‘āf	Ƙan	Tükürük	Ƙuşmağ
(6)	İrin ve şaru şu	Göz yaşı	Burun şuyı	Sidik	Şehvet	Ƙulak kiri
(7)	Necāset	Yillenmek	Bāb-1 ‘işrūn			
(8)	çār-pā olan ħayvānātuñ ta‘bīrin beyān ider.					
(9)	Ƙoyun	Feres	Ƙatır	Ĥimār	Ƙolañ	Öküz
(10)	Gāvmiş	Deve	Fīl	Arslan	Ƙarakulağ	Ƙablan
(11)	Ĥinzīr	Pars	Ƙurt	Dübb	Kelb	Kedi
(12)	Meymūn	Nims	Nesnās	Şa‘leb	Kirpi	Žabb
(13)	Žabu‘	Geyik	Semmūr	Kesgen	Yabān şığırı	Ƥavşan
(14)	Bāb-1 ħādī ve ‘işrūn şu canāva<r>larını ve ħayr canāvarlarıñ beyānındadır.					

³⁵ Ƙurdeşen kelimesi metinde قوردآشي şeklinde yazılmıştır.

VIa

(1)	Balık	Ƙaplubaga	Sereşan	Ƙurbaęa	Timsaē	Ejderēa
(2)	Huyeyye	‘Akreb	Ƙarınęa	Sūs	Büre	Baęę
(3)	Pervāne	Hunfesā	Ƙaml	Hārīr ęurđı	‘Ankebūt	Ruteylā
(4)	Őoęulcan	Sülük	Ala kölük	Bāb-1		
(5)	šān<ī> ³⁶ ve ‘iřrūn uęan canāvarlaruē zikrindedür.					
(6)	Ƙartal	Tavşancıl	Őāhīn	Bāz	Atmaca	Balaban
(7)	Dülengeç	Bayęuř	Ala ęaręa	Őıęırcık	Tavuğ	Hürūs
(8)	Ördek	Turna	Bülbül	Çığırgan	Ƙumrī	Öğik
(9)	Göğerçin	Hüdhüd	Tavus	Gökçe ęaręa	Serçe	Hābāra
(10)	Keklik	Yarasa	Ƙarlankuę	Ƙumkı(?) ³⁷	Őakřaęan	Turrac
(11)	Tışava	Bāne ³⁸	Devekuşı	Sīmurę	Ƙılku<y>ruk ³⁹	Leglek
(12)	Zenbūr	Çıyan	Çekirge			
(13)	Bāb-1 šālīř ve ‘iřrūn					

³⁶ Šānī kelimesi metinde ثان şeklinde yazılmıştır.

³⁷ Kelimenin قمعي şeklinde yazılışı ile sözlüklerde anlam bulunamamıştır. Metinde kerkes(akbaba) anlamına geldiği söylenmektedir.

³⁸ Kelimenin metindeki yazımı بينه şeklindedir ve “tuti” anlamına geldiği söylenmektedir. Bāne okunuşu ile sözlüklerde “çalıkuşu” anlamı vardır.

³⁹ Kılkuyruk kelimesi metinde قل فورق şeklinde yazılmıştır.

VIb

(1)	pādişāhi ve pādişāha müte‘allik olan pīşekārları beyān ider.					
(2)	Pādişāh	Leşker işi	Ḥazīne-dār	Pādişāh vekīli	‘Alemdār ⁴⁰	‘Asesbaşı
(3)	Zādesi	Ḥarīf	Zindāncı	Ḥarāc issi	Erbāb-ı devlet	Seyīs
(4)	Ḳāḍī	Seyyid	Big	Beytār	Mücebbir	Ḥaccām
(6)	Culḥa ⁴¹	Kur’an okuyucular	Leşker yedici	Cıdacı	Şaykalıcı	Keyyāl
(7)	Ḳıl kazıcı	Demürce	Yaycı ve oçcı	Şarrāf	Naqd idici	Ḳuyumcı
(8)	Altun ve aqça sikke idici	Eridici	Şuret düzüci	Naqqāş	Yogurdcı	Aşıcı
(9)	Bennā	Ḥarāb idici	Ḳaşşāb	Aşcı	Baş pişirici	Ḥalvācı
(10)	Saḳkā	Deveci ve katırcı ve eşekci	Çoban	Gemici	Dikici	Oğrı
(11)	Ḳazancı	Terzī	Buğdaycı	Arpa şatıcı	Ögüdcü	Şıkcı
(12)	Şuya talıcı	Kereyağı şatıcı	Şaydalānī	Boyacı	Dilenci	Tāncılar ⁴²
(13)	Efsün okuyıcı	Şınuḳ ḳap ıslāḥ idici	Kemerci	Ḥammā<m>cı ⁴³	Kul ve ḳaravaş şatıcı	Ṭavar şatıcı
(14)	Avcı	Ḳazancı	Penbeci	Bürgici	Simsār	Emīn
(15)	Başmaḳcı	Bāḡbān	Bezzāz	Ḳalkāncı	Bāzergān	Kirecci

⁴⁰ ‘Alemdār kelimesi metinde عملدار şeklinde yazılmıştır.

⁴¹ Culḥa kelimesi metinde جولغه şeklinde yazılmıştır.

⁴² Tāncılar kelimesi metinde نانچيلر şeklinde yazılmıştır.

⁴³ Ḥammāmıcı kelimesi metinde حمّامجي şeklinde yazılmıştır.

VIIa

(1)	Cevherī	Cebeci	Çuvālcı	Kalaycı	Yoğurd şatıcı	Yüñ kırkıcı
(2)	Koyun celebcisi	Hammāl	Pāsbān	Ekinci	Çukurcı	Ekmekci
(3)	Ağaçcı	Çıkrıkçı	Debbāg	Yağlayıcı	Rufū idici	Şırçacı
(4)	‘Adl-güvāh	Ṭabīb	‘Atṭār	Kan alıcı	Yemişci	Māl kısm idici
(5)	Kāhin	Sürmecı	Yazıcı	Lebin düzici	Yükci	Ṭaraqçı
(6)	Dögücü ve şişeci	Ṭuzcı ⁴⁴	Haber virici	Vekīl		
(7)						
(8)	Bāb-ı rābi’ ve ‘işrūn mekrūh ve ḥarām olan nesne					
(9)	beyān ider.					
(10)	Def	Rebāb	Ṭanbura	Ṭavul	Ber-baṭṭ	Çeng
(11)	Rağş	Boru	Yırlamağ	Şaṭranc	Nağğāre	Kımār
(12)	Şanem	Cuhūd	Gāvur	Şeyṭān	Perī	Zünnār
(13)	Cāzū	Fitne	Deccāl	Seci	Zinā	Oğrılığ

⁴⁴ Ṭuzcı kelimesi metinde طوزجي şeklinde yazılmıştır.

VIIIb

(1)	Fir'avun	Cevgān	Ġybet	Zulm	Nāy çalmağ	
(2)	Bāb-ı hāmīs ve 'iṣrūn fi'lden ve kavlden					
(3)	ādemde ṣādır olan ve ādeme iriṣür nesnelere beyān ider.					
(4)	Mücāme'at eylemek	Talāk virmek	Depmek	Akṣamağ	Egirmek	Ṭoqımağ
(5)	Geçiṣmek	Yörümeğ	Uçmağ	Yedirmek	Dügün urmağ	Meṣveret eylemek
(6)	Yüzi üstine yıkılmağ	Gerilmek	Ağaca ṭayanmağ	Kamçı ile urmağ	Ṭoğmağ	Ġazā eylemek
(7)	And içmek	Cem' eylemek	Uf dimeğ	Nesne ṣatmağ	Tuḥmeye düṣmek	Dilek eylemek
(8)	Gizlenmek	İnkār eylemek	Cerāḥat eylemek	Diz ve kārın üzre yörümeğ	Bükülmek	Dutsağ olmağ
(9)	Boğazlamağ	Ṣabr eylemek	Da'vet eylemek	Emzirmek	Evlenmek	Uyumamak ⁴⁵
(10)	Sebb eylemek	Koqlanmağ	Maḥbūbla müctemi' olmağ	Tabanca	Gülmek	Uрмаk ⁴⁶
(11)	Za'f olmağ	Zamān olmağ	Qovulmağ	Boyu uzun olmağ	Ve boyu kıṣa olmağ	Mühlet eylemek
(12)	Taleb eylemek	Ṣancımağ	Kuman eylemek	Düṣmanlık eylemek	'İtāblaṣmağ	Terlemek
(13)	Aḥşırmağ	Şuṣmağ	İçmek	Dişlemek	Şanı şanmağ	'Uryān olmağ
(14)	Āzād olmağ	'Afv eylemek	Küsmek	Ġarğ olmağ	Ecinnī' gelmek	Qoçmağ

⁴⁵ Uyumamak kelimesindeki k harfi kef ile yazılmıştır.

⁴⁶ Uрмаk kelimesindeki k harfi kef ile yazılmıştır.

VIIIa

(1)	Öpmek	Çimdilemek	Öldürmek	Borc virmek	Şıçramak	Yalan söylemek
(2)	Kāfir olmak	Süpürmek	Ve horlamak	Üfürmek	Nafağa eylemek	Delük delmek
(3)	Uyumak	Çağırmaç	Bahşiş ⁴⁷ eylemek	Ürkmek	Va'de virmek	Emānet komak
(4)	Hacāmat eylemek	Tevbe eylemek	Biçin biçmek	Hukne idinmek	Boğazlamak	Günāh eylemek
(5)	Sünnetlemek	Yağlanmaç	Ağlamak	Ġayret eylemek	Ķur'a şalmak	Görüşmek
(6)	Şulh eylemek	Şulb olmak	Güreşmek	Şi'r söylemek	Ünegü eylemek	Bahīl olmak
(7)	Şehre girmek	Yetim olmak	Sitem eylemek	Ok atmaç	Ditremek	Nevmīd olmak
(8)	Kırkmaç	Puluç olmak	Fakīr olmak	Bay olmak	Sefih olmak	Zarar irişmek
(9)	'Acab eylemek	Tizilmek	Tutı tutmaç	Kaçışmaç	Öñ atılmaç	Içkıрма tutmaç
(10)	Lāl olmak	Tarıлмаç	Hınlamak	Harc eylemek	Boğulmaç	Hārāb olmak
(11)	Sefer itmek	Çimmek	Silkelemek	Ket olmak	Şerbet içmek	Uzun olmak
(12)	Düğün eylemek	Pelit olmak	Cunub olmak	Hāyız olmak	Kaşımaç	Ekin ekmek
(13)	Hased eylemek	ĶorĶmaç	Ton dikmek	Rençberlik eylemek	El ayak bağlamaç	Ķavvadlık eylemek
(14)	Bī-Ķarār olmak	'Arz eylemek	Recm eylemek	Ķul olmak	Ķul almaç	

⁴⁷ Bahşiş kelimesi metinde بخشیش şeklinde yazılmıştır.

VIIIb

(1)			Bāb-1			
(2)	sādis ve ‘iṣrūn müteferriḳātı beyān ider.					
(3)	Nūr	Ḳarañulıḳ	Çerāġ	Burunduruk	İp	İbrişim
(4)	Hürmetsüzlik	Ḳayġu	Şabūn	Av	Od	Gök
(5)	‘Āşūr	Yalġuzlık ⁴⁸	Zencir	Ata ve ana	Şovuk	Borc
(6)	Dermān	Aġu	Ḳara	Ḳonuk	Gölge	Bayram günü
(7)	Gice	Şavaş	Aġır yük	‘İlm	Serāb	Kemikler
(8)	Fezāhat	Ferāset	Armaġān	Ṭavar terisi	Yumurṭa	Boynuz
(9)	Ḳazık	Pāça	Aşak	Köpek	Çiriş	İç yaġı
(10)	Āvāz	Sancaḳ	Ḳuyruk	Atlar	İki kanad	Tüy
(11)	Cire	Çig	Buḳāġu	Ġidā	Yol	Ḳıllar
(12)	Çiçek	Torta ⁴⁹	Azvay	Buḫūr	Ṭuman	Ṭoḳınmış tahta
(13)	Ṭurre	Ḳābil	Ten semüzligi	Ten arıklığı	Merhem	Cum‘a günü

⁴⁸ Yalġuzlık kelimesi metinde بالغورلق şeklinde yazılmıştır.

⁴⁹ Torta kelimesi metinde تورته şeklinde gösterilmiştir.

[1a] (1) Bāb-ı evvel Hâk te‘ālā hâzretlerini beyân ider.

Bilgil ki eger bir (2) kimesne Hâk te‘ālā hâzretlerini bir şıfatda görse ol şıfatla anı taḥdīd (3) idebilürse ol düşde hıç nesne olmaya, bātıl ola. Zīrā ki (4) Allāh te‘ālāyı hıç nesne⁵⁰ teşbīh ve taḥdīd itmek olmaz. Nitekim Hâk te‘ālā (5) buyurmuşdur: [42/11] لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ [6/103] لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ⁵¹ Ve daḥı (6) buyurmuşdur: [6/103] الْأَلْبَابُ وَالْأَبْصَارُ وَهُوَ⁵² اللّٰطِيفُ الْخَبِيرُ (7) الْأَبْصَارُ وَهُوَ⁵².

Ve eger bir kimesne Hâk te‘ālā hâzretlerini bir yirde taşavvur (8) olunmuş görse ol kimesne Hâk te‘ālā hâzretlerine ‘azze ve celle yalan (9) söyleyicilerden ola veyā Hâk te‘ālā hâzretlerine olmaz nesne nisbet (10) ide. Ve eger bir kimesne Hâk te‘ālā hâzretlerini ‘azze ve celle görse ve eger (11) kendüyi dīdār-ı ḥaḳḳa baḳa bilmedi görse veyā ‘arş-ı a‘zāmı görse (12) ol kimesne kendü nefesine bir ḥayr şanmış ola. Ve eger Hâk te‘ālā (13) hâzretlerine baḳa bilüp kendü birle söyleşdi görse aña (14) ḥayr irişe ve ‘ilmi ziyāde ola. Zīrā ki Hâk te‘ālā buyurmuşdur: (15) [7/144]⁵³ إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَتِي وَبِكَلَامِي⁵³

Ve eger bir kimesne [1b] (1) kendüyi Hâk te‘ālā birle söyleşdi görse ḳur‘ān-ı ‘azīmi çok tilāvet (2) ide. Eger Hâk te‘ālā hâzretlerini kendü birle söyleşür ammā söyledüğünü (3) fehm idemedi görse bir pādīşāhdan yā bir ḥākimden bir ḥaḳ söz (4) işide. Ve eger seviñdü<g>ini⁵⁴ fehm itdi görse kezālik⁵⁵ ola. Eger bir kimesne (5) Hâk te‘ālā hâzretlerini kendü başını şıḡayup kendüye teberrük itdi (6) görse Hâk te‘ālā kerāmetle muḥtaşş ola ve Hâk te‘ālā kendüyi (7) muḳarreb ide. Zīrā ki Hâk te‘ālā buyurmuşdur: [37/113]⁵⁶ وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ⁵⁶ . Velākin (8) bir belāya mübtelā ola, ol belā vefāt olıncaya degin üzerinden def (9) olunmaya.

Ve eger bir kimesne Hâk te‘ālā hâzretlerini bir maḥalleye yā bir yire indi (10) görse ol yir ehli ṭarlıḳda ise vüs‘ate çıka, eger mazlūm ise (11) nuşret bula, eger zālīm ise Hâk te‘ālā anlardan intikām ala. Ve eger bir kimesne (12) Hâk te‘ālā hâzretlerini üzerine ḡazāblu görse atasınuñ anasınuñ (13) buyruḡın⁵⁷ dutmaz kimesne ola. Zīrā ki Hâk te‘ālā buyurmuşdur: (14) [31/14]⁵⁸ اشْكُرْ لِي وَلَوْ اِلَيْكَ اِلَى الْمَصِي⁵⁸ Ve daḥı bir uca yirden düşe. (15)

⁵⁰ Nesneye kelimesi burada نسيه şeklinde yazılmıştır.

⁵¹ “O’nun benzeri hiçbir şey yoktur. O, hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

⁵² “Gözler O’nu idrak edemez ama O, gözleri idrak eder. O, en gizli şeyleri bilendir, (her şeyden) hakkıyla haberdar olandır.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

⁵³ “Ey Mûsâ! Vahiylerim ve konuşmamla seni insanlar üzerine seçkin kıldım.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

⁵⁴ Seviñdüğünü kelimesi metinde سويكوتني şeklinde yazılmıştır.

⁵⁵ Kezālik kelimesi burada كذلك şeklinde yazılmıştır.

⁵⁶ “Onu da İshak’ı da uğurlu kıldık.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

⁵⁷ Buyruḡın kelimesi metinde بيورغن şeklinde yazılmıştır.

⁵⁸ “Bana ve anne babana şükret. Dönüş banadır.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

Nitekim Hâk te‘âlâ buyurmuşdur: [20/81] ⁵⁹ يَحِلُّ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ وَمَنْ هُوَ . [2a] (1) Eger bir kimesne kendüyi Hâk te‘âlâ hazretlerine sebb ider görse Hâk te‘âlâ (2) nuñ ni‘metine cāhid ola. Ve rızqdan kendü kısmetine rāzī olmaya.

Ve eger (3) Hâk te‘âlâ hazretleri dünyā esbābından kendüye bir nesne virdi görse (4) aña bir ‘illet irişe lākin ecr-i ‘azīm ola. Ve aña āhiretde cennet naşīb (5) ola ve dağı dünyāda aña hıç ihānet olmaya ve fevt olınduk ol (6) ‘illet içinde kıala. Hikāyet: Başra faķihlerinden bir faķih düşinde (7) gördi-ki Hâk te‘âlâ aña iki gömlek gönderdi ve ol gömlekleri (8) hem ol sâ‘at üzerine geydi. Bu düşi İbn-i sīr<T>nden⁶⁰ su‘āl (9) idüp buyurdılar ki “Bir zaħmete mübtelā olıcaķ ben ol faķih (10) cüzām⁶¹ ve zaħmete mübtelā oldı ve ol ‘illetden öldi.”

Ve eger bir kimesne (11) Hâk te‘ālāyı evi içinde yā dōşegi üzerinde kendü ile laţife ider (12) görse derecesi yüce ola ve Hâk te‘ālānuñ rahmetine yakın ola. (13) Zīrā ki bu düş şālihler düşidür. Ve eger bir kimesne Hâk te‘âlâ hazretlerini (14) bir yirde namāz kıılır görse ol yire Hâk te‘ālānuñ rahmeti ve mağfireti (15) irişe. Ve eger bir kimesne kendüyi Hâk te‘âlâ öper görse ‘amelūñ eyüsi [2b] (1) maķbūl ola ve bedenine belā irişe tā kim āhiretde ecr-i ‘azīm ola. Ve eger (2) kendüsi Hâk te‘âlâ hazretlerini öper görse eger ehl-i şalāh ise Hâk te‘âlâ (3) tã‘atini kabūl ide ve kıur‘ānı okuya yā kendüye ta‘līm ve telķīn ola. (4) Ve eger ehl-i hayr degül ise mübtedi‘ kimesne ola. Ve eger bir kimesne (5) Hâk te‘âlâ hazretlerini bir hicāb ardında görse sūnnete müttebi‘ ola. (6) Zīrā ki Hâk te‘âlâ buyurmuşdur: [42/51] ⁶² أَوْ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ (7) وَمَا كَانَ لِيُبَشِّرَ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ وَحِيًّا .

Ve eger bir kimesne kendüyi Hâk te‘âlâ çağırdı (8) görse hacc ide. Ve eger bir kimesne kendüyi bi‘l-müşāfehe Hâk te‘âlâ kendüye (9) va‘de virdi görse ol kimesneye mağfiret vire ve aña hıç ‘azāb (10) irişmeye. Ve eger bir kimesne Hâk te‘ālāyı nūrında ve kemāl-i behāyetde görse (11) aña ziyāde teķarrub ve mağfiret irişe. Ve dağı delālet ider ki Hâk te‘ālāya (12) bu hey‘etde liķā ide. Eger bir kimesne kendüyi Hâk te‘ālānuñ nazārında (13) tūrur görse Hâk te‘âlâ aña bī-zaħmet birle mağfiret vire. Hikāyet: (14) Fırķa seni bir gice düşinde görse kendüyi Hâk te‘ālānuñ nazārında (15) tūrur ve kendüye nidā geldi-ki “Yā fırķa hācetūñ söyle.” Fırķa eydür: “Yā rabb [3a] (1) baña mağfiret vir”. Nidā geldi-ki “Yā fırķa seni mağfūr itdüm.” Bu düşi İbn-i (2) Sīr<T>nden⁶³ su‘āl itdi.

⁵⁹ “Üzerinize gazabım iner. Gazabım da kimin üzerine inerse, o muhakkak helāk olmuş demektir.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

⁶⁰ Sīrīn kelimesi burada سيرن şeklinde yazılmıştır.

⁶¹ Cüzām kelimesi metinde جزام şeklinde yazılmıştır.

⁶² “Allah, bir insanla ancak vahiy yoluyla yahut perde arkasından konuşur.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

⁶³ Sīrīn kelimesi metinde سيرن şeklinde yazılmıştır.

Buyurmışlar ki “Yâ fırka beşâret olsun saña ki (3) Hâk te‘âlânun rahmeti irişdi velâkin belâya yırak eyle.” Az müddet içinde (4) aña bir kılıç rahmeti peydâ oldu ve anuñla vefât buldı. Ve dağı bu düşi (5) gören kimesne eger mazlûm ise Hâk te‘âlâ nuşret ide ve eger zâlim (6) ise Hâk te‘âlâ andan intikâm ala.

Bâb-ı şânî firiştehler (7) ‘aleyhime’sselâmı beyân ider.

Firiştehler şehâdete delîldür. Eger bir kimesne (8) muqarreb firiştehlerün birisini kendü birle güler yüziyle söyleşdi (9) görse yâ kendüye ta‘lîm virdi ve yâhûd va‘z veyâ vaşiyet itdi (10) görse aña şehâdet naşib ola. Ve eger aralarında bu zıkr itdügümüzden (11) nesne oldu ise ol yir ehli eger şavaşda iseler nuşret bulalar (12) eger tarlıqda iseler vüs‘ate çıkalar eger şavaşda iseler ve tarlıqda (13) olmasalar ol yir ehline beşâret ve nezâret⁶⁴ ola.

Ve eger bir kimesne (14) firiştehlere mücâme‘at itdi görse ve mücâme‘atından lezzet buldı (15) buldı ise aña ekâbirden mâl irişe. Ve eger lezzet bulmadı ise [3b] (1) vefâtına delîldür. Ve eger bir kimesne firiştehleri kendüye la‘net ider görse (2) dîni fâsid ola ve yakîni za‘îf ola. Ve eger firiştehleri kendüye istiğfâr (3) ider görse dînine ve hâline salâh irişe ve mâlı çok ola.

Ve eger firiştehleri (4) bir yire indi görse ol yirde bir cebbâr kimesne vardur, helâk ola. (5) Ve eger bir kimesne kendüyi firiştehler birle uçar görse yâ aralarında (6) göge götrüldi görse aña şehâdet ve necât naşib ola ve Hâk te‘âlânun (7) kerâmetine irişe. Ve eger firiştehleri kendüye beşâret virürler görse bir ‘âlim (8) tağı oğlu doğmağına beşâret olına. Nitekim Hâk te‘âlâ buyurmışdur: **اللَّهُ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَىٰ مُصَدِّقًا** ⁶⁵ [3/39] **أَنَّ** (9)

Ve eger bir kimesne firiştehleri evine girdi (10) görse evine oğrı gire. Ve eger bir kimesne kendüyi firiştehlerden oldu (11) görse müneccim yâ ‘arrâf veyâ gammâz ola. Zîrâ kim müneccim ve ‘arrâf ve gammâz ulular katında (12) ‘azîz ve mükerrem olur. Nitekim firiştehler ‘azîz ve mükerremdürler. Ve eger bu düşi gören (13) kimesne pâdişâhzâde ise bir mülke mâlik ola. Zîrâ ki firiştehler ihsâna (14) ve seyyi‘âte kâdirdürler. Nitekim firiştehler kâdirdür ve eger bir kimesne firiştehleri (15) bir maqbereye indi görse ol güristâna şâlih kimesneler defn olına. [4a] (1) Ve eger bir kimesne firiştehleri bâzârda görse terâzuları eksük dutmasına (2) delîldür.

⁶⁴ Nezâret kelimesi metinde نزارت şeklinde yazılmıştır.

⁶⁵ Allah sana doğrulayıcı olarak Yahya’yı müjdeler.

Cebrā'ıl 'aleyhi's-selām: Eger bir kimesne Cebrā'ıl 'aleyhi's-selāmı (3) düşünde görse aña bir yaramaz nesne irişe. Ammā teḳaddüm ṭā'ifin (4) 'azāb itdürici idi. Ve eger ḫazret-i Cebrā'ılı güler yüzle kendü birle (5) söyleşür görse aña kuvvet ve şeref irişe. Ve eger mazlüm ise nuşret (6) bulup düşmanına zafer bula ve eger ḳorḳulu ise emīn ola ve eger (7) ḫaste ise şifā bula ve eger borçlu ise borcu edā olına. Ve eger (8) anı heybetle bir kimesne gördi ise helāk ola. Ve eger bir kimesne (9) kendüyi Cebrā'ıl şüretinde görse cömerd ola ve daḫı ḫayrı ve bereketi (10) çok ola. Ve eger bir kimesne kendüyi Cebrā'ılla düşünde görse rāyı (11) cuhūdlar rāyına muvāfiḳ ola. Zīrā ki Ḥaḳ te'ālā buyurmuşdur: [2/98] عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ⁶⁶ مِنْ كَانَ (12)

İsrāfıl 'aleyhi's-selām: Bir kimesne İsrāfıl (13) 'aleyhi's-selām şūra üfürür görse vefātına delıldür. Eger evvelki (14) nefḫa ölmegine ve kendü yalguz işitmegine gümānlu olsa ve eger kendü birle (15) ādem işitmegine gümānlu olsa ol yırde ölüm çok ola. Evvelki nefḫa [4b] (1) ölüme delıldür, ikinci nefḫa ḫayāta delıldür. Nitekim Ḥaḳ te'ālā buyurmuşdur: (2) [39/68] مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ (3) ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامًا يَنْظُرُونَ⁶⁷

'Azrā'ıl 'aleyhi's-selām: Eger bir kimesne (4) 'Azrā'ıl 'aleyhi's-selāmı güler yüzle görse aña şehādet naşīb ola ve eger (5) bir kimesne seḫt yüzle görse tevbesüz ola. Ve eger kendü 'Azrā'ıl (6) birle gülişdi ve 'Azrāyile yeñen geldi görse bir ḫastalıkda necāt (7) bula ve eger 'Azrāyili kendüye yeñen görse ol ḫastalıḳdan vefāt (8) bula. Naşārā ṭayfası didi-ki “'Azrā'ılı düşünde görmek 'ömr (9) uzunlığına delıldür.” **Rıdvan-ı ḫāzin-i cennān:** Bir kimesne Rıdvanı (10) 'aleyhi's-selām düşünde görse ḳayḡusı gidüp göñli ḫoş ola (11) ve me'āşı daḫı eyü ola. Zīrā ki Ḥaḳ te'ālā buyurmuşdur: [39/73] وَقَالَ لَهُمْ⁶⁸ (12) خَرَّتْهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ

Mālik-i ḫāzin-i cehennem: Eger bir kimesne Mālik (13) 'aleyhi's-selāmı düşünde görse bir zindāncınuñ nazarında ṭura. Eger (14) Mālik güler yüzle görse zindāndan necāt bula. Zīrā mālik cehennem (15) zindāncısıdur ve cehennem 'āşiler zindānidur. Ve eger bu düşün ḫaste [5a] (1) görse fevtine delıl ola.

Bāb-ı sālīş enbiyānuñ ve Ḥavvā (2) ana ve Meryem ana 'aleyhi's-selām ta'bırindedür.

⁶⁶ Kim, Allah'a ve O'nun meleklerine düşman oldu.

⁶⁷ “Sūr'a üflenir ve Allah'ın dilediği kimseler dışında göklerdeki herkes ve yerdeki herkes ölür. Sonra ona bir daha üflenir, bir de bakarsın onlar kalkmış bekliyorlar.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

⁶⁸ “Cennet bekçileri onlara şöyle der: “Size selām olsun! Tertemiz oldunuz. Haydi ebedi kalmak üzere buraya girin.”” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

Ādem ‘aleyhi’ s-selām: (3) Bir kimesne Ādem peygamberi düşünde görse beg veyā kādī olmağa (4) delıldür. Zīrā ki Hāḡ te‘ālā buyurmuşdur: [2/30]⁶⁹ *إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً*. (5) Eger kābiliyyeti yoğ-ısa kendüye ‘izzet ve şādlik irişe. Ve eger Ādem peygamber (6) rengini müteğayyir görse bir yirden bir yire taşına ve dahı bir günāha düşe (7) ve ol günāh rabbinden ni‘meti zā’ il ola. Şoñra günāhı yarlığanup ni‘meti kendüye (8) rücū’ ide. Nitekim Hāḡ te‘ālā buyurmuşdur: [2/37] *فَتَلَقَّى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ الرَّحِيمِ*. Naşārā didiler ki “Bir kimesne Ādemi (10) ‘aleyhi’ s-selām düşünde görse bir düşman sözine aldana ve kendüye (11) ol sözden ne geldügin bilmeye. Ammā anuñ sebebinden aña bir belā irişe (12) ve şoñra andan necāt bula ve kendüye ḡayrlar irişe.”

Havvā ana: Bir kimesne (13) Havvā anayı düşünde görse bir ‘avrat sözine gire ve gāh ola ki (14) ‘avrat sözinden işidür kimesne ola.

Şīt ‘aleyhi’ s-selām: Bir kimesne (15) Şīt peygamberi ‘aleyhi’ s-selām düşünde görse ni‘mete ve uşağa [5b] (1) ve şādliğa delıldür.

Hābīl ‘aleyhi’ s-selām: Bir kimesne Hābīli düşünde (2) görse kābil-i tã‘atı aña dükeli naşīb ola, qarındaşından veyā aqrabāsından (3) kendüye qorqu anıla.

Nūḡ ‘aleyhi’ s-selām: Eger bir kimesne Nūḡ peygamber ‘aleyhi’ s-salātu (4) ve ‘s-selāmı düşünde görse ‘ömri uzun ola ve düşman çok ola. (5) Anlardan aña bir yaramaz iş irişe şoñra üzerlerine gālib ola. Ve Nūḡ (6) peygamberi düşde görmek kāfirler helākına ve mü’minler emānına ve necātına (7) delıldür. Zīrā ki Hāḡ te‘ālā buyurmuşdur: [29/15] *فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ*⁷¹ (8) Ve gāh ehl-i bid‘at ve fücur kuvvetine ve ehl-i imān za‘fina delıl ola.

İbrāhīm (9) ‘aleyhi’ s-selām: Bir kimesne ḡazret-i İbrāhīm ḡalīl ‘aleyhi’ s-selāmı düşünde (10) görse düşmanı üzerine nuşret bula ve kendüye bir mü’mine ‘avrat (11) irişe. Ve dahı bir pādīşāhdan aña şefkat irişe ve şoñra andan necāt (12) bula. Ve gāhī ḡacca varmağa delıldür. Zīrā Hāḡ te‘ālā buyurmuşdur: [22/27] *وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ فِي النَّاسِ*⁷² (13) *وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ فِي النَّاسِ*. Bir kimesne kendüyi İbrāhīm çağırdı görse (14) ve “lebbeyk” diyüp cevāb döndürdi görse ve tizcek katına gitdi (15) görse, ḡacc illerinde ise ḡacca vara ve eger ḡacc illerinde degülse pādīşāḡ [6a] (1) vaḡtuñ muḡarrebī ola, mertebesini ref’ ide. Eger çağırdıḡında

⁶⁹ "Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım"(Diyanet İşleri Başkanlığı)

⁷⁰ "Derken, Ādem (vahy yoluyla) Rabbinden birtakım kelimeler aldı, (onlarla amel edip Rabb’ine yalvardı. O da) bunun üzerine tövbesini kabul etti. Şüphesiz O, tövbeleri çok kabul edendir, çok bağışlayandır." (Diyanet İşleri Başkanlığı)

⁷¹ "Biz de onu (Nūḡ’u) ve gemide bulunanları kurtardık." (Diyanet İşleri Başkanlığı)

⁷² "Ve insanlar arasında ḡaccı ilan et, yaya olarak sana gelsinler." (Diyanet İşleri Başkanlığı)

cevāb virmedi (2) görse yā kendüye heddede viridi görse yā kendüyi qorqudur görse (3) hacca gitmege taqati ola ve gitmeye. Yā dek-namāz ola yā pādişāha yağı (4) ola veyā münāfıq ola.

Ve eger İbrāhīm peygamberi düşünde bir kāfir görse (5) müslümān ola. Eger günāhkār görse tevbe ide. Eger tārikü's-şalavāt (6) görse namāzına muqayyed ola. Ve eger bir kimesne kendüyi İbrāhīm peygamber (7) şüretinde görse yā tonını geydi görse aña bir belā irişe. Zīrā (8) ki Hāq te'ālā buyurmışdur: [2/124] ⁷³ وَإِذْ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ ⁷³ Ve eger (9) kāfirlerden biri İbrāhīm peygamberi düşde görse aña kethüdüalılık (10) ve māl irişe. Pīrlık hālinde Hāq te'ālā aña mü'min oğlan (11) vire. Ve ol şehrde ucuzlık ola.

İshāk 'aleyhi's-selām: Bir kimesne (12) İshāk peygamberi düşünde görse aña bir yaramaz irişe ve andan necāt (13) bula ve dağı aña bir beşāret irişe. Zīrā ki Hāq te'ālā buyurmışdur: (14) [37/112] ⁷⁴ وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ ⁷⁴ Ve bir kimesne İshāk peygamberüñ (15) üzerindeki qılını tırur görse kör ola. Ve gāh ola ki nefsi havf [6b] (1) itdigi⁷⁵ yirden ve bir kimesne kendüyi İshāk peygamber şüretinde görse (2) veyā bir tonını geydi görse 'an-qaṛīb bir zaḫmetinden hālās bula. (3) Ve eger sözinden işitmez oğlu varsa muṭī' ola. Ve Cuhūdlar didiler ki (4) “İshāk peygamberi düşde görmek ucuzlığa ve kethüdüalığa delīldür.” (5) Ve küffār didiler ki “Anı düşde görmek kayğuya düşüp andan (6) necāt bulmağına delīldür.” Ve dağı iki oğlu doğa birisi şālih ola. (7)

İsmā'īl 'aleyhi's-selām: Bir kimesne İsmā'īl peygamberi düşünde görse (8) aña feşāhat ve kethüdüalılık irişe ve Hāq te'ālāya bir mescid binā eyleye. Zīrā (9) ki Hāq te'ālā buyurmışdur: [2/127] ⁷⁶ وَإِذْ يُرَفِّعُ إِبْرَاهِيمَ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ ⁷⁶ (10) Ve Naşārā didiler “Bir kimesne İsmā'īl peygamberi düşünde görse ammā (11) senden bir meşakqat irişe, sefer ide ve ādeme menfa'ati irişe ve neslinden (12) pādişāhlar zuhūr ide.”

Ya'qūb 'aleyhi's-selām: Bir kimesne Yaqūb peygamberi (13) düşünde görse aña ni'met ve kuvvet irişe, dünyā ve āhireti eyü ola. Ve eger (14) bir kimesne gāyibi var ise buluşa ve çok evlādı ola. Ammā ba'zısından (15) aña kayğı irişe ve soñra ol kayğudan necāt bula. Ve hükemā didiler ki “Ya'qūb [7a] (1) peygamberi düşde görmek miskīnlere teşadduq itmege ve Hāq te'ālāya (2) 'ibādet itmege Hāqkuñ muqarrebī olmasına

⁷³ “Bir zaman Rabbi İbrahim'i birtakım emirlerle sınımaş.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

⁷⁴ “Biz onu salihlerden bir peygamber olarak İshak ile de müjdeledik.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

⁷⁵ İtdigi kelimesindeki sıfat-fiil ekinin ünlüsü ye (ي) ile gösterilmiştir.

⁷⁶ “İbrāhīm (a.s) ve İsmail (a.s), beyt'in (Kābe'nin) temellerini yükseltiyorlardı.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

delîldür.” Velâkin aña bir meşakkat (3) irişe ve üzerine karındaşları dış kaçıldılar ve gözi kör olmasından (4) havf ide lâkin şoñra necât bula.

Yūsuf peygamber ‘aleyhi’s-selām: Bir kimesne (5) Yūsuf peygamberi düşünde görse ğurbetlikde hayr irişe. Eger dutsak (6) ise halâş ola, düşmanları zebün ola, üzerlerine muzaffer (7) ola. Eger anı bir ğarîb kimesne görse vatanına rucū’ ide. Eger anı (8) kethüdālîğa⁷⁷ t̄alib kimesne görse kethüdā ola. Ve eger ‘avrata veyā bir cāriyeye (9) t̄alib bir kimesne görse eline girüp murādı h̄aşıl ola.

Dānyāl (10) ‘aleyhi’s-selām: Bir kimesne Dānyāl peygamberi düşünde görse taleb (11) itdüğü nesne gire.

Şālih ‘aleyhi’s-selām: Bir kimesne Şālih peygamberi (12) düşünde görse bir sefih t̄ā’ ifeye karışup üzerlerine zafer bula. (13)

Hızır ‘aleyhi’s-selām: Bir kimesne Hızır peygamberi düşünde görse eger korkulu (14) ise emîn ola ve eger tarlıkda ise vūs’ate çıka ve eger kızlıkda (15) ise ucuzlığa irişe.

Eyyüb ‘aleyhi’s-selām: Eger bir kimesne Eyyüb [7b] (1) peygamberi düşünde görse bir nesneye mübtelā ola ve ol sebebden mālî (2) ve evlādı elinden gide. Lâkin şoñra H̄aḳ te’ālā ‘ivażım iz’āf üzre vire (3) ve daḫı aña hayrlar ve rāhatlar irişe. Ve daḫı anı görmek belāya ve kayğuya (4) delîldür. Ve daḫı ecr ü şevāb bulmağına delîldür.

Dāvud ‘aleyhi’s-selām: Bir kimesne (5) Dāvud peygamberi düşünde görse aña ‘izzet ü kuvvet irişe. Ve daḫı bir iş (6) işleye ki aña peşimān ola ve daḫı aña zühd naşib ola ve bir zālīm pādīşāh (7) birle mübtelā ola lâkin şoñra üzerine zafer bula.

Ve bir kimesne kendüyi Dāvud (8) peygamber şüretinde görse ve eger bir tonın geydi görse eger kâdîlîğa yā (9) hükümete kâbiliyyeti var ise kâdî yā h̄ākim ola. Zîrā ki H̄aḳ te’ālā buyurmuşdur: (10)⁷⁸ يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ. Eger anlara kâbiliyyeti yoğ-ısa (11) şan’atı demürce ise çok māl fā’ide ide. H̄aḳ te’ālā Dāvud peygambere geyim (12) şan’atın ta’līm eyledi ve daḫı demüri kendüye nerm itmişdi. Eger bu (13) şan’atda eli yoğsa şālih kimse ise mālî çok ola ammā ağlayıcı (14) ola ve çok kayğulu kimesne ola. Zîrā ki Dāvud peygamber çok ağlayıcı (15) ve hayıflu ola.

Eger anı gören pādīşāh⁷⁹ yā bir h̄ākim ise şālih ve müttakī [8a] (1) ola ve eger Dāvud peygamberi güler yüzle görse selāmete ve beşārete (2) delîl ola. Ve eger gören

⁷⁷ Kethüdā kelimesi burada كَتَّخَدَا şeklinde yazılmıştır.

⁷⁸ “Ey Davut, biz sizi yeryüzünde bir halefi yaptık.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

⁷⁹ Pādīşāh kelimesi burada پادشاه şeklinde yazılmıştır.

zālim veyā cābir kimesne ola, bed ef'ālden vaz (3) gelüp hālını eyü eylesün. Naşārā didiler ki “Bir kimesne Dāvud peygamberi (4) düşinde görse ol yirde pādişāhdan yā vezīrden yā kādīdan (5) yā vāliden ‘adl zāhir ola ve zıkr olan kimesne zālim iseler (6) ol yirden ma‘zül olalar. Hāḡ te‘ālā anlardan ġayrı kimesne ile ol (7) yirlerden ‘adl kāyim ola.”

Süleymān ‘aleyhi’s-selām: Bir kimesne Süleymān (8) peygamberi düşinde görse eger ‘ilme t̄alib ise maḡsūdına iriše. (9) Zīrā ki Hāḡ te‘ālā buyurmışdur: [21/79] فَفَهَّمْنَاهَا وَرَعِلْمًا⁸⁰ (10) سُلَيْمَانَ وَكُلًّا آتَيْنَا حُكْمًا müyessir (11) ola. Ve eger Süleymān peygamberi bir serīr veyā bir minber üzerinde görseler (12) gören hākim ise fevt ola ammā vefātını kimesne duymaya meger (13) bir niçe müddetten soñra duyalar. Ve Süleymān peygamberi düşde görmek (14) çok sofrā ve çok rızka delīldür. Ve daḡı dost ve düşman muṡī‘ (15) olmasına delīldür. Ve eger Süleymān peygamberi berr üzerine pādişāhdan [8b] (1) ġazab olunmuş yā ḡovulmuş yā ‘azl olunmuş kimesne görse yirine rucū‘ (2) ide ve manşıbı girü kendüye virile. Zīrā ki Hāḡ te‘ālā Süleymān peygamber (3) mülkini alduḡdan soñra girü virdi.

Yūnus ‘aleyhi’s-selām: Bir kimesne (4) Yūnus peygamberi düşinde görse işinde tīz ola ve aña meşāḡḡat (5) iriše ve soñra andan necāt bula. Hūlḡı ve rızāsı tīz gelegen ola. (6)

Hūd ‘aleyhi’s-selām: Bir kimesne Hūd peygamberi düşinde görse (7) bir sefh t̄ayfaya mübtelā ola. Soñra üzerlerine zafer bulup ‘āḡıbeti (8) maḡmūd ola.

Şu‘ayb ‘aleyhi’s-selām: Bir kimesne Şu‘ayb peygamberi düşinde (9) görse bir terāzūyı başar ḡavme ihtilāt ide ve kızları doġa. Ol (10) kızlardan aña şādlık iriše. Ve eger Şu‘ayb peygamberüñ ḡullarını ṡurur (11) görse nazarı zā’il ola.

Mūsā ‘aleyhi’s-selām: Bir kimesne Mūsā peygamberi (12) düşinde görse ol yirüñ cebbārı ol yıl içinde helāk ola. Bir kimesne (13) Mūsā peygamberi şavaş iderken görse nuşret bulup düşmanı helāk (14) ola. Eger şüretine girdi veyā bir ṡonın geydi görse eger pādişāh ise (15) düşmanı üzerine zafer bula taleb itdüġine iriše. Eger dutsaḡ [9a] (1) veyā ṡarlıkda ise veyā bir zıkrde mu‘aṡṡal ḡalmış ise Hāḡ te‘ālā (2) emriyle necāt bula.

⁸⁰ “Biz hüküm vermeyi Süleyman’a kavratmıştık. Zaten her birine hükümler ve ilim vermiştik.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

⁸¹ Ḳādīlīġa kelimesi burada قاضلغه şeklinde yazılmıştır.

Zekeriyyā ‘aleyhi’ s-selām: Bir kimesne Zekeriyyā peygamberi (3) düşünde görse pīrlık ‘āleminde Hāḡ te‘ālā aña bir oġlan vire (4) ve ol oġlan ulu, şālīḡ kimesne ola ve kendüye arka çıka. (5) Ve daḡı ‘avratı kendü ile ḡoş ola.

Yaḡyā ‘aleyhi’ s-selām: Bir kimesne (6) Yaḡyā peygamberi düşünde görse müttakī ve zāhid vārī kimesne ola (7) ve cemī‘ āfātdan ma‘şūm ola. Ve kendü zamānında aña bir kimesne nazīr (8) ü şebīḡ olmaya.

İdrīs ‘aleyhi’ s-selām: Bir kimesne İdrīs peygamberi (9) düşünde görse zāhid ve mükerrrem ola ve daḡı ‘ākıbeti ḡayr ola.

‘İsā (10) ‘aleyhi’ s-selām: Bir kimesne ‘İsā peygamberi düşünde görse şehirde veyā (11) bir mescidde görse ādemūñ aḡvāline nazar olına, belā ve meşakḡatden necāt (12) bulalar. Zīrā ki Hāḡ te‘ālānuñ rūḡıdur ve raḡmetidür. Eger ‘āfiyet ü selāmet (13) içinde iseler anlara bir fitne irişe. Ve eger anası Meryem bile görseler (14) ol yirde bir ‘azīm-i nişāne ola. Zīrā ki Hāḡ te‘ālā buyurmuşdur: [23/50] وَ (15) 82 جَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ آيَةً. Eger şūretine girdi yā bir ṡonın geydi [9b] (1) görse o kimesnenūñ ḡāline nazar olına. Eger pādişāḡ ise pādişāḡlıġı (2) ziyāde ola ve eger ‘ālimdür veyā ‘ābiddür menfa‘ati çok ola fazlı zāhir (3) ola. Eger ṡabīb ise meşḡūr ola ve itdüġi nesnelereñ ekşeri dūrüst (4) ola. Eger ḡorḡulu ise emīn ola.

Meryem ana: Bir kimesne Meryem anayı düşünde (5) görse ādem arasında cāḡı ve manşıbı eyü ola ve daḡı cemī‘ işlerine (6) zafer bula. Ve eger anı bir ḡāmile ‘avrat görse bir ḡalīm oġlu doġa. Eger (7) ol ‘avrata iftirā olınsa andan biri ola, Hāḡ te‘ālā anuñ⁸³ iffetini izḡār (8) ide. Bir kimesne kendüyi Meryeme secde ider görse pādişāḡlar ile söyleşe (9) ve anlaruñ meclisinde otura.

Muḡammed şallallāḡu ‘aleyhi ve sellem: ḡazret-i resūl şal (10) lallahu ‘aleyhi ve sellem buyurmuşdur: لَا يَتَمَتَّلُ بِئِي (11) مَنْ رَأَى فِي الْمَنَامِ فَقَدْ رَأَى فَإِنَّ الشَّيْطَانَ. Ya‘nī eger bir kimesne beni düşünde görse şaḡīḡ ḡaḡ beni görmiş (12) ola. Taḡḡīkā şeyṡān benim şūretime giremez. Ve daḡı Enes bin Mālik (13) ḡazretlerinden rivāyet olunur ki ḡazret-i resūl şallallāḡu ‘aleyhi ve sellem buyurmuşdur: (14) مَنْ رَأَى فِي الْمَنَامِ فَلَنْ يَدْخُلَ النَّارَ. Ya‘nī beni düşünde gören kimesne (15) cehenneme girmeye.

Eger ḡazret-i resūli bir cāḡil kimesne düşünde görse [10a] (1) andan ḡazret-i resūlüñ evşāf-ı şerīfi su‘āl olına. Eger ḡazret-i ‘Alī raḡiy (2) allāḡu ‘anh vaşf itdüġi şıfatlar

⁸² “Meryem oġlu İsa’yı ve annesini büyük bir mucize kıldık.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

⁸³ Kelimenin başındaki elif yazılmamıştır. نوك

birle vaşf itdi ise sözi (3) kabül olına ve illa kabül olunmaya. Ve hazret-i ‘alī ol şıfatları şöyle (4) buyurmuşdur: بِالتَّوْبِ وَلَا بِالْقَصِيرِ ، شَتْنُ (5) كَرَمِ اللَّهِ وَجْهَهُ كَمَا أَنَّهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَمْ يَكُنْ أبيض بجمرة الْمَسْرُوبَةِ ، إِذَا مَشَى تَكْفًا كَأَنَّهَا يَنْحَطُّ بجمرة (6) الْكَفَّيْنِ وَالْقَدَمَيْنِ ، ضَخْمُ الرَّأْسِ ، ضَخْمُ الْكَرَائِسِ فِي صَبَبٍ (7) مشرب Ya ‘nī hazret-i resülullah ‘aleyhi’s-selām ne uzun ve ne kışa (8) idi ve iki ayası ve iki qademi yoğun idi ve semikleri ulu ve (9) etlü idi ve aq kızılraq idi ve derisi yufqa idi ve yörüycek (10) inişe iner gibi yörür idi.

Eger ‘ālim yā bir faḳīh yā bir şerīf kimesne (11) hazret-i resūli gördüm dise sözləri kabül olına. Zīrā ki anlar (12) ol hazret-i şerīfūñ evşāf-ı laṭīf ve aḥkām-ı münīfini ğayrı ādemden (13) eyü bilürler. Eger ol hazreti bir qayğulu görse qayğusı gide ve eger (14) bir dutsaq görse ḥalāş ola ve eger bir ḥaste görse şifā bula. (15) Ve eger hazret-i resūl şallallāhu ‘aleyhi ve sellem bir ḥişār olınmış yire veyā bir [10b] (1) kızılık düşmiş yire gönderildi görse Ḥaḳ te‘ālā anlara necāt vire (2) ve ol kızılık yirde ucuzlıq ola. Nitekim Ḥaḳ te‘ālā buyurmuşdur: [21/107] وَمَا (3) ⁸⁴ أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ⁸⁵ (4) وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ [8/33]

Eger bir kimesne hazret-i resūlūñ yüzini güler görse (5) Ḥaḳ te‘ālāya itdüĝi ‘ibādet ve ṭā‘ati hazret-i resūl kendüye beşāret (6) ide ve eger yüzini turş görse ‘aks ola. Hazret-i resūli ḥaste (7) veyā zahmet bir mübtelā veyā bir yaramaz ḥalde görseler dīn yaramazlığına (8) delīldür. Eger düş şāhibine maḥşuş yirde veyā mescidlerde veyā (9) ādem meclislerinde görse dīn fesādına ve Ḥaḳ te‘ālā hazretlerine muḥālefet (10) itmeklerine ve mübtedi‘ olduklarına delīldür.

Eger bir kimesne kendüyi (11) hazret-i resūl şüretine girdi yā ṭonlarından birini geydi görseler (12) eger pādişāḥıĝa⁸⁶ ṭālib ise pādişāh ola. Ve eger yalĝuz ḥürmetsüz (13) ādem olup lākin ṭālib-i ‘ilm ise murādına irişe. Eger faḳīr olup (14) qorqusından ğurbete düşmiş ise vaṭanına mañşūr u ‘azīz rücū‘ (15) ide. Zīrā ki hazret-i resūl şallallāhu ‘aleyhi ve sellem Mekkedden qorqu ile çıqdı. [11a] (1) Şoñra Mekkeye ‘azīz ve mañşūr rücū‘ itdi.

Eger bir yirden defn olındı (2) görse ol yir ehli sūnnete ḥilāf ideler. Eger definsüz cenāzesüz (3) görse ol yirde bir ‘azīm muşībet ḥāşıl ola. Ve eger hazret-i resūli (4) vefāt itdi görse hazret-i resūl neslinden bir şerīf kimesne vefāt (5) ide. Eger bir ḥarāb yirde görse hazret-i resūl bereke<t>iyle⁸⁷ ol yir ābādān (6) ola. Eger bir kimesne hazret-i resūli

⁸⁴ “(Ey Muhammed!) Seni ancak ālemlere rahmet olarak gönderdik.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

⁸⁵ “Oysa sen onların içinde iken, Allah onlara azap edecek değildi.” (Diyanet İşeri Başkanlığı)

⁸⁶ Pādişāhlıĝa kelimesi burada ادشالغه پ şeklinde yazılmıştır.

⁸⁷ Bereketiyle kelimesi metinde برکتيله şeklinde yazılmıştır.

bir yire girdi yā bir yirde oturur (7) görse o yirde bir nişāne zāhir ola. Ve eger hāzret-i resūli bir yirde (8) ezān okudu görseler ol yirūn hayrı ve ‘imāreti ve ādemi çok (9) ola. Eger bir yirde imāmetlik ider görseler müslümānlaruñ müteferriķ (10) olmuş işleri müctemi‘ ola. Ve eger gözlerini sürmelü görseler düş (11) görenlere “Dīnūñizi işlāh eylen.” dimekdür. Eger gözleri sürmelenmiş (12) görseler düş issine bir ‘ilm irişüp kur’ān-ı ‘azīmi tefsīr ide, (13) aḥkāmlarını beyān ide.

Eger bir hāmile eri ölmüş ‘avrat hāzret-i (14) resūli düşünde görse karnındaki hamlı oğlan ola. Bir kimesne (15) hāzret-i resūlūñ gözinde melāḥat görse dīni ziyāde ola. Bir kimesne [11b] (1) hāzret-i resūlūñ iki yañağını aķ görse fakīr ola ve şaķalını ve saçını siyāh (2) görse içinde aķ görmese ‘azīm şādlık ve ucuzlığı irişe. Eger hāzret-i (3) resūli yarım pīr olmuş görse ḥālī kavī ola, düşmana nuşret (4) bula. Eger başını ziyāde büyük göreler pādişāhuñ ‘azametine delīldür. (5) Eger burnını büyük göreler pādişāh müslümānlar emānetini hıfz ide. (6) Eger şadrını giñ göreler pādişāh leşkerine in‘ām ide. Eger karnını (7) boş göreler pādişāhuñ hāzneleri boş olmasına delīldür. Eger sağ (8) barmaklarını yumulmuş göreler pādişāh hīç kimseye rızķ virmeye (9) ve düş issi ḥacca ve ğazāya varmaya ve daḥı ehline hīç nesne şarf itmeye. (10) Eger şol elini yumulmuş göreler pādişāh kendü mālını ve leşker mālını (11) ve ğazā mālını ve şadaķātı ḥabs ide ve daḥı düş issi zekāt virmeye (12) ve dilenciye māni‘ ola. Ve eger elinūñ barmaklarını aķuk görse pādişāh (13) māllar vire düş issi ḥacca ve ğazāya vara. Eger barmakları ayası üstine (14) dönmiş görse pādişāhuñ leşkeri bağlana ve aña bir kayġu irişe (15) ve düş şāhibine daḥı kezālik ola. Ve eger uyluġını ziyāde büyük ve gökçek ve kıllu [12a] (1) görse hāzret-i resūlūñ şallallāhu ‘aleyhi ve sellem ‘işreti çoklığına ve (2) mālđār olmalarına delīldür. Eger baldırını görseler pādişāhuñ ‘ömri (3) uzun ola.

Eger hāzret-i resūli şallallāhu ‘aleyhi ve sellem bir leşker içinde (4) görseler ol leşker üzerinde silāḥ ve kendüleri üzerlerinde ‘aceb (5) görseler ol yılda müslümānlar leşkeri hezīmet olup kaçalar. (6) Zīrā ki Ḥaķ te‘ālā buyurmuşdur: [9/25] **وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ** **وَالْيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ** (7) ⁸⁸ **الِي قَوْلِهِ تُمْ وَلَيْتُمْ مُدِيرِينَ**. Ve eger ol hāzret az leşkerde görüp (8) ve ol leşkerūñ silāḥını kem görüp kendülerini ḥuzū‘da⁸⁹ ve zilletde (9) görse islām leşkeri nuşret bulalar. Zīrā ki Ḥaķ te‘ālā buyurmuşdur: (10) [3/123] **وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ** ⁹⁰.

⁸⁸ “Andolsun, Allah birçok yerde ve Huneyn savaşı gününde size yardım etmiştir. Yeryüzü bütün genişliğine rağmen size dar gelmişti. Nihayet (bozularak) gerisin geriye dönüp kaçmıştınız.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

⁸⁹ Ḥuzū‘da kelimesi metinde **حُزُوْعُهُ** şeklinde yazılmıştır.

⁹⁰ “Andolsun, siz son derece güçsüz iken Allah size Bedir’de yardım etmişti.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

Ve eger bir kimesne kendünüñ (11) saçını ve şakalını hazret-i resül tarar görse düş şahibinüñ (12) kaygusu zâ'il ola. Ve eger hazret-i resüli kendü mescidinde veyâ haremde (13) yâ bir bellü yirde görse aña 'izzet ü kuvvet irişe. Ve eger hazret-i resüli (14) şallallâhu 'aleyhi ve sellem şahâbeyi biribirine qarındaş ider görse aña bir 'ilm naşib (15) ola. Ve eger hazret-i resüli bir deve üzerinde görse hazret-i resülün [12b] (1) ziyâretine binmiş vara ve eger yayan görse yayan ziyâret ide. Ve eger hazret-i (2) resülün kabrini görse bay ola ve dağı aña mâl irişe. Ve eger tâcir ise ticâretinde (3) aşşı göre ve eger dutsak ise halâş ola. Ve eger bir kimesne peygamberün babası (4) oldı görse dîni fâsid ola ve yakîni za'îf ola. Ve eger kendüyi peygamber (5) oğlu oldı görse imâni ziyâde ola. Ve eger hazret-i resül hâtünlarınun (6) birisinün anası oldı görse ol kimesne mü'min ola.

Bir kimesne (7) kendüyi resül ardı sıra giderse sünnete müttebi' ola. Eger kendüyi (8) hazret-i resül önince gider görse ve kendü âvâzını hazret-i (9) resül âvâzından yüce görse Haq te'âlâ nehy itdügi işleri (10) işler ola. Eger hazret-i resüli gözgüye bakar görse 'avratınun haqqını (11) vir diyü işâret ola. Ve eger kendüyi hazret-i resül ile yimek yir (12) görse mâlik zekâtını virmesine delîldür. Ve eger hazret-i resüli yalnız (13) yimek yir görse düş şahibini dilenciye mâni' olağan ola, nesne teşadduk (14) itmeye. Hazret-i resüli şallallâhu 'aleyhi ve sellem iki edügi geymiş görse aña gazâ (15) itmegi işâret ola. Eger hazret-i resüli başmaqsuz görse cemâ'atle [13a] (1) namâz kılmaya. Eger hazret-i resüli başmaqlı görse aña cemâ'atle namâz kıлмаğa işâret (2) ola. Ve eger hazret-i resüli kendüsiyle muşâfağa ider görse sünnete müttebi' (3) ola.

Eger bir kimesne hazret-i resül şallallâhu 'aleyhi ve sellem kanını muhabbet ile (4) içer görse gazâda şehid düşe ve günâhlarını Haq te'âlâ yarlıgaya. Ve eger (5) muhabbet birle içmedi görse hazret-i resülün ehl-i beytine mezemmet ide. (6) Eger bir kimesne kanını hazret-i resül kanı ile qarışdı görse bir şerîf (7) yirden veyâ 'ulemâdan nikâh ide. Eger hazret-i resül terelerden kendüye bir (8) nesne virdi görse bir kaygudan necât bula ve eger bal veyâ raṭb nev'inden (9) bir nesne virür görse kur'ânı hıfz ide. Ve dağı kendüye virdügi kadarı (10) 'ilmden tahşil ide. Ve eger hazret-i resüli şallallâhu 'aleyhi ve sellem huṭbe okur (11) görse emr-i ma'rûf ve nehy-i münker ide.

Eger müflis veyâ hâcete tâlib (12) kimesne hazret-i resüli şallallâhu 'aleyhi ve sellem düşünce görse müflis olan (13) bay ola ve hâceti olan kimesnenün hâceti revâ ola. Eger bir kimesne kendüyi (14) peygamberlerden olmuş görse âdemleri hayr yola da'vet ide ve aña dünyâ (15) meşakḳati ve kaygusu irişe. Nitekim peygamberlere olmuşdur. Şoñra

Ḥaḳ te‘ālānuñ [13b] (1) luḫfi ve keremiyle andan necāt bula ve aña zarar olmaya. Ve ḥadīṣ-i ŧerīfde gelmiŧdūr: (2) أشد الناس بلاء الأنبياء. Ve her ādem dīni ve kuvvet ḳadarı belāya (3) mübtelā olur. Eger dīni ḳavī ise belāsı ḳavī ola eger za‘īf ise (4) belāsı aña göre ola. Bir kimesne kendüyi bir peygamber urdı görse cemī‘ (5) maḳŧüdü kendüye müyesser ola. Ḥikāyet: Bir kör kimesne peygamberlerüñ birisini (6) düşünde gördi ki kendüye söyler: “Saña bir du‘ā ta‘līm ideyim. Eger (7) aña müvāzıbet idecek olursañ Ḥaḳ te‘ālā nazaru ki girü saña virür.” (8) Eyitdüm: “Yā resūlullah buyur itdiler ki وياالبصر السامعين يااسمع (9)⁹¹ المبصرين وياخير الوارثين اردعلي بصري وتعطف عيالي علي (10) Ḥaḳ te‘ālā emri ile gözleri görür oldı.

Bāb-ı rābi‘ (11) ŧaḫābeyi ve ğayr-i saḫābe-i rıdvānullāhi te‘ālā ‘aleyhim ecma‘īni beyān ider.

(12) Cümleten ve mufaŧŧalan ammā cümleten. Eger bir kimesne ŧaḫābeleri düşünde görse ol (13) ŧaḫābenüñ sīretine ve ḫarīḳine göre ḫayrlar iriŧe. Zīrā ki Ḥaḳ te‘ālā (14) anları mü‘minlere raḫmet ve kāfirlere ni‘met itmiŧdūr. Ḥazret-i resūl (15) ŧallallāhu ‘aleyhi ve sellem işledüĝi nesneleri işleyüp men‘itdüginden [14a] (1) ibā itmiŧlerdūr. Ve ğāḫ olur ki ŧaḫābeden her ferdüñ başına ne geldüĝini (2) ve eyyamlarında fitnedenden ve ‘adlden ne olduĝı ‘ālim ru‘yāda gelür görünür. (3) Eger bir kimesne kendüyi ḫazret-i resūl aŧḫābıyla ḳopdı görse dīn (4) istikāmetine ḫālib ola, müslümāna ḫayr ŧana.

Ve ümıdvārdur ki anlarla (5) ḳopdı ve ammā mufaŧŧalan bir kimesne **Ebū Bekir raḫıyallāhu ‘anh** ḫazretleriyle oturdı (6) görse Ḥaḫḳa müttebi‘ ola. Sünnete iḳtidā ide ve ḫazret-i resūlün ŧallallahu ‘aleyhi ve sellem (7) ümmetine naŧıḫat virici ola. Ve eger ol ḫazreti bir ŧehirde görse veyā ḫilāfet (8) için bey‘ata virildi görse eger ādem kızlıḳda ise ucuzlıĝa çıḳa. (9) Ve eger pādiŧāḫları helāk olmuŧ ise Ḥaḳ te‘ālā anuñ yirine bir daḫı (10) sen ḳāyim ide ve anuñ işin işleye. Ve zıkr olınanlar olmazsa müslümānlardan (11) bir ḫayfa pādiŧāḫlarına yaĝı ola. Nitekim ḫazret-i ābā Bekirün raḫıyallāhu ‘anh (12) zamānında vāḳı‘a oldı ve anlara zekāt virilmesi men‘ olındı.

‘Ömer raḫıyallāhu ‘anh: (13) Bir kimesne ḫazret-i ‘Ömeri raḫıyallāhu ‘anh düşünde kendüyle muŧāfaḫa ider (14) görse dünyālıĝı vāsi‘ ola ve vera‘ firāset ŧāḫibi ola. Zīrā ki anlaruñ (15) fazlı ḳoḳdur. Eger ol ḫazretüñ yüzini turŧ veyā ğazablu görseler [14b] (1) gören kimse ululıĝa ḫālib olup emr-i ma‘rūf ve nehy-i münker ide. Ve eger anı peygamber (2) birle görse ve peygamber ile eyü söz söyleŧür görse ḳur‘ān-ı ‘azīm ḫıfzına

⁹¹ Yā esmaa’s- sāmiin veyā ebŧar el_baŧirin veyā ḫayru’l_vāriŧin eredu aleyye baŧarī ve te‘aḫḫuf ‘alī ‘iyāli.

(3) t̄alib ola. Ve yüzini güler görse bir s̄unnet veyā eşer issi ola. Ve eger (4) anı bir q̄uruluk yirde görse ol yire yağış düşüp ucuzluk ola. (5) Nitekim ol h̄azretüñ eyyāmında fet̄hler ve bereketler oldu. Ve ol vilāyet ucuzluk (6) ise ol yir ehline ‘ādillik ola, h̄alleri eyülige munkalib ola. Ve eger (7) bir kimesne kendüyi h̄azret-i ‘ömer t̄urre ile urdı görse yā bir ‘uk̄übetle (8) q̄orkdı görse işledügi nesne bi-‘aynihi bir pādīşāhdan yā bir faq̄ihden (9) üzerine gele. Bir kimesne kendüyi h̄azret-i ‘Ömer şüretine girdi görse (10) veyā t̄onlarından birin geydi görse h̄azret-i ‘Ömer h̄ālinde aña lāyık bir nesne (11) virile ve gāh ola ki şehīd düşe.

‘Osmān rađiyallāhu ‘anh: Hırşa ve ‘ilm (12) t̄alibine ve belā ziyādeligine delīldür. Bir kimesne h̄azret-i ‘Osmānı rađiyallāhu ‘anh (13) bey‘ ve şirā ider görse ol kimesne dünyā t̄aliblerinden ola. ‘İlm birle bezenüp (14) iktisāb ider kimesne oldu. Ol h̄azreti evinde q̄atlı olınmış görse (15) āl-i resūli sebb idenlerden ola ve göñli āl-i resūle h̄iç meyl itmeye. [15a] (1) Bir kimesne h̄azret-i ‘Osmānı peygamber birle görse h̄iyānetden göñli selāmet ola. (2) Eger anları peygamber medīnesinde görse yā bir bāzārda görse şehīdler (3) ve şālīhler birle q̄opa ve dağı ‘ilm h̄āşıl ide. Eger kendüyi anuñ şüretine (4) girdi veyā t̄onlarından birin geydi görse pādīşāh ise ra‘iyyeti (5) kendüyi öldüre. Eger ‘ālim ise pādīşāha bir mekr ide. Ol sebebden (6) H̄ağ te‘ālāya ‘āsī ola. Eger h̄azret-i ‘Osmāna muşāhib veyā şerīk yā bile (7) sākīn oldu görse aña muş̄bet irişe lākīn ‘ākıbeti maḥmūd ola. Eger (8) anı bir leşkerde silāh geymiş görse fuq̄ahā ve ‘ulemā ve meşāyih arasında (9) fitne ola.

‘Alī rađiyallāhu ‘anh: Bir kimesne h̄azret-i ‘Alīyi rađiyallāhu ‘anh düşinde (10) görse düşmanına nuşret bula, dostlarınıñ gözi aydın ola. Bir (11) kimesne h̄azret-i ‘Alīyi q̄oca şüretinde üzerinde silāh görse o kimse (12) pādīşāha irişe ve andan rif‘at ve menfa‘at bula. Eger yarım pīr şüretinde (13) görse işi q̄avī ola. Eger bir faq̄ih h̄azret-i ‘Alīnün saçını sakalını⁹² (14) aq̄ görse faq̄ihün işleri za‘īf ola. Eger a‘zāsınuñ ba‘zısında (15) bir cerāhat görse ol kimesneye āḥar yirden ta‘n olunur ola ve dağı [15b] (1) manşibından ‘azlı olına. Eger islām şehirlerinden bir şehirde savaş ider hey‘etinde (2) görse ol yir ehli arasında kılıç yā dil fitnesi düşe. Eger kāfir şehirlerinden (3) bir şehirde olsa ol yir ehli dükeli helāk ola.

Ve eger bir kimesne h̄azret-i (4) ‘Alīye Teñri yirine s̄ücüd ider görse ol yir ehli dükeli şī‘a mezheb (5) olalar. Eger anı taş yā oq̄ıyla atılır görse ol yirde bir pādīşāh yā bir (6) ‘ālim üzerinde fāsikler yā münāfıklar zuhūr ide. Eger bir kimesne h̄azret-i (7)

⁹² Şakalını kelimesi burada سقلني şeklinde yazılmıştır.

‘Alīyi bir kılıcı kanından çıkardı görse taleb tevliyet ide. Eger anı savaş (8) ider görse düşmanı üzerine nuşret bula. Eger hâzret-i ‘Alīnūñ iki elini (9) hınnālu görse uşağı düşmanları üzerine nuşret bula.

‘Ulemā’: Bir kimesne (10) ‘ulemāyi düşünde görse ‘ilmi ziyāde ola. Ve hükemā’ bir kimesne hükemāyi düşünde (11) görse şādligi ziyāde ola.

Evliyā vü şulehā’: Bir kimesne evliyāyi vü şulehāyi (12) düşünde görse dīninde kavī ola. Bir kimesne kendüyi ba‘zı şulehā (13) şüretinde girdi görse menzilesi gördüğü şālih mertebesince ola.

(14) **Bāb-ı hāmīs** gökleri ve aña müte‘allik olanı beyān ider.

(15) **Gökler**: Pādişāh çadırına ve kaşırına ve leşkerine delīldür. Bir kimesne kendüyi [16a] (1) nerdübān ile göge çıkdı görse pādişāhdan ‘izzet bula. Eger bir kimesne gögi (2) yalñuz kendü üzerine düşdi görse evinūñ tamı yıkıla. Eger hāste ise (3) vefātına delīldür. Bir kimesne gögi kendü huzūrında binā iderler görse (4) bir yalan şehādet vire. Zīrā ki Hāq te‘ālā buyurmuşdur: [18/51] ⁹³ مَا أَشْهَدُهُمْ (5) خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ .

Bir kimesne kendüyi temāşā itmek-içün göge çıkdı (6) görse aña bir tevliyet ve rif‘at irişe. Ve eger bir kimesne kendü toğrı dikine (7) göge çıkdı görse aña bir meşakkat irişe. Zīrā ki Hāq te‘ālā buyurmuşdur: (8) [6/125] ⁹⁴ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا (9) Eger bir kimesne kendüyi göge çıkdı ve gāyib görse vefāt bula. Eger kendüyi (10) gökden indi görse ölüme irişüp soñra necāt bula.

Bir kimesne kendüyi (11) evvelki gökde görse emr ü nehy issi ola. Eger vezārete kābiliyyeti var-ısa (12) vezīr ola veyā vezīrūñ ‘amel altına gire. Eger kendüyi ikinci gökde görse (13) aña ‘ilm ü edeb irişe ve dağı aña yazıcılık ve vezīrlük naşib ola. Üçüncü (14) gökde görse aña rif‘at ve şādlik irişe. Eger kendüyi dördüncü gökde (15) görse tevliyete kābil ise kethūdā ola. Eger kendüyi beşinci gökde görse [16b] (1) ‘asker ve şavaşa kethūdā ola. Eger kendüyi altıncı gökde görse ‘ilm ü fazl şāhibi (2) ola ve dağı irşādı maqbūṭ duta ve bir pādişāha hāzīne-dār ola. Eger (3) kendüyi yedinci gökde görse aña bir rif‘at irişe ammā işi intihā bulup (4) helāk bula.

Eger bir kimesne gögi yaşıl oldı görse ol yılda ucuzluk (5) ve hayrlar ola. Eger gögi demürden oldı görse ol yılda yağış az ola. (6) Eger gögi şaru oldı görse ādeme

⁹³ “Ben onları ne göklerin ve yerin yaratılışına ne de kendilerinin yaratılışına şahit tuttum. Saptıranları da hiçbir zaman yardımcı edinmiş değilim.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

⁹⁴ “Kimi de saptırmak isterse, onun da göğsünü göge çıkıyormuşçasına daraltır, sıkır.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

hastelik düşe. Eger bir kimesne kendüyi (7) gökden yire düşdi görse bir muhkem günāha murtekib ola yāhūd aña bir (8) āfet irişe. Zīrā ki Hāḫ te‘ālā buyurmuşdur: وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ مِنْ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ ⁹⁵ [22/31] (9) فَكَأَنَّمَا حَزَّ (10) kendüyi başı aşığa düşdi görse ‘ömri uzun ola. Zīrā ki Hāḫ te‘ālā (11) buyurmuşdur: [36/68] ⁹⁶ وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ . Ve gāh ola bir ma‘şiyete (12) düşmekden kendüye tenbīh ola. Nitekim Hāḫ te‘ālā buyurmuşdur: مُكِبًّا عَلَىٰ وَجْهِهِ أَهْدَىٰ أَمَّنْ يَمْشِي ⁹⁷ [67/22] (13) أَفَمَنْ يَمْشِي (14) hastelikden ⁹⁸ durup hastelige düşe. Yāhūd itdügi tevbevi poza (15) yā akrabāsından aşığa ola ekābir üzerine rif‘at bula.

Eger bir kimesne gögi [17a] (1) yarıldı ve içinden bir kıca çıkdı görse ol yir ehline ucuzluk ve ‘ādillik ⁹⁹ (2) irişe. Eger yigit çıkdı görse ol yir eh>n<line ¹⁰⁰ bir düşman zāhir (3) ola ve ol düşman anlara yaramazlık eyleye. Ve gāh ola ki ol yir ehlinüñ (4) arasında düşmenlik düşe. Eger bir arslan çıkdı görse ol yire (5) bir zālim pādişāh irişe. Eger bir deve çıkdı görse ol yılda yağış (6) çok ola. Eger gögi yire yakın oldu görse bir da‘vet müstecāb ola yā (7) şālīh olan ‘ameller göge def‘ ola. Zīrā ki Hāḫ te‘ālā kāfir hāḫında buyurmuşdur: (8) [7/40] ¹⁰¹ لَا تَفْتَحْ لَهُمُ أَبْوَابَ السَّمَاءِ

Bir kimesne gök қапularını açıldı görse (9) ol kimesnenüñ du‘āsı müstecāb olup mü‘min ola ve gāh ola ki gök (10) қапuları açılmaq yağışa delīl ola. Eger bir kimesne gök қапularını bağlu görse (11) yağış gelmeye. Eger bir kimesne şarқdan ğarba kendüyi göge nazar ider görse (12) sefer ide ve daḫi aña bir tevliyet ve ‘izzet irişe. Eger kābiliyyeti varısa (13) eger bir kimesne kendüyi gögi uğurladı görse bir muşḫaf uğurlaya yā bir (14) yalan and içe. Eger bir kimesne gögi yir üzerine düşdi görse (15) ol şehrüñ ulusu haste ise fevt ola. Eger gāyib ise gele.

[17b] (1) Ve gāh ol-ki yağış gelme<s>ine ¹⁰² delīl ola. Zīrā ‘Arab yağışa semā ad kıomışdur ve semā (2) Türkīde gök dimekdür. Nitekim şā‘ir eydür: اذا انزا السماء بارض قوم (3) رعينوا وان كانوا غضبا. Eger gökden bir қаmçı indi görse itdügi (4) günāhdan meşāḫḫat göre. Nitekim Hāḫ te‘ālā dimişdür: [89/13] (5) ¹⁰³ سَوَّطَ عَذَابٍ

⁹⁵ “Kim Allah’a ortak koşarsa, sanki gökten düşmüş de kendisini kuşlar kapışıyor veya rüzgâr onu uzak bir yere sürüklüyor gibidir.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

⁹⁶ “Kime uzun ömür verirse, onu yaratılış itibarıyla tersine çeviririz (gücünü azaltırız).” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

⁹⁷ “Şimdi, yüzüstü kapanarak düşe kalkan yürüyen mi daha doğru gider, yoksa dosdoğru bir yolda dimdik yürüyen mi?” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

⁹⁸ Hastelikden kelimesi burada لكن حسته şeklinde yazılmıştır.

⁹⁹ Kelime metinde عدلك şeklinde yazılmıştır.

¹⁰⁰ Ehline kelimesi metinde اهنته şeklinde yazılmıştır.

¹⁰¹ “Onlara göklerin kapıları açılmaz.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹⁰² Gelmesine kelimesi metinde كلمته şeklinde yazılmıştır.

¹⁰³ “Bu yüzden Rabbin onların üzerine azap kamçısı yağdırdı.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

gögi dişleriyle dutdı görse aña bir (6) muşbet irişe. Yā mālī nokşān ola veyā bir nesneyi taleb idüp eline (7) girmeye veyā bir kethüdādan incine. Eger bir kimesne kendüyi gökde gezer görse (8) aña nücüm ilmi naşib ola yā müşkil ‘ālimlere irişe. Eger kendüyi göge (9) tayandı görse aña ululuk irişe. Eger bir kimesne gögi ağlar görse (10) yağış ço<ğ>lığına¹⁰⁴ delil ola.

Güneş: Pādişāha delıldür. Ve gāh ol-ki ataya (11) ve anaya yā gökçek ‘avrata delil ola. Eger bir kimesne kendüyi güneşe yapışdı (12) görse aña mālīk oldı görse mālīk olduğı kadar pādişāhdan (13) kadr ü rif‘at bula. Eger bir kimesne kendüyi güneş oldı görse aña (14) güneş şu ‘ā’ı kadar bir mülk irişe. Eger bir kimesne kendüyi güneşe şalındı (15) görse aña vezīrden bir haber irişe. Eger bir kimesne güneşi şāf şu ‘ā’le [18a] (1) evinde çıkdı görse eger ‘uzb ise evlene veyā ehl-i beytine gördüğü (2) şu ‘ā’ kadarı pādişāhdan menfa‘at ve hayr irişe.

Eger bir kimesne (3) güneşi çıkmış görse bir pādişāhuñ sözine aldana. Zīrā ki Hāḳ te‘ālā (4) buyurmuşdur: [6/77]¹⁰⁵ هَذَا رَبِّي alayh. Eger bir kimesne güneşi nürsuz evinden (5) çıkdı görse ‘avrata delil ola. Ve ol ‘avratuñ üzerine dünyālik (6) ziyāde ola. Eger bāzergān ise ticāretinden aşşı göre eger bir kimesne güneşi (7) kendü birle söyleşdi görse bir pādişāhdan yaña aña rif‘at irişe. (8) Eger bir kimesne güneşle ayı kendü bir söyleşdi görse ve kendüyi (9) anlarla bile gitti görse vefāt bula. Zīrā ki Hāḳ te‘ālā buyurmuşdur: (10) [75/10]¹⁰⁶ وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفْرُ . Eger bir kimesne (11) güneş harāretini ḥadden ziyāde kendüye irişdi görse pādişāh (12) kıbelinden aña bir ḳayḡu irişe. Eger bir kimesne güneşi ḳademi üzerine çıkdı (13) görse aña çok rızḳlar irişe. Eger cesedi üzerinde tonları (14) altından çıkdı ve adımı anı bilmedi görse aña beraş ‘illeti irişe. (15) Eger bir ‘avrat güneşi yaḳasından girdi eteginden çıkdı görse [18b] (1) fevt ola. Ve kendüyi güneş ile gurūba dek gidenüñ daḡı ḡālī böyledür. (2) Nitekim Hāḳ te‘ālā buyurmuşdur: [25/45]¹⁰⁷ قَبَضْنَا يَسِيرًا (3) نُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا نُمَّ قَبَضْنَا.

Ve eger bir kimesne güneşi bir ḳoca şüretinde görse (4) pādişāhuñ hayrı çok ola ve leşkeri ḳavī ola ve ra‘iyyetinde ‘ādillik (5) ide. Eger bir yigit şüretinde görse pādişāh kendü ra‘iyyetine zūlm ide. Eger (6) güneşden bir od çıkdı ve çevresindeki yıldızları yandurdı görse (7) pādişāh uḳda olan ra‘iyyete zūlm idüp anları evinden süre. Ve güneşüñ (8) kızılıḡı pādişāh ḡāletüñ fesādına delıldür. Ve şarulığı pādişāh ḡasteligine (9) ve

¹⁰⁴ Çoklığına kelimesi burada چولغنه şeklinde yazılmıştır.

¹⁰⁵ "İşte Rabbim!"(Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹⁰⁶ "Güneş ve ay bir araya getirildiği zaman, o gün insan "kaçış nereye?" diyecektir." (Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹⁰⁷ "Sonra biz güneşi gölgeye delil kıldık. Sonra onu kendimize yavaş yavaş çektik." (Diyanet İşleri Başkanlığı)

karalığı pādişāh maḵhūr ve zelīl olmasına delīldür. Eger bir kimesne (10) güneşi batdı görse taleb itdigi¹⁰⁸ iş ḥayr yā şer āḥir ola. (11) Bir kimesne güneş gitdüğü yirlerden ḡayrı yire gitti görse pādişāhuñ (12) üzerine muḥtelif yirlerden ḥavāric ḥurūc ide. Ve eger bir kimesne güneşi (13) şu‘ā‘suz görse pādişāhuñ heybetsüzligine delīldür.

Bir kimesne (14) güneş şu‘ā‘ını ādeme düşer kendüye düşmez görse eger ḥākim ise (15) ‘azl ola. Eger bī-kār ise şan‘atı kesād ola. Eger düş şāḥibi ‘avrat ise [19a] (1) eri üstüne nafaḳa itmeye ve ḡāḥ ol-ki anı boşaya. Eger bir kimesne (2) güneşi iki pāre yarıldı görse ve bir yarımı şu‘ā‘le çıḳdı ve bir (3) yarımı çıḳmadı görse pādişāh üzerine bir ḥāric ḥurūc ide. Yarım mülkini (4) elinden ala. Eger ol yarımı çıḳmadı görse cemī‘ mülkini elinden ala. Ve eger şu‘ā‘le (5) çıkan yarım yine varup ol yarım döner görse ol yarım mülki daḡı (6) pādişāha döne.

Eger bir kimesne kış eyyāmında güneşi bir ev üzerine çıḳdı (7) görse ol ev şāḥibine baylık irişe. Eger bir kimesne kendüyi güneşi (8) ister görse ol kimesne uyanuḳda güneşi sevmez ise pādişāh anı (9) seve. Eger bir kimesne kendüyi güneşden kaçır görse ‘avratından yā bir pādişāhdan (10) yā bir yaramaz nesneden kaçır. Eger bir kimesne güneşi zikrinden çıkup görse (11) bir oḡlu doḡa ki pādişāh ola yā vezīr ola. Eger bir kimesne güneşle ayı (12) ḳatına cem‘ oldu görse bir gökçek ‘avrat evlene. Eger bir kimesne güneşi (13) maşrıḳdan çıkup maḡribden batdı görse pādişāh ‘adline delīldür. (14) Eger maḡribden çıḳdı görse üzerinden bir ḡāyib olmuş nesnesi zāḥir (15) ola. Ve ḡāḥi güneşüñ maḡribden çıḳmasın gören kimsenüñ rüsvāyılıḡına [19b] (1) delīl ola ve daḡı tevbe itmesine delīl ola. Zīrā ki ḥāzret-i resūl buyurmuşdur: (2) التوبه مفتوح مالم تطلع الشمس من مغربها. Ve daḡı güneşüñ maḡribden (3) çıḳması düş şāḥibinüñ eceli yakın olmasına delīldür. Zīrā ki maḡribden (4) çıḳması kıyāmet eṣrāṭına delīldür. Ve daḡı güneşüñ maḡribden çıḳması yirde (5) bir nesne ‘avdet itmesine ve sırran bir kimesne bir nesne dimiş ise daḡı zāḥir (6) ola. Eger bir ḥaste kimesne güneşi maḡribden çıḳdı görse şihḥatine delīldür. (7) Ḥasteden özgeye eyü degüldür.

Bir kimesne güneşi yutdı görse ḳayḡudur (8) dirler. Eger bu düşi pādişāh görse vefātına delīldür. Eger bir kimesne buludı (9) veyā bulutdan özge bir nesne güneş nūrını ḳapladı görse pādişāh (10) üzerine bir nesne ḥudūṣ ide. Eger anı güneş üzerinden def‘ oldu (11) görse her ne ki ḥastelikden ve ḡayrıdan pādişāha ‘āriṣ oldu ise (12) üzerinden def‘ ola. Eger bir kimesne güneşi döşegi üzerine indi (13) görse pādişāhdan aña bir

¹⁰⁸ İtdigi kelimesi metinde كي ايدي şeklinde yazılmıştır. Sıfat fiil ekinin ünlüsü ye (ي) ile gösterilmiştir.

heddede iriše. Ve dađı istemeye delıldür. Bir kimesne (14) kendüyi dâ'imâ güneşde yürür görse sefer ide.

Hikâyet: Bir kimesne İbn-i (15) Sîrîne gelüp "Vâkı'anda elimi güneşe uzadaram ve andan dört yuğa etmek [20a] (1) aluram." didi. İbn-i Sîrîn eyitdi: "Var vaşiyetüñ eyle ki 'ömrüñden dört (2) gün qalmışdur." İbn-i Sîrîne didiler ki "Neden bildüñüz." Eyitdi-ki "Hağ te'alâ (3) kelâmında buyurmuş ki qavluhu te'alâ [51/22] ¹⁰⁹ وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ. Her yuğa (4) bir gündür." Eger misâfir güneşi elinden çıkdı görse selâmetle evine döne. (5) Bir kimesne güneşi müteğayyir görse fitneye delıldür. Ve güneşüñ teğayyür olması (6) her ne cihetden ise şerre delıldür. Ve ol şer göz ağırmağ veyâ bir uşak (7) ölmek veyâ bir bañtâl olmağ gibidür. Bir kimesne güneşi dutuldu görse (8) pâdişahuñ 'avratı yâ anası fevt ola. Ve gâh ola ki güneş 'alime delıldür. (9)

Ay: Vezîre yâ bir ulu 'alime yâ bir gökçek oğlana yâ gökçek 'avrata delıldür. (10) Eger bir kimesne ayı eteginde yâ elinde yâ katında görse ay gibi bir gökçek 'avrat (11) evlene. Eger ayı bulanuğ yâ qarañu görse bir kendüye lâyıq 'avrat evlenmeye (12) ve yüce qadirlü kişiyi ve gökçek şüretlü âdemleri aya teşbîh itmişlerdür. (13)

Şafiyye rağiyallâhu 'anhâ cuhüd eri katında iken düşinde görđi-ki kendüye (14) Medîneden yaña bir ay geldi, etegine düşdi. Şafiyye erine bu düşi (15) didi. Cuhüd işidicek Şafiyyenüñ yüzine çaldı ve eyitdi "Beñzer ki [20b] (1) Medînede olan pâdişâhu sevmiş sen ya'nî hazret-i resüli şallallâhu 'aleyhi ve sellem." (2) Soñra Şafiyyeyi hazret-i resül şallallâhu 'aleyhi ve sellem evlendi. Ve cuhüduñ urduğundan (3) şafiyyenüñ yüzinde eşer qalmışdı. Hazret-i resül şallallâhu 'aleyhi ve sellem kendüden (4) su'al idüp Şafiyye olduğı gibi taqrîr eyledi.

Bir kimesne ayı yatdı (5) görse hayırdan ve şerden taleb itdüğü iş âhir ola. Eger bir kâfire (6) 'avrat ayı yirinde aşığa düşmeden görse eger hâmile degül ise (7) müslümân ola. Eger bir kimesne ayı evinde görse gâyibi gele. Eger ayı yir üzerinde (8) görse anası vefât bula. Bir kimesne yüzini gözgüde gördüğü gibi (9) ayda görse hâmileleri var ise oğlu doğa. Hâmileleri yoğ-ısa eceli (10) yakın olmasına delıldür. Eger ayı kemâl üzre tâlî' oldu görse vezîr (11) 'azl ola. Eger pâdişâh ayı qarañu görse râ'ıyyet emrini dutmaya (12) lar. Eger ayı güneş oldu görse atasından anasından 'izzet iriše. (13) Eger aydan eline bir pâre aldı görse 'ilm ve kur'an talebi sebebinden yâ bir (14) ulu kişi yâ bir pâdişâh şöhetinden

¹⁰⁹ "Gökte rızkınız ve size vaad olunan şeyler vardır." (Diyanet İşleri Başkanlığı)

hâli eyü ola. Eger bir haste ayı görse (15) ‘ākıbeti hayr ola. Eger ayı nokşānda görse cesedinde bir eksüklik ola. [21a] (1) Eger ayı tamām kemālinde görse şıh̄hate delīldür.

Bir kimesne kendüyi güneşe ve aya (2) secde ider görse bir ‘azīm günāha mürtekb ola. Eger güneş ile ayı kendüye (3) sücüd iderler görse atası anası kendüden rāzī olalar. Eger bir ‘avrat (4) ayı bir yirde görüp elini kendüye uzatdı lākin yetişmedi görse bir (5) oğlan ārzūsında ola, eline girmeye. Hāmile ise kız doğura. Eger ayı (6) er kişi şüretine girdi görse vezīr ‘adline delīldür. Bir kimesne ayı (7) kendüye yidildi görse düşmanı kendüye yidile. Ve daħı ay oğula (8) ve kız qarındaşa delīldür. Ve daħı işlere ve ticārete ve sefere ta‘bīr olunur. (9) Zīrā ki harekātı çokdur ve yeñi ay civānmerd oğlana yā bir müstevlī olur (10) vilāyete yā bir aşşı gelür ticārete delīldür. Bir kimesne bir niçe yeñi ayı bir yire (11) cem‘ olunmuş görse hacca vara. Nitekim Hāq te‘ālā buyurmuşdur: [2/189] **(12)** ¹¹⁰ **عَنِ الْأَهْلِ قُلُوبُ هِيَ مَوَاقِيْتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجَّ** ¹¹⁰ **يَسْأَلُونَكَ**

Bir kimesne yeñi ayı kızıl görse (13) ‘avratı hāmile ise vaz‘ ide eger ayı yire düşdi görse bir uşak (14) doğmasına delīldür. Bir kimesne ādemler arasında yeñi ayı yalnız kendü görse (15) fevt ola. Bir kimesne yeñi ayı ğayr vaqtında görse şādlik virür habere delīldür. [21b] (1) Eger ayı çıkduğı yirden ğayrı yirde çıkıdı görse yaramaz mekrūh işe delīldür. (2) Eger ayı tīz batdı görse ol yaramaz iş çok qalmaya tīz gide. Ve Cāmāsb¹¹¹ (3) didi-ki “Yeñi ay görmek düşman üzerine nuşret bulmağa delīldür.” Ve yeñi ay (4) görmek va‘de-i muħakkağ olmasına delīldür.

Yıldızlar: Ādem ulularına delīldür. (5) Hāq te‘ālā Yūsuf peygamberüñ qarındaşlarına yıldızlar oqudı. Nitekim buyurmuşdur: [12/4] **(6)** ¹¹² **رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا** ¹¹² **إِنِّي** Ve Yūsuf (7) peygamberüñ ‘aleyhi‘ s-selām qarındaşları hem on bir idi. Eger bir kimesne kendü evinde (8) bir niçe nūrlu yıldızlar müctemi‘ oldılar görse ekābirlerden qatına bir kaç ādem (9) cem‘ ola. Eger gördüğü yıldızlar nūrsuz iseler bir muşbet için qatına ekābirlerden (10) bir niçe ādem geleler. Bir kimesne kendüyi yıldızlara iktidā itdi görse hazret-i (11) resūlüñ şallallāhu ‘aleyhi ve sellem aşhābına iktidā ide. Nitekim buyurmuşdur: **(12)** ¹¹³ **كَالنجوم بأيهم اقتديتم اهتديتم أصحابي**

Eger bir kimesne yıldızı yir görse (13) ekābirler mālını yiye. Eger kendüyi yıldız oldu görse ‘izzet ü ārām bula. Bir (14) kimesne elinde bir yıldız görse aña Hāq te‘ālā bir

¹¹⁰ “Sana, hilālleri soruyorlar. De ki: “Onlar, insanlar ve hac için vakit ölçüleridir.”” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹¹¹ Cāmāsb adı metinde جامسب şeklinde yazılmıştır.

¹¹² “Gerçekten ben (rüyada) on bir yıldız, güneşi ve ayı gördüm. Gördüm ki onlar bana boyun eğiyorlardı” demişti.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹¹³ Arkadaşlarım yıldızlar gibidir.

devletlü oğul vire. Eger bir (15) yıldızı uğurladı görse bir kıymetlü nesne uğurlaya veyā kalkān uğurlaya. [22a] (1) Bir kimesne yıldızı gökden yire düşdi görse ol yirde aña bir muşibet (2) irişe. Bir kimesne kendüyi yıldızlar ile atılır görse haqqatde¹¹⁴ çok (3) sözler söylene ve gāh ol-ki begler ve kādiler ve hükkām meclisinde söz (4) uğurlaya. Zīrā ki Haq te‘ālā buyurmuşdur: [15/18] إِلَّا مَنْ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ (5) ¹¹⁵ مُبِينٌ.

Eger bir kimesne kendüyi yıldız oldu görse eger borçlu ise borcınıñ (6) va‘desi irişmiş ola ve gāh ol-ki seferde seher vaktında yıldızlara (7) nazar itmege delil ola ve gāh ol-ki şulba da delil ola. Bir kimesne yıldızı (8) cesedi üzerinde görse cerāhate ve cüdāya delıldür. Zīrā ‘Arab cüdā (9) başını yıldızlara teşbīh itmişlerdür. Bir kimesne yıldızları yirlerinde (10) görse nücüm ‘ilmine yā gice gündüz sâ‘atleri tıyulur nesneye nazar yā tiz (11) olur sefere yā irişmiş zahmete delıldür. Nitekim Haq te‘ālā buyurmuşdur: فَتَنَّا (12) ¹¹⁶ نَظْرَةَ فِي النُّجُومِ فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ.

Eger yıldızları gündüzde zühür itdi (13) görse düş issine savaş gibi yā tarlık gibi nesne ola. Bir kimesne yıldızları (14) güder görse güdügi kadarı ādeme ketühüdā ola ve gāh ol-ki ‘ışka (15) delil ola. Bir kimesne arkasını yıldızlar oldu görse nesl çok ola. Ve [22b] (1) ola. Ve arkasından ekābirler çıkmasına delıldür. Bir kimesne yıldızı üzerine (2) düşdi görse aña ‘izzet ü rif‘at irişe. Eger üzerinde borc var ise (3) va‘desi irişmegine delıldür. Meger bir niçe gün kavlı olınmış ola.

Ammā beş yıldız ki (4) zuhal ve merrīh ve müşterī ve zühre ve ‘uṭāriddür ‘ādil ve i‘timād olunur kimselere (5) delıldür. Ol cümleden zuhal pādişāhuñ cellādına ve müşterī haznedārına (6) ve merrīh çeribaşına ve zühre ‘avratına ve ‘uṭārid ‘asesbaşına(?)¹¹⁷ delıldür. (7) Bir kimesne zühre yıldızını görse eger ‘uzb ise cinsinden gayrı ‘avrat (8) evlene. Ve şī‘rā yıldızı ise bātıl emre delıldür. Süheyl yıldızı bāc¹¹⁸ alur (9) kişiye delıldür. Ve benātü’n-na-‘ş¹¹⁹ yıldızı ‘ālim kişiye delıldür. Bir kimesne benātü’n- (10) na‘şı düşdi görse ol bir ‘ālim kişi fevt ola. Yülger yıldızı işinde (11) kavī olan kişiye delıldür. Bir kimesne ülkeri yire düşdi görse ol (12) yılda yaruq tırnaklı tavar olmasına, az olmasına delıldür. Bir pīşekār yülger (13) yıldızını görse işledügi nesne tiz revān olup şatıla.

Gök gürlmek: (14) Pādişāhdan kōrkuya ve hedefe delıldür. Ve gāh ola ki va‘delere ve ulu işlere (15) ve gāh naqqāre āvāzına delālet ider. Bir kimesne kendüyi

¹¹⁴ Haqqat kelimesi metinde haqqatde (حَقَّقَدَه) şeklinde yazılmıştır.

¹¹⁵ “Ancak kulak hırsızlığı eden olursa, onu da parlak bir ateş takip etmektedir.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹¹⁶ “İbrahim, yıldızlara baktı ve “Ben hastayım” dedi.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹¹⁷ Kelime metinde حسس باشنه şeklinde yazılmıştır.

¹¹⁸ Bāc kelimesi metinde باج şeklinde p ile yazılmıştır.

¹¹⁹ Benātü’n-na-‘ş kelimesi burada بنات اليعش şeklinde yazılmıştır.

gökde gök gürlemesin [23a] (1) işitdi görse pādişāhdan bir emr üzerine delīldür. Eger ādem yağış (2) talebinde ise yağış yağa ve pādişāhdan kōrkulara delīldür. Eger bu düşi (3) bir misāfir görse seferi mu‘atṭal ola. Eger gürllemek ile kārānu ve yağış ve yıldırım (4) çekirgeye yā ölūme yā fitneye yā savaşa delīldür.

Yıldırım: Pādişāhdan bir kōrku (5) üzerine delīldür. Ve silāh gılāfindan çekilmesine ve kāmçı urulmasına delīldür. Ve gāh (6) ola ki pādişāhdan eyü va‘delere ve gülmege ve sevinmege ve ikbāle ve ra‘iyyetden (7) ṭama‘ itmege ve ümīde delīldür. Zīrā ki yıldırım birle od düşmek ve yağış (8) ve rahmet olağandır.

Eger bir kimesne yıldırımı yalguz görüp nūrı kendüyi (9) urur görse yā başarımı çār görse eger misāfir ise seferine ta‘ṭil irişe. (10) Ve daḥı pādişāhdan bir emre delīldür. Ve eger ekini şuşamış ekinci ise ekinine (11) yağış ve rahmet irişe. Ve eger atasından veyā efendisinden yā pādişāhdan (12) iltifātı yoğ-ısa kendüye iltifāt olına. Eger yıldırım ile yağış oldı görse (13) üstine ağladuğı kimesneden bir yaramaz göre. Eger yıldırım yağışsuz görse (14) eyitdüğü va‘deye irişmeye. Nitekim şā‘ir eydür: لا يَكُنْ بَرَقًا خَلْبًا (15) ان حيرا لبرق ما لماءمه. Ve daḥı kōrku ile menfa‘ate irişmesine delīldür. [23b] (1) Nitekim Ḥaḳ te‘ālā buyurmuşdur: [13/12]¹²⁰ يُرِيكُمُ الْبُرْقَ حَوْفًا وَطَمَعًا. Eger yıldırım (2) ile yağış ile ol va‘deye irişe. Zīrā ki ‘Arab yağışsuz yıldırıma aldayıcı ve yalancı (3) dirler. Ve daḥı māla ve bir ‘azīm pādişāhuñ ḥaznene delīldür. Eger yıldırımdan (4) bir nesne aldı görse yā kendüye ṭokındı görse kendüyi eyülik ve ḥayr (5) üzre seveler. Ve gāvurlar didiler “Eger bir kimesne ṭonlarını yıldırım yandursa (6) ol yılda fevt ola eger ‘avratlu ise ḥaste düşe bir kimesne yıldırımı (7) görse düşmanına zafer bula.”

Bulut: İslāma delīldür. Bir kāfir üzerine bulut (8) indi görse müslümān ola. Ca‘fer-i Şādiḳdan raḍiyallāhu ‘anh rivāyetdür ki (9) bir kimesne gömlegini bulutdan oldı görse Ḥaḳ te‘ālādan aña ni‘metler irişe. (10) Ve gāhi ‘ilme delālet ider. Eger kendüyi bulutdan bir nesne ḳapdı görse yā getürdi (11) yā cem‘ itdi görse ol ḳadar ‘ilm şāḥib ola. Eger kendüyi bulut ile ihtilāt (12) itdi lākin bulutdan nesne almadı görse ihtilāt itdüğü ‘ulemādan nesne ḥāşıl (13) itmeye. Eger kendüyi bulut üzerinde bir köşk binā itdi görse dünyāda (14) taḥşīl itdüğü ḥasenātdan cennetde kendüye bir köşk yapıla. Ve daḥı ḥikmet (15) ü rif‘at ile māl irişmesine delīldür. Eger kendüyi bulut olup ādem [24a] (1) üzerine yağar görse aña māl irişe. Ol māldan çok fā‘ide olına. Ve yağışsuz (2) bulut fā‘idesüz ‘ālime delīldür. Eger kendüyi bulutdan bir āvāz işitdi görse (3) ḥacca vara.

¹²⁰ “O, korku ve ümit vermek için size şimşegi gösterendir.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

Ve kara bulut levendlige delîldür. Ve kızıl bulut fitneye delîldür. Ve aq (4) bulut işlere delîldür. Ve ‘amellere delîldür. Bir kimesne bir buludı yirden göge çıkdı (5) görse sefer ide. Ve dağı bulut pâdişâha veyâ hâkim kişiyeye delîldür. Bir kimesne buluda (6) karışdı görse bir civânmerd pâdişâha yâ bir hâkîme ihtilâf ide. Eger bulutı (7) yidi görse pâdişâh yâ bir ‘âlim yâ bir hâkîm mâlından fâ’ide göre. Bir kimesne (8) bulutdan üzerine altun yağdı görse bir hikmet issi kişiden edeb ögrene. (9) Silâhını bulutdan oldı görse toz koparıcı kimesne ola. Ve dağı bulut ‘avrata (10) delîldür. Nitekim Hâk te‘âlâ buyurmuşdur: [51/2]¹²¹ فَأَلْحَامَاتٍ. Ve kara ve dumanlu (11) bulut fitneye delîldür. Ve dağı leşkere delîldür.

Yağış: Eger havâda ıştırâbsuz (12) gözükse ucuzlığa ve hayra delîldür. Misâfire eyü degüldür. Eger yağmuru ikinci (13) görse ucuzlığa delîldür. Eger yağışı tâze kan yâ toprak olmuş görse (14) pâdişâhuñ zulmine delîldür. Ve dağı yağış toprak olup tozu olmasa (15) ucuzlığa delîldür. Ve ‘âmm olan yağışı dağı ucuzlığa ve rahmetine delîldür.

[24b] (1) Eger kayğulu kimesne yağış görse kayğusı gide. Eger yağış yalnız bir eve düşdi (2) görse ev şâhibine çiçek yâ haşbe zahmeti irişe. İbn-i Sîrîn eydür: “Hâk te‘âlâ (3) nuñ kelâmında maţar lafzındaki yağışdur. Hiç sönmek yokdur.” Nitekim Hâk te‘âlâ (4) buyurmuşdur: [27/58]¹²² وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطْرًا فِئْسَاءَ مَطْرُ الْمُنْذَرِينَ. Ammâ gökden (5) inmek mâ lafzıyla ki şudur, rahmet vardır. Nitekim Hâk te‘âlâ buyurmuşdur: (6) [50/9]¹²³ وَنَزَّلْنَا وَنَزَّلْنَا مِنْ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ جِبَاتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ. Ve hükemâ didiler ki (7) “Yağış gerek ‘amm olsun gerek hâş olsun rahmete delîldür.” Eger kan veyâ (8) taş yağdı görse ‘azâba delîldür. Nitekim Hâk te‘âlâ buyurmuşdur: [11/82]¹²⁴ وَأَمْطَرْنَا (9) عَلَيْهَا حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ. Eger süd veyâ bal yağdı görse cümle âdeme hayr irişe. (10) Ve kırbe boğazından boşanur gibi görse fitneye delîldür. Nitekim Hâk te‘âlâ buyurmuşdur: (11) [72/16]¹²⁵ مَاءً غَدَقًا لِّنُقِيتَهُمْ alayh.

Kar: Ucuzlığa delîldür. Eger vaktında ve ‘âdetinden (12) ziyâde gelmese eger ‘âdetinden ziyâde gelse ‘azâba delîl ola. Zîrâ ki Hâk te‘âlâ (13) Benî İsrâ’ile indürdüğü âyetlerdendir. Bir kimesne üzerine ziyâde kar düşdi (14) görse aña bir kayğu irişe. Eger şu kullanmak için bir yük kar aldı görse aña (15) mâl irişe ve ol mâldan fâ’ide göre. Eger şu içer gibi karı içer görse dirliği [25a] (1) ziyâde ola.

¹²¹ “Ağırlık taşıyanlara.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹²² “Onların üzerine bir yağmur (gibi taş) yağdırdık. (Başlarına gelecekler konusunda) uyarılanların yağmuru ne kötüydü!” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹²³ “Ve gökten mübarek (berekatli) su (yağmur) indirdik. Böylece onunla bahçeler ve hasat edilen hububat yetiştirdik.” (İmam İskender Ali Mihr)

¹²⁴ “Üzerine de Rabbinin katında işaretlenmiş pişirilmiş balçıktan taşlar yağdırdık.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹²⁵ “Bol yağmur yağdırınız ki bununla onları imtihan edelim.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

Ṭolu: Māla delīldür. Eger çok degülse eger çoksa ‘azāba delīldür. (2) Nitekim Ḥaḳ te‘ālā buyurmuşdur: [24/43] ¹²⁶ (3) **مَنْ يَشَاءُ** وَيُنزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيَصِيبُ. Eger ṭolunuñ şayısı bellü olsa gören (4) kimesneye incü ve māl görmege delīldür.

Enegim şağmāl: Ḳorḳudan emīn olmağa (5) delīldür. Bir kimse enegim şağmāl kızıll görse ol yılda ḳan çok olmasına (6) delīldür. Ve düş görene daḫı bir cerāḥatden ḳorḳu ola. Eger enegim şağmāl (7) şaru görse ḥastelige delīldür. Ve eger yeşil görse kızlıḳdan ve zulmden (8) emīn ola. Ve daḫı enegim şağmāl¹²⁷ görmek ‘uzb ise evlenmege delīldür. Ve (9) şağ ṭarafı yanından gözükdü ise ḥayra ve eger şol ṭarafından görindi (10) ise faḳırlere daḫı ḥayr olmasına delīldür. Ammā ğanilere tiz gider meşakḳate (11) delīldür.

Gökden od düşmek: Ya‘nī şā‘iḳa düşmek ‘azāba delīldür. (12) Nitekim Ḥaḳ te‘ālā buyurmuşdur: [24/43] ¹²⁸ فَأَخَذْتُهُمُ الصَّاعِقَةَ الْهُونَ. Ve daḫı (13) ölümüne delīldür. Nitekim Ḥaḳ te‘ālā buyurmuşdur: [39/68] ¹²⁹ (14) **وَمَنْ فِي الْأَرْضِ** فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ. **Yil** eger güçlü ise irişen yire ‘azāba delīldür. Nitekim (15) Ḥaḳ te‘ālā buyurmuşdur: [51/41] ¹³⁰ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ مَا تَدْرُ مِنْ شَيْءٍ مُبْتَرَاتٍ ¹³¹ (2) **وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيحَ** buyurmuşdur: [30/46]

Bāb-ı sādīs āḥirete müte‘allıḳ nesnelere beyān ider.

(3) **Ḳıyāmet:** Gören kimesneye itdiği¹³² yā ideceği ma‘şiyetden tenbīḥ ve taḥvīfe (4) delīldür. Eger ḳıyāmeti bir yirde ḳopdı görse ol yire ‘ādillik¹³³ irişe. (5) Zīrā ki ḳıyāmet ‘adālet yiridür. Eger ol yir ehli zālīm iseler Ḥaḳ te‘ālā anlardan (6) intikām ala. Eger mazlūm iseler nuşret bulalar ve işleri faşl bula. Zīrā ki (7) ḳıyāmet günü faşl günidür. Bir kimesne kendü ‘avratı birle ḳopdı görse (8) ol kişi zālīm ola. Nitekim Ḥaḳ te‘ālā buyurmuşdur: [37/22] ¹³⁴ (9) **اخْشَرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا** وَأَرْوَأَجَهُمْ. Eger ḳıyāmeti yalñuz üzerine ḳopdı görse fevt ola. Nitekim (10) şā‘ir dir: Beyt **الاهلون** يندبه الحماميه ويات يندبه الاهلون. Eger savaşur ādemlerüñ birisi ḳıyāmet ḳopdı görse zālīm olan (12) bölüğüñ helākına delīldür. Bir kimesne kendüyi ḳıyāmetde ṭurur görse sefer (13) ide.

¹²⁶ “O, gökten, oradaki dağ (gibi bulut)lardan dolu indirir de onu dilediğine isabet ettirir, dilediğinden de geri çevirir.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹²⁷ اينكم صغمال

¹²⁸ “Alçaltıcı azap yıldırımını onları çarpmıştı.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹²⁹ “Allah’ın dilediği kimseler dışında göklerdeki herkes ve yerdeki herkes ölür.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹³⁰ “Hani onların üzerine köklerini kesen rüzgârı göndermiştik. Birşey bırakmıyor.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹³¹ “Rüzgarları, yağmurun müjdecileri olarak göndermesi, Allah’ın (varlık ve kudretinin) delillerindendir.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹³² İtdiği kelimesinde sıfat-fiil ekinin ünlüsü ye (ي) ile gösterilmiştir.

¹³³ Kelime metinde عدلك şeklinde yazılmıştır.

¹³⁴ “Zulmedenleri, eşlerini ve Allah’ı bırakıp da tapmakta olduklarını toplayın.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

Cennet: Bir kimesne kendüyi cennete girdi ve yemişlerinden yidi ve ırmaklarından (14) şu içdi görse eyü dirlige ve şālīh ‘amele delīldür. Nitekim Hāḫ te‘ālā buyurmuşdur: (15) [16/32] ¹³⁵ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ. Hikāyet: İbrāhīm Edhem rahmetu’llāhi ‘aleyh buyurdılar ki [26a] (1) “Bir gice düşümde gördüm-ki cennete girdüm ve ta‘āmlarından yidüm, dört ay (2) dünyā ta‘āmlarından nesne yimedüm.” Bir kimesne cennete girdi ammā yemişlerinden ve şularından (3) nesne tenāvül itmedi görse ‘amelinden nesne fā’ide itmeye.

Bir kimesne kendüyi (4) cennetde muḫīm oldı görse lākin ne vaḫt gördüğün bilmese dünyāda dāyim (5) mun‘im ve ‘azīz olup yaramazlardan emīn ola. Fevt olincaya degin eyü ‘ameller (6) işlemesine delīldür. Eger bir kimesne kendüyi cennete girmekden men‘itdiler görse (7) kesb itdügi günāhlarına delīldür. Bir kimesne kendüyi cennetden sürüldi (8) görse faḫīr ola. Nitekim Ādem peygāmbere oldı.

Eger kendüyi cennetde tavāf (9) ider görse rızḫı ve ḫadri yüceligine ve ḫorḫudan emīn olmasına delīldür. (10) Bir ḫorḫulu kimesne kendüyi cennete girdi görse emīn ola. Nitekim Hāḫ te‘ālā (11) buyurmuşdur: [7/49] ¹³⁶ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفَ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ. Eger ḫayḫulu (12) ise ḫayḫusu gide. Eger ‘uzb ise evlene. Zīrā cennet nikāḫsuza beydür. Ve daḫı (13) cennete girmek cennete lāyık ola işi sa’y u ictihād itmesine delīldür. Ve daḫı (14) cennet baḫlara delīldür. Nitekim Hāḫ te‘ālā buyurmuşdur: [18/35] ¹³⁷ وَدَخَلَ جَنَّتُهُ. Ya’nī (15) bostānına girdi. Bir kimesne kendüyi bir cennet şatun aldı görse bir bāḫ [26b] (1) şatun ala. Eger kendüyi bir cennet şatup bir ḫamu şatun aldı görse (2) bir bāḫ şatup bir ḫammām ala. Eger kendüyi ḫamu şatup cennet alursa ‘aksi ola. (3) Ve daḫı cennet şatun almaḫ cennete lāyık iş işlemesine delīldür. Ve ḫamu (4) şatun almaḫ cehenneme lāyık iş işlemesine delīldür.

Cehennem: أجازنا الله (5) منها bir kimesne kendüyi cehenneme iletürler görse ḫabs ola. Zīrā ki cehennem (6) ‘āşīler zindānidur. Eger cehenneme girdi ve yine ḫıḫdı görse inşāa’llāh (7) cennete girmege delīldür. Nitekim Hāḫ te‘ālā buyurmuşdur: [19/72] ثم ننجي ونذر الظالمين فيها جثي ¹³⁸ (8) الذين اتقوا ḫıḫmadı (9) görse ma‘şiyete ḫoḫ mürteḫib ola. Bir kimesne kendüyi cehennemde görse ve ne vaḫt (10) girdüğünü bilmese dünyād<a> ḫarlık içinde ola ve daḫı zelīl ve ḫürmetsüz

¹³⁵ ““Yapmış olduğunuz iyi işlere karşılık girin cennete” derler.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹³⁶ ““Haydi, girin cennete. Size korku yok. Siz üzülecek de değilsiniz” derler.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹³⁷ Ve onun bahçesine girdi.

¹³⁸ “Sonra Allah’a karşı gelmekten sakınanları kurtarırız da zalimleri orada diz üstü çökmüş halde bırakırız.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

ola. (11) Ve eger cehennem ta‘amından ve şarābından bir nesne aldı görse yā harāretinden (12) bir meşakkat görse toğru yola gitmege ve tā‘at ve eyü ‘ameller itmege delīldür.

(13) Ne‘üzubil‘lāh **Şırāt**: Yola delīldür. Bir kimesne kendüyi şırātı geçerken düşdi (14) görse bir ma‘şiyete gire. Eger kendüyi şırāt üzerinden düşdi görse (15) bir ‘azīm işi bite ve andan selāmet bula ve kórđduđı nesneden emīn ola. [27a] (1) Eger hacda ise sıhhatle evine gele.

Şūr: Şūr āvāzın düşde işitmek eceli (2) yakın olmasına delīldür. Ve dağı düşman üzerine nuşrete delīldür. Nitekim Hāğ (3) te‘ālā buyurmuşdur: ¹³⁹ وَتُفَخَّ فِي الصُّورِ.

Kevşer: Bir kimesne kendüyi kevşerde (4) görse üzerine kórku ola. Nitekim Hāğ te‘ālā buyurmuşdur: [108/1]¹⁴⁰ الْكَوْثِرَ (5) إِنَّا أُعْطِينَا.

Hisāb: Bir kimesne kendüyi hisābda görse üzerine (6) kórku ola. Nitekim Hāğ te‘ālā buyurmuşdur: ¹⁴¹ فَحَاسِبْنَاهَا حِسَابًا يَسِيرًا (7) Ve dağı kendüyi hisābda gören kimesne zikrinden ğafletde olmasına delīldür. (8) Nitekim Hāğ te‘ālā ‘azze ve celle buyurur: [21/1] ¹⁴² مُعْرِضُونَ (9) اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ.

Bāb-ı sābi‘ yinür ve içilür nesnelere beyān ider. (10)

Şu: Eger şāf ise andan içen ve ğusl iden kimesne eyü dirlik ve eyü ma‘āşın (11) olmasına delīldür. Eger haste ise şifā bula bir kimesne kendüyi şāf (12) şuya düşdi görse tizcek şād ola. Eger şu kararını isteyüp (13) bulmadı görse ziyāde mällu ola. Eger gözğüye bakar gibi şāf şuya (14) bağdı görse eline çok hayrlar gire. Eger kendüyi şāf şuya düşdi (15) görse rahmete gire. Eger şu bulanuk ise ‘usrete ve kayđuya delīldür. [27b] (1) Ve dağı bulanuk şuya girdi görse bir şāliħ pādişāha delīldür. Bir kimesne (2) kendüyi bulanuk şuda görse ki ğusl idüp andan çıkđı görse (3) bir kayđudan çıka. Eger kendüyi andan içdi görse haste düşe. Eger (4) kul bulanuk şu görse efendisi aña heddede vire. Eger bir kimesne bulanuk şuyı (5) ađup serāyına girdi görse telef itdi görse düşmanından zarar (6) bula.

Eger şu girdüğü yolu bağladı görse düşmanlık aralığdan kesile. (7) Ve tuzlu şu ma‘işet nokşānına delīldür. Ve şarı şu içen hastelige (8) delīldür. Ve essi şu ‘azāba delīldür. Nitekim Hāğ te‘ālā buyurmuşdur: ¹⁴³ مَاءٌ حَمِيمًا فَفَقَّعَ أَمْعَاءَهُمْ وَسُقُورًا (9) Ve acı şu acı

¹³⁹ “Şūr’a üflenir.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹⁴⁰ “Şüphesiz biz sana Kevseri verdik.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹⁴¹ Bu yüzden kendilerini bir hesaba çektik.

¹⁴² “İnsanların hesaba çekilmeleri yaklaştı. Halbuki onlar gaflet içinde yüz çevirmekteler.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹⁴³ Bağırsaklarını parça parça edecek kaynar su içirilen kimselerin durumu gibi olur.

ma'āşa delîldür. Ve yaşıl şu (10) uzak hastelige delîldür ve dağı ğuşşālu ma'āşa delîldür. Ve kara şu heyc (11) vechle hayra delîl degüldür. Eger kendüyi kara şudan biraz aldı veyā içdi (12) görse bir hayırsuz 'avrat evlene. Ve dağı elinden içmek kör olmağa delîldür. (13) Ve tatlu şu zahmetsüz mālā delîldür. Ve tūru<u>¹⁴⁴ şuya eger kendüyi girdi (14) andan çıkmadı görse habsine delîldür. Ve tūru şu ma'īšet nokşānına (15) delîldür. Eger tūru şu serāy içinde dā'imā görülmek kayguya delîldür. Eger [28a] (1) şāf şu olsa ten şıhhati birle kayguya delîldür.

Ve eger şuyı görmek ve aña (2) girmek sefere delîldür. Eger bir yirden şu koyındı görse ol yir ehline (3) bir kayğı irişe. Eger bir menfa'atli yire şu sepdı görse bir maşlahat için (4) bir pāre māl şarf ide. Eger kendüyi şuya ğark oldu görse çok māl (5) eline gire. Eger kāfir kendüyi şuya ğark oldu görse müslümān ola. Nitekim Hāķ (6) te'āla buyurmuşdur.¹⁴⁵ [10/90] ¹⁴⁶ حَتَّىٰ إِذَا أَذْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ آمَنْتُ.

Eger bir kimesne (7) kendüyi şu aldı ve kendünüñ odunı söyündürdi görse dünyā işlerine (8) ğark ola. Ve şu üzerinde yürümek yakīn birle kuvvete delîldür. Eger düş (9) şāhibinüñ sözinde ve fi'linde eyülik ola. Ve illā şu üzerinde yürümek (10) gurūra ve fi-şebāblige¹⁴⁷ delîldür. Ve dağı şu üzerinde yürümek bir gizlü iş (11) zāhir olmasına delîldür. Eger deñiz yā ırmaķ şuyı kurudı görse aña (12) mensüb olan kimesnenüñ devleti zā'il ola. Eger kendü şuyını batdı görse (13) ni'meti müteğayyir ola. Nitekim Hāķ te'āla buyurmuşdur: [67/30] ¹⁴⁸ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا ¹⁴⁹ (14).

Buz: Mālā delîldür. Ve buzlık pādişahuñ hāl evine delîldür. Ve dağı (15) buz yimek kayguya delîldür. Meger şu koyduğı yirde doña buz ola ol vaķt [28b] (1) mālā delîldür.

Etmek: Niçe vech üzredür. Aķ etmek rızķa ve eyü ma'āşa (2) delîldür ve kara etmek yaramaz dirlige delîldür. Ve dağı her çörek kırķ yıl 'ömre (3) ve mālādan biñ aķçaya yā yüz yā on aķçaya düş şāhibinüñ hālne göre ola. (4) Büyük çörek ve büyük yufķa çok rızķa ve uzun 'ömre delîldür. Eger gördüğü (5) çörek büyük olmasa 'aks ola. Eger bir niçe ekmek görse ammā yimese karındaşları (6) ile cem' ola. Ve arpa çöregi ma'īšetde eyü 'amel birle rençberlige delîldür. (7) Ve kuru etmek kıtlığa delîldür. Eger kendüye etmek virildi görse aña hayr irişe (8) ve dağı ol etmegi alup kabül itmek 'ömr bekāsına¹⁴⁹

¹⁴⁴ Tūru kelimesi burada طور şeklinde yazılmıştır.

¹⁴⁵ Buyurmuşdur kelimesi burada بيورمسدر şeklinde yazılmıştır.

¹⁴⁶ Boğulmak üzere iken "İman ettim" dedi.

¹⁴⁷ Şebāb kelimesi burada ثباب şeklinde yazılmıştır.

¹⁴⁸ De ki: "Söyleyin bakalım: Suyunuz çekilirse.

¹⁴⁹ Bekasına kelimesi burada باقسنه şeklinde yazılmıştır.

delîldür. Ve yumuşak etmek (9) eger pâdişâhdan ise 'adline delîldür. Eger pîşekârdan ise naşîhat ile (10) şan'atını işlemesine delîldür. Ve 'uzb düşinde bir etmek görse evlenmesine delîldür. (11) Ve issi etmek nifâka ve şühelü rızka delîldür. Zîrâ ki od eşeri henüz içindedür. (12)

Bir kimesne alnında bir yufka aşılı görse fakrına ve ihtiyâçliğine delîldür. Ve güme (13) etmek ma'âşda tarlığa delîldür. Zîrâ pişmesinde çok intizâr çekilür. (14) Bir kimesne kendüyi katıksuz etmek yir görse fevt ola. Eger kendüyi etmek (15) pişürdi görse ma'âşda sa'y ide ve bir bekalu menfa'ati taleb ide. [29a] (1) Eger tennür şovumadan tezcek pişürdi görse bir devlete irişe ve pişürdüğü (2) etmek kadarı māl hâşıl ide. Ve kepeksüz etmek baylara delîldür. Ve kepeklü (3) etmek fakîrlere delîldür.

Hamîr: Tahşîl olunmuş mâla delîldür. Bir kimesne (4) evinde hamîr görse ticârete koyulmuş şerîf mâla delîldür. Eger hamîri (5) pişmiş görse ticâretten ziyân göre. Eger kendüyi hamîr ider görse livâta (6) ide. Eger arpa unını hamîr ider görse mü'min kimesne ola ve ekâbir manşıbına (7) irişe, düşmanına zafer bula.

Aş aş pişürmek bir menfa'at için bir aş (8) kaynatmege delîldür. Eger aş pişdi görse aña bir rızk irişe ve murâdı (9) hâşıl ola. Yâhûd âdem diline düşe. Eger pişmedi görse işi tamâm (10) olmaya ammâ ol işde sevâb bula. Eger aş koyun etiyle pişdi görse (11) bir 'ameldâr kıbelinden eyü dirlige delîldür. Eger arslan etiyle pişmiş görse (12) bir zâlim tayfa üzerine korku ile tevliyete delîldür. Eger aş yağlu ise menfa'ati (13) harâm ola. Eger it eti ile ise bir cüzvîce tevliyete delîldür. Eger yağlu (14) ise bir harâm māl göre. Eger yağlu degül ise bir cüzv<ı>ce¹⁵⁰ fâ'ide göre. Eger kuş (15) etiyle bir tevliyete veyâ bir ticârete yâ bir helâl rızka delîldür. Eger yırtıcı kuş [29b] (1) etiyle bir zâlim tayfa kıbelinden harâm ile tevliyete delîldür. Ve cemî' yimekler rızka (2) delîldür. Meger ki herîse ve bulamaç ola, bunlar çok bulamağ-ıla hâşıl olur. Ve (3) şaru yimek hastelige delîldür. Meger kuş eti ile ola. Nitekim Hâk te'âlâ (4) buyurmuşdur: [56/21]¹⁵¹ وَلَحْمِ طَيْرٍ وَمِمَّا يَشْتَهُونَ. Ve aq yimek gayrı yimeklerden eyüdü. Ve dahı (5) şîr<ı>n¹⁵² yimek turş yimekten eyüdü. Meger semüz etiyle pişmiş ola. Eger şu içer (6) gibi yimegi içdi görse dirligi ziyâde ola.

Serid: Serid hayâta (7) ve dirlige ve pîşeye delîldür. Eger çok yağlu ise ol-kadar

¹⁵⁰ Cüzvîce kelimesi burada جزوه şeklinde yazılmıştır.

¹⁵¹ Ve arzu ettikleri bir kuşun eti...

¹⁵² Şîrîn kelimesi burada شیرین şeklinde yazılmıştır.

menfa‘atlı tevliyet (8) irişe. Eger yağlu degül ise menfa‘atsüz tevliyete delîldür. Eger anı rāhat (9) bulmağıçun yidi görse el tarlığından ölümün ister kimesne ola. (10)

Tarhana: Tarhana rızka delîldür ve tarhana terîdi mübāh aşşı virür (11) ticārete delîldür.

Eger yağı yoğ-ısa **tabahece** ‘azî lafzdur. Ticāreticün (12) bezl olur mālā delîldür. Bir kimesne anı pişürdi görse ve yimek içün ādem (13) çağırdı görse aşşı virür ticāret içün māl bezl ide. Ve kendüye gelen (14) ādemler ticāretde yardım iderler.

Sirkelü aş: Ya‘nī sikkāca bi‘l ‘Arabiyyete (15) hastelige delîldür. Meger serçe etiyle pişmiş ola. Eger öyle degül tevliyete ve iş [30a] (1) eyü olmasına delîldür.

Herîse: Herkese ‘ālimleri kıbelinden kayğu çekmege (2) delîldür. Eger bir yirde herîse pişer görse ol yirde haste var ise (3) ölmekden üzerine havf ola. Bir kimesne iki ‘askeri herîse veyā sögilmiş (4) baş yir görse aralarına şavaş düşe. Ol şavaşda ekābirlerden (5) bir kavm helāk ola.

Sögülme: Dirlikde beşārete delîldür, eger pişmiş ise. (6) Degül ise uşak kıbelinden kayğuya delîldür. Ve sögilmiş kuzı çok (7) mālā delîldür. Eger arık ise az mālā delîldür. Eger kendüyi sögilmiş (8) kuzıdan yidi görse kesbinden yiye. Ve şıgır sögülmesi korçar kimesnenün (9) eyitmeligine delîldür. Eger kendüyi şıgır sögülmesinden bir nesne yidi görse (10) ‘avratı hāmile ise bir oğlana delîldür. İbrāhīm peygamber kışşasındandır: (11) kavluhu te‘ālā [37/101] ¹⁵³ فَبَشِّرْهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ [11/69] قَوْلُهُ أَن جَاءَ بِعَجَلٍ حَنِيزًا أَلِي قَوْلِهِ (12) ve ayı eti yimek rızka ve ucuzlığa delîldür. Ve Naşārā tayfası didiler ki (13) “Bir kimesne şıgır etin yidi görse bir hākime yakın ola.” ve oğlağ sögülmesi (14) oğlana delîldür. Eger pāçasın yidi görse bir tehlikeden necāt bula. (15) Ve bir şakkasınıñ sögülmesi kayğuya delîldür. Eger şol yanı şakkası ise [30b] (1) nitekim Ādem ve Havvā ‘aleyhi’s-selām kışşasıdır ki Havvā ana peygamberün şol yanından (2) yaradılmışdur. Yuğaruki yarım başdan yañadur, ‘avrata ve kızlara delîldür. Ve (3) aşğıki yarım-ki ayağdan yañadur oğlanlara delîldür. Kaz sögülmesi eger (4) pişmiş ise bir ‘avratdan mekr-ile alınmış rızka delîldür. Eger pişmemiş (5) ise gıybet delîldür. Tavuğ sögülmesi zahmetle cem‘ olmuş mālā delîldür. (6) Eger tavuğ cücüklerini hām yidi görse āl-i resūli yā uluları gıybet (7) eyleye. Bir kimesne yırtıcı kuşlardan bāz veyā şāhīni yavrusını yidi görse (8) pādīşāh

¹⁵³ “Kızartılmış bir buzağı getirmekte gecikmedi. Biz de ona uysal bir oğul müjdeledik.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

kızlarını gıybet eyleye yâ anları nikâh ide. Eger kendüyi söğülmeden (9) bir päre şatun aldı, yidi görse bir kimesneyi icârete tuta.

Halvâ: (10) Halvâ helâl rızka ve eyü söze delîldür. Ve halvâ mü' min olana imânın (11) şirinliğine delîldür ve fâcire dünyâ şir<ı>nliğine¹⁵⁴ delîldür. Halvâ rızka ve (12) hastelikden şifâ bulmasına delîldür. Nitekim Hâk te'âlâ buyurmuşdur: (13) [16/69] ¹⁵⁵ يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ. Ve dağı (14) bal yimek bir maħbûbı öpüp koçmağa delîldür. Bir kimesne kendüyi bal yalar (15) görse bir 'avrat almasına delîldür. Nitekim hadîsde gelmişdür. Hâzret-i resûl [31a] (1) şallallâhu 'aleyhi ve sellem رفاة و يزوق من عسيلتك (2) حتى تزوتى من عسيلته 'avratına dimişdür.

Şehd: Şehd helâl mâla delîldür. Zîrâ ki aña (3) od degürmemişdür. Bir kimesne kendü yanında bir päre şehd görse katında (4) 'ilmiden çok nesne ola ve âdem ol 'ilmüñ işitmegin isteye. Ve şehd yalguz (5) ise ganîmetden mâla delîldür. Eger bir kimesne bir kapda şehd görse (6) bir 'ilm issi kişiye ve helâl mâla delîldür. Eger bir âdeme şehd yidürür (7) görse eyü âvâzla anlara kūr'ânı işitdüre. Ve şehd 'âbid ü zâhid (8) kişiye dîndür. Ve bay kişiye mâldur ve aşşidur. Bir kimesne kendüyi şehd (9) yir ve anuñ üzerine bal yir görse anasına veyâ ba'z maħremine nikâh (10) ide.

Penîr: Zaħmetsüz mâla delîldür. Ve her kalıbı biñ aqçaya delîldür. (11) Düş şâhibinüñ hâline göredür ve gâhî miskînlige ve bî-ħürmetlige (12) delîldür. Ve bu delîl ile almışlardur ki cübñ 'Arab dilinde kūrkar âdeme (13) dirler. Ve penîrüñ tâzesi rızka delîldür ve kurası sefere delîldür. (14)

Yoğurd: İslâma ve 'ilm ibtidâsına delîldür. Zîrâ ki 'Abdullah bin 'Ömer'den (15) rağiyallâhu 'anhümâ rivâyetdür ki hâzret-i resûlden şallallâhu 'aleyhi ve sellemden işitdüm ki [31b] (1) buyurmuşlardur: فَضَلِي (2) بَيْنَا أَنَا نَانِمَاوَأَتَيْتُ بِفَدَحٍ مِنْ لَبَنٍ فَشَرِبْتُ مِنْهُ ثُمَّ أُعْطِيتُ. Ya'nî hâzret-i resûlullah şallallâhu 'aleyhi ve sellem buyurur. Düşde (3) baña bir kadeħ yoğurt virildi, andan içdüm ve benden artanı 'Ömer bin Hattâb'a (4) virdüm. Hâzret-i resûlden şallallâhu 'aleyhi ve sellem su'âl itdiler ki "Yâ resûlullah (5) bu düşüñ ta'bîri nedür." Hâzret-i resûl şallallâhu 'aleyhi ve sellem eyitdi: "İlmdür." (6)

Ve dağı yoğurt zaħmetsüz cem' olur mâla delîldür. Nitekim Hâk te'âlâ buyurmuşdur: (7) [16/66] ¹⁵⁶ لَبَنًا خَالِصًا سَائِعًا لِلسَّارِبِينَ ve ayran yoğurdı ħarâm mâla delîldür.

¹⁵⁴ Şirînliğine kelimesi burada شیرنلگنه şeklinde yazılmıştır.

¹⁵⁵ "Onda insanlar için şifa vardır. Şüphesiz bunda düşünen bir (toplum) için bir ibret vardır." (Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹⁵⁶ "İçenlere halis ve içimi kolay süt." (Diyanet İşleri Başkanlığı)

(8) Zîrâ ki turş olmuş ve yağı çıkmışdır. Koyun yoğurdu eyü mâla delîldür. (9) Ve at yoğurdu eyü zikre delîldür. Ve tavşan yoğurdu hastelikden şifâ (10) bulmağa delîldür. Ve katır yoğurdu ‘asîrlige delîldür. Ve kaplan yoğurdu (11) zâhir düşmanlığa delîldür. Ve arslan yoğurdu pâdişâhdan bir mâla delîldür. (12) Ve kulan yoğurdu ‘aqla yâ bir mâla muşîbet irişmege delîldür. Ve âdem yoğurdu (13) eger emcikde mâla delîldür. Ve anı emen kimseye eyü olmaya ve eger kendüyi andan (14) emdi görse habsine delîl ola. Zîrâ ki emcikde olan uşak maħcür (15) olur. Eger anı haste içdi görse hastelikden şifâ bula. Zîrâ ki andan [32a] (1) kuvveti bulmuşdur.

Eger bir kimesne yoğurdu yirden çıkarur görse yoğurt (2) kadarı fitneye delîldür. Ve it ve kedi ve kurd yoğurdu hastelige yâ (3) savaşa delîldür. Ve daħı kurd yoğurdu pâdişâhdan bir mâla delîldür. (4) Yâ bir tâ’ife üzerine ketħudâ olmağa delîldür. Ve şancar ve dider canâvarlaruñ (5) yoğurdu iki düşman arasında şulha delîldür. Eger kendüyi andan içdi (6) görse düşmanıya yarışa. Ve şîrîn yoğurdu etmek ile yiyen kimse (7) perhîzkârlık birle mâla ve berekete delîldür. Kavut sefere ve zühde (8) ve ‘ibâdete delîldür. Nitekim Hâk te’âlâ buyurmuşdur: الرَّادِ النَّفْوَى ¹⁵⁷ [2/197] (9) وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ

Zeleviyye: Lehv ve tarab ile olan rızka ve zarardan (10) necât bulmağa delîldür.

Sirke: Perhîzkârlık birle mâla delîldür. (11) Ve daħı berekete ve uzun ‘ömre ve lehv azlığına delîldür. Ve Arţamidorus¹⁵⁸ (12) eydür: “Anı içen kimesneye kavm ile düşman olmağına delîldür. Ve eger (13) bir dutsak sirke içdi görse hâlâş bula.” Ve İbn-i Sîrîn rahmet (14) u’llâhi ‘aleyh sirkeyi eyü tutmaz. Hikâyet hâzret-i Ca’fer-i Şâdık rağıy (15) a’llâhu ‘anhâ bir kişi gelüp eyitdi-ki “Düşde gördüm, atam baña bir şerbet [32b] (1) sirke içürdi.” Buyurdılar ki “Oğluña Dâvud peyğamber şan’atın öğredürsen (2) ol şan’atın içinde olur.”

Yağ: Kereyağı ki yoğurddan hâşıl olur. Zaħmetsüz (3) mâla delîldür.

Sakız: Bir kimesne kendüyi sakız çiner görse bir fâhişe ide. (4) Zîrâ ki Lût kavminüñ ef’âlındendür.

Şeker: Mâla delîldür. Ve şeker kâmuşı (5) söyleşmesi şîrîn olur söze delîldür.

Ĥurmâ: Ĥelâl rızka delîldür. (6) Bir kimesne kendüyi Ĥurmâyı kaţrân birle yidi görse ‘avratı kendüden (7) gizlü boş olmasına delîldür. Eger anı ‘avrat yidi görse erinden boşanmış (8) mîrâş bula. Eger bir kimesne kendüyi bir Ĥurmâyı iki yarup çekirdegin (9)

¹⁵⁷ “Kuşkusuz, azıgın en hayırlısı takva (Allah’a karşı gelmekten sakınma)dır.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹⁵⁸ Arţamidorus adının yazılışı burada ارطاميدورس şeklindedir.

çıkardı görse aña Hâk te‘âlâ bir oğlan vire. Ve hurmâ vaktında Qur‘âna (10) ve ‘ilme delîldür. Ve gayr vaktında ‘amelsüz ‘ilme delîldür. Ve hurmâ çekirdegin (11) hurmâdan çıkarmak sefere ve ıraklığına delîldür. Raṭb vaktında bir (12) âbādân yirden tevliyyete delîldür ve gayr vaktında hastelikden şifâ bulana delîldür. (13) Nitekim Hâk te‘âlâ buyurmuşdur: عَلَيْكَ [19/26] فَكُلِّي وَاشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا¹⁵⁹ [19/25] وَهَزِّي إِلَيْكَ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسَاقِطُ عَلَيْكَ رُطْبًا خَيْرًا. Haste iken andan (15) yidi, Hâk te‘âlâ emriyle şifâ buldı. Ve gayr vaktında idi.

Üzüm: Beḳālu [33a] (1) rızka delîldür. Eger vaktında ise dünyâ tâzeligine delîldür. Eger gayr vaktında (2) olsa eger kendüyi bir salḳım¹⁶⁰ üzüm kesdi görse aña bir ‘avratdan (3) cem‘ olunmuş mâla irişe. Ve bir salḳım üzüm düşde biñ aḳçaya delîldür. (4) Ve aḳ üzüm hayra ve hastelikden şifâ bulmasına delîldür. Zîrâ ki nûḥ peygamber (5) ‘aleyhi’s-selâm ince aḡrı ‘arîz oldı. Hâk te‘âlâdan aña vahy geldi-ki (6) “Yâ Nûḥ aḳ üzüm yi.” Nûḥ peygamber yidi, şifâ buldı. Ve qara üzüm tükenmez (7) mâla delîldür. Eger vaktında olsa ve eger gayr vaktında olsa hastelige delîldür. (8) Eger şalınur görse muḥkem şovuḳa delîldür. Eger bir kimesne kendüyi pâdişâh (9) işiginde qara üzüm cem‘ ider görse anuñ ‘adedi kadar kendüye ḳamçı (10) urula. Arṭamidorus eydür: “Qara üzüm bir menfa‘ate delîldür.” Ve quru üzüm (11) her cinsden olsa hem menfa‘atlı rızka delîldür.

İncir: Mâla ve ucuzlığa (12) delîldür. Ve yemişlerde anuñ nazîri yoḳdur. Ve İbn-i ‘Abbâs raḍiyallâhu anh buyurur ki (13) “Dünyâda cennet yemişlerinde incirden gayrı yemiş yoḳdur.” Eger kendüyi (14) incirden yidi görse zaḥmet ile eline rızq irişe. Her dânesi bir dirheme (15) yâ bir altuna delîldür. Ve aḳ inciri havâda güneş altında ḳurutmaq hayra delîldür. [33b] (1) Ve qara incir yağışa delîldür. Eger kendüyi incir ile zeytûn yir görse bir yemîn (2) ide. Nitekim Hâk te‘âlâ buyurmuşdur: [95/1]¹⁶¹ وَالَّتَيْنِ وَالزَّيْتُونَ. Eger her birini yalñuz (3) yidi görse bir yalan yire and içe. Ve daḡı incir ve incir yapraḡı peşimânlığa (4) delîldür. Zîrâ ki Âdem peygamber cennetden çıkıcak incir ağacına nidâ olındı-ki (5) “Âdemi şaḳla.” Eger peygamber bu sözi işidicek ‘asî olduğına peşimân oldı. (6) Eger ḳorḳulu âdem inciri yidi görse emîn ola. Nitekim Hâk te‘âlâ buyurmuşdur: (7) [95/1]¹⁶² وَالَّتَيْنِ وَالزَّيْتُونَ وَطُورِ سَيْنِينَ وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ. Ve quru incir (8) ḥelâl mâla delîldür.

‘Unnâb: Mâla delîldür.

¹⁵⁹ ““Hurma ağacını kendine doğru silkele ki sana taze hurma dökülsün.” “Ye, iç, gözün aydın olsun.”” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹⁶⁰ Salḳım kelimesi burada سلقم şeklinde yazılmıştır.

¹⁶¹ “Tîn'e ve zeytûn'a andolsun.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹⁶² “Tîn'e ve zeytûn'a andolsun. Sinâ Daḡına andolsun, bu güvenli şehre (Mekke'ye) andolsun ki.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

Enār: Cem' olunmuş mālā delīldür. (9) Bir enār biñ dirheme yā yüz yā on dirheme düş şāhibinüñ hāline göre (10) delīldür. Ve daħı 'avrata ve uşāğa delīldür. Ve enār bütün ise bikr 'avrata (11) delīldür. Ve eger şınuķ ise şeyyibe¹⁶³ 'avrata delīldür. Eger ħarāb ise yaramaz 'avrata (12) delīldür. Ve daħı bir dāne enār pādīşāh bir şehr üzerine varmağa delīldür. Eger (13) anı şındurdı görse bir şehr feth ide. Enāruñ ħabuğı şehrüñ bārūsına (14) ve dāneleri şehr ādemine delīldür. Eger dānesi aķ ise aķçaya delīldür. Eger kıızıl (15) ise altuna delīldür. Ve turş enār ħarām mālā delīldür. Ve tatlu enār ħelāl [34a] (1) mālā delīldür. Ve daħı enār rengi sebebinden cerāħate ve irine delīldür. Eger (2) enār ħabuğını yidi görse bir ħastelikden şifā bula. Ve enāri 'Arab (3) ŗayfası iki emcige daħı teşbīh itmişlerdür.

Bādem: Ĥelāl rızķa delīldür. (4) Eger andan kendüyi yidi görse ħuşümetle aña bir rızķ irişe. Bir kimesne (5) kendüyi bir aģaçdan bādem düşürür görse bir necīl kişiden aña māl (6) irişe. Eger acı ise andan yiyen mütevellīnüñ 'azline delīl ola.

Turunc: Mü'min (7) ve cōmerd ādem arasında ħadri 'azīm ve heybeti gökçek ve koķusı eyü (8) ehline ve ādemlere maħbūb görünür kişiyeye delīldür. Ve ħadīs-i şerīfde (9) gelmişdür. **(10)** مَثَلُ الْمُؤْمِنِ الَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ كَمَثَلِ الْأَنْجَبِيِّ؛ رِيحُهَا طَيِّبٌ وَطَعْمُهَا طَيِّبٌ. Ya'nī mü'min olan kimsenüñ mişli turunc mişlidür, (11) koķusı eyü ve dadı eyü olur. Eger turuncdan bir nesne aldı görse (12) eger daħı gök ise ucuzlığa delīldür. Eger şaru ise ucuzlık ile (13) ħastelige delīldür. Eger kendüyi bir şīrīn turunc yidi görse bir cem' (14) olunmuş māl eline gire.

Ķoz: 'Acem kıbelinden cem' olunmuş mālā delīldür. (15) Eger şınuķ ise zaħmetsüz mālā delīldür. Eger ħoz çağılıtsın işitdi [34b] (1) görse muħāşamet söz işide.

Cevz-i hindī: Kāhinler sözine delīldür. (2) Eger kendüyi andan yidi görse kāhinler sözine inana. (3) Eger kendüyi kāhin oldı görse cevz-i hindīden yiye. Ve daħı müneccime delīldür. (4) Eger kendüyi andan yidi görse müneccim ola.

Tüt: Ağı aķçaya ve ħarası (5) altuna delīldür. Eger anı fāsīd oldı görse bir uşāğı ölümüne delīldür. (6)

Zerdālū: Ya'nī mişmiş eger vaķtında görse altuna delīldür, ħayr vaķtında (7) görse ħastelige delīldür. Ve gögi aķçaya ve şarusı altuna delīldür. (8) Eger vaķtında şaru

¹⁶³ Şeyyibe kelimesi metinde سَيِّبَةً şeklinde yazılmıştır.

zerdālū yidi görse altun teşadduk ide ve bir nüshada (9) dağı şa<y>ruliginde¹⁶⁴ māl şarf itmesine delıldür.

Alma: Himmet ziyādeligine (10) delıldür. Ve ş<ī>rīn¹⁶⁵ alma eşkisinden eyüdü. Zīrā ki turş alma harām māla (11) delıldür. Ve her pişmemiş yemiş harām māla delıldür. Meger kavun ki anuñ (12) gögi cesed şihhatine delıldür. Ve dinildi-ki “Alma türşliginüñ zararı yoqdur.” (13) Eger kendüyi bir pādīşāh bir alma ile itdi görse pādīşāhdan aña bir elçi (14) irişe. Eger savcı meclisinde bir alma koqladı görse lehve düşüp zenbe (15) mürtekib ola. Eger almayı mescidde koqladı görse bir ‘avrat evlene. Eger almayı [35a] (1) yencidi görse aña bir hayr irişe. Ve almayı şu ‘arā ‘avrata teşbīh itmişlerdür. (2)

Emrūd: Çok māla delıldür. Ve şaru emrūd hastelik ile delıldür. (3) Eger eline emrūd girdi görse bir cem‘ olınmış mālī mīrās bula. Ve dağı (4) emrūd hayra delıldür. Ve emrūd vaqtında yimek harām māla delıldür. Ayva (5) hastelikden şifā ve māla delıldür. Hadīs-i şerīfde gelmişdür. Anı yimek (6) talāk zahmetini zā‘il ider ve gögi şarusından eyüdü. Gögi bāzergānlara (7) aşşıya delıldür. Ve şarusı şayrulige delıldür. Eger kendüyi ayva şıkar (8) görse sefer ide. Ve çok fā‘ide bula.

Şeftālū: Eger vaqtında degülse (9) hastelige delıldür. Ve turş korquya delıldür. Ve şīrīn emniyyete ve maqşūda (10) delıldür.

Fıstık: Anı yiyen veyā aña mālīk olması rızka delıldür.

Gülnār: (11) ‘Irākdan yaña rızka delıldür. Ve dağı gülnār helāl aqçaya ve altuna delıldür. (12) Ve yemişlerde aña berāber olur yemiş yoqdur. Ve şarulığı ziyān itmez. Bir kimesne (13) kendüyi gülnār yir görse dīni eyü ola. Eger hükümete yā tevliyyete kābiliyyeti (14) var ise kendüye irişe.

Nārenc: Hükemā didiler: “Nārenc dükeli şerre delıldür.” (15) Ve Kırmānī¹⁶⁶ rahmetu’llāhi ‘aleyh Muhtaşar’ında buyurmışlar ki “Fitneye delıldür.” Eger bir [35b] (1) cemā‘at birbirini nārenc ile urur görse aralarına fitne düşe. Zīrā ki isminde (2) nār vardır. Ve rengi şarıdır ve dadı turşdur.

Zeytūn: Metā‘a ve māla (3) delıldür. Nitekim Haq te‘ālā buyurmışdur: [80/29] وَفَاكِهَةٌ وَأَبَا مَنَاعًا لَكُمْ وَلِأَنعَامِكُمْ¹⁶⁷ (4) وَرَزَيْتُونًا وَنَخْلًا وَحَدَائِقَ غُلْبًا

¹⁶⁴ Şayru kelimesi burada صرو şeklinde yazılmıştır.

¹⁶⁵ Şīrīn kelimesi burada شرين şeklinde yazılmıştır.

¹⁶⁶ Kırmānī adı burada قيرواني şeklinde yazılmıştır.

¹⁶⁷ “Böylece sizin ve hayvanlarınızın yararlanması için orada taneler, üzümler, yoncalar, zeytinler, hurmalıklar, sık ağaçlı bahçeler, meyveler ve otlaklar ortaya çıkardık.” (Diyaret İşleri Başkanlığı)

delildir. Eger kendüyi zeytün şıkar görse aña hayr ve bereket irişe. Ve zeytünü (6) gören dökmege ve dökülmege delildir. Zırā zeytün taş-ıla urulmadan (7) yükün şalmaz. Ve dahı zeytün görmek kayguya delildir. Ve zeyti helāl māla (8) delildir. Ve anuñla yağlanan kimesneye şifāya delildir. Hikāyet: Ağniyādan (9) birisi haste düşüp vākı‘asında hazret-i resūli şallallāhu ‘aleyhi ve sellem gördi. (10) Buyurmışlar ki “Sağlık murāduñ ise ola.” Uyandukda Süfyān-ı Şevrī hazretlerine (11) büyük akça gönderüp gördüğü vākı‘anuñ ta‘bīrin su‘āl itdükde buyurdılar ki (12) “Hazret-i resūlün şallallāhu ‘aleyhi ve sellemün buyurduğu lā ve lā zeytündür.” Nitekim Hağ (13) te‘ālā buyurmuşdur: [24/35] ¹⁶⁸ شَجَرَةٌ لِّمَنْ يَأْكُلُ مِنْهَا يَصْرِفُ عَنْ سَهْمِهِ مِنَ الْجَنَّةِ شِقْرَةَ نَخْلٍ. (14) Ve dahı zeyt yağı cāzūya ve hastelige delildir. Eger kendüyi zeytün (15) ağacını zeyti ile şordı görse anasına nikāh ide. Eger üzüm ağacını [36a] (1) sirke ile şordı görse yā yir üzerinde toprak sevdi anasına (2) nikāh ide. Zırā ki toprak anasıdır.

Erük: Ya‘nī icās sağ haste (3) olmağa ve şayru sağ olmağa delildir. Eger anı yidi görse hastelikden (4) emīn ola. Artamidorus eydür: “Eger vaktında görse māla delildir (5) ve dahı misāfir gelmesine delildir.” Ve gayr vaktında görse hastelige delildir. (6) Limon eger şaru ise ve andan kendüyi yidi görse harām māla delildir. (7) Ve yaşıla şarusından eyüdür. Bir kimesne kendüyi limon ile taşladı görse (8) ucuzlığa delildir.

Muz: Anı yimek şerīkinden veyā bir a‘cemī kişiden bir māla (9) delildir. Ve dahı bāzergānlige ve māla ve zühde ve dīn ve ‘ibādete delildir. (10)

İgde: Az kuvvete delildir.

Aluç: Hastelige delildir.

Qavun: Görinmez kayguya (11) delildir. Ve dahı çok kaygulu ve çok zahmetlü kişiye delildir. Eger korkulu (12) ise ise kaygu üzerine kaygudur. Ve İbn-i Sīrīn hazretleri eydür: (13) “Bir kimesne kendüyi qavun yir görse bir zindāndan çıkmasına delildir.” Nitekim (14) Hağ te‘ālā buyurmuşdur: فَابْعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ (15) ¹⁶⁹ فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى طَعَامًا. Ve ba‘z aqvālde ezkā ta‘āmdan murād qavundur [36b] (1) demişler. Ve bu kışşa anda idi-ki ehl-i kehf mağāradan çıktılar. Ve mağāra (2) anlara zindān maqāmında idi. Ve dahı yaşıl qavun cesed şihhatine delildir. (3)

¹⁶⁸ “Mübarek bir ağaçtan ne doğuya ne de batıya ait olan zeytin ağacından tutuşturulur.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

¹⁶⁹ “Şimdi siz birinizi şu gümüş para ile kente gönderin.” (Diyanet İşleri Başkanlığı)

Hıyār: Rızkı için bir işe sa'y itmege delıldür. Ve şar<u>¹⁷⁰ hıyār ğayr vaqtında (4) hastelige delıldür. Ve bir hıyār kıza delıldür. Eger kendüyi bir hıyār yidi (5) görse ve 'avratı hāmile ise kız toğurmağa delıldür. Eger bıçaq ile kesdi (6) görse hayra delıldür.

Kıssā: Yaramaz ve saqat ve beķasuz rızka delıldür. Nitekim (7) Hāk te'ālā buyurmuşdur: [2/61] ¹⁷¹ وَقْتَانِيهَا وَفُورِمَهَا وَعَدَسِيهَا وَبَصَلِيهَا. Cāmās¹⁷² (8) eydür: "Anı görmek hāmile olmağa delıldür. Eger anda bir nesne alup evine getürdi (9) görse 'avratı hāmile ola."

Harnüb: Haste olup cesedi harāb olmasına (10) delıldür eger aña mālİK olup yā yidi görse.

Bāb-ı şāmin (11) eyü koķulu sebzeleri ve tereleri beyān ider.

Gül: Şirk issi kişiyē (12) yā uşağa yā bir ğāyib gelmesine yā bir 'avrata delıldür. Eger kendüyi gül (13) dirdi görse aña ni'met ve muħabbet irişe. Eger kendüyi bir bāğdan (14) aķ gül dirdi görse bir zāhide 'avratı öpe. Eger kıızıl gül dirdi görse (15) bir lehv țarab issi 'avratı öpe. Eger şaru gül koķladı görse bir şayru [37a] (1) 'avratı öpe. Ve çok gül görmek eyü rızka delıldür. Ve açılmış gül düşkün uşağa (2) delıldür. Ve kendüyi açılmamış gül dirdi görse hāmile 'avratı uşak (3) düşüre. Ve daħı gül görmek bir 'avrat mufāraķatine yā ölümüne veyā ticāret (4) zā'il olmasına yā beķasuz 'ahde delıldür.

Eger haste kimesne güli eline düşdi (5) veyā andan bir ınon geymiş görse kırık günden soñra vefātına delıldür. Zīrā ki (6) gül müddeti azcıķdur. Ve daħı gül görmek ğāyibi gelmesine yā birine irişmesine (7) delıldür. Ve daħı bizenmege, düzenmege delıldür. Ve şaru gül hastelige ve aķ (8) gül aķçaya ve kıızıl gül altuna delālet ider. Eger kendüyi gül ile bir kimesneye urdı (9) görse düşman ola. Anuñla bir 'ahd ide ve 'ahdı üzerine durmaya. Nitekim (10) şā'ir eydür: Beyt يندب الالهو (11) قيامت قيامت منحدالحمام مہ وبات يندب الالهو. Eger başında gülden bir tāç görse bir beķasuz 'avrat evlene. (12) Ve daħı gül eyü āvāzeye delıldür. Ve gül şuyı zīreklige ve ādeme yaķın olmasına (13) delıldür. Ve koŗķudan emīn olmağa daħı delıldür.

Yāsemīn: 'Ulemāya delıldür. (14) Hikāye: İbn-i Sīrīn katına bir kişi gelüp eyitdi: "Düşde gördüm-ki gögerçin (15) yāsemīni düşürür." Buyurdılar ki Başra 'ulemāları fevt olmalarına delıldür.

¹⁷⁰ Şaru kelimesi metinde صار şeklinde yazılmıştır.

¹⁷¹ Sebze, kabak, sarımsak, mercimek, soğan.

¹⁷² Cāmās adı burada جاماس şeklinde yazılmıştır.



DİZİN

A

ābādān < Fars. Bayındır.

ā. 032b/12

ābādān ol- 011a/05

[=2]

‘**Abese** < Ar. Kur’an-ı Kerimin
sekseninci suresinin adı.

‘A. 0Va/01

[=1]

‘**ābid** < Ar. İbadet eden.

‘ā. 031a/07

‘ā.+ dūr 009b/02

[=2]

ābnūs Fars.< Yun. Siyah ve dayanıklı
ağaç.

ābnūs ağacı 0IIB/02

[=1]

āb-ḥāne < Fars. Abdest bozacak yer,
hela, tuvalet.

ā. 0IIIa/06

[=1]

‘**aceb** < Ar. Şüphe.

‘aceb eyle-: Şüphelenmek.

0VIIIa/09

[=1]

a‘**cemī** < Ar. Yabancı.

a. 036a/08

[=1]

acı Acı.

a. 027b/09, 034a/06

a. ise 034a/06

[=3]

açuḡ Açık.

a. 011b/12

[=1]

açıl- Açılmak.

a.- dı 017a/08

a.- maḡ 017a/10

a.- mamış 037a/02

a.- mış 037a/01

[=4]

ad İsim.

ad ḡo-: İsim vermek. 017b/01

[=1]

‘**adālet** < Ar. Adalet.

‘a. 025b/05

[=1]

‘**aded** < Ar. Sayı.

‘a.+ i 033a/09

[=1]

ādem < Ar. İnsan.

ā. 004a/15, 009b/05, 010b/09,
013b/02, 014a/08, 021b/04, 021b/08,
021b/10, 023a/01,

023b/15, 029a/09, 029b/12,
031a/04, 031b/12, 033b/06, 034a/07

ā.+ de 0VIIb/03

ā.+ den 010a/12, 0Vb/01

ā.+ e 006b/11, 016b/06, 018b/14,
022a/14, 024b/09, 031a/06, 031a/12,
037a/12, 0Va/07, 0Vb/01, 0VIIb/03

ā.+ i 011a/08, 033b/05

ā.+ ine 033b/14

ā.+ ler 021a/14, 029b/14

ā.+ lere 034a/08

ā.+ leri 013a/14, 020a/12

ā.+ lerüñ 025b/11

ādem ol- 010b/13

ā.+ üñ 009a/11

[=41]

‘**ādet** < Ar. Usul.

‘ā.+ inden 024b/11, 024b/12

[=2]

adım Adım.

a.+ ı 018a/14

[=1]

‘**ādil** < Ar. Adaletli.

‘ā. 022b/04

[=1]

‘**ādillik** < Ar.+T. Adil olma durumu.

‘a. 017a/01, 025b/04

‘ādillik it- 018b/04

‘ādillik ol- 014b/06

[=3]

‘**Ādiyāt** < Ar. Kur’an-ı Kerimin
yüzüncü suresinin adı.

‘Ā. 0Va/04

[=1]

‘**ādī** < Ar. Adalet.

‘a. 008a/05, 008a/07

‘a.+ den 014a/02

‘a.+ ine 019a/13, 021a/06,
028b/09

[=6]

‘**ādī-güvāh** < Ar.+Fars. Adalet şahidi.

‘a. 0VIIa/04

[=1]

āfāt < Ar. Belalar.

ā.+ dan 009a/07

[=1]

āfet < Ar. Bela, felaket.

ā. 016b/08

[=1]

‘**āfiyet** < Ar. Sağlık, huzur.

‘ā. 009a/12

[=1]

‘**afv** < Fars. Af.

‘afv eyle- 0VIIb/14

[=1]	muz a.+ 1 (ağacı) 0IIa/11
ağ Ağ.	şanavber a.+ 1 (ağacı) 0IIa/13
a. 0IIIb/01	sögüt a.+ 1 (ağacı) 0IIb/01
[=1]	şeftälü a.+ 1 (ağacı) 0IIa/13
ağaç Ağaç.	tüt a.+ 1 (ağacı) 0IIa/12
a. 0IIIa/07	‘unnāb a.+ 1 (ağacı) 0IIa/11
a.+ a (ağaca) 0VIIb/06	üzüm a.+ 1 (ağacı) 0IIa/13
a.+ dan 034a/05	yılğın a.+ 1 (ağacı) 0IIb/01
ābnūs a.+ 1 (ağacı) 0IIb/02	zerdālū a.+ 1 (ağacı) 0IIa/12
al a.+ 1 (ağacı) 0IIb/02	zeytūn a.+ 1 (ağacı) 0IIb/01
alma a.+ 1 (ağacı) 0IIa/12	ħurmā a.+ 1 (ağacı) 0IIa/11
‘aşā a.+ 1 (ağacı) 0IIb/02	a.+ ina (ağacına) 033b/04
ayva a.+ 1 (ağacı) 0IIa/11	a.+ ını (ağacını) 035b/15
bādem a.+ 1 (ağacı) 0IIa/12	a.+ ları 0IIa/10
bellūt a.+ 1 (ağacı) 0IIb/01	[=35]
çınār a.+ 1 (ağacı) 0IIb/01	ağaçcı Ağaççı.
diken a.+ 1 (ağacı) 0IIb/02	a. 0VIIa/03
direk a.+ 1 (ağacı) 0IIb/02	[=1]
emrūd a.+ 1 (ağacı) 0IIa/13	ağır Ağır.
enār a.+ 1 (ağacı) 0IIa/13	a. 0VIIIb/07
findık a.+ 1 (ağacı) 0IIa/13	[=1]
fistık a.+ 1 (ağacı) 0IIa/12	ağız Ağız.
gülnār a.+ 1 (ağacı) 0IIa/11	a. 0Va/09
igde a.+ 1 (ağacı) 0IIb/01	[=1]
incīr a.+ 1 (ağacı) 0IIa/11	ağla- Ağlamak.
koz a.+ 1 (ağacı) 0IIa/12	a.- duğı 023a/13

a.- maḳ 0VIIIa/05	[=3]
a.- r 017b/09	āhir < Ar. Son.
[=3]	āhir ol- 018b/10, 020b/05
aḡlayıcı Aḡlayıcı.	[=2]
a. 007b/14	āhiret < Ar. Ahiret.
aḡlayıcı ol- 007b/13	ā.+ de 002a/04, 002b/01
[=2]	ā.+ e 025b/02, 01b/02
aḡniyā < Ar. Zenginler.	ā.+ i 006b/13
a.+ dan 035b/08	[=5]
[=1]	Aḡḳāf < Ar. Kur'an-ı Kerimin kırk
aḡrı- Aḡrımak.	altıncı suresinin adı.
a.- maḳ 020a/06, 0Vb/03	A. 0IVb/09
[=1]	[=1]
aḡrı Aḡrı, sızı.	aḡkām < Ar. Hükümler.
a. 033a/05	aḡkām-ı münif: Yüce hükümler.
[=1]	010a/12
aḡu Zehir.	a.+ larını 011a/13
a. 0VIIIb/06	[=2]
[=1]	aḡşırmaḳ Aksırmak.
āḡar < Ar. Başka.	a. 0VIIb/13
ā. 015a/15	[=1]
[=1]	āḡūr < Fars. Ahr.
‘ahd < Ar. Yemin.	ā. 0IIb/08
‘a.+ e 037a/04	[=1]
‘ahd it- 037a/09	aḡvāl < Ar. Hâller.
‘a.+ ı 037a/09	a.+ ine 009a/11
	[=1]

Aḥzāb < Ar. Kur'an-ı Kerimin otuz
üçüncü suresinin adı.

A. 0IVb/07

[=1]

aḳ Beyaz.

a. 010a/09, 011b/01, 011b/02,
015a/14, 024a/03, 028b/01, 029b/04,
033a/04, 033a/06, 033a/15, 036b/14,
037a/07

a.+ ı (ağı) 034b/04

a. ise 033b/14

[=14]

aḳ- Akmak.

a.- up 027b/05

[=1]

aḳça Küçük gümüş para.

a. 035b/11, 0VIb/07

a.+ ya 028b/03, 031a/10,
033a/03, 033b/14, 034b/04, 034b/07,
035a/11, 037a/08

[=10]

‘**ākıbet** < Ar. Hâl, son, nihâyet.

‘ā.+ i 008b/07, 009a/09,
015a/07, 020b/15

[=4]

‘**aḳl** < Ar. Akıl.

‘a.+ a 031b/12

[=1]

aḳrabā < Ar. Akraba.

a.+ sindan 005b/02, 016b/15

[=2]

‘**aḳreb** < Ar. Akrep.

‘a. 0VIa/02

[=1]

‘**aks** < Ar. Tersî.

‘a.+ i ol-: Tersî olmak. 026b/02

‘aks ol-: Tersî olmak. 010b/06,

028b/05

[=3]

aḳşa- Aksamak.

a.- maḳ 0VIIb/04

[=1]

aḳvāl < Ar. Sözlür.

a.+ de 036a/15

[=1]

al Kızıl.

al ağacı 0IIb/02

[=1]

al- Almak.

a.- a 019a/04

a.- a→ ḥammām al- 026b/02

a.- a→ intiḳām al- 001b/11,

003a/06, 025b/06

a.- a→ şatun al- 026b/01

a.- dı 020b/13, 024b/14, 027b/11

a.- dı→ nesne al- 023b/04,
026b/11, 034a/11

a.- dı→ şatun al- 026a/15,
026b/01, 030b/09

a.- dı→ şu al- 028a/07

a.- duğdan 008b/03

a.- madı→ nesne al- 023b/12

a.- mağ→ kul al- 0VIIIa/14

a.- mağ→ şatun al- 026b/03,
026b/04

a.- masına→ 'avrat al- 030b/15

a.- mışlardur 031a/12

a.- up 028b/08

a.- up→ nesne al- 036b/08

a.- ur→ bāc al- 022b/08

a.- uram 020a/01

a.- ura 026b/02

[=28]

āl < Ar. Aile.

āl-i resūl: Hz. Peygamberin
âilesi, evlâtları. 014b/15, 030b/06

[=2]

A'lā < Ar. Kur'an-ı Kerimin seksen
yedinci suresinin adı.

A. 0Va/02

[=1]

alayh < Ar. Ayet.

a. 018a/04, 024b/11

[=2]

alağarğa Ala karga.

a. 0VIa/07

[=1]

alakölük Bir tür yük hayvanı.

a. 0VIa/04

[=1]

aldan- Aldanmak.

a.- a 005a/10, 018a/03

[=2]

aldayıcı Aldatıcı.

a. 023b/02

[=1]

'ālem < Ar. Alem.

'ā.+ inde 009a/03

[=1]

'alemdār < Ar. Bayrak taşıyan kimse.

'a. 0VIb/02

[=1]

ālet < Ar. Alet, araç.

ā.+ leri 0IIIa/08

[=1]

'aleyhime's selām < Ar. Allahın selâmı
onlara olsun.

'a. 0Ia/02, 0Ia/04

'a.+ ı 003a/07	[=2]
[=3]	alın- Alma işi yapılmak.
' aleyhi's salātu ve's selām < Ar. Salât ve selām onun üzerine olsun.	a.- miş 030b/04
'a.+ ı 005b/03	[=1]
[=1]	' alim < Ar. İlim sâhibi olan.
' aleyhi's selām < Ar. Selâm onun üzerine olsun.	'â. 003b/07, 010a/10, 014a/02, 015a/05, 015b/06, 022b/09, 022b/10, 024a/07
'a. 004a/02, 004a/12, 004a/13, 004b/0, 004b/10, 005a/02, 005a/10, 005a/14, 005a/15,	'â.+ dür 009b/02
005b/01, 005b/03, 005b/09, 006a/11, 006b/07, 006b/12, 007a/04, 007a/10, 007a/13, 007a/15,	'â.+ e 020a/08, 020a/09, 024a/02
007b/04, 008a/07, 008b/03, 008b/06, 008b/08, 008b/11, 009a/02, 009a/05, 009a/08, 009a/10,	'â. ise 015a/05
010a/07, 021b/07, 033a/05, 01a/05, 01a/06, 01a/07, 01a/08	'â.+ lere 017b/08
'a.+ ı 004a/02, 004b/04, 004b/13, 005b/09	'â.+ leri 030a/01
[=40]	[=15]
alıcı Alıcı.	Allâh < Ar. Tanrı.
қан a. 0VIIa/04	A. te'âlâ: Yüce Allâh. 001a/04
[=1]	[=1]
alın Alın.	alma Elma.
a. 0Va/08	a. 034b/09, 034b/10, 034b/12, 034b/13, 034b/14, 01b/10
a.+ ında (alında) 028b/12	alma ağacı 0IIa/12
	a.+ yı 034b/15, 035a/01
	[=9]
	alt Alt.
	a. +ına→ altına gir-: Başka bir kimsenin isteklerini ister istemez yerine getirmek zorunda olmak. 016a/12

a.+ inda 033a/15	‘a.+ üñ 002a/15
a.+ indan 018a/14	[=9]
[=3]	‘ ameldār < Ar.+Fars. Vergi toplayan memur.
altıncı Altıncı.	
a. 016b/01	‘a. 029a/11
[=1]	[=1]
altun Altın.	‘ amelsüz < Ar.+T. Amelsiz.
a. 024a/08, 034b/08, 0IIIb/10, 0IIIb/11, 0VIb/07	‘a. 032b/10
	[=1]
a.+ a 033a/15, 033b/15, 034b/05, 034b/06, 034b/07, 035a/11, 037a/08	‘ āmm < Ar. Genel, yaygın.
[=12]	‘āmm ol- 024a/15, 024b/07
aluç Gövem eriği, geyik diken, akdiken.	[=2]
a. 036a/10	ammā < Ar. Ama.
[=1]	a. 001b/02, 004a/03, 005a/11, 006b/10, 006b/14, 007b/13, 008a/12, 013b/12, 014a/05,
Āl-i ‘imrān < Ar. Kur’an-ı Kerimin üçüncü suresinin adı.	016b/03, 022b/03, 024b/04, 025a/10, 026a/02, 028b/05, 029a/10
Ā. 0IVb/02	[=16]
[=1]	‘ Amme < Ar. Kur’an-ı Kerimin yetmiş sekizinci suresinin adı.
‘ amel < Ar. Amel, iş, eylem.	
‘a. 016a/12, 028b/06	‘A. 0IVb/14
‘a.+ e 025b/14	[=1]
‘a.+ inden 026a/037	ana Anne.
‘a.+ ler it- 026b/12	a. 0VIIIb/05
‘a.+ ler 017a/07, 026a/05	a.→ Havvā ana 005a/02, 005a/12, 030b/01, 0Ia/04, 0Ia/05
‘a.+ lere 024a/04	

a.→ Meryem ana 005a/02,
009b/04, 0Ia/04, 0Ia/09
a.+ sı ol- 012b/06
a.+ sı 009a/13, 020a/08,
020b/08, 021a/03
a.+ sıdur 036a/02
a.+ sına 031a/09, 035b/15,
036a/01
a.+ sından 020b/12
a.+ sınuñ 001b/12
a.+ ya 017b/11
a.+ yı→ Havvā a.yı 005a/13
a.+ yı→ Meryem a.yı 009b/04
[=24]

aña Ona.

a. 001a/13, 002a/04, 002a/05,
002a/07, 002b/09, 002b/11, 002b/13,
003a/04, 003a/10,

003a/15, 003b/06, 004a/03,
004a/05, 004b/04, 005a/11, 005b/02,
005b/05, 005b/11, 006a/07,

006a/09, 006a/10, 006a/12,
006a/13, 006b/08, 006b/13, 006b/15,
007a/02, 007b/03, 007b/05,

007b/06, 008b/04, 008b/10,
009a/03, 009a/07, 011b/14, 012a/13,
012a/14, 012b/02, 012b/14,

013a/01, 013a/14, 013b/01,
013b/04, 013b/07, 014b/10, 015a/07,
015b/14, 016a/06, 016a/07,

016a/13, 016a/14, 016b/03,
016b/07, 017a/12, 017b/05, 017b/08,
017b/09, 017b/12, 017b/13,

017b/15, 018a/07, 018a/12,
018a/13, 018a/14, 019b/13, 021b/14,
022a/01, 022b/02, 023b/09,

024a/01, 024b/14, 027b/04,
028a/01, 028a/11, 028b/07, 029a/08,
031a/02, 032b/09, 033a/02,

033a/05, 034a/04, 034a/05,
034b/13, 035a/01, 035a/10, 035a/12,
035b/05, 036b/10, 036b/13, 0Ia/12,
0IVa/03

[=101]

‘**anam** < Ar. Kızıl yemişi olan bir Hicaz ağacı.

‘a. 0IIa/02

[=1]

and Yemin.

and iç- : Yemin etmek.

0VIIb/07, 017a/14, 033b/03

[=3]

anda Onda.

a. 036b/08

a. idi 036b/01

[=2]

andan Ondan.

a. 003a/06, 005a/12, 005b/11,
006a/12, 006b/05, 008b/05, 009b/07,
010a/01, 013b/01,

015a/12, 019b/15, 026b/08,
026b/15, 027a/10, 027b/02, 027b/03,
027b/14, 031b/03, 031b/13,

031b/15, 032a/05, 032b/14,
034a/04, 034a/06, 034b/02, 034b/04,
036a/06, 037a/05

[=28]

anı Onu.

a. 001a/02, 004a/08, 006b/05,
007a/07, 007b/03, 007b/15, 009b/06,
014b/01, 014b/04,

015a/08, 015b/05, 015b/07,
018a/14, 019a/01, 019a/08, 019b/10,
029b/08, 029b/12,

031b/13, 031b/15, 032a/12,
032b/07, 033b/13, 034b/05, 035a/05,
035a/10, 036a/03, 036a/08, 036b/08

[=31]

añıl- Anılmak.

a.- a kırku añıl- 005b/03

[=1]

‘**Ankebüt** < Ar. Kur’an-ı Kerimin
yirmi dokuzuncu suresinin adı.

‘A. 0IVb/06

[=1]

‘**ankebüt** < Ar. Öürümcek.

‘a. 0VIa/03

[=1]

anlar Onlar.

a. 010a/11

a.+ a 007b/10, 009a/13, 010b/01,
014a/12, 017a/03, 031a/07, 036b/02

a.+ dan 001b/11, 005b/05,
008a/06, 025b/05

a.+ ı 013b/14, 015a/02, 018b/07,
030b/08

a.+ la 014a/04, 018a/09

a.+ uñ 009b/09, 014a/14

[=19]

anuñ Onun.

a. 005a/11, 009a/07, 014a/09,
014a/10, 015a/03, 031a/09, 033a/09,
033a/12, 034b/11

a.+ la 003a/04, 035b/08, 037a/09

[=12]

‘**anqarīb** < Ar. Çok geçmeden.

‘a. 006b/02

[=1]

ara İç.

a.+ larına 030a/04, 035b/01

a.+ larında 003a/10, 003b/05

a.+ sında 009b/05, 015a/08,
015b/02, 017a/04, 021a/14, 032a/05,
034a/07

[=11]

‘**Arab** < Ar. Arap.

‘A. 017b/01, 022a/08, 023b/02,
031a/12, 034a/02

[=5]

A‘rāf < Ar. Kur’an-ı Kerimin yedinci
suresinin adı.

A. 0IVb/03

[=1]

aralık Ara.

a.+ dan 027b/06

[=1]

ārām < Fars. Dinlenme, huzur.

‘izzet ü ā. bul- 021b/13

[=1]

ardışıra Hemen ardından, ardınca.

ardışıra git- 012b/07

[=1]

arık Zayıf, güçsüz.

a. ise 030a/07

[=1]

arıklık Zayıflık.

a.+ ı (arıklığı) 0VIIIb/14

[=1]

‘**āriż** < Ar. Hoş olmayan bir durum
veya bir hastalık görülmeye başlamak.

‘ā. ol- 033a/05

‘ā. oldı ise 019b/11

[=2]

arğa 1. Vücudun belden boyuna kadar
olan sırt kısmı.

a. 0Va/12

2. Sâhip çıkmak

arğa çık- 009a/04

3. Peş, art.

a.+ sından 022b/01

a.+ sını 022a/15

[=4]

armağan Hediye.

a. 0VIIIb/08

[=1]

arpa Arpa.

a. 028b/06, 029a/06, 0IVa/04

arpa şatıcı: Padişahın

pişekarlarından. 0VIb/10

[=4]

‘**arrāf** < Ar. Gaipten haber veren
kimse.

‘a. 003b/11

‘a. veyā gammāz ol- 003b/11

[=2]

arслан Aslan.	a. 0VIb/02, 022b/06
a. 017a/04, 029a/11, 031b/11, 0Vb/10	[=2]
[=4]	
‘arş < Ar. İslam inancına göre göğün en yüksek katı.	aşhâb < Ar. Sahabeler.
‘arş-ı a‘zam: Büyük arş. 001a/11	a.+ ina 021b/11
[=1]	a.+ ıyla 014a/03
arşun Arşın.	[=2]
a. 0IIIb/01	aşılı Asılı.
[=1]	a. 028b/12
art Arka taraf, arka.	‘āşī < Ar. İsyân eden.
a.+ nda (ardında) 002b/05	‘ā.+ ler 004b/15, 026b/06
[=1]	‘āşī ol- 015a/06, 033b/05
art- Artmak.	[=4]
a.- anı 031b/03	‘asīrlīk < Ar. Güç, zor, zahmetli.
[=1]	‘a.+ e (‘asīrlige) 031b/10
‘arz < Ar. Arz.	‘asker < Ar. Asker.
‘arz eyle-: Arz etmek. 0VIIIa/14	‘a. 016b/01
[=1]	‘a.+ i 030a/03
ārzū < Fars. İstek.	[=2]
oğlan ā.+ sında ol- 021a/05	‘Aşr < Ar. Kur’an-ı Kerimin yüz üçüncü suresinin adı.
[=1]	‘A. 0Va/04
‘aşā < Ar. Uzun sopa, değnek.	[=1]
‘aşā ağacı 0IIb/02	aşşı Fayda, kâr.
[=1]	a. 012b/03, 018a/06
‘asesbaşı < Ar.+T. Gece bekçisi.	a.+ dur 031a/08
	aşşı gel- 021a/10

aşşı vir- 029b/10, 029b/13	‘aşk < Ar. Aşk.
a.+ ya 035a/07	‘a. 0Vb/05
[=7]	[=1]
aş Yemek.	‘āşūr < Ar. Aşure.
a. 029a/07, 029a/12, 029b/14, 0Ib/05, 0Ib/06	‘ā. 0VIIIb/05
a.+ ı 029a/07, 029a/08, 029a/10	[=1]
[=8]	at- Atmak.
aşağı Aşağı.	a.- maḳ 0VIIIa/07
başı a.+ a (aşağa) düş- 016b/10	[=1]
a.+ a (aşağa) 020b/06	at At.
a.+ ki 030b/03	a. 031b/09
aşağı ol- 016b/15	a.+ lar 0VIIIb/10
[=4]	[=2]
aşak Alçak,aşağı.	ata Baba.
a. 0VIIIb/09	a. 0VIIIb/05
[=1]	a.+ m 032a/15
aşcı Aşçı.	a.+ sı 021a/03
a. 0VIb/08	a.+ sından 020b/12, 023a/11
[=1]	a.+ sınıñ 001b/12
aşıcı Aşı yapan kimse.	a.+ ya 017b/10
a. 0VIb/07	[=7]
[=1]	atıl- Saldırmak, hücum etmek, atılmak.
‘āşir Onuncu.	a.- maḳ 0VIIIa/09
bāb-ı ‘ā. 0IIb/03	a.- ur 015b/05, 022a/02
[=1]	[=3]
	atmaca Atmaca.

a. 0VIa/06	‘a. 005a/13, 005a/14, 005b/10,
[=1]	009b/06, 011a/13, 018a/15, 019a/12,
‘ aṭṭār < Ar. Aktar.	020a/10, 020a/11, 020b/06,
‘a. 0VIIa/04	022b/07, 027b/12, 032b/07,
[=1]	034b/15, 037a/03, 037a/11, 0IIIb/06
av Av.	‘a.+ a 007a/08, 009b/07,
a. 0VIIIb/04	017b/11, 018a/05, 020a/09, 024a/09,
[=1]	030b/02, 033b/10, 033b/11, 035a/01,
‘ āvāz < Fars. Ses.	036b/12
ā. 024a/02, 0VIIIb/10	‘a.+ dan 030b/04, 033a/02
ā.+ in 027a/01	‘a.+ ı 009a/05, 020a/08, 021a/13,
ā.+ ina 022b/15	025b/07, 030a/10, 032b/06, 036b/05,
ā.+ indan 012b/09	036b/09, 036b/14, 037a/01, 037a/02
ā.+ ını 012b/08	‘a.+ ina 022b/06, 031a/01
ā.+ la 031a/07	‘a.+ ndan 019a/09
[=7]	‘a.+ ınıñ 012b/10
‘ āvāze < Fars. Şöhret.	‘a.+ uñ 018a/05
ā.+ ye 037a/12	‘a. ise 018b/15
[=1]	‘avrat al- 030b/15
avcı Avcı.	[=48]
a. 0VIb/13	‘ avratlu < Ar.+T. Avratlı, eşli.
[=1]	‘a. ise 023b/06
‘ avdet < Ar. Geri geliş.	[=1]
‘avdet it-: Geri dönmek. 019b/05	ay Ay.
[=1]	a. 020a/09, 020a/10, 020a/14,
‘ avrat < Ar. Kadın, zevce, karı.	021a/07, 026a/01, 0Ia/13
	a.+ a 020a/12, 021a/01
	a.+ da 020b/09

a.+ dan 020b/13	[=1]
a.+ ı 018a/08, 19a/11, 020a/10, 020a/11, 020b/04, 020b/06, 020b/07, 020b/10, 020b/11, 020b/12, 020b/14, 020b/15, 021a/01, 021a/02, 021a/04, 021a/05, 021a/06, 021a/13, 021b/01, 021b/02	ayva Ayva. a. 035a/04, 035a/07, 01b/10 ayva ağacı 011a/11 [=4]
[=29]	az Az. a. 003a/03, 012a/07, 030a/07, 036a/10
aya Avuç içi, eli.	az ol- 016b/05, 022b/12 [=6]
a. 0Va/11	a'zā < Ar. Organlar.
a.+ sı 010a/08, 011b/13	a.+ sinuñ 015a/14 [=1]
[=3]	'azāb < Ar. İztırab. 'a. 004a/04, 002b/09 'a.+ a 024b/08, 024b/12, 025a/01, 025a/11, 025a/14, 027b/08 [=8]
ayağ Ayak.	āzād < Fars. Serbestlik. āzād ol-: Serbest olmak. 0VIIb/14 [=1]
a. 0Va/14, 0VIIIa/13	a'zam < Ar. Allah. a.+ ı → 'arş-ı a'zam 001a/11 [=1]
a.+ dan 030b/03	'azamet < Ar. Büyüklük. 'a.+ ine 011b/04
[=3]	
aydın Aydın.	
gözi a. ol- 015a/10	
[=1]	
āyet < Ar. Ayet.	
ā.+ lerdendür 024b/13	
[=1]	
ayı Ayı.	
a. 030a/12	
[=1]	
ayran Ayran.	
a. 031b/07	

[=1]	‘a. ve mükerrerem ol-: Yüce ve saygı değer olmak. 003b/12
azcık Çok az, biraz.	
a.+ dur 037a/06	mun‘im ve ‘a. ol- 026a/05
[=1]	[=5]
‘ azī < Ar. Mükemmel, değerli.	‘ azl < Ar. Görevine son verilme.
‘a. 029b/11	‘a.+ ine 034a/06
[=1]	‘azl ol- 018b/15, 020b/11
‘ azīm < Ar. Büyük.	‘azl olın- 015b/01, 008b/01
‘a. 011b/02, 023b/03, 026b/15, 034a/07	[=5]
‘a. → kur‘ān-ı ‘azīm 014b/02	azlık Azlık.
‘a.+i → kur‘ān-ı ‘azīm 001b/01, 011a/12	a.+ ina (azlığına) 032a/11
‘azīm-i nişāne ol-: İzin, belirtinin büyüğü olmak. 009a/14	[=1]
‘a. → ecr-i ‘azīm ol- 002a/04, 002b/01	azvay Sarısabır, acı bir bitki .
[=10]	a. 0VIIIb/13
‘ azīz < Ar. Yüce.	[=1]
‘a. 003b/12, 010b/14, 011a/01	‘ azze ve celle < Ar. Aziz ve celil olan (Allah).
	‘a. 001a/08, 001a/10, 027a/08, 01a/01
	[=4]

B

bāb < Ar. Bölüm, bab.	bāb-ı hādī ve ‘iṣrūn 0Vb/14
bāb-ı ‘āşir 0IIb/03	bāb-ı hāmīs ‘aşer 0IVa/02
bāb-ı evvel 001a/01, 01a/01	bāb-ı hāmīs ve ‘iṣrūn 0VIIb/02
bāb-ı hādī ‘aşer 0IIb/10	bāb-ı hāmīs 015b/14, 01a/12
	bāb-ı ‘iṣrūn 0Vb/07

bāb-1 rābi‘ ‘aşer 0IIIb/10	b. 034a/03, 034a/05, 0Ib/09
bāb-1 rābi‘ ve ‘iṣrūn 0VIIa/08	bādem ağacı 0IIa/12
bāb-1 rābi‘ 013b/10, 0Ia/09	[=4]
bāb-1 sābi‘ ‘aşer 0IVb/01	bādincān < Ar. Patlıcan.
bāb-1 sābi‘ 027a/09, 0Ib/04	b. 0IIa/04
bāb-1 sādis ‘aşer 0IVa/06	[=1]
bāb-1 sādis ve ‘iṣrūn 0VIIIb/01	bağ Sargı.
bāb-1 sādis 025b/02, 0Ib/02	b.+ ı 0IIIb/07
bāb-1 ṣālīṣ ‘aşer 0IIIb/02	[=1]
bāb-1 ṣālīṣ ve ‘iṣrūn 0VIa/13	bāğ < Fars. Bağ, bahçe.
bāb-1 ṣālīṣ 005a/01, 0Ia/04	b. 026a/15, 026b/02, 0IIb/05
bāb-1 ṣāmin ‘aşer 0Va/06	b.+ dan 036b/13
bāb-1 ṣāmin 036b/10, 0IIa/01	b.+ lara 026a/14
bāb-1 ṣānī ‘aşer 0IIIa/08	[=5]
bāb-1 ṣānī ve ‘iṣrūn 0VIa/04	bāğbān < Fars. Bahçıvan.
bāb-1 ṣānī 003a/06, 0Ia/02	b. 0VIb/14
bāb-1 tāsi‘ ‘aşer 0Vb/01	[=1]
bāb-1 tāsi‘ 0IIa/10	bağdanos < Yun. Maydanoz.
[=34]	b. 0IIa/06
baba Baba.	[=1]
b.+ sı ol- 012b/03	bağla- Bağlamak.
[=1]	b.- dı 027b/06
bāc < Fars. Vergi.	b.- mağ 0VIIIa/13
bāc al-: Vergi almak. 022b/08	[=2]
[=1]	bağlan- Bağlanmak.
bādem < Fars. Badem	b.- a 011b/14

[=1]	bağlı Bağlı.	bağlı < Ar. Böcek.
b. 017a/10		b. 0VIa/02
[=1]		[=1]
bahār-ı menşur Bir çeşit güzel kokulu çiçek.		bağlā < Ar. Yeşil kabuklu ve taneli bir bitki.
b. 0IIa/03		b. 0IVa/05
[=1]		[=1]
baḥīl < Ar. Cimri.		bal Bal.
baḥīl ol- 0VIIIa/06		b. 013a/08, 024b/09, 030b/14,
[=1]		031a/09, 0IIIa/02
baḥşış < Fars. Bahşış.		[=5]
baḥşış eyle-: Bahşış vermek.		balaban İri gövdeli, bacakları kısa bir kuş.
0VIIIa/03		b. 0VIa/06
[=1]		[=1]
bağ- Bakmak.		balçık Çamur.
b.- a bil- 001a/11, 001a/13		b. 0IIb/05
b.- ar 012b/10, 027a/13		[=1]
b.- dı 027a/14		baldır Baldır.
[=5]		b. 0Va/13
Bağara < Ar. Kur'an-ı Kerimin ikinci suresinin adı.		b.+ ını 012a/02
B. 0IVb/02		[=2]
[=1]		balık Balık.
bağır Bakır.		b. 0VIa/01
b. 0IIIb/12		baña Bana.
[=1]		b. 003a/01, 031b/03, 032a/15
		[=3]

bāne Tuti, çalıkuşu.

b. VIa/11

bardağ Bardak.

b.+ lar 0IIIa/06

[=1]

barmaq Parmak.

b.+ lar 0Va/10

b.+ ları 0Va/14, 011b/13

b.+ larını 011b/08, 011b/12

[=5]

bārū < Fars. Hisar burcu, kale duvarı.

b.+ sına 033b/13

[=1]

baş- Basmak .

b.- ar 008b/09

[=1]

başar < Ar. Görme.

b.+ ını 023a/09

[=1]

baş 1. Baş.

b. 030a/04, 0Va/08, 0Vb/03

b.+ dan 030b/02

b.+ ı aşağı düş- 016b/10

b.+ ında 037a/11

b.+ ını 001b/05, 011b/04,
022a/09

2. Kişinin kendi şahsı, zâtı.

b. + ına 014a/01

3. Bir topluluğu yöneten kimse.

baş pişirici: Padişanın

pişekarlarından baş aşçı. 0VIb/08

[=11]

başmaqçı Kunduracı.

b. 0VIb/14

[=1]

başmaqlı Pabuçlu, ayakkabılı.

b. 013a/01

[=1]

başmaqsuz Pabuçsuz, ayakkabısız.

b. 012b/15

[=1]

bat- Ufukta kaybolmak, görünmez
olmak, gurup etmek.

b.- dı 018b/10, 019a/13,

021b/02, 028a/12

[=4]

bāṭıl < Ar. Doğru ve sahih olmayan.

b. 022b/08

bāṭıl ol- 001a/03

[=2]

baṭṭāl < Ar. İşe yaramaz.

baṭṭāl ol- 020a/07

[=1]

bay Zengin.	[=2]		
b. 031a/08		bāzergān < Fars. Tüccar.	
bay ol- 012b/02, 013a/13,		b. 0VIb/14	
0VIIIa/08		b.+ lara 035a/06	
b.+ lara 029a/02		b. ise 018a/06	
[=5]		[=3]	
bayğuş Baykuş.		bāzergānlik < Fars.+T. Tüccarlık.	
b. 0VIa/07		b.+ e (bāzergānliğe) 036a/09	
[=1]		[=1]	
baylık Zenginlik.		ba‘zı < Ar.+F. Birazı, bir kısmı.	
b. 019a/07		b. 015b/12	
[=1]		b.+ sında 015a/14	
bayram Bayram.		b.+ sından 006b/14	
b. 0VIIIb/06		[=3]	
[=1]		bāzū < Fars. Bazu.	
baytār < Ar. Baytar.		b. 0Va/10	
b. 0VIb/04		[=1]	
[=1]		bed < Fars. Kötü.	
bāz < Fars. Doğan.		b. 008a/02	
b. 030b/07, 0VIa/06		[=1]	
[=2]		beden < Ar. Beden.	
ba‘z < Ar. Bir şeyin küçük kısmı, parçası.		b.+ ine 002b/01	
b. 031a/09, 036a/15		[=1]	
[=2]		beg Bey.	
bāzār < Fars. Pazar.		b. 005a/03	
b.+ da 004a/01, 015a/02		b.+ ler 022a/03	

[=2]
behāyet < Ar. Güzellik, parlaklık.

b.+ de→ kemāl-i behāyet
002b/10

[=1]

bekā < Ar. Ebedîlik, bâkîlik.

b.+ sına 028b/08

[=1]

beḳālu < Ar.+T. Bekâlı.

b. 028b/15, 032b/15

[=2]

beḳāsuz < Ar.+T. Bekâsız.

b. 036b/06, 037a/04, 037a/11

[=3]

belā < Ar. Belâ.

b. 001b/08, 002b/01, 005a/11,
006a/07, 009a/11, 014b/12

b.+ sı 013b/03, 013b/04

b.+ ya 001b/08, 003a/03,
007b/03, 013b/02

[=12]

bellu‘a Pis suyu dışarıya akıtmak için
yapılan ark.

b. 0IIIa/01

[=1]

bellūṭ < Ar. Meşe.

bellūṭ ağacı 0IIb/01

[=1]

bellü Belli.

b. 012a/13

bellü ol- 025a/03

[=2]

ben Tekil şahıs zamiri.

b. 002a/09

b.+ den 031b/03

b.+ i 009b/11, 009b/14

b.+ im 009b/12

[=5]

benātü‘n-nā‘ş < Ar. Büyükayı deneni
yıldız kümesi.

b. 022b/09

b.+ ı 022b/09

[=2]

benefşe < Fars. Menekşe.

b. 0IIa/02

[=1]

Benī İsrā‘īl İsrail oğulları

b.+ e 024b/13

[=1]

bennā < Ar. Yapı ustası.

b. 0VIb/08

[=1]

beñze- Benzemek.

b.- r 020a/15

[=1]

berāber < Fars. Birlikte.

berāber ol- 035a/12

[=1]

beraṣ < Ar. Alaca hastalığı.

b. 0Vb/02, 018a/14

[2]

berbeḥ Künk, kalın su borusu.

b. 0IIIa/01

[=1]

bereket Bereket.

b. 035b/05

b.+ e 032a/07, 032a/11

b.+ i 004a/09

b.+ iyle 011a/05

b.+ ler ol- 014b/05

[=6]

berr < Ar. Toprak.

b. 008a/15

[=1]

ber-baṭṭ < Fars.+Ar. Kopusu ve lavtaya benzer mızraplı çalgı.

b. 0VIIa/10

[=1]

beṣ Beṣ.

b. 022b/03

[=1]

beṣāret < Ar. Müjde.

b. 006a/13

b.+ e 008a/01, 030a/05

b.+ e→ luṭf-ı beṣāret 025b/01

beṣāret it- 010b/05

beṣāret ol- 003a/02

b. ve nezāret ol- 003a/13

beṣāret olın- 003b/08

beṣāret vir- 003b/07

[=9]

beṣinci Beṣinci.

b. 016a/15

[=1]

bey < Ar. Korku.

a.+ dūr 026a/12

[=1]

bey^ç < Ar. Satış.

b. 014b/13

[=1]

beyān < Ar. Açıklama.

b.+ ındadur 0Vb/14

beyān it-: Açıklamak. 001a/01, 003a/07, 011a/13, 013b/11, 015b/14, 025b/02, 027a/09, 036b/11, 0Ia/01, 0Ia/02, 0Ia/10,

0Ia/12, 0Ib/02, 0Ib/04, 0IIa/01,
0IIa/10, 0IIb/03, 0IIb/11, 0IIIa/08,
0IIIb/03, 0IIIb/10,

0IVa/03, 0IVa/07, 0IVb/01,
0Va/07, 0Vb/01, 0Vb/08, 0VIb/01,
0VIIa/09, 0VIIb/03, 0VIIIb/02

[=32]

bey'at < Ar. Bir kimsenin egemenliğini tanıma.

b.+ a viril- 014a/08

[=1]

beyt < Ar. Ev.

b.+ ine→ ehl-i beyt 013a/05,
018a/01

[=2]

beyt < Ar. Beyit.

b. 025b/10, 037a/10

[=2]

bezen- Bezenmek, süslenmek.

b.- üp 014b/13

[=1]

bezl < Ar. Esirgemedi bol bol verme.

bezl it- 029b/13

bezl ol- 029b/12

[=2]

bezzâz < Ar. Manifaturacı.

b. 0VIb/14

[=1]

bıçak Bıçak.

b. 036b/05, 0IIIa/09

[=2]

bıçku Bıçkı.

b. 0IIIa/13

[=1]

bıyık Bıyık.

b. 0Va/08

[=1]

bi'l-'Arabiyye < Ar. Arapça olarak.

b. 029b/14

[=1]

bi'l-müşāfehe < Ar. Görmek suretiyle, görerek.

b. 002b/08

[=1]

biç- Biçmek

b.- mek 0VIIIa/04

[=1]

biçin Tarla, çayır.

b. 0VIIIa/04

[=1]

bid'at < Ar. İyi görülmeyen adet ve davranışlar.

b.→ehl-i bid'at 005b/08

[=1]

big Bey.

b. 0VIb/04	[=1]		
[=1]		bilezik Bilezik.	
bikr < Ar. Erkek görmemiş kız.		b. 0IIIb/06	
b. 033b/10	[=1]		
[=1]		billür < Fars. Billur, kristal.	
bil- Bilmek.		b. 0IVa/01	
b.- diniz 020a/02	[=1]		
b.- gil 001a/01		bin- Yolculuk yapmak üzere yer almak.	
b.- medi 018a/14		b.- miş 012b/01	
b.- medi→ bağa bil- 001a/11	[=1]		
b.- mese 026a/04, 026b/10		biñ Bin.	
b.- meye 005a/11		b. 028b/03, 031a/10, 033a/03,	
b.- üp→ bağa bil- 001a/13		033b/09	
b.- ürler→ eyü bil- 010a/13	[=4]		
[=9]		binā < Ar. Yapı yapma.	
bil < Fars. Bel, zıraat aleti.		binā eyle- 006b/08	
b. 0IIIa/12		binā it- 016a/03, 023b/13	
[=1]		[=3]	
bile Birlikte, ile, hem de, üstelik.		bir Herhangi bir, belirsiz sıfat olarak	
b. 009a/13, 015a/06, 018a/09		herhangi bir şeyi, yeri veya kimseyi	
[=3]		gösterir.	
bilegü Bileği.		b. 001a/01, 001a/02, 001a/07,	
b. 0IIIa/12		001a/10, 001a/12, 001a/15, 001b/03,	
[=1]		001b/04, 001b/08,	
		001b/09, 001b/11, 001b/14,	
bilek Bilek.		002a/01, 002a/03, 002a/04, 002a/06,	
b.+ ler 0Va/11		002a/09, 002a/10, 002a/13,	

002a/14, 002a/15, 002b/04,
002b/05, 002b/07, 002b/08, 002b/10,
002b/12, 002b/14, 003a/04,

003a/07, 003a/13, 003b/01,
003b/04, 003b/05, 003b/07, 003b/09,
003b/10, 003b/13, 003b/14,

003b/15, 004a/01, 004a/02,
004a/03, 004a/08, 004a/10, 004a/12,
004b/0, 004b/05, 004b/06,

004b/09, 004b/12, 004b/13,
005a/03, 005a/06, 005a/09, 005a/10,
005a/11, 005a/12, 005a/13,

005a/14, 005b/01, 005b/03,
005b/05, 005b/09, 005b/10, 005b/11,
005b/13, 006a/04, 006a/06,

006a/07, 006a/11, 006a/12,
006a/13, 006a/14, 006b/01, 006b/02,
006b/07, 006b/08, 006b/10,

006b/11, 006b/12, 006b/14,
007a/02, 007a/04, 007a/07, 007a/08,
007a/09, 007a/10, 007a/11,

007a/12, 007a/13, 007a/15,
007b/01, 007b/04, 007b/05, 007b/06,
007b/07, 007b/08, 007b/15,

008a/03, 008a/07, 008a/11,
008b/03, 008b/06, 008b/07, 008b/08,
008b/09, 008b/11, 008b/12,

008b/14, 009a/01, 009a/02,
009a/03, 009a/05, 009a/07, 009a/08,
009a/10, 009a/11, 009a/13,

009a/14, 009a/15, 009b/04,
009b/06, 009b/08, 009b/11, 009b/15,
010a/10, 010a/13, 010a/14,

010a/15, 010b/04, 010b/07,
010b/10, 011a/01, 011a/03, 011a/04,
011a/05, 011a/06, 011a/07,

011a/09, 011a/12, 011a/13,
011a/14, 011a/15, 011b/14, 012a/03,
012a/10, 012a/13, 012a/14,

012a/15, 012b/03, 012b/06,
013a/03, 013a/06, 013a/07, 013a/08,
013a/09, 013a/13, 013b/04,

013b/05, 013b/06, 013b/12,
014a/03, 014a/05, 014a/07, 014a/09,
014a/11, 014a/13, 014b/03,

014b/04, 014b/07, 014b/08,
014b/09, 014b/10, 014b/12, 015a/01,
015a/02, 015a/05, 015a/08,

015a/09, 015a/10, 015a/13,
015a/15, 015b/01, 015b/03, 015b/05,
015b/06, 015b/07, 015b/09,

015b/10, 015b/11, 015b/12,
015b/15, 016a/01, 016a/03, 016a/04,
016a/05, 016a/06, 016a/07,

016a/09, 016a/10, 016b/02,
016b/03, 016b/04, 016b/06, 016b/07,
016b/09, 016b/11, 016b/15,

017a/01, 017a/02, 017a/04,
017a/05, 017a/06, 017a/08, 017a/10,
017a/11, 017a/12, 017a/13,

017a/14, 017b/03, 017b/05,
017b/06, 017b/07, 017b/09, 017b/11,
017b/13, 017b/14, 017b/15,

018a/02, 018a/03, 018a/04,
018a/06, 018a/07, 018a/08, 018a/10,
018a/12, 018a/15, 018b/03,

018b/05, 018b/06, 018b/09,
018b/11, 018b/12, 018b/13, 019a/01,
019a/02, 019a/03, 019a/06,

019a/07, 019a/09, 019a/10,
019a/11, 019a/12, 019a/14, 019b/05,
019b/06, 019b/07, 019b/08,

019b/09, 019b/10, 019b/12,
019b/13, 019b/14, 020a/04, 020a/05,
020a/06, 020a/07, 020a/09,

020a/10, 020a/11, 020a/14,
020b/04, 020b/05, 020b/07, 020b/08,
020b/13, 020b/14, 020b/15,

021a/01, 021a/02, 021a/03,
021a/04, 021a/06, 021a/09, 021a/10,
021a/12, 021a/13, 021a/14,

021a/15, 021b/07, 021b/08,
021b/09, 021b/10, 021b/12, 021b/13,
021b/14, 021b/15, 022a/01,

022a/02, 022a/05, 022a/07,
022a/09, 022a/13, 022a/15, 022b/01,
022b/03, 022b/07, 022b/09,

022b/10, 022b/11, 022b/12,
022b/15, 023a/01, 023a/03, 023a/04,
023a/08, 023a/10, 023a/13,

023b/03, 023b/04, 023b/05,
023b/06, 023b/07, 023b/09, 023b/10,
023b/13, 023b/14, 024a/02,

024a/04, 024a/05, 024a/06,
024a/07, 024a/08, 024b/01, 024b/13,
024b/14, 025a/05, 025a/06,

025b/04, 025b/07, 025b/12,
025b/13, 026a/01, 026a/02, 026a/03,
026a/06, 026a/07, 026a/10,

026a/15, 026b/01, 026b/02,
026b/05, 026b/08, 026b/09, 026b/11,
026b/12, 026b/13, 026b/14,

026b/15, 027a/03, 027a/05,
027a/11, 027b/01, 027b/03, 027b/04,
027b/12, 028a/02, 028a/03,

028a/04, 028a/06, 028a/10,
028b/05, 028b/10, 028b/12, 028b/14,
028b/15, 029a/01, 029a/03,

029a/07, 029a/08, 029a/11,
029a/12, 029a/13, 029a/14, 029a/15,
029b/01, 029b/12, 030a/02,

030a/03, 030a/05, 030a/09,
030a/10, 030a/13, 030a/14, 030a/15,
030b/04, 030b/07, 030b/09,

030b/14, 030b/15, 031a/03,
031a/05, 031a/06, 031a/08, 031b/03,
031b/11, 031b/12, 032a/01,

032a/03, 032a/04, 032a/13,
032a/15, 032b/03, 032b/06, 032b/08,
032b/09, 032b/11, 033a/02,

033a/03, 033a/08, 033a/10,
033a/14, 033a/15, 033b/01, 033b/03,
033b/09, 033b/12, 033b/13,

034a/02, 034a/04, 034a/05,
034a/11, 034a/13, 034b/05, 034b/08,
034b/13, 034b/14, 034b/15,

035a/01, 035a/03, 035a/12,
035a/15, 036a/07, 036a/08, 036a/13,
036b/03, 036b/04, 036b/08,

036b/12, 036b/13, 036b/14,
036b/15, 037a/03, 037a/05, 037a/08,
037a/09, 037a/11, 037a/14

b.+ in 014b/10, 015a/04

[=461]

biraz Biraz.

b. 027b/11

[=1]

biri Bir kimse, herhangi bir şahıs.

b. 006a/09

b.+ ne 037a/06

b.+ ni 010b/11, 033b/02

biri ol- 009b/07

b.+ si 006b/06, 025b/11,
035b/09

b.+ sini 003a/08, 013b/05

b.+ sinüñ 012b/06

[=11]

biribiri Birbiri.

b.+ ne 012a/14

b.+ ni 035b/01

[=2]

birkaç Birkaç.

b. 021b/08

[=1]

birle İle.

b. 001a/13, 001b/01, 001b/02,
002b/13, 003a/08, 003b/05, 004a/04,
004a/14, 004b/06,

007b/07, 010a/02, 013a/05,
014b/02, 014b/13, 015a/01, 015a/03,
018a/07, 023a/07, 025b/07,

028a/01, 028a/08, 028b/06,
032a/07, 032a/10, 032b/06

[=25]

bisâť < Ar. Halı, keçe, kilim, yaygı.

b. 0IIIb/08

[=1]

bişek < Ar. Yayık dövmede kullanılan araç.

b. 0IIIIa/02

[=1]

bit- Bitmek.

b.- e 026b/15

[=1]

biti Yazılmış şey, mektup.

b. 0IVa/11

[=1]	[=2]
bizen- Süslenmek.	boğul- Boğulmak.
b.- mege 037a/07	b.- mağ 0VIIIa/10
[=1]	[=1]
bi-‘aynihi < Ar. Aynıyla, olduğu gibi.	bol- Olmak.
b. 014b/08	b.- dı→ vefât bol-: Ölmek.
[=1]	003a/04
bī-ḥürmetlik < Ar.+T. Hürmetsizlik.	[=1]
b.+ e (bī-ḥürmetlige) 031a/11	boncuḡ Boncuk.
[=1]	b. 0IVa/01
bī-kār < Fars. İşsiz, karsız kimse.	[=1]
b. ise 018b/15	borç < Soğd. Borç.
[=1]	b. 022b/02, 0VIIIb/05
bī-ḡarār < Ar. Kararsız.	b.+ ı (borcı) 004a/07
bī-ḡarār ol- 0VIIIa/14	b.+ inuñ (borcınıñ) 022a/05
[=1]	borç vir- 0VIIIa/01
bī-zaḡmet < Ar. Zahmetsiz.	[=5]
b. 002b/13	borçlu < Soğd.+T. Borçlu.
[=1]	b. ise 004a/07, 022a/05
boğaz Boğaz, bir şeyin ağza yakın olan dar kısmı.	[=2]
b. 0Va/11	boru Nefesle çalınan perdesiz, silindir biçiminde uzun çalgı, borazan.
b.+ indan 024b/10	b. 0VIIa/11
[=2]	[=1]
boğazla- Boğazlamak, öldürmek.	bostān < Fars. Sebze bahçesi, bağ.
b.- mağ 0VIIb/09, 0VIIIa/04	b.+ ina 026a/15
	[=1]

boş Boş.	b. 0IIIa/09
b. 011b/07	[=1]
boş ol- 011b/07, 032b/07	bölük Bölük.
[=3]	b.+ üñ (bölügüñ) 025b/12
boşa- Boşamak.	[=1]
b.- ya 019a/01	börk Bir tür başlık.
[=1]	b. 0IIIb/04
boşan- 1.Boşalmak.	[=1]
b.- ur 024b/10	böyle Böyle.
2. Karı ve koca mahkeme kararı	b.+ dür 018b/01
ile birbirinden ayrılmak.	[=1]
b.- mış 032b/07	bu Bu.
[=2]	b. 002a/08, 002a/13, 002b/12,
boy Boy.	003a/01, 003a/04, 003a/10, 003b/12,
b.+ ı 0VIIb/11	004b/15, 007b/12,
[=1]	019b/08, 020a/14, 023a/02,
boyacı Boyacı.	031a/12, 031b/05, 033b/05, 036b/01
b. 0VIb/11	b.+ nlar 029b/02
[=1]	[=17]
boynuz Boynuz.	buğday Buğday.
b. 0VIIIb/08	b. 0IIIa/01, 0IVa/04
[=1]	[=2]
boyun Boyun.	buğdaycı Buğdaycı.
b. 0IIIb/07, 0Va/10	b. 0VIb/10
[=2]	[=1]
bozdoğan Savaş aleti, gürz.	buğür < Fars. Tütsü.
	b. 0VIIIb/13

[=1]

buḳāḡu < Ağır cezalılarının ayaklarına takılıp ucuna pranga bağlanan demir halka. b. 0VIIIb/11

[=1]

bul- Bulmak

b.- a→ faşl bul- 025b/06

b.- a→ fā'ide bul- 035a/08

b.- a→ helāk bul- 016b/04

b.- a→ 'izzet bul- 016a/01

b.- a→ 'izzet ü ārām bul-
021b/13

b.- a→ ḳadr ü rif'at bul- 017b/13

b.- a→ menfa'at bul- 015a/12

b.- a→ mīrās bul- 032b/08,
035a/03

b.- a→ necāt bul- 004b/07,
004b/14, 005a/12, 005b/12, 006a/13,
006b/15, 007a/04, 008b/05, 009a/02,

013a/08, 013b/01, 016a/10,
030a/14

b.- a→ nuşret bul- 001b/11,
005b/10, 011b/04, 015a/10, 015b/08,
015b/09

b.- a→ rif'at bul- 016b/15

b.- a→ selāmet bul- 026b/15

b.- a→ şevāb bul- 029a/10

b.- a→ şifā bul- 004a/07,
010a/14, 027a/11, 031b/15, 034a/02

b.- a→ vefāt bul- 004b/08,
016a/09, 018a/09, 020b/08

b.- a→ zafer bul- 004a/06,
007a/12, 007b/07, 008b/15, 009b/06,
023b/07, 029a/07

b.- a→ zarar bul- 027b/06

b.- a→ ḥalāş bul- 006b/02,
032a/13

b.- alar→ necāt bul- 009a/12

b.- alar→ nuşret bul- 003a/11,
012a/09, 025b/06

b.- ana→ şifā bul- 032b/12

b.- dı 003a/15

b.- dı ise 003a/15

b.- dı→ lezzet bul- 003a/14

b.- dı→ şifā bul- 032b/15,
033a/06

lezzet b.-madı ise 003a/15

b.- madı→ 027a/13

b.- madı→ lezzet bul- 003a/15

b.- maḡa→ necāt bul- 032a/10

b.- maḡa→ nuşret bul- 021b/03

b.- maḡa→ şifā bul- 031b/10

b.- maḡıçun→ rāḡat bul-
029b/09

b.- mağına→ ecr ü şevāb bul-
007b/04

b.- mağına→ necāt bul- 006b/06

b.- masına→ şifā bul- 030b/12,
033a/04

b.- mışdur→ kuvveti bul-
032a/01

b.- up→ intihā bul- 016b/03

b.- up→ nuşret bul- 004a/06,
008b/13

b.- up→ zafer bul- 008b/07

[=76]

bula- Bulamak, karıştırmak.

b.- mağla 029b/02

[=1]

bulamaç Bulamaç.

bulamaç ol- 029b/02

[=1]

bulanuğ Bulanık.

b. 020a/11, 027a/15, 027b/01,
027b/02, 027b/04

b. ise 027a/15

[=6]

buluş- Buluşmak.

b.- a 006b/14

[=1]

bulut Bulut.

b. 023b/07, 023b/11, 023b/13,
024a/02, 024a/03, 024a/04, 024a/05,
024a/09, 024a/11, 01b/01

b.+ a (buluda) 024a/05

b.+ dan ol- 023b/09, 024a/09

b.+ dan 019b/09, 023b/10,
023b/12, 024a/02, 024a/08

b.+ ı (buludı) 019b/08, 024a/04,

b.+ı 024a/06

bulut ol- 023b/15

[=22]

Burūc < Ar. Kur'an-ı Kerimin seksen
beşinci suresinin adı.

B. 0Va/01

[=1]

burun Burun.

b. 0Va/09, 0Vb/06

b.+ ını (burnını) 011b/05

[=3]

burunduruğ Hayvanların burunları
üstüne takılan kışkaç.

b. 0VIIIb/03

[=1]

buyruk Buyruk

b.+ ın (buyruğın) dut- 001b/13

[=1]

buyur- buyurmak.

b.- dılar 002a/09, 025b/15,
032b/01, 035b/11, 037a/15

b.- duğı 035b/12

buyur it- 013b/08

b.- mış 020a/03

b.- mışdur 001a/05, 001a/06,
001a/14, 001b/07, 001b/13, 001b/15,
002b/06, 003b/08, 004a/11,
004b/01, 004b/11, 005a/04,
005a/08, 005b/07, 005b/12, 006a/08,
006a/13, 006b/09, 007b/09,
008a/09, 009a/14, 009b/10,
009b/13, 010a/04, 010b/02, 010b/03,
012a/06, 012a/09, 016a/04,
016a/07, 016b/08, 016b/11,
016b/12, 017a/07, 018a/04, 018a/09,
018b/02, 019b/01, 021a/11,
021b/05, 021b/11, 022a/04,
022a/11, 023b/01, 024a/10, 024b/04,
024b/05, 024b/08, 024b/10,
025a/02, 025a/12, 025a/13,
025a/15, 025b/01, 025b/08, 025b/14,
026a/11, 026a/14, 026b/07,
027a/03, 027a/04, 027a/06,
027b/08, 028a/06, 028a/13, 029b/04,
030b/12, 031b/06, 032a/08,
032b/13, 033b/02, 033b/06,
035b/03, 035b/13, 036a/14, 036b/07

b.- mışlar 003a/02, 035a/15,
035b/10

b.- mışlardır 031b/01

b.- ur 027a/08, 031b/02, 033a/12

[=91]

buz Buz.

b. 028a/14, 028a/15, 01b/05

buz ol- 028a/15

[=4]

buzluk Buzluk.

b. 028a/14

[=1]

bükül- Eğilmek.

b.- mek 0VIIb/08

[=1]

bülbül < Fars. Bülbül.

b. 0VIa/08

[=1]

büre Pire.

b. 0VIa/02

[=1]

bürgici Demirci, burucu, kıvrırcı.

b. 0VIb/13

[=1]

bütün Bütün.

b. ise 033b/10

[=1]

büyük Büyük.

b. 011b/04, 011b/05, 011b/15,
028b/04, 035b/11

büyük ol- 028b/05

[=6]

C

cābir < Ar. Zorlayan.

cābir ol- 008a/02

[=1]

cāh < Ar. Makam.

c.+ ı 009b/05

[=1]

cāhid < Ar. Bile bile inkâr eden inatçı.

cāhid ol- 002a/02

[=1]

cāhil < Ar. Cahil.

c. 009b/15

[=1]

cām < Fars. Cam.

c. 0IIIa/06

[=1]

canāvar < Fars. Hayvan.

c.+ larını 0Vb/14

c.+ laruñ 032a/04, 0Vb/14,
0VIa/05

[=4]

cāriye < Ar. Cariye, halayık.

c.+ ye 007a/08

[=1]

Cāşiye < Ar. Kur'an-ı Kerimin kırk
beşinci suresinin adı.

C. 0IVb/09

[=1]

cāzū < Ar. Cadı.

c. 0VIIa/13

c.+ ya 035b/14

[=2]

cebbār < Ar. Zor kullanan.

c. 003b/04

c.+ ı 008b/12

[=2]

cebeci Piyade eri.

c. 0VIIa/01

[=1]

cederī < Ar. Çiçek hastalığı.

c. 0Vb/03

[=1]

cehennem < Ar. Tamu.

c. 004b/14, 004b/15, 026b/04,
026b/05, 026b/11, 0Ib/03

c.+ de 026b/09

c.+ e 009b/15, 026b/04, 026b/05,
026b/06, 026b/08

[=12]

celebcı < Ar.+T. Hayvan ticareti yapan
(kimse).

c.+ si→ koyun celebcisi

0VIIa/02

[=1]

cellād < Ar. Cellat.

c.+ ina 022b/05

[=1]

cem' < Ar. Toplama, toplanma.

cem' eyle- 0VIIb/07

cem' it- 033a/09, 023b/11

cem' ol- 021b/09, 028b/06,
019a/12, 030b/05, 031b/06

cem' olın- 021a/11, 033a/03,
033b/08, 034a/13, 034a/14, 035a/03

[=14]

cemā'at < Ar. Cemaat.

c. 035b/01

c.+ le 012b/15, 013a/01

[=3]

cemī' < Ar. Bütün.

c. 009a/07, 009b/05, 013b/04,
019a/04, 029b/01

[=5]

cenāzesüz < Ar.+T. Cenazesiz.

c. 011a/02

[=1]

cennet < Ar. Cennet.

c. 002a/04, 025b/13, 026a/12,
026a/14, 026a/15, 026b/01, 026b/02,
026b/03, 033a/13, 0Ib/03

c.+ de 023b/14, 026a/04,
026a/08

c.+ den 026a/07, 033b/04

c.+ e 025b/13, 026a/01, 026a/02,
026a/06, 026a/10, 026a/13, 026b/03,
026b/07

[=23]

cerāḥat Yara, irin.

c. 015a/15

cerāḥat eyle- 0VIIb/08

c.+ den 025a/06

c.+ e 022a/08, 034a/01

[=5]

cesed < Ar. Beden.

c. 034b/12, 036b/02

c.+ i 018a/13, 022a/08, 036b/09

c.+ inde 020b/15

[=6]

cevāb < Ar. Cevap.

c. 005b/14

cevāb vir- 006a/01

[=2]	[=2]
cevāhir < Ar. Cevahir.	cīre < Ar. Komşu.
c.+ i 0IIIb/10	c. 0VIIIb/11
[=1]	[=1]
cevgān < Fars. Cevgen, eski bir oyun.	cīsr < Ar. Köprü.
c. 0VIIb/01	c. 0IIb/07
[=1]	[=1]
cevherī < Ar. Cevherci.	civānmerd < Fars. Mert, yiğit.
c. 0VIIa/01	c. 021a/09, 024a/06
[=1]	[=2]
ceviz-i hindī Hindistan cevizi	cömerd < Fars. Eli açık.
c. 034b/01, 0Ib/09	c. 034a/07
c.+ den 034b/03	cömerd ol- 004a/09
[=3]	[=2]
cıda < Moğ. Kargı, mızrak.	cuhūd < Ar. Yahudi.
c. 0IIIa/09	c. 020a/13, 020a/15, 0VIIa/12
[=1]	c.+ lar 004a/11, 006b/03
cıdacı < Moğ.+T. Mızrakçı.	c.+ uñ 020b/02
c. 0VIb/05	[=6]
[=1]	culḥa < Fars. Dokumacı.
cihet < Ar. Sebep	c. 0VIb/05
c.+ den ise 020a/06	[=1]
[=1]	cum‘a < Ar. Cuma günü.
cins < Ar. Cins.	c. 0VIIIb/14
c.+ den 033a/11	[=1]
c.+ inden 022b/07	

Cum'a < Ar. Kur'an-ı Kerim'in altmış ikinci suresinin adı.

C. 0IVb/12

[=1]

cunub < Ar. Cenâbet.

cunub ol- 0VIIIa/12

[=1]

cuva < Fars. Civa.

c. 0IVa/02

[=1]

cübbe < Ar. Zırh.

c. 0IIIb/05

[=1]

cübn < Ar. Korkaklık.

c. 031a/12

[=1]

cücük Cıvcıv.

c.+ lerini 030b/06

[=1]

cüdâ < Fars. Ayır, uzak.

c. 022a/08

c.+ ya 022a/08

[=2]

cümle < Ar. Bütün.

c. 024b/09

c.+ den 022b/05

[=2]

cümleten < Ar. Hep berâber, hep birlikte.

c. 013b/12

[=1]

cüzâm < Ar. Deri hastalığı.

c. 002a/10, 0Vb/02

[=2]

cüzvîce Küçük, önemsiz.

c. 029a/13, 029a/14

[=2]

Ç

çadır < Fars. Çadır, kadınların giydiği örtü.

ç. 0IIIb/08

[=1]

çadır Çadır.

ç.+ ma 015b/15

[=1]

çağıltı Çağıltı.

ç.+ sını 034a/15	[=1]		
[=1]		çek- Çekmek.	
çağır- Çağırmaq.		ç.- mege→ kayğu çek-: Sıkıntı	
ç.- dı 002b/07, 005b/13, 029b/13		çekmek. 030a/01	
ç.- dığında 006a/01		[=2]	
[=4]		çekil- Çekilmek.	
çal- 1. Çalmak,		ç.- mesine 023a/05	
ç.- maq→ nāy çal- 0VIIb/01		ç.- ür→ intizār çekil- 028b/13	
2. Vurmak.		[=2]	
ç.- dı→ yüzine çal- 020a/15		çekirdek Çekirdek.	
[=2]		ç.+ in (çekirdegin) 032b/08,	
çanaq Çanak.		032b/10	
ç. 0IIIa/07		[=2]	
[=1]		çekirge Çekirge	
çār < Fars. Dört.		ç. 0VIa/12	
ç. 023a/09		ç.+ ye 023a/04	
[=1]		[=2]	
çār_pā < Fars. Dört ayaklı hayvan.		çeng < Fars. Harba benzeyen bir çeşit	
çār_pā ol- 0Vb/08		telli çalgı.	
[=1]		ç. 0VIIa/10	
çarşaf < Fars. Çarşaf, genellikle siyah		[=1]	
renkli kadın kıyafeti.		çerāğ < Fars. Mum gibi ışık veren şey.	
ç. 0IIIb/05		ç. 0IIIa/03, 0VIIIb/03	
[=1]		[=2]	
çayır Çayır.		çeribaşı Alay beyi.	
ç. 0IIa/08		ç.+ na 022b/06	
		[=1]	

çeşme Çeşme.	ç.- dılar 036b/01
ç. 0IIb/12	ç.- duğı 021b/01
[=1]	ç.- ıcak 033b/04
çevre Çevre	ç.- madı 019a/03, 019a/04,
ç.+ sindeki 018b/06	026b/08, 027b/14
[=1]	ç.- ması 019b/03, 019b/04
çığırğan Çığirtkan, avcı kuş.	ç.- masın 019a/15
ç. 0VIa/08	ç.- masına 022b/01, 036a/13
[=1]	ç.- mış 018a/03
çık- Çıkmak.	ç.- mışdur 031b/08
ç.- a 027b/03	ç.- up 19a/13
ç.- a→ arka çık-009a/04	[=49]
ç.- a→ ucuzlığa çık- 014a/08	çıkar- Çıkarmak.
ç.- a→ vüs'ate çık- 001b/10,	ç.- dı 015b/07, 032b/09
007a/14	ç.- maķ 032b/11
ç.- alar→ vüs'ate çık- 003a/12	ç.- ur 032a/01
ç.- an 019a/05	[=4]
ç.- anı 0IIIb/10	çıkırıkçı Çıkırık yapıp satan kimse.
ç.- dı 010b/15, 016a/01, 016a/05,	ç. 0VIIa/03
016a/07, 016a/09, 017a/01, 017a/02,	[=1]
017a/04, 017a/05,	çınār < Fars. Çınar.
018a/01, 018a/05, 018a/12,	çınār ağacı 0IIb/01
018a/14, 018b/06, 019a/02, 019a/06,	[=1]
019a/14, 019b/06,	çıyan Çıyan.
020a/04, 021b/01, 024a/04,	ç. 0VIa/12
026b/06, 027b/02	[=1]
ç.- dı→ eteginden çık- 018a/15	
ç.- dı→ zikrinden çık- 019a/10	

çiçek Çiçek.	ç. 001b/01, 006b/14, 007b/11, 007b/14, 008a/14, 018a/13, 021b/02, 022a/02, 024a/01, 025a/01, 026b/09, 027a/14, 028a/04, 028b/04, 028b/13, 029b/02, 029b/07, 030a/06, 031a/04, 035a/02, 035a/08, 036a/11, 037a/01
ç. 024b/02, 0VIIIb/13 [=2]	
çig Çiğ.	
ç. 0VIIIb/11 [=1]	
çiger < Fars. Ciğer.	
ç. 0Va/10 [=1]	ç.+ dur 014a/15, 021a/09 çok ol- 003b/03, 004a/10, 004a/15, 005b/04, 007b/13, 009b/02, 011a/08, 017a/06, 018b/04, 025a/05, 022a/15
çim- Yıkanmak.	
ç.- mek 0VIIIa/11 [=1]	ç.+ sa 025a/01 [=37]
çimdile- Çimdiklenmek.	
ç.- mek 0VIIIa/01 [=1]	çoğlık Çokluk. ç.+ ina (çoğlığına) 012a/01, 017b/10 [=2]
çine- Çiğnemek.	
ç.- r 032b/03 [=1]	çorab < Ar. Çorap. ç. 0IIIb/08 [=1]
çiriş < Fars. Bir tür tutkal, macun.	
ç. 0VIIIb/09 [=1]	çörek Değirmi ekmek. ç. 028b/02, 028b/04, 028b/05 ç.+ i (çöregi) 028b/06 [=4]
çoban < Fars. Çoban.	
ç. 0VIb/09 [=1]	çukurcu Çukurcu. ç. 0VIIa/02
çok Çok.	

[=1]

çuvāl < Fars. Çuval.

ç. 0IIIa/05

[=1]

çuvālcı < Fars.+T. Çuval.

ç. 0VIIa/01

[=1]

D

da da bağlacı.

d. 022a/07

[=1]

dad Tat.

d.+ ı 034a/11, 035b/02

[=2]

dağarcık Meşin torba.

d. 0IIIa/05

[=1]

daḥı Dahi.

d. 001a/05, 001b/14, 002a/05,
002b/11, 003a/04, 004a/09, 004b/11,
005a/06, 005b/11,

006a/13, 006b/06, 007b/03,
007b/04, 007b/05, 007b/06, 007b/12,
008a/14, 009a/05, 009a/09,

009b/05, 009b/12, 010b/03,
011b/09, 011b/11, 011b/15, 012b/02,
013a/09, 014a/09, 015a/03,

015a/15, 016a/13, 016b/02,
017a/12, 018b/01, 019a/05, 019b/01,
019b/02, 019b/04, 019b/05,

019b/13, 021a/07, 021a/08,
023a/10, 023a/15, 023b/03, 023b/14,
024a/05, 024a/09, 024a/11,

024a/14, 024a/15, 025a/06,
025a/08, 025a/10, 025a/12, 026a/12,
026a/13, 026b/03, 026b/10,

027a/02, 027a/07, 027b/01,
027b/10, 027b/12, 028a/10, 028a/14,
028b/02, 028b/08, 029b/04,

030b/13, 031b/06, 032a/03,
032a/11, 033b/03, 033b/10, 033b/12,
034a/01, 034a/03, 034a/12,

034b/03, 034b/09, 035a/03,
035a/11, 035b/07, 035b/14, 036a/05,
036a/09, 036a/11, 036b/02,

037a/03, 037a/06, 037a/07,
037a/12, 037a/13

[=94]

dāne < Fars. Tane.

d. 033b/12

d.+ leri 033b/14, 0IVa/03

d.+ si 033a/14, 033b/14	[=1]
[=5]	def < Ar. Ortadan kaldırma.
daşak Haya, husye.	def ol- 017a/07, 019b/10,
d.+ lar 0Va/12	019b/12
[=1]	def olun- 001b/08
da'vet < Ar. Davet.	[=4]
d. 017a/06	defn < Ar. Gömülme.
da'vet eyle- 0VIIb/09	defn olun- 003b/15, 011a/01
da'vet it- 013a/14	[=2]
[=3]	definsüz < Ar. <i>defn</i> +T. <i>süz</i> Definsiz.
dāyim < Ar. Devamlı olarak. Krş.	d. 011a/02
dā'imā	[=1]
d. 026a/04	degin e kadar.
[=1]	d. 001b/08, 026a/05
dā'imā < Ar. Devamlı olarak. Krş.	[=2]
dāyim	degirmen İçinde öğütme işi yapılan
d. 019b/14, 027b/15	yer.
[=2]	d. 0IIB/07
debbāg < Ar. Deriyi terbiye eden	[=1]
kimse.	degül Degil.
d. 0VIIa/03	d. ise 002b/04, 020b/06,
[=1]	029a/14, 029b/08, 029b/15, 030a/06
deccāl < Ar. Deccāl, yalancı.	d.+ dür 019b/07, 024a/12,
d. 0VIIa/13	027b/11
[=1]	d.+ se 005b/15, 025a/01,
def < Ar. Tef.	035a/08
d. 0VIIa/10	[=12]

degür- Değdirmek.

d.- memişdür 031a/03

[=1]

dehliz < Ar. Üstü kapalı, uzun ve dar geçit.

d. 0IIIb/08

[=1]

dek Kadar, değin.

d. 018b/01

[=1]

dek-namāz < Ar. Namaz kılar görünüp kılmayan.

dek-namāz ol- 006a/03

[=1]

del- Delmek.

d.- mek 0VIIIa/02

[=1]

delālet < Ar. Delil, işâret.

delālet it- 002b/11, 022b/15,
023b/10, 037a/08

[=4]

deli Deli.

deli ol- 0Vb/04

[=1]

delil < Ar. İz, emare.

d. 027b/11, 031a/12

d.+ dür 003a/07, 003b/01,

004a/02, 004a/13, 004b/01, 004b/09,
005a/04, 005b/01, 005b/07,

005b/12, 006b/04, 006b/06,

007a/02, 007b/04, 008a/14, 008a/15,
010b/08, 010b/10, 011b/04,

011b/07, 012a/02, 012b/12,

014b/12, 015b/15, 016a/03, 017b/10,
018b/08, 018b/09, 018b/13,

019a/13, 019b/03, 019b/04,

019b/06, 019b/08, 019b/13, 020a/05,
020a/06, 020a/08, 020a/09,

020b/10, 021a/01, 021a/06,

021a/08, 021a/10, 021a/14, 021a/15,
021b/01, 021b/03, 021b/04,

022a/08, 022a/11, 022b/01,

022b/03, 022b/05, 022b/06, 022b/08,
022b/09, 022b/11, 022b/12,

022b/14, 023a/01, 023a/02,

023a/04, 023a/05, 023a/07, 023a/10,
023a/15, 023b/03, 023b/07,

023b/15, 024a/02, 024a/03,

024a/04, 024a/05, 024a/10, 024a/11,
024a/12, 024a/13, 024a/14,

024a/15, 024b/07, 024b/08,

024b/10, 024b/11, 025a/01, 025a/04,
025a/05, 025a/06, 025a/07,

025a/08, 025a/10, 025a/11,

025a/13, 025a/14, 025b/01, 025b/04,
025b/12, 025b/14, 026a/06,

026a/07, 026a/09, 026a/13,
026a/14, 026b/03, 026b/04, 026b/07,
026b/12, 026b/13, 027a/02,

027a/07, 027a/11, 027a/15,
027b/01, 027b/07, 027b/08, 027b/09,
027b/10, 027b/12, 027b/13,

027b/14, 027b/15, 028a/01,
028a/02, 028a/08, 028a/10, 028a/11,
028a/14, 028a/15, 028b/01,

028b/02, 028b/04, 028b/06,
028b/07, 028b/08, 028b/09, 028b/10,
028b/11, 028b/12, 028b/13,

029a/02, 029a/03, 029a/04,
029a/08, 029a/11, 029a/12, 029a/13,
029a/15, 029b/01, 029b/02,

029b/03, 029b/07, 029b/08,
029b/10, 029b/11, 029b/12, 029b/15,
030a/01, 030a/02, 030a/05,

030a/06, 030a/07, 030a/09,
030a/10, 030a/12, 030a/14, 030a/15,
030b/02, 030b/03, 030b/04,

030b/05, 030b/10, 030b/11,
030b/12, 030b/14, 030b/15, 031a/02,
031a/05, 031a/06, 031a/10,

031a/12, 031a/13, 031a/14,
031b/06, 031b/07, 031b/08, 031b/09,
031b/10, 031b/11, 031b/12,

031b/13, 032a/02, 032a/03,
032a/04, 032a/05, 032a/07, 032a/08,
032a/10, 032a/11, 032a/12,

032b/03, 032b/04, 032b/05,
032b/07, 032b/10, 032b/11, 032b/12,
033a/01, 033a/03, 033a/04,

033a/07, 033a/08, 033a/10,
033a/11, 033a/12, 033a/15, 033b/01,
033b/04, 033b/08, 033b/10,

033b/11, 033b/12, 033b/14,
033b/15, 034a/01, 034a/03, 034a/08,
034a/12, 034a/13, 034a/14,

034a/15, 034b/01, 034b/03,
034b/05, 034b/06, 034b/07, 034b/09,
034b/10, 034b/11, 034b/12,

035a/02, 035a/04, 035a/05,
035a/07, 035a/09, 035a/10, 035a/11,
035a/14, 035a/15, 035b/03,

035b/05, 035b/06, 035b/07,
035b/08, 035b/14, 036a/03, 036a/04,
036a/05, 036a/06, 036a/08,

036a/09, 036a/10, 036a/11,
036a/13, 036b/02, 036b/03, 036b/04,
036b/05, 036b/06, 036b/08,

036b/10, 036b/12, 037a/01,
037a/02, 037a/04, 037a/05, 037a/07,
037a/12, 037a/13, 037a/15

d. delîl ol- 005a/01, 005b/08,
008a/02, 017a/10, 017b/01, 017b/10,
017b/11, 018a/05, 019b/01,

022a/07, 022a/15, 024b/12,
031b/14, 034a/06

[=395]

delük Delik.	[=1]		
d. 0VIIIa/02		derece Derece.	
[=1]		d.+ si 002a/12	
delv < Ar. Su kovası.		[=1]	
d. 0IIIa/01		deri Deri.	
[=1]		d. 0Va/14	
demregi Temriye, egzama.		d.+ si 010a/09	
d. 0Vb/02		[=2]	
[=1]		dermān < Fars. İlâç, şifâ, devâ.	
demür Demir.		d. 0VIIIb/06	
d. 0IIIb/11		[=1]	
d.+ den ol- 016b/05		deryâ < Fars. Deniz.	
d.+ i 007b/12		d. 0IIb/12	
[=3]		[=1]	
demürçi Demirci.		devât < Ar. Divit.	
d. 0IIIa/06, 0VIb/06		d. 0IIIa/04	
d. ise 007b/11		[=1]	
[=3]		deve Deve.	
deñiz Deniz.		d. 012a/15, 017a/05, 0Vb/10	
d. 028a/11		[=3]	
[=1]		deveci Deveci.	
dep- Tekmelemek.		d. 0VIb/09	
d.- mek 0VIIb/04		[=1]	
[=1]		devekuşu Deve kuşu.	
dere Dere.		d. 0VIa/11	
d. 0IIIa/01		[=1]	

devlet Devlet.	d.- yü 012b/11
d.→erbāb-ı devlet 0VIb/03	d.- yüp 005b/14
d.+ e 029a/01	[=29]
d.+ i 028a/12	dīdār < Fars. Yüz, çehre.
[=3]	dīdār-ı ḥaqq: Allah'ın yüzü.
devletlü < Ar.+T. Mutluluk ve refah içinde olan.	001a/11
d. 021b/14	[=1]
[=1]	dik- Dikmek.
dış Dış.	d.- mek 0VIIIa/13
d. 007a/03	[=1]
[=1]	dik Dik.
di- Demek.	d.+ ine 016a/06
d.- di 004b/08, 020a/01, 020a/15,	[=1]
021b/03	diken Diken.
d.- diler 005a/09, 006b/03,	diken ağacı 0IIb/02
006b/05, 006b/10, 006b/15, 008a/03,	[=1]
020a/02, 023b/05, 024b/06, 030a/12,	dikici Dikici.
035a/14	d. 0VIb/09
d.- mek 0VIIb/07	[=1]
d.- mekdür 011a/11, 017b/02	dil Dil.
d.- miş ise 019b/05	d. 015b/02, 0Va/10
d.- mişdür 017b/04, 031a/01	d.+ inde 031a/12
d.- mişler 036b/01	d.+ ine düş- 029a/09
d.- r 025b/10	[=4]
d.- rler 019b/08, 023b/03,	dilek Dilek.
031a/13	dilek eyle- 0VIIb/07
d.- se 010a/11	

[=1]

dilenci Dilenci.

d. 0VIb/11

d.+ ye 011b/12, 012b/13

[=3]

dīn <Ar. Din.

d. 010b/07, 010b/09, 014a/03,
036a/09

d.+ de 035b/04

d.+ dūr 031a/08

d.+ i 003b/02, 011a/15, 012b/04,
013b/02, 013b/03, 035a/13

d.+ inde 015b/12

d.+ ine 003b/03

d.+ ūñizi 011a/11

[=15]

dinil- Söylenmek, sözü edilmek.

d.- di 034b/12

[=1]

dir- Toplamak.

d.- di 036b/13, 036b/14, 037a/02

[=3]

direk Direk.

direk ağacı 0IIb/02

[=1]

dīrhem Okkanın dört yüzde birine eşit olan, 3,207 gramlık eski bir ağırlık ölçüsü.

d.+ e 033a/14, 033b/09

[=2]

dīrlīk Yaşayış, hayat, sağlık.

d. 027a/10

d.+ de 030a/05

d.+ e (dīrlige) 025b/14, 028b/02,
029a/11, 029b/07

d.+ i (dīrligi) 024b/15, 029b/06

[=8]

dīş Dīş.

d.+ ler 0Va/09

d.+ leriyle 017b/05

[=2]

dīşle- Dīşlemek.

d.- mek 0VIIb/13

[=1]

dīt- Gagalamak, deşmek.

d.- er (dider) 032a/04

[=1]

dīt-re- Titremek.

d.- mek 0VIIIa/07

[=1]

dīvār < Fars. Duvar.

d. 0IIb/05

[=1]	dök- Dökmek.
diz Diz.	d.- mege 035b/06
d. 0Va/13, 0VIIb/08	[=1]
[=2]	dökül- Dökülmek.
doğ- Doğmak, dünyaya gelmek.	d.- mege 035b/06
d.- a 006b/06, 008b/09, 009b/06,	[=1]
019a/11, 020b/09	dön- Dönmek.
d.- mağına 003b/08	d.- e 019a/06, 020a/04
d.- masına 021a/14	d.- er 019a/05
[=7]	d.- miş 011b/14
doğur- Doğurmak.	[=4]
d.- a 021a/05	döndür- Çevirmek.
[=1]	d.- di 005b/14
domalan Yerelması, yer mantarı.	[=1]
d. 0IIa/04	dördünci Dördüncü.
[=1]	d. 016a/14
doñ- Donmak.	[=1]
d.- a 028a/15	dört Dört
[=1]	d. 019b/15, 020a/01, 026a/01
dost < Fars. Dost.	[=3]
d. 008a/14	döşek Yatak.
d.+ larınuñ 015a/10	d. 0IIIb/08
[=2]	d.+ i (döşegi) 002a/11, 019b/12
dögüci Dökümcü.	[=3]
d. 0VIIa/06	döşen- Döşeme işi yapılmak.
[=1]	d.- ilür 0IIIb/03

[=1]	d.- masına→ eksük dut-
du‘ā < Ar. Dua.	004a/01
d. 013b/06, 0IVa/10	d.- mayalar→ emrini dut-
d.+ sı 017a/09	020b/11
[=3]	d.- maz→ buyruğın dut- 001b/13
dudağ Dudak.	[=5]
d. 0Va/09	dutsak Tutsak.
[=1]	d. 008b/15, 010a/14, 032a/13,
Đuḥā < Ar. Kur’an-ı Kerimin doksan	0VIIb/08
üçüncü suresinin adı.	d. ise 007a/05, 012b/03
D. 0Va/03	[6=]
[=1]	dutul- Tutulmak.
dūlāb < Fars. Dolap.	d.- dı 020a/07
d. 0IIIa/13	[=1]
[=1]	duy- Duymak.
dumanlu Dumanlı.	d.- alar 008a/13
d. 024a/10	d.- maya 008a/12
[=1]	[=2]
dur- Durmak. Krş. тұr-	duzak Tuzak.
d.- maya 037a/09	d. 0IIIb/01
d.- up→ hastelikden dur-	[=1]
016b/14	dūbb < Ar. Ayı.
[=2]	d. 0Vb/11
dut- Tutmak. Krş. тұt-	[=1]
d.- a→ maḳbūt dut- 016b/02	dübür Makat.
d.- dı 017b/05	d. 0Va/13
	[=1]

düğme Düğün.

d. 0IIIb/05

[=1]

düğün 1. Düğüm.

düğün ur-: Düğüm atmak.

0VIIb/05

[=1]

2. Düğün.

düğün eyle- 0VIIIa/12

[=1]

dükeli Hep.

d. 005b/02, 015b/03, 015b/04,

035a/14

[=4]

dükkān < Ar. Dükkan.

d. 0IIb/08

[=1]

dülbend < Fars. Tülbent, baş örtüsü.

d. 0IIIb/04

[=1]

dülengeç Çaylak, yırtıcı kuş.

d. 0VIa/07

[=1]

dünyā < Ar. Dünya.

d. 002a/03, 006b/13, 013a/14,

014b/13, 026a/02, 028a/07, 030b/11,

033a/01

d.+ da 002a/05, 023b/13,

026a/04, 026b/10, 033a/13

[=13]

dünyālik < Ar.+T. Dünyalık.

d. 018a/05

d.+ i (dünyāligi) 014a/14

[=2]

dürüst < Fars. Dürüst.

dürüst ol- 009b/03

[=1]

düş Rüya.

d. 002a/13, 010b/08, 011a/10,

011a/12, 011b/09, 011b/11, 011b/13,

011b/15, 012a/11,

012b/13, 018b/15, 019b/03,

022a/13, 025a/06, 028a/08, 028b/03,

031a/11, 033b/09

d.+ de 001a/03, 004b/08,

005b/06, 006a/09, 006b/04, 006b/05,

007a/01, 008a/13, 027a/01,

031b/02, 032a/15, 033a/03,

037a/14

d.+ i 002a/08, 003a/01, 003a/04,

003b/12, 004b/15, 019b/08, 020a/14,

023a/02

d.+ idür 002a/13

d.+ inde 002a/06, 002b/14,

004a/03, 004a/10, 004b/10, 004b/13,

005a/03, 005a/10, 005a/13,

005a/15, 005b/01, 005b/04,
005b/09, 006a/04, 006a/12, 006b/07,
006b/10, 006b/13, 007a/05,

007a/10, 007a/12, 007a/13,
007b/01, 007b/05, 008a/04, 008a/08,
008b/04, 008b/06, 008b/08,

008b/12, 009a/03, 009a/06,
009a/09, 009a/10, 009b/04, 009b/11,
009b/14, 009b/15, 011a/14,

013a/12, 013b/06, 013b/12,
014a/13, 015a/09, 015b/10, 015b/12,
020a/13, 028b/10

d.+ ümde 026a/01

d.+ üñ 031b/05

[=91]

düş- Düşmek.

d.- di 016a/02, 016b/07,
017a/14, 021a/13, 022a/01, 022b/02,
022b/10, 022b/11, 024b/01,

026b/13, 026b/14, 027a/12,
027a/14, 037a/04

d.- di→ başı aşağı düş- 016b/10

d.- di→ etegine düş- 020a/14

d.- di→ qar düş- 024b/13

d.- e 001b/14

d.- e→ diline düş- 029a/09

d.- e→ düşmenlik düş- 017a/04

d.- e→ fitne düş- 035b/01

d.- e→ fitnessi düş- 015b/02

d.- e→ günāha düş- 005a/06

d.- e→ haste düş- 023b/06,
027b/03

d.- e→ hastelige düş- 016b/14

d.- e→ hastelik düş- 016b/06

d.- e→ savaş düş- 030a/04

d.- e→ şehīd düş- 013a/04,
014b/11

d.- mek 023a/07, 025a/11,
01b/01

d.- mek→ şā'ika düş- 025a/11

d.- mek→ tuħmeye düş-

0VIIb/07

d.- mekden→ ma'şiyete düş-
016b/12

d.- er 018b/14

d.- meden 020b/06

d.- mez 018b/14

gurbete d.-miş ise 010b/14

d.- miş→ kızlık düş- 010b/01

d.- üp→ haste düş- 035b/09

d.- üp→ kayğuya düş- 006b/05

d.- üp→ lehve düş- 034b/14

d.- üp→ yağış düş- 014b/04

[=45]

düşkün Güçsüz, kuvvetsiz kalmış.

d. 037a/01

[=1]

düşman < Fars. Düşman.

d. 005a/10, 005b/04, 008a/14,
017a/02, 017a/03, 021b/03, 027a/02,
032a/05

d.+ a 011b/03

d.+ ı 005b/10, 008b/13, 008b/15,
015b/08, 021a/07

d.+ na 004a/06, 015a/10,
023b/07, 029a/07

d.+ ndan 027b/05

d.+ ıyla 032a/06

d.+ ları 007a/06, 015b/09

düşman ol- 037a/09, 032a/12

[=24]

düşmanlık < Fars.+T. Düşmanlık. Krş.
düşmenlik

d. 027b/06

d.+ a 031b/11

düşmanlık eyle- 0VIIb/12

[=3]

düşmenlik < Fars.+T. Düşmanlık. Krş.
düşmanlık

düşmenlik düş- 017a/04

[=1]

düşür- Düşürmek.

d.- e→ uşak düşür-: Çocuk
düşürmek. 037a/03

d.- ür 034a/05, 037a/15

[=3]

düzen- Düzene girmek, süslenmek.

d.- mege 037a/07

[=1]

düzici Düzene sokan.

lebin d. 0VIIa/05

şüret d. 0VIb/07

[=2]

E

ecel < Ar. Ölüm zamânı.

e.+ i 019b/03, 020b/09, 027a/01

[=3]

ecinnî' < Ar. Cin.

ecinnî' gel- 0VIIb/14

[=1]

ecr < Ar. Mânevî karşılık, sevap.

ecr-i 'azîm ol-: Büyük sevap
olmak. 002a/04, 002b/01

ecr ü şevâb bul-: Sevap bulmak.
007b/04

[=3]

edâ < Ar. Ödeme.

edā olın- 004a/07	002b/08, 002b/10, 002b/12,
[=1]	003a/05, 003a/07, 003a/10, 003a/11,
edeb < Ar. Edep.	003a/12, 003a/13, 003a/15,
e. 016a/13, 024a/08	003b/01, 003b/02, 003b/03,
[=2]	003b/05, 003b/07, 003b/09, 003b/10,
edük Koncu kısa çizme.	003b/12, 003b/14, 004a/01,
e.+ i (edügi) 012b/14	004a/02, 004a/04, 004a/05,
[=1]	004a/06, 004a/07, 004a/08, 004a/10,
ef'āl < Ar. Yapılan işler.	004a/13, 004a/14, 004b/0,
e.+ den 008a/02	004b/04, 004b/05, 004b/07,
e.+ indendür 032b/04	004b/12, 004b/13, 004b/15, 005a/05,
[=2]	005b/03, 005b/15, 006a/01,
efendi < Yun. Kendisine uyulan kimse.	006a/04, 006a/05, 006a/06,
e.+ si 027b/04	006a/08, 006b/03, 006b/13, 007a/05,
e.+ sinden 023a/11	007a/07, 007a/08, 007a/13,
[=2]	007a/14, 007a/15, 007b/08,
efsün < Fars. Büyü, sihir.	007b/10, 007b/12, 007b/15, 008a/01,
efsün okuyıcı: Padişahın	008a/02, 008a/08, 008a/10,
pişekarlarından. 0VIb/12	008a/11, 008a/15, 008b/10,
[=1]	008b/14, 008b/15, 009a/12, 009a/13,
eger < Fars. Eğer.	009a/15, 009b/01, 009b/02,
e. 001a/01, 001a/07, 001a/10,	009b/03, 009b/04, 009b/06,
001a/12, 001a/15, 001b/02, 001b/04,	009b/11, 009b/15, 010a/01, 010a/10,
001b/09, 001b/10,	010a/13, 010a/14, 010a/15,
001b/11, 002a/01, 002a/02,	010b/04, 010b/06, 010b/08,
002a/10, 002a/13, 002a/15, 002b/01,	010b/10, 010b/12, 010b/13, 011a/01,
002b/02, 002b/04, 002b/07,	011a/02, 011a/03, 011a/05,
	011a/06, 011a/07, 011a/09,
	011a/10, 011a/11, 011a/13, 011b/02,
	011b/04, 011b/05, 011b/06,

011b/07, 011b/10, 011b/12,
011b/13, 011b/15, 012a/02, 012a/03,
012a/07, 012a/10, 012a/12,

012a/13, 012a/15, 012b/01,
012b/02, 012b/03, 012b/04, 012b/05,
012b/07, 012b/10, 012b/11,

012b/12, 012b/15, 013a/01,
013a/02, 013a/03, 013a/04, 013a/06,
013a/07, 013a/08, 013a/10,

013a/11, 013a/13, 013b/03,
013b/06, 013b/12, 014a/03, 014a/07,
014a/08, 014a/09, 014a/15,

014b/01, 014b/03, 014b/06,
015a/02, 015a/03, 015a/05, 015a/06,
015a/07, 015a/12, 015a/13,

015a/14, 015b/01, 015b/02,
015b/03, 015b/05, 015b/06, 015b/07,
015b/08, 016a/01, 016a/02,

016a/06, 016a/09, 016a/11,
016a/12, 016a/14, 016a/15, 016b/01,
016b/02, 016b/04, 016b/05,

016b/06, 016b/09, 016b/15,
017a/02, 017a/04, 017a/05, 017a/06,
017a/10, 017a/11, 017a/12,

017a/13, 017a/14, 017a/15,
017b/03, 017b/05, 017b/07, 017b/08,
017b/09, 017b/11, 017b/13,

017b/14, 017b/15, 018a/01,
018a/02, 018a/04, 018a/06, 018a/08,
018a/10, 018a/12, 018a/13,

018a/15, 018b/03, 018b/05,
018b/09, 018b/12, 018b/14, 018b/15,
019a/01, 019a/04, 019a/06,

019a/07, 019a/09, 019a/10,
019a/11, 019a/12, 019a/14, 019b/06,
019b/08, 019b/10, 019b/12,

020a/04, 020a/10, 020a/11,
020b/05, 020b/06, 020b/07, 020b/10,
020b/11, 020b/12, 020b/13,

020b/14, 020b/15, 021a/01,
021a/02, 021a/03, 021a/05, 021a/13,
021b/01, 021b/02, 021b/07,

021b/09, 021b/12, 021b/13,
021b/14, 022a/05, 022a/12, 022b/02,
022b/07, 023a/01, 023a/02,

023a/03, 023a/08, 023a/09,
023a/10, 023a/11, 023a/12, 023a/13,
023b/01, 023b/03, 023b/05,

023b/06, 023b/10, 023b/11,
023b/13, 023b/15, 024a/02, 024a/06,
024a/11, 024a/12, 024a/13,

024b/01, 024b/07, 024b/09,
024b/11, 024b/12, 024b/14, 024b/15,
025a/01, 025a/03, 025a/06,

025a/07, 025a/09, 025a/14,
025b/04, 025b/05, 025b/06, 025b/09,
025b/11, 026a/06, 026a/08,

026a/11, 026a/12, 026b/01,
026b/02, 026b/06, 026b/11, 026b/14,
027a/01, 027a/10, 027a/11,

027a/12, 027a/13, 027a/14,
027a/15, 027b/03, 027b/04, 027b/06,
027b/11, 027b/13, 027b/15,

028a/01, 028a/02, 028a/03,
028a/04, 028a/05, 028a/06, 028a/08,
028a/11, 028a/12, 028b/04,

028b/05, 028b/07, 028b/09,
028b/14, 029a/01, 029a/04, 029a/05,
029a/06, 029a/08, 029a/09,

029a/10, 029a/11, 029a/12,
029a/13, 029a/14, 029a/15, 029b/05,
029b/07, 029b/08, 029b/11,

029b/15, 030a/02, 030a/05,
030a/07, 030a/09, 030a/14, 030a/15,
030b/03, 030b/04, 030b/06,

030b/08, 031a/05, 031a/06,
031b/13, 031b/15, 032a/01, 032a/05,
032a/12, 032b/07, 032b/08,

033a/01, 033a/02, 033a/07,
033a/08, 033a/13, 033b/01, 033b/02,
033b/05, 033b/06, 033b/11,

033b/12, 033b/14, 034a/01,
034a/04, 034a/06, 034a/11, 034a/12,
034a/13, 034a/15, 034b/02,

034b/03, 034b/04, 034b/05,
034b/06, 034b/08, 034b/13, 034b/14,
034b/15, 035a/03, 035a/07,

035a/08, 035a/13, 035a/15,
035b/05, 035b/14, 035b/15, 036a/03,
036a/04, 036a/06, 036a/11,

036b/04, 036b/05, 036b/08,
036b/10, 036b/12, 036b/13, 036b/14,
036b/15, 037a/04, 037a/08, 037a/11

[=430]

egir- Eğirmek.

e.- mek 0VIIb/04

[=1]

ehl < Ar. **1.** Sahip, ehil.

ehl-i beyt: Hz. Muhammed'in
kızı Hz. Fatma, dâmâdı Hz. Ali ve
onların evlâtlarının dâhil olduğu âilesi.
013a/05, 018a/01

ehl-i bid'at: Sonradan ortaya
çıkan hüküm ve âdetlere uyanlar.
005b/08

ehl-i hayr: Hayır sahipleri.
002b/04

ehl-i imân: İman ehli. 005b/08

ehl-i kehf: Ashab-ı kehf.
036b/01

ehl-i şalâh ise: Dînin yasakladığı
şeylerden kaçınanlardan ise. 002b/02

2. Bir yerin, bir topluluğun
halkından olanlar, oraya mensup
bulunanlar.

e.+ i 001b/10, 003a/11, 011a/02,
015b/02, 015b/03, 015b/04, 025b/05

e.+ ine 003a/13, 011b/09,
014b/06, 017a/01, 017a/02, 028a/02,
034a/08

e.+ inüñ 017a/03	[=1]
[=22]	ekmekci Ekmekci.
ejderhā < Fars. Ejderha.	e. 0VIIa/02
e. 0VIa/01	[=1]
[=1]	ekserī < Ar. Çoğunlukla, çok zaman.
ek- Ekmek.	e. 009b/03
e.- mek 0VIIIa/12	[=1]
[=1]	eksük Eksik.
ekābir < Ar. İleri gelenler.	eksük dut- 004a/01
e. 016b/15, 029a/06	[=1]
e.+ den 003a/15	eksüklik Eksiklik.
e.+ ler 021b/13, 022b/01	eksüklik ol- 020b/15
e.+ lerden 021b/08, 021b/09,	[=1]
030a/04	el El.
[=8]	e. 029b/09, 0Va/10, 0VIIIa/13
ekin Ekin.	e.+ i 007b/13
e. 0IIb/05, 0VIIIa/12	e.+ imi 019b/15
e.+ i 023a/10	e.+ inde 020a/10, 021b/14
e.+ ine 023a/10	e.+ inden git- 007b/02
[=4]	e.+ inden 019a/04, 020a/04,
ekinci Çiftçi.	027b/12
e. 024a/12, 0VIIa/02	e.+ ine gir- 028a/05
e. ise 023a/10	e.+ ine gir- 017b/06, 021a/05
[=3]	e.+ ine gir- 007a/09
ekmek Ekmek. Krş. etmek	e.+ ine 020b/13, 027a/14,
e. 028b/05	033a/14, 034a/14, 035a/03, 037a/04

e.+ ini 011b/10, 015b/08,
021a/04

e.+ inün 011b/12

[=26]

elçi Elçi.

e. 034b/13

[=1]

elek Elek.

e. 0IIIa/03

[=1]

em- Emmek.

e.- di 031b/14

e.- en 031b/13

[=2]

emān < Ar. Korkusuzluk, güven.

e.+ ina 005b/06

[=1]

emānet < Ar. Emanet.

e.+ ini 011b/05

emānet ço- 0VIIIa/03

[=2]

emcik Meme.

e. 0Va/11

e.+ de ol- 031b/14

e.+ de 031b/13

e.+ e (emcige) 034a/03

[=4]

emīn < Ar. Osmanlı devletinde bir işin sorumlusu durumunda olanlara verilen memuriyet unvanı.

e. 0VIb/13

[=1]

emīn < Ar. Korkusuz.

emīn ol-: Korkusuz olmak.

025a/04, 037a/13, 026a/09, 004a/06,

007a/14, 009b/04, 025a/08, 026a/05,

026a/10, 026b/15, 033b/06, 036a/04

[=12]

emniyyet < Ar. Güven.

e.+ e 035a/09

[=1]

emr < Ar. Emir.

e. 023a/01

e.+ e 022b/08, 023a/10

e.+ i 013b/10

e.+ ini dut- 020b/11

e.+ iyle 009a/02, 032b/15

e. ü nehy issi ol- 016a/11

[=8]

emrūd < Fars. Armut.

e. 035a/02, 035a/03, 035a/04,

0Ib/10

emrūd ağacı 0IIa/13

[=5]

emr-i ma'rûf ve nehy-i münker

İnsanlara iyiliği emretmek ve insanları kötülükten sakındırmak, men etmek.

emr-i ma'rûf ve nehy-i münker
it- 013a/11, 014b/01

[=2]

emzir- Emzirmek.

e.- mek 0VIIb/09

[=1]

En'âm < Ar. Kur'an-ı Kerimin altıncı suresinin adı.

E. 0IVb/02

[=1]

enâr < Fars. Nar.

e. 033b/08, 033b/09, 033b/10,
033b/12, 033b/15, 034a/01, 034a/02,
0Ib/09

enâr ağacı 0IIa/13

e.+ ı 034a/02

e.+ uñ 033b/13

[=11]

enbiyâ < Ar. Peygamberler.

e.+ nuñ 005a/01, 0Ia/04

[=2]

Enbiyâ < Ar. Kur'an-ı Kerimin yirmi birinci suresinin adı.

E. 0IVb/05

[=1]

enegimşagmâl < Ar. Gök kuşağı, alâimisemâ, kavsikuzah.

e. 025a/04, 0Ib/01

e.+ ı 025a/05, 025a/06, 025a/08

[=5]

Enfâl < Ar. Kur'an-ı Kerimin sekizinci suresinin adı.

E. 0IVb/03

[=1]

er Koca.

e. 021a/06

e.+ i 011a/13, 019a/01, 020a/13

e.+ inden 032b/07

e.+ ine 020a/14

[=6]

erbâb < Ar. Bir işten anlayan.

erbâb-ı devlet: Devletin işten anlayanları. 0VIb/03

[=1]

eridici Eritici.

e. 0VIb/07

[=1]

erük Erik.

e. 036a/02, 0Ib/11

[=2]

esbâb < Ar. Gerekler.

e.+ ndan 002a/03

[=1]	e.+ inde (eteginde)020a/10
eşer < Ar. İz, eser.	e.+ inden (eteginden) çık-
e. 014b/03, 020b/03	018a/15
e.+ i 028b/11	e.+ ine (etegine) düş- 020a/14
[=2]	[=4]
essi Eski.	etlü Etli, dolgun.
e. 027b/08	e. idi 010a/09
[=1]	[=1]
eşekci Eşşekci	etmek Ekmek. Krş. ekmek
e. 0VIb/09	e. 019b/15, 028b/01, 028b/02,
[=1]	028b/07, 028b/08, 028b/10, 028b/11,
eşki Ekşi.	028b/13, 028b/14, 029a/02, 029a/03,
e.+ sinden 034b/10	032a/06, 0Ib/05
[=1]	e.+ i (etmegi) 028b/08
eşrāt < Ar. Belirtiler.	[=14]
e.+ ina 019b/04	ev Ev
[=1]	e. 019a/06, 019a/07, 024b/02
et Et.	e.+ e 024b/01
e. 0Va/14	e.+ i 002a/11
e.+ i 029a/13, 029b/03, 030a/12	e.+ inde 014b/14, 018a/01,
e.+ in 030a/13	020b/07, 021b/07, 029a/04
e.+ iyle 029a/10, 029a/11,	e.+ inden 018a/04, 018b/07
029a/15, 029b/01, 029b/05, 029b/15	e.+ ine 003b/09, 003b/10,
[=11]	020a/04, 027a/01, 028a/14, 036b/08
etek Etek.	e.+ inüñ 016a/02
e. 0IIIB/07	[=20]
	evlād < Ar. Evlat.
	e.+ i 007b/02

e.+ ı ol- 006b/14	[=3]
[=2]	eyit- Demek, söylemek.
evlen- Evlenmek.	e.- di 020a/01, 020a/02, 020a/15,
e.- di 020b/02	031b/05, 032a/15, 037a/14
e.- e 018a/01, 019a/12, 020a/11,	e.- dügi 023a/14
022b/08, 026a/12, 027b/12, 034b/15,	e.- düm 013b/08
037a/11	e.- meligine 030a/09
e.- mege 025a/08	e.- ür (eydür) 002b/15, 017b/02,
e.- mesine 028b/10	023a/14, 024b/02, 032a/12, 033a/10,
e.- meye 020a/11	036a/04, 036a/12, 036b/08, 037a/10
[=12]	[=19]
evliyā < Ar. Veliler.	eyle- Etmek, yapmak.
e. 015b/11, 01a/11	vaşiyyetüñ e. 020a/01
e.+ yı 015b/11	yıraq e. 003a/03
[=2]	e.- di→ taqrır eyle- 020b/04
evşāf < Ar. Nitelikler.	e.- di→ ta'lim eyle- 007b/12
evşāf-ı latif: Hoş nitelikler.	e.- mek→ 'aceb eyle- 0VIIIa/09
010a/12	e.- mek→ 'afv eyle- 0VIIb/14
evşāf-ı şerif: Şerefli nitelikler.	e.- mek→ 'arz eyle- 0VIIIa/14
010a/01	e.- mek→ baħşış eyle- 0VIIIa/03
[=2]	e.- mek→ cem' eyle- 0VIIb/07
evvel < Ar. Birinci.	e.- mek→ cerāhat eyle-
bāb-ı e. 001a/01, 01a/01	0VIIb/08
[=2]	e.- mek→ da'vet eyle- 0VIIb/09
evvelki < Ar.+Far. Daha önceki,	e.- mek→ dilek eyle- 0VIIb/07
bundan önce gelen veya olan.	e.- mek dügün eyle- 0VIIIa/12
e. 004a/13, 004a/15, 016a/11	

e.- mek→ düşmanlık eyle- 0VIIb/12	e.- mek→ ünegü eyle- 0VIIIa/06
e.- mek→ gayret eyle- 0VIIIa/05	e.- mek→ harc eyle- 0VIIIa/10
e.- mek→ gazā eyle- 0VIIb/06	e.- n→ işlāh eyle- 011a/11
e.- mek→ günāh eyle- 0VIIIa/04	e.- sün→ eyü eyle- 008a/03
e.- mek→ hacāmat eyle- 0VIIIa/04	e.- ye→ binā eyle- 006b/08
e.- mek→ hased eyle- 0VIIIa/13	e.- ye→ gıybet eyle- 030b/07, 030b/08
e.- mek→ inkār eyle- 0VIIb/08	e.- ye→ yaramazlık eyle- 017a/03
e.- mek→ kavvadlık eyle- 0VIIIa/13	[=42]
e.- mek→ kuman eyle- 0VIIb/12	eyü İyi
e.- mek→ meşveret eyle- 0VIIb/05	e. 014b/02, 019b/07, 023a/06, 024a/12, 025b/14, 026a/05, 026b/12, 027a/10, 028b/01,
e.- mek→ mücāme‘at eyle- 0VIIb/04	028b/06, 029a/11, 030b/10, 031a/07, 031b/08, 031b/09, 034a/07, 034a/11, 036b/11, 037a/01, 037a/12, 0IIa/01
e.- mek→ mühlet eyle- 0VIIb/11	
e.- mek→ nafāka eyle- 0VIIIa/02	e.+ dūr 029b/04, 029b/05, 034b/10, 035a/06, 036a/07
e.- mek→ recm eyle- 0VIIIa/14	e.+ si 002a/15
e.- mek→ rencberlik eyle- 0VIIIa/13	eyü bil- 010a/13
e.- mek→ şabr eyle- 0VIIb/09, 0VIIb/10	eyü eyle- 008a/03
e.- mek→ sitem eyle- 0VIIIa/07	eyü ol- 004b/11, 006b/13, 009b/05, 020b/14, 035a/13, 030a/01, 031b/13. 034a/11
e.- mek→ şulh eyle- 0VIIIa/06	
e.- mek→ taleb eyle- 0VIIb/12	eyü tut- 032a/14
e.- mek→ tevbe eyle- 0VIIIa/04	[=39]

eyülik İyilik	e.+ ında 014b/05, 019a/06
e. 023b/04	e.+ larında 014a/02
e.+ e (eyülige) 014b/06	[=3]
eyülik ol- 028a/09	ezān < Ar. Ezan.
[=3]	e. 011a/08, 0IVa/09
eyvān < Fars. Köşk, kasır.	[=2]
e. 0IIb/07	ezkā < Ar. Çok temiz, çok halis.
[=1]	e. 036a/15
eyyām < Ar. Zaman, devir.	[=1]

F

fā'ide < Ar. Fayda.	faḫīh < Ar. Fıkıh alimi.
f. 024a/07, 024b/15, 029a/14	f. 002a/06, 002a/09, 010a/10, 015a/13
fā'ide bul- 035a/08	f.+ den 014b/08
fā'ide it- 007b/11, 026a/03	f.+ lerinden 002a/06
fā'ide ol- 024a/01	f.+ üñ 015a/14
[=7]	[=7]
fā'idesüz < Ar.+T. Faydasız.	faḫīr < Ar. Fakir.
f. 024a/02	f.+ lere 025a/10, 029a/03
[=1]	faḫīr ol- 0VIIIa/08, 010b/13, 011b/01, 026a/08
fācīr < Ar. Zinâ ve işrete düşkün kadın.	[=6]
f.+ e 030b/11	faḫr < Ar. Yoksulluk.
[=1]	f.+ ına 028b/12
fāḫiše < Ar. Ahlâk ve edebe aykırı iş.	[=1]
fāḫiše it- 032b/03	fāsīd < Ar. Bozulmuş.
[=1]	

fāsīd ol- 003b/02, 012b/04,
034b/05

[=3]

fāsīk < Ar. Şerfat hükümlerine uymayan
günahkâr kimse.

f.+ ler 015b/06

[=1]

faşl < Ar. Çözme, halletme.

f. 025b/07

faşl bul-: Çözüm bulmak.

025b/06

[=2]

Fātiha < Ar. Kur'an-ı Kerimin ilk
suresinin adı.

F. 0IVb/02

[=1]

faẓl < Ar. İyilik, değer .

f. 016b/01

f.+ ı 009b/02, 014a/15

[=3]

Fecr < Ar. Kur'an-ı Kerimin seksen
dokuzuncu suresinin adı.

F. 0Va/02

[=1]

fehm < Ar. Anlama.

fehm it-: Anlamak. 001b/03,
001b/04

[=2]

Felaḳ < Ar. Kur'an-ı Kerimin yüz on
üçüncü suresinin adı.

F. 0Va/05

[=1]

ferāset < Ar. At yetiştirme, binicilik,
fūruset .

f. 0VIIIb/08

[=1]

ferc Dişilerde üreme organının dış
kısmı.

f. 0Va/13

[=1]

ferd Kişi.

f.+ üñ 014a/01

[=1]

feres < Ar. At, beygir.

f. 0Vb/09

[=1]

fesād < Ar. Bozukluk.

f.+ ina 010b/09, 018b/08

[2]

feşāhat < Ar. Dilde düzgünlük.

f. 006b/08

[=1]

feth < Ar. Ele geçirme.

feth it-: Ele geçirmek. 033b/13

f.+ ler 014b/05

[=2]	F. 0Va/04
fevt < Ar. Ölüm.	[=1]
f.+ ine 005a/01	fil < Ar. Fil.
fevt ol-: Ölmek. 002a/05,	f. 0Vb/10
008a/12, 017a/15, 018b/01, 020a/08,	[=1]
021a/15, 022b/10, 023b/06, 025b/09,	fi'l < Ar. İş, eylem, amel.
026a/05, 028b/14, 037a/15	f.+ den 0VIIb/02
[=13]	f.+ inde 028a/09
fezāhat < Ar. Rezillik, edepsizlik.	[=2]
f. 0VIIIb/08	firāset < Ar. Anlayış.
[=1]	f. şāhibi ol- 014a/14
findık < Fars. Fındık.	[=1]
findık ağacı 0IIa/13	fir'avun < Ar. Firavun, zalim kimse.
[=1]	f. 0VIIb/01
fırqa < Ar. Herhangi bir topluluğun bir	[=1]
üyesi için kullanılan sözcük.	firişteh < Fars. Melek.
f. 002b/14, 002b/15, 003a/01,	f.+ ler 003a/06, 003a/07,
003a/02	003b/05, 003b/12, 003b/13, 003b/14
[=4]	f.+ lerden ol- 003b/10
fıstık < Ar. Fıstık.	f.+ lere 003a/14
f. 035a/10, 0Ib/11	f.+ leri 003b/01, 003b/02,
fıstık ağacı 0IIa/12	003b/03, 003b/07, 003b/09, 003b/14,
[=3]	004a/01, 0Ia/02
fi < Ar. -de.	f.+ lerüñ 003a/08
f. 028a/10	[=17]
[=1]	firūze < Fars. Fıruze.
Fil < Ar. Kur'an-ı Kerimin yüz beşinci	f. 0IVa/01
suresinin adı.	

[=1]

fitne < Ar. Karışıklık, fesat.

f. 0VIIa/13, 009a/13

f.+ den 014a/02

fitne düş- 035b/01

fitne ol- 015a/09

f.+ si düş- 015b/02

f.+ ye 020a/05, 023a/04,

024a/03, 024a/11, 024b/10, 032a/02,
035a/15

[=13]

fuḫahā < Ar. Fıkıhçılar.

f. 015a/08

[=1]

Furḫān < Ar. Kur'an-ı Kerimin yirmi beşinci suresinin adı.

F. 0IVb/06

[=1]

fūcur < Ar. Ahlak kurallarına aykırı yaşama.

f. 005b/08

[=1]

fūfūl < Ar. Karabiber.

f. 0IIa/06

[=1]

G

ġaflet < Ar. Hak'tan habersizlik.

ġ.+ de ol- 027a/07

[=1]

ġāh < Fars. Zaman, vakit.

g. 005b/08, 017b/01, 017b/10,
019a/01, 022a/03, 022a/06, 022a/07,
022a/14, 022b/15

ġāh ol- 005a/13, 006a/15,
014a/01, 014b/11, 016b/11, 017a/03,
017a/09, 020a/08, 022b/14, 023a/05

[=19]

ġāhī < Fars. Bazen.

g. 005b/12, 016b/13, 019a/15,
023b/10, 031a/11

[=5]

ġālib < Ar. Üstün.

ġālib ol- 005b/05

[=1]

ġammāz < Ar. Kovucu.

ġ. 003b/11

'arrāf veyā ġ. ol- 003b/11

[=2]

ġanī < Ar. Zengin.

[=2]

ġ.+ lere 025a/10

[=1]

ġanīmet < Ar. Ganimet.

ġ.+ den 031a/05

[=1]

ġarb < Ar. Batı.

[=7]

ġ.+ a 017a/11

[=1]

ġarīb < Ar. Garip.

ġ. 007a/07

[=1]

ġarġ < Ar. Suya batma, suda boġulma.

ġarġ ol- 0VIIb/14, 028a/04,
028a/05, 028a/08

[=4]

Ġaşıye < Ar. Kur'an-ı Kerimin seksen
sekizinci suresinin adı.

Ġ. 0Va/02

[=1]

ġāvmiř < Fars. Kōmūř, manda.

g. 0Vb/10

[=1]

ġāvur < Ar.+Fars. Müslüman olmayan
kimse.

g. 0VIIa/12

g.+ lar 023b/05

ġāyib < Ar. Kayıp.

ġ. 016a/09, 036b/12

ġ.+ i 006b/14, 020b/07, 037a/06

ġ. ise 017a/15

ġāyib ol- 019a/14

ġayr < Ar. Başka.

ġ. 021a/15, 032b/10, 032b/12,
032b/15, 033a/01, 033a/07, 034b/06,
036a/05, 036b/03, 0Vb/14

ġayr-i řahābe-i rıdvanullāhi
'aleyhim ecma'in 013b/11, 0Ia/10

[=12]

ġayret < Ar. Gayret.

ġayret eyle- 0VIIIa/05

[=1]

ġayrı < Ar.+T. Başka .

ġ. 008a/06, 010a/12, 018b/11,
021b/01, 022b/07, 029b/04, 033a/13

ġ.+ dan 019b/11

[=8]

ġazā < Ar. Savaş.

ġ. 011b/11

ġ.+ da 013a/04

ġazā eyle- 0VIIb/06

ġazā it- 012b/14

ğ.+ ya var- 011b/09, 011b/13	g.- düğini→ ne gel- 014a/01
[=6]	g.- e 017a/15, 020b/07, 027a/01
ğazab < Ar. Öfke, kızgınlık.	g.- e→ üzerine gel- 014b/09
ğazab olun- 008b/01	g.- eler 021b/10
[=1]	g.- en 029b/13
ğazablu < Ar.+T. Öfkeli, kızgın, hiddetli.	g.- mek→ ecinnī' gel- 0VIIb/14
ğ. 001b/12, 014a/15	g.- mese 024b/12
[=2]	g.- mesine 036a/05, 036b/12, 037a/06
ğazanfer < Ar.	g.- mesine→ yağış gel- 017b/01
ğazanfer tohumı: Kokulu sebze.	g.- meye→ yağış gel- 017a/11
0IIa/08	g.- mişdür 013b/01, 030b/15, 034a/09, 035a/05
[=1]	g.- se 024b/12
geç- Geçmek.	g.- se 024b/12
g.- erken 026b/13	g.- üp 019b/15, 032a/15, 037a/14
[=1]	
geçiş- Yarışmak.	g.- üp→ vaz gel- 008a/03
g.- mek 0VIIb/05	g.- ür→ aşşı gel- 021a/10
[=1]	g.- ür→ ru'yāda gel- 014a/02
gel- Gelmek.	[=30]
g.- di 020a/14	gemi Gemi.
g.- di→ nidā gel- 002b/15, 003a/01	g. 0IIIa/01
g.- di→ vahy gel- 033a/05	[=1]
g.- di→ yeñen gel-: Üstün olmak. 004b/06	gemici Gemici.
g.- düğün 005a/11	g. 0VIb/09
	[=1]
	genc < Fars. Hazine.

g. 0IIIb/11	ğıdā < Ar. Gıda.
[=1]	ğ. 0VIIIb/11
gerek Gerek bağlacı.	[=1]
g. 024b/07	gılāf < Ar. Kılıf.
[=1]	g.+ ından 023a/05
geril- Gerilmek.	[=1]
g. mek 0VIIb/06	ğıybet < Ar. Çekiştirme, dedikodu.
[=1]	ğ. 0VIIb/01
getür- Getirmek.	ğ.+ e 030b/05
g.- di 023b/10, 036b/08	ğıybet eyle-: Dedikodu yapmak.
[=2]	030b/06, 030b/08
gey- Giymek.	[=4]
g.- di 002a/08, 006a/07,	gibi Gibi.
006b/02, 007b/08, 008b/14, 009a/15,	g. 010a/10, 020a/10, 020b/04,
010b/11, 014b/10, 015a/04	020b/08, 022a/13, 024b/10, 024b/15,
g.- miş 012b/14, 015a/08,	027a/13, 029b/06
037a/05	g.+ dür 020a/07
[=12]	[=10]
geyik Geyik.	gice Gece.
g. 0Vb/13	g. 002b/14, 022a/10, 026a/01,
[=1]	0VIIIb/07
geyim Giyim, zırh, savaş elbisesi.	[=4]
g. 007b/11, 0IIIa/10	giñ Geniş.
[=2]	g. 011b/06
gez- Gezmek.	[=1]
g.- er 017b/07	gir- Girmek.
[=1]	

g.- di 003b/09, 011a/06,
025b/13, 026a/02, 026a/10, 026a/15,
026b/06, 026b/08, 027b/01, 027b/05,
027b/13, 035a/03

g.- di→ şüretinde gir- 015b/13

g.- di→ şüretine gir- 008b/14,
009a/15, 010b/11, 014b/09, 015a/04,
021a/06

g.- di→ yakasından gir- 018a/15

g.- dügi 027b/06

g.- dügini 026b/10

g.- düm 026a/01

g.- e 003b/10, 007a/11, 034a/14

g.- e→ altına gir- 016a/12

g.- e→ eline gir- 028a/05

g.- e→ ma'şiyete gir- 026b/14

g.- e→ rahmete gir- 027a/15

g.- e→ sözine gir- 005a/13

g.- e→ hayırlar gir- 027a/14

g.- emez→ şüretime gir-
009b/12

g.- mege 026b/07

g.- mek 026a/13, 028a/02,
0VIIIa/07

g.- mekden 026a/06

g.- meye 009b/15

g.- meye→ eline gir- 017b/07,
021a/05

g.- üp→ eline gir- 007a/09

[=42]

girü Geri.

g. 008b/02, 008b/03, 013b/07

[=2]

git- Gitmek.

g.- di 005b/14, 018b/11

g.- dügi 018b/11

g.- e 021b/02

g.- e→ elinden (gide) 007b/02

g.- e→ kaygusu (gide) 010a/13,
024b/01, 026a/12

g.- ecek (gidecek) 0IIB/11

g.- enüñ (gidenüñ) 018b/01

g.- er (gider) 025a/10

g.- er→ öñince (gider) 012b/08

g.- erse→ ardışıra (gider)

012b/07

g.- mege 006a/03

g.- mege→ togru yola git-
026b/12

g.- meye 006a/03

g.- ti 018a/09

g.- üp→ kaygusu (gidüp)
004b/10

[=18]

giyil- Giyme işi yapılmak.

g.- ür 0IIIb/03 [=1]	g.+ den 016a/10, 016b/07, 017b/03, 022a/01, 024b/04, 025a/11, 0Ib/01
gizlen- Gizlenmek. g.- mek 0VIIIb/08 [=1]	g.+ e (göge) 003b/06, 016a/01, 016a/05, 016a/07, 016a/09, 017a/07, 017a/11, 017b/08, 024a/04
gizlü Gizli. g. 028a/10, 032b/07 [=2]	gök gürle- 022b/13, 022b/15, 0Ia/13 g.+ i (gögi) 016a/01, 016a/03, 016b/04, 016b/05, 016b/06, 016b/15, 017a/06, 017a/13, 017a/14, 017b/05, 017b/09 g. ise 034a/12
göbek Göbek. g. 0Va/12 [=1]	g.+ ler 015b/15, 0Ia/13 g.+ leri 015b/14, 0Ia/12 [=49]
göbelek Bir tür şapkalı mantar. g. 0IIa/04 [=1]	
gögerçin < Ar. Güvercin. g. 037a/14, 0VIa/09 [=2]	gök Ham. g.+ i 034b/07, 034b/12, 035a/06 [=3]
gögüs Göğüs. g. 0Va/11 [=1]	gökçek Güzel. g. 011b/15, 017b/11, 019a/12, 020a/09, 020a/10, 020a/12, 034a/07 [=7]
gök Gök. g. 017a/08, 017a/09, 017a/10, 017b/02, 0VIIIb/04 g.+ de 016a/11, 016a/12, 016a/14, 016a/15, 016b/01, 016b/03, 017b/07, 022b/15	gökçekarga Gökçekarga. g. 0VIa/09 [=1]
	gölge Gölge. g. 0VIIIb/06

[=1]	g.- di 0002a/07, 13b/06, 020a/13, 035b/09
gölgelik Gölgelik, şemsiye.	
g. 0IIIb/04	g.- dügi 015b/13, 018a/01, 020b/08, 021b/09, 028b/04, 035b/11
[=1]	g.- dügin 026a/04
gömlek Gömlek. Krş. göñlek	g.- düm 010a/11, 026a/01, 032a/15, 037a/14
g. 002a/07	
g.+ ini (gömlegini) 023b/09	g.- e 012b/03, 017b/04, 018a/06, 023a/13, 024a/07, 024b/15, 029a/05, 029a/14
g.+ leri 002a/07	
[=3]	
gönder- Göndermek.	g.- eler 011b/04, 011b/05, 011b/06, 011b/07, 011b/08, 011b/10
g.- di 002a/07	g.- en 003a/05, 003b/12, 007b/15, 008a/02, 008a/12, 009b/14, 014b/01, 019a/15, 025a/03, 025b/03, 027a/07, 035b/06
g.- üp 035b/11	
[=2]	
gönderil- Gönderilmek.	g.- ene 025a/06
g.- di 010b/01	g.- enlere 011a/11
[=1]	g.- mege 025a/04
göñlek Gömlek Krş. gömlek	g.- mek 004b/08, 005b/06, 006b/04, 006b/05, 007a/01, 007b/03, 008a/13, 021b/03, 021b/04, 025a/08, 028a/01, 035b/07, 036b/08, 037a/01, 037a/03, 037a/06
g. 0IIIb/05	
[=1]	
göñül Gönül.	g.- mese 011b/02
g.+ i (göñli) hoş ol- 004b/10	g.- miş ol- 009b/11
g.+ i (göñli) 014b/15, 015a/01	g.- se 001a/02, 001a/08, 001a/10, 001a/11, 001a/13, 001b/01, 001b/03, 001b/04, 001b/06,
[=3]	
gör- Görmek.	
g.- di ise 004a/08	

001b/10, 001b/12, 002a/01,
002a/03, 002a/12, 002a/14, 002a/15,
002b/02, 002b/05, 002b/08,

002b/09, 002b/10, 002b/13,
002b/14, 003a/09, 003a/10, 003a/14,
003b/01, 003b/03, 003b/04,

003b/05, 003b/06, 003b/07,
003b/10, 003b/11, 003b/15, 004a/01,
004a/03, 004a/05, 004a/09,

004a/10, 004a/13, 004b/04,
004b/05, 004b/06, 004b/07, 004b/10,
004b/13, 004b/14, 005a/01,

005a/03, 005a/06, 005a/10,
005a/13, 005a/15, 005b/02, 005b/04,
005b/10, 005b/13, 005b/14,

005b/15, 006a/02, 006a/04,
006a/05, 006a/06, 006a/07, 006a/09,
006a/12, 006a/15, 006b/01,

006b/02, 006b/07, 006b/10,
006b/13, 007a/05, 007a/07, 007a/08,
007a/09, 007a/10, 007a/12,

007a/13, 007b/01, 007b/05,
007b/08, 008a/01, 008a/04, 008a/08,
008b/01, 008b/04, 008b/06,

008b/09, 008b/11, 008b/12,
008b/13, 008b/14, 009a/03, 009a/06,
009a/09, 009a/10, 009a/11,

009b/01, 009b/05, 009b/06,
009b/08, 009b/11, 009b/15, 010a/13,
010a/14, 010b/01, 010b/04,

010b/06, 010b/09, 011a/02,
011a/03, 011a/04, 011a/05, 011a/07,
011a/14, 011a/15, 011b/01,

011b/02, 011b/03, 011b/12,
011b/14, 012a/01, 012a/09, 012a/11,
012a/13, 012a/14, 012a/15,

012b/01, 012b/02, 012b/04,
012b/05, 012b/06, 012b/08, 012b/09,
012b/10, 012b/12, 012b/13,

012b/14, 012b/15, 013a/01,
013a/02, 013a/04, 013a/05, 013a/06,
013a/08, 013a/09, 013a/11,

013a/12, 013a/14, 013b/04,
013b/12, 014a/03, 014a/06, 014a/07,
014a/08, 014a/14, 014b/02,

014b/03, 014b/04, 014b/07,
014b/08, 014b/09, 014b/10, 014b/13,
014b/14, 015a/01, 015a/02,

015a/04, 015a/07, 015a/08,
015a/10, 015a/11, 015a/13, 015a/14,
015a/15, 015b/02, 015b/04,

015b/05, 015b/07, 015b/08,
015b/09, 015b/10, 015b/11, 015b/12,
015b/13, 016a/01, 016a/02,

016a/03, 016a/06, 016a/07,
016a/09, 016a/10, 016a/11, 016a/12,
016a/14, 016a/15, 016b/01,

016b/03, 016b/04, 016b/05,
016b/06, 016b/07, 016b/10, 017a/01,
017a/02, 017a/04, 017a/05,

017a/06, 017a/08, 017a/10,
017a/11, 017a/13, 017a/14, 017b/03,
017b/05, 017b/07, 017b/09,

017b/12, 017b/13, 017b/15,
018a/01, 018a/03, 018a/05, 018a/07,
018a/08, 018a/09, 018a/11,

018a/13, 018a/14, 018a/15,
018b/03, 018b/05, 018b/06, 018b/10,
018b/11, 018b/13, 018b/14,

019a/02, 019a/03, 019a/04,
019a/05, 019a/07, 019a/08, 019a/09,
019a/10, 019a/12, 019a/13,

019a/14, 019b/06, 019b/07,
019b/08, 019b/09, 019b/11, 019b/13,
019b/14, 020a/04, 020a/05,

020a/07, 020a/10, 020a/11,
020b/05, 020b/06, 020b/07, 020b/08,
020b/09, 020b/10, 020b/11,

020b/12, 020b/13, 020b/14,
020b/15, 021a/01, 021a/02, 021a/03,
021a/04, 021a/06, 021a/07,

021a/11, 021a/12, 021a/13,
021a/14, 021a/15, 021b/01, 021b/02,
021b/08, 021b/10, 021b/12,

021b/13, 021b/14, 021b/15,
022a/01, 022a/02, 022a/05, 022a/08,
022a/10, 022a/13, 022a/14,

022a/15, 022b/02, 022b/07,
022b/10, 022b/11, 022b/13, 023a/01,
023a/03, 023a/09, 023a/12,

023a/13, 023b/04, 023b/07,
023b/08, 023b/09, 023b/10, 023b/11,
023b/12, 023b/13, 024a/01,

024a/02, 024a/05, 024a/06,
024a/07, 024a/08, 024a/09, 024a/13,
024b/01, 024b/02, 024b/08,

024b/09, 024b/10, 024b/14,
024b/15, 025a/05, 025a/07, 025b/04,
025b/07, 025b/09, 025b/11,

025b/12, 025b/14, 026a/03,
026a/04, 026a/06, 026a/08, 026a/09,
026a/10, 026a/15, 026b/01,

026b/05, 026b/06, 026b/09,
026b/11, 026b/12, 026b/14, 027a/04,
027a/05, 027a/12, 027a/13,

027a/14, 027a/15, 027b/01,
027b/02, 027b/03, 027b/04, 027b/05,
027b/06, 027b/12, 027b/14,

028a/02, 028a/03, 028a/04,
028a/05, 028a/07, 028a/11, 028a/12,
028b/05, 028b/07, 028b/10,

028b/12, 028b/14, 028b/15,
029a/01, 029a/04, 029a/05, 029a/06,
029a/08, 029a/09, 029a/10,

029a/11, 029b/06, 029b/09,
029b/12, 029b/13, 030a/02, 030a/04,
030a/08, 030a/09, 030a/13,

030a/14, 030b/06, 030b/07,
030b/09, 030b/15, 031a/03, 031a/05,
031a/07, 031a/09, 031b/14,

031b/15, 032a/01, 032a/06,
032a/13, 032b/03, 032b/06, 032b/07,
032b/09, 033a/02, 033a/08,

033a/09, 033a/14, 033b/01,
033b/03, 033b/06, 033b/13, 034a/02,
034a/04, 034a/05, 034a/11,

034a/13, 034b/01, 034b/02,
034b/03, 034b/04, 034b/05, 034b/06,
034b/07, 034b/08, 034b/13,

034b/14, 034b/15, 035a/01,
035a/03, 035a/08, 035a/13, 035b/01,
035b/05, 035b/15, 036a/01,

036a/03, 036a/04, 036a/05,
036a/06, 036a/07, 036a/13, 036b/05,
036b/06, 036b/09, 036b/10,

036b/13, 036b/14, 036b/15,
037a/02, 037a/05, 037a/09, 037a/11

g.- seler 008a/11, 009a/13,
010b/07, 010b/11, 011a/08, 011a/09,
011a/10, 011a/12, 012a/02,

012a/04, 012a/05, 014a/15

g.- üp 012a/07, 012a/08,
021a/04, 023a/08

g.- ür ol- 013b/10

[=569]

göre Göre.

g. 013b/13, 033b/09

g.+ dür 031a/11

göre ol- 013b/04, 028b/03

[=5]

görin- Görünmek.

g.- di ise 025a/09

g.- di 025a/09

g.- mez 036a/10

g.- ür 014a/02, 034a/08

[=5]

görül- Görünmek.

g.- mek 027b/15

[=1]

görüş- Görüşmek.

g.- mek 0VIIIa/05

[=1]

götrül- Yukarı kaldırılmak.

g.- di 003b/06

[=1]

göz Göz.

g. 020a/06, 0Va/08, 0Vb/03

g.+ i aydın ol- : Sevinçli bir olay
dolayısıyla kullanılan bir kutlama sözü.

015a/10

g.+ i 007a/03

g.+ inde 011a/15

g.+ leri 011a/11, 013b/10

g.+ lerini 011a/10

[=9]

gözü Ayna.

g.+ de 020b/08	ğ. 0IVa/08
g.+ ye 012b/10, 027a/13	ğusl it- 027a/10, 027b/02
[=3]	[=3]
gözük- Görünmek.	ğuşşālu < Ar.+T. Gamlı, kederli.
g.- di ise 025a/09	ğ. 027b/10
g.- se 024a/12	[=1]
[=2]	güçlü Güçlü.
gözyaşı Gözyaşı.	g. ise 025a/14
g. 0Vb/06	[=1]
[=1]	gül Gül.
gurbet Gurbet.	g. 036b/11, 036b/12, 036b/14,
ğ.+ e düşmüş ise 010b/14	036b/15, 037a/01, 037a/02, 037a/03,
[=1]	037a/06, 037a/07, 037a/08, 037a/12,
gurbetlik < Ar.+T. Gurbetlik, ayrılık.	0IIa/02
ğ.+ de 007a/05	g.+ den 037a/11
[=1]	g.+ i 037a/04
gūristān < Fars. Mezarlık.	[=14]
g.+ a 003b/15	gül- Gülmek.
[=1]	g.- er 003a/08, 004a/04,
gurūb < Ar. Güneşin batması.	004b/04, 004b/14, 008a/01, 010b/04,
ğ.+ a 018b/01	014b/03
[=1]	g.- mege 023a/06
gurūr < Ar. Kendini beğenme, kibir.	g.- mek 0VIIb/10
ğ.+ a 028a/10	[=9]
[=1]	gülegen Çok gülen.
ğusl < Ar. Gusül.	tīz g. ol- 008b/05
	[=1]

güliş- Gülüşmek.

g.- di 004b/06

[=1]

g.+ a düş- 005a/06

g.+ a 016b/07, 021a/02

g.+ dan 017b/04

gülnār < Fars. Nar çiçeği.

g. 035a/10, 035a/11, 035a/13,
01b/11

gülnār ağacı 011a/11

[=5]

günāh eyle- 0VIIIa/04

g.+ ı 005a/07

g.+ larına 026a/07

g.+ larını 013a/04

[=9]

gümānlu < Fars.+T. Şüpheli.

gümānlu ol- 004a/14, 004a/15

[=2]

güme Hamur işi yemek.

g. 028b/12

[=1]

günāhkār < Fars. Günahkar.

g. 006a/05

[=1]

gündüz Gündüz.

g. 022a/10

g.+ de 022a/12

[=2]

gümüş Gümüş.

g. 0111b/10, 0111b/11

[=2]

gün Gün.

g. 020a/02, 022b/03

g.+ den 037a/05

g.+ dür 020a/04

g.+ i 025b/07, 0V111b/06,
0V111b/14

g.+ idür 025b/07

[=8]

güneş Güneş.

g. 017b/10, 017b/14, 018a/11,
018b/01, 018b/11, 018b/14, 019b/09,
019b/10, 020a/08, 021a/02, 033a/15,
01a/13

g.+ de 019b/14

g.+ den 018b/06, 019a/09

g.+ e 017b/11, 017b/14,
019b/15, 021a/01

g.+ i 017b/15, 018a/03, 018a/04,
018a/06, 018a/12, 018a/15, 018b/03,
018b/10, 018b/12,

günāh < Fars. Günah.

g. 005a/07

019a/02, 019a/06, 019a/07,
019a/08, 019a/10, 019a/12, 019b/06,
019b/07, 019b/12, 020a/04, 020a/05,
020a/07

g.+ le 018a/08, 019a/11

güneş ol- 017b/13, 020b/12

g.+ üñ 018b/07, 019a/15,
019b/02, 019b/04, 020a/05

[=49]

güreş- Güreşmek.

g.- mek 0VIIIa/06

[=1]

H

ḥabāra < Ar. Toy kuşu.

ḥ. 0VIa/09

[=1]

ḥaber < Ar. Haber.

ḥ. 017b/15

ḥ.+ e 021a/15

ḥaber virici: Padişahın
pişekarlarından. 0VIIa/06

[=3]

ḥabs < Ar. Hapis.

ḥ.+ ine 027b/14, 031b/14

ḥabs it- 011b/11

ḥabs ol- 026b/05

gürle- Gürlemek.

g.- mek 023a/03

g.- mek→ gök gürle- 022b/13,
0Ia/13

g.- mesin→ gök gürle- 022b/15

[=4]

güt- Gözetlemek.

g.- dügi 022a/14

g.- er (güder) 022a/14

[=2]

[=4]

ḥacāmat < Ar. Hacamat.

ḥacāmat eyle- 0VIIIa/04

[=1]

ḥac < Ar. ḥacc Hac.

ḥ. 005b/15, 0IVa/09

ḥ.+ a (ḥacca) var- 005b/12

ḥ.+ a (ḥacca) 005b/15, 006a/03,
011b/09, 011b/13, 021a/11, 024a/03

ḥ.+ da ise 027a/01

ḥacc it- 002b/08

[=11]

Ḥacc < Ar. Kur'an-ı Kerimin yirmi
ikinci suresinin adı.

Ḥ. 0IVb/05	ḥādī ‘aşer < Ar. On birinci.
[=1]	bāb-ı ḥ. 0IIb/10
ḥaccām < Ar. Hacamatçı.	[=1]
ḥ. 0VIb/04	ḥādī ve ‘işrūn < Ar. Yirmi birinci.
[=1]	bāb-ı ḥ. 0Vb/14
ḥacerü’l esved < Ar. Kâbe’nin doğu köşesinde bulunan, siyah parlak taş.	[=1]
ḥ. 0IVa/09	ḥaḳ < Ar. <i>ḥaḳḳ</i> 1. Gerçek, doğru.
[=1]	009b/11
ḥācet < Ar. İhtiyaç.	2. Allah, tanrı.
ḥ.+ e 013a/11	ḥ. 001b/03, 002a/01, 002a/11,
ḥ.+ i ol- 013a/13	002a/12, 002a/14, 002b/10, 002b/11,
ḥ.+ i 013a/13	002b/12, 002b/14, 003a/03,
ḥ.+ üñ 002b/15	003b/06, 006b/08, 007a/01,
[=4]	009a/12, 009b/07, 009b/11, 010b/05,
	013a/15, 015a/06, 023b/09, 024b/02,
	033a/05
ḥad < Ar. <i>ḥadd</i> Sınır.	ḥ.+ a → dīdār-ı ḥaḳ 001a/11
ḥ.+ den 018a/11	ḥ.+ a (ḥaḳḳa) 014a/06
[=1]	ḥaḳ(ḳ) te’ālā: Şanı yüce olan
Ḥadīd < Ar. Kur’an-ı Kerimin elli yedinci suresinin adı.	Allah. 001a/01, 001a/02, 001a/04,
Ḥ. 0IVb/11	001a/07, 001a/08, 001a/09, 001a/10,
[=1]	001a/12, 001a/14,
ḥadīs < Ar. Hadis.	001b/01, 001b/02, 001b/05,
ḥadīs-i şerīf: Kutsal hadis.	001b/06, 001b/07, 001b/09, 001b/11,
013b/01, 034a/08, 035a/05	001b/12, 001b/13, 001b/15,
ḥ.+ de 030b/15	002a/01, 002a/03, 002a/07,
[=4]	002a/13, 002a/15, 002b/02, 002b/05,
	002b/06, 002b/07, 002b/08,

002b/13, 003a/05, 003a/06,
003b/08, 004a/11, 004b/01, 004b/11,
005a/04, 005a/08, 005b/07,

005b/12, 006a/08, 006a/10,
006a/13, 006b/09, 007b/02, 007b/09,
007b/11, 008a/06, 008a/09,

008b/02, 009a/01, 009a/03,
009a/14, 010b/01, 010b/02, 010b/09,
012a/06, 012a/09, 012b/09,

013a/04, 013b/07, 013b/10,
013b/13, 014a/09, 016a/04, 016a/07,
016b/08, 016b/10, 016b/12,

017a/07, 017b/04, 018a/03,
018a/09, 018b/02, 020a/02, 021a/11,
021b/05, 021b/14, 022a/04,

022a/11, 023b/01, 024a/10,
024b/03, 024b/05, 024b/08, 024b/10,
024b/12, 025a/02, 025a/12,

025a/13, 025a/15, 025b/01,
025b/05, 025b/08, 025b/14, 026a/10,
026a/14, 026b/07, 027a/02,

027a/04, 027a/06, 027a/08,
027b/08, 028a/05, 028a/13, 029b/03,
030b/12, 031b/06, 032a/08,

032b/09, 032b/13, 032b/15,
033b/02, 033b/06, 035b/03, 035b/12,
036a/14, 036b/07, 01a/01

h.+ uñ (hakkuñ) 007a/02

3. Hak.

h.+ ında (hakkında) 017a/07

h.+ ını→ (hakkını) vir- 012b/10

[=152]

hakīm < Ar. Filozof.

h. 024a/07

h.+ e 024a/06

[=2]

hākīm < Ar. Hakim.

h. 024a/05

h.+ e 030a/13

h.+ den 001b/03

h. ise 007b/15, 008a/12, 018b/14

hākīm ol- 007b/09

[=6]

Hākka < Ar. Kur'an-ı Kerimin altmış dokuzuncu suresinin adı.

H. 01Vb/13

[=1]

hakkāt < Ar. Hakikat.

h.+ de 022a/02

[=1]

hāl < Ar. Durum, davranış.

h. 028a/14

h.+ de 010b/07

h.+ i 011b/03, 018b/01, 020b/14

h.+ inde 006a/10, 014b/10

h.+ ine 003b/03, 009b/01,

028b/03, 031a/11, 033b/09

h.+ ini 008a/03

h.+ leri 014b/06

[=14]

ḥalāṣ < Ar. Kurtulma.

ḥalāṣ bul- 006b/02, 032a/13

ḥalāṣ ol- 007a/06, 010a/14,
012b/03

[=5]

ḥālet < Ar. Hâl.

h.+ üñ 018b/08

[=1]

ḥalḥāl < Ar. Ayak bileziği.

h. 0IIIb/07

[=1]

ḥalīm < Ar. Yumuşak huylu.

h. 009b/06

[=1]

ḥalvā < Ar. Helva.

h. 030b/09, 030b/10, 030b/11,
01b/06, 0IIIa/02

[=5]

ḥalvācı < Ar.+T. Helvacı.

h. 0VIb/08

[=1]

ḥām < Fars. Olgunlaşmamış.

h. 030b/06

[=1]

ḥāmīle < Ar. Gebe.

h. 009b/06, 011a/13, 020b/06,
037a/02

h. ise 021a/05, 021a/13,
030a/10, 036b/05

ḥāmīle ol- 036b/09, 036b/08

h.+ si 020b/09

[=11]

ḥamīr < Ar. Hamur.

h. 029a/03, 029a/04, 01b/05

h.+ ı 029a/04

ḥamīr it- 029a/05, 029a/06

[=6]

ḥāmīs < Ar. Beşinci.

bāb-ı h. 015b/14, 01a/12

[=2]

ḥāmīs ‘aşer < Ar. On beşinci.

bāb-ı h. 0IVa/02

[=1]

ḥāmīs ve ‘iṣrūn < Ar. Yirmi beşinci.

bāb-ı h. 0VIIb/02

[=4]

ḥaml < Ar. Ana karnındaki çocuk.

h.+ ı 011a/14

[=1]

ḥammāl < Ar. Hamal.

h. 0VIIa/02

[=1]	ḥarāret < Ar. Sıcaklık .
ḥammām < Ar. Hamam.	ḥ.+ inden 026b/11
ḥammām al- 026b/02	ḥ.+ ini 018a/11
[=1]	[=2]
ḥammāmci < Ar.+T. Hamamcı.	ḥarc < Ar. Vergi.
ḥ. 0VIb/12	ḥarc eyle-: 0VIIIa/10
[=1]	[=1]
ḥançer < Ar. Hançer.	ḥardal < Ar. Hardal.
ḥ. 0IIIa/09	ḥ. 0IIa/07
[=1]	[=1]
ḥarāb < Ar. Harap.	ḥarekāt < Ar. Hareketler.
ḥ. 011a/05	ḥ.+ ı 021a/09
ḥarāb idici : Padişahın	[=1]
pişekarlarından. 0VIb/08	ḥarem < Ar. Kutsal yer.
ḥ. ise 033b/11	ḥ.+ inde 012a/12
ḥarāb ol- 036b/09	[=1]
[=4]	ḥāric < Ar. Bir ülkenin sınırları dışında kalan yabancı memleket.
ḥarāc < Ar. Haraç.	ḥ. 019a/03
ḥarāc issi: Padişahın	[=1]
pişekarlarından. 0VIb/03	ḥarīf < Ar. İçki eğlence arkadaşı.
[=1]	ḥ. 0VIb/03
ḥarām < Ar. Haram.	[=1]
ḥ. 029a/14, 029b/01, 031b/07,	ḥarīrkurdu İpek böceği.
033b/15, 034b/10, 034b/11, 035a/04,	ḥ. 0VIa/03
036a/06	[=1]
ḥarām ol- 0VIIa/08, 029a/13	
[=10]	

ḥarmal < Ar. Üzerlik otu.	ḥ.+ dan 004b/07
ḥ. 0IIa/05	[=2]
[=1]	
ḥarnüb < Ar. Keçi boynuzu.	ḥ. 004b/15, 010a/14, 010b/06,
ḥ. 036b/09, 0Ib/12	019b/06, 020b/14, 030a/02, 031b/15,
[=2]	037a/04
ḥāş < Ar. Özgü.	ḥ.+ den 019b/07
ḥāş ol- 024b/07	ḥaste düş- 023b/06, 027b/03,
[=1]	035b/09
ḥaşbe < Ar. Kızamık.	ḥ. iken 032b/14
ḥ. 024b/02	ḥ. ise 004a/07, 016a/02,
[=1]	017a/15, 027a/11
ḥased < Ar. Çekememe.	ḥaste ol- 036a/02, 036b/09
ḥased eyle- 0VIIIa/13	[=19]
[=1]	
ḥasenāt < Ar. İyilikler.	ḥ. 035a/02, 0Vb/05
ḥ.+ dan 023b/14	ḥ.+ den dur- 016b/14
[=1]	ḥ.+ den 019b/11, 030b/12,
ḥāşıl < Ar. Olan, meydana çıkan.	031b/09, 031b/15, 032b/12, 033a/04,
ḥāşıl it- 015a/03, 023b/12,	034a/02, 035a/05, 036a/03
029a/02	ḥastelik düş- 016b/06
ḥāşıl ol- 007a/09, 011a/03,	ḥ.+ e (ḥastelige) düş- 016b/14
029a/09, 029b/02, 032b/02	ḥ.+ e (ḥastelige) 025a/07,
[=8]	027b/07, 027b/10, 029b/03, 029b/15,
ḥastalık < Fars.+T. Hastalık. Krş.	032a/02, 033a/07, 034a/13, 034b/07,
ḥastelik	035a/09, 035b/14, 036a/05,
ḥ.+ da 004b/06	036a/10, 036b/04, 037a/07

h.+ ine (hasteligine) 018b/08

[=30]

ḥaṣḥāṣ < Ar. Haṣḥaṣ.

h. 0IIa/07

[=1]

Ḥaṣr < Ar. Kur'an-ı Kerimin elli dokuzuncu suresinin adı.

Ḥ. 0IVb/11

[=1]

ḥātūn < Fars. Kadın, hanım.

h.+ larınuñ 012b/05

[=1]

havā < Ar. Hava.

h.+ da 024a/11, 033a/15

[=2]

ḥavāric < Ar. Harici mezhebine uyanlar.

h. 018b/12

[=1]

ḥavf < Ar. Korku.

ḥavf it- 006a/15, 007a/04

ḥavf ol- 030a/03

[=3]

Ḥavvā < Ar. Kutsal kitaplara göre yaratılan ilk kadın.

Ḥ. 030b/01

Ḥavvā ana: Dinî inanışlara göre dünya üzerindeki ilk kadın. 005a/13, 005a/01, 005a/12, 030b/01, 0Ia/04, 0Ia/05

[=7]

ḥavz < Ar. Havuz.

h. 0IIb/12

[=1]

ḥayāt < Ar. Canlı olma.

h.+ a 004b/01, 029b/06

[=2]

ḥayıflu < Ar. ḥayf + T. lu Eyvah, yazık.

ḥayıflu ol- 007b/15

[=1]

ḥāyız < Ar. Adet hâli.

ḥāyız ol- 0VIIIa/12

[=1]

ḥayr < Ar. Hayır.

h. 001a/12, 001a/14, 005a/12, 007a/05, 013a/14, 013b/13, 014a/04, 018a/02, 018b/10, 023b/04, 024b/09, 028b/07, 035a/01, 035b/05

h. → ehl-i ḥayr 002b/04

h.+ a 024a/12, 025a/09, 027b/11, 033a/04, 033a/15, 035a/04, 036b/06

h.+ dan 020b/05

h.+ ı 004a/09, 011a/08, 018b/04

h.+ lar gir- 027a/14

h.+ lar ol- 009a/09, 016b/05,
020b/15,025a/10

h.+ lar 007b/03

[=32]

ḥayırsuz < Ar. *ḥayr* +T. *suz* Hayırsız.

h. 027b/12

[=1]

ḥayvānāt < Ar. Hayvanlar.

h.+ uñ 0Vb/08

[=1]

ḥazīnedār < Ar.+Fars. Hazinedar.

h. 0VIb/02

ḥazīnedār ol- 016b/02

[=2]

ḥazne < Ar. Hazine.

h.+ leri 011b/07

h.+ ne 023b/03

[=2]

ḥaznedār < Ar.+Fars. Hazinedar.

h.+ ina 022b/05

[=1]

ḥazret < Ar. Saygı ifadesi.

h. 012a/07

ḥazret-i ābā Bekir 014a/11

ḥazret-i ‘Alī 010a/01, 010a/03,
015a/09, 015a/11, 015a/13, 015b/03,
015b/06, 015b/08

ḥazret-i Ca‘fer-i Şādık 032a/14

ḥazret-i Cebra‘ıl 004a/04

ḥazret-i İbrāhīm Ḥalīl 005b/09

ḥazret-i ‘Osmān 014b/12,

015a/01, 015a/06

ḥazret-i ‘Ömer 014a/13,

014b/07, 014b/09, 014b/10

ḥazret-i resūl 031a/15, 031b/04,

009b/15, 010a/11, 010b/06, 011a/03,

011a/06, 011a/07, 011a/13, 011b/02,

012a/03,

012a/12, 012a/13, 012a/15,

012b/10, 012b/12, 012b/14, 012b/15,

013a/01, 013a/02, 013a/10,

013a/12, 020b/01, 035b/09,

010a/01, 010b/04, 011a/15, 011b/01,

012a/01, 012a/15, 012b/01, 013a/05,

014a/06, 009b/09, 009b/13, 010a/15,

010b/05, 010b/11, 010b/15, 011a/04,

011a/05, 012a/11,

012b/05, 012b/08, 012b/11,

013a/03, 013a/06, 013a/07, 013b/14,

014a/03, 019b/01, 020b/02, 020b/03,

030b/15, 031b/05, 021b/10, 035b/12

ḥazret-i resūlullah 010a/07,

031b/02

ḥazret-i şerīf 010a/12

h.+ i 010a/13, 014a/07, 014b/14

h.+ leri 002a/03, 036a/12

h.+ lerinden 009b/13

h.+ lerine 001a/08, 001a/09,
001a/13, 002a/01, 010b/09, 035b/10

h.+ lerini 001a/01, 001a/02,
001a/07, 001a/10, 001b/02, 001b/05,
001b/09, 001b/12, 002a/13, 002b/02,
002b/05, 01a/01

h.+ leriyle 014a/05

h.+ üñ 014a/15, 014b/05

[=108]

heddede Korkutma, tehdit etme.

h. 019b/13, 027b/04

heddede vir- 006a/02, 027b/04

[=3]

hedef < Ar. Hedef.

h.+ e 022b/14

[=1]

helāk < Ar. Yok olma.

helāk bul- 016b/04

h.+ ına 005b/06, 025b/12

helāk ol- 003b/04, 004a/08,
008b/12, 008b/13, 015b/03, 030a/05

h. olmuş ise 014a/09

[=10]

helāl < Ar. Helal.

h. 029a/15, 030b/10, 031a/02,
031a/06, 032b/05, 033b/08, 033b/15,
034a/03, 035a/11, 035b/07

[=10]

hem < Fars. Üstelik, bir de.

h. 002a/08, 021b/07, 033a/11

[=3]

henüz < Ar. Şimdi yeni.

h. 028b/11

[=1]

her < Fars. -nin hepsi, bütün, cümle.

h. 013b/02, 014a/01, 020a/03,
028b/02, 031a/10, 033a/11, 033a/14,
033b/02, 034b/11

[=9]

herise < Ar. Keşkek yemeği.

h. 029b/02, 030a/01, 030a/02,
030a/03, 01b/06

[=5]

herkes < Fars. Herkes.

h.+ e 030a/01

[=1]

her ne Hangi, hangi şey ki.

h. 019b/11, 020a/06

[=2]

hey'et < Ar. Durum.

h.+ de 002b/12

h.+ inde 015b/01

[=2]

heybet < Ar. Büyüklük, ululuk,.

h.+ i 034a/07

h.+ le 004a/08	h.+ a 014b/11
[=2]	[=1]
heybetsüzlik < Ar.+T. Heybetsizlik.	hıyār < Fars. Salatalık .
h.+ ine (heybetsüzlğine)	h. 036b/03, 036b/04, 0Ib/12
018b/13	[=3]
[=1]	hızır < Ar. Hızır peygamber.
heyc < Ar. Kavga, dövüş.	h. 007a/13, 0Ia/07
h. 027b/10	[=2]
[=1]	hicāb < Ar. Perde, engel.
hezīmet < Ar. Bozgun, yenilgi.	h. 002b/05
hezīmet ol- 012a/05	[=1]
[=1]	Ḥicr < Ar. Kur'an-ı Kerimin on beşinci suresinin adı.
hıfz < Ar. Koruma.	H. 0IVb/04
h.+ ina 014b/02	[=1]
hıfz it- 011b/05, 013a/09	hiç < Fars. Hiç .
[=3]	h. 001a/03, 001a/04, 002a/05,
hınla- Doğurmak .	002b/09, 011b/08, 011b/09, 014b/15,
h.- maḵ 0VIIIa/10	024b/03
[=1]	[=8]
hinnā < Ar. Kına.	hikāye < Ar. Hikaye. Krş. hikāyet
h. 0IIa/08	h. 037a/14
[=1]	[=1]
hinnālu < Ar.+T. Kınalı.	hikāyet < Ar. Hikaye. Krş. hikāye
h. 015b/09	h. 002a/06, 002b/13, 013b/05,
[=1]	019b/14, 025b/15, 032a/14, 035b/08
hırş < Ar. Hırs.	[=7]

hikmet < Ar. Hikmet.	h.+ da 027a/05, 027a/07
h. 023b/14, 024a/08	[=4]
[=2]	
hilāf < Ar. Zıt olma, aykırılık.	hişār olın- 010a/15
hilāf it- 011a/02	[=1]
[=1]	
hilāfet < Ar. Halife olma durumu.	h.+ den 015a/01
h. 014a/07	[=1]
[=1]	
hil'at < Ar. Kaftan.	h.- maḵ 0VIIIa/02
h. 0IIIB/07	[=1]
[=1]	
himār < Ar. Eşek, merkep.	hoş ol- 009a/05
h. 0Vb/09	göñli h. ol- 004b/10
[=1]	[=2]
himmət < Ar. Yardım.	Ḥucerāt < Ar. Kur'an-ı Kerimin kırk dokuzuncu suresinin adı.
h. 034b/09	Ḥ. 0IVb/10
[=1]	[=1]
hinzīr < Ar. Domuz.	Hūd < Ar. Kur'an-ı Kerimin on birinci suresinin adı.
h. 0Vb/11	Ḥ. 0IVb/03
[=1]	[=1]
hirmen < Fars. Harman.	hudūş < Ar. Ortaya çıkma.
h. 0IVa/06	hudūş it- 0Vb/01, 019b/10
[=1]	[=2]
hisāb < Ar. Hesap.	huḵne < Ar. Şıringa.
h. 027a/05, 0Ib/03	

hukne idin- 0VIIIa/04	[=1]		
[=1]		huyeyye < Ar. Küçük yılan.	
hulq < Ar. Huy.		h. 0VIa/02	
h.+ ı 008b/05	[=1]		
[=1]		huzū < Ar. Alçak gönüllülük.	
hunfesā < Ar. Osurgan böceği.		h.+ da 012a/08	
h. 0VIa/03	[=1]		
[=1]		huzūr < Ar. Önü, katı, yanı.	
hurmā < Fars. Hurma.		h.+ ında 016a/03	
h. 032b/05, 032b/09, 032b/10,	[=1]		
0Ib/08		hücre < Ar. Hücre.	
hurmā ağacı 0IIa/11		h. 0IIb/10	
h.+ dan 032b/11	[=1]		
h.+ yı 032b/06, 032b/08		hükemā < Ar. İlim adamları.	
[=8]		h. 006b/15, 015b/10, 024b/06,	
hurūc < Ar. Ayaklanma.		035a/14, 0Ia/11	
hurūc it- 018b/12, 019a/03		h.+ yı 015b/10	
[=2]		[=5]	
hurūs < Fars. Horoz.		hükkām < Ar. Hakimler.	
h. 0VIa/07		h. 022a/03	
[=1]		[=1]	
huşūmet < Ar. Düşmanlık.		hükümet < Ar. Hükümet.	
h.+ le 034a/04		h.+ e 007b/09, 035a/13	
[=1]		[=2]	
huṭbe < Ar. Hutbe.		Hümeze < Ar. Kur'an-ı Kerimin yüz	
h. 013a/10		dördüncü suresinin adı.	
		H. 0Va/04	

[=1]

hürmetsüz < Ar.+T. Hürmetsiz.

h. 010b/12

hürmetsüz ol- 026b/10

[=2]

hürmetsüzlük < Ar.+T. hürmetsizce davranış,saygısızlık.

h. 0VIIIb/04

[=1]

I

ıçkıрма Hıçkırmak.

ıçkıрма tut- 0VIIIa/09

[=1]

ıraqlık Uzaklık.

ı.+ ına (ıraqlığına) 032b/11

[=1]

ırmağ İrmak.

ı. 028a/11, 0IIb/12

ı.+ larından 025b/13

[=3]

ısıtma Sıtma hastalığı.

ı. 0Vb/02

[=1]

ıslāh < Ar. Düzeltme, iyileştirme.

ıslāh eyle- 011a/11

şınıuğ kap ıslāh idici: Padişahın pişekarlarından. 0VIb/12

[=2]

ıştırābsuz < Ar.+T. İstirabsız.

ı. 024a/11

[=1]

ışk < Ar. Aşk.

ı.+ a 022a/14

[=1]

İ

i - Cevheri fiil.

i.- di→ anda idi 036b/01

i.- di→ etlü idi 010a/09

i.- di→ itdürici idi 004a/04

i.- di→ kışa idi 010a/08

i.- di→ kızılrağ idi 010a/09

i.- di→ maqāmında idi 036b/02

i.- di→ on bir idi 021b/07

i.- di→ vaktında idi 032b/15	i.- se→ ehl-i şalâh ise 002b/02
i.- di→ yoğun idi 010a/08	i.- se→ ikinci ise 023a/10
i.- di→ yörür idi 010a/10	i.- se→ gâyib ise 017a/15
i.- di→ yufka idi 010a/09	i.- se→ gök ise 034a/12
i.- ken→ haste iken 032b/14	i.- se→ gördi ise 004a/08
i.- ken→ katında iken 020a/13	i.- se→ görindi ise 025a/10
i.- se→ acı ise 034a/06	i.- se→ gözükdi ise 025a/09
i.- se→ aķ ise 033b/14	i.- se→ ğurbete düşmiş ise
i.- se→ ‘âlim ise 015a/05	010b/14
i.- se→ arık ise 030a/07	i.- se→ güçlü ise 025a/14
i.- se→ ‘âriż oldı ise 019b/11	i.- se→ hacda ise 027a/01
i.- se→ ‘avrat ise 018b/15	i.- se→ hâkim ise 007b/15,
i.- se→ ‘avratlu ise 023b/06	008a/12, 018b/14
i.- se→ bâzergân ise 018a/06	i.- se→ hâmile ise 021a/05,
i.- se→ bî-kâr ise 018b/15	021a/13, 030a/10, 036b/05
i.- se→ borçlu ise 004a/07,	i.- se→ helâk olmuş ise 014a/09
022a/05	i.- se→ ile ise 029a/13
i.- se→ bulanuķ ise 027a/15	i.- se→ illerinde ise 005b/15
i.- se→ buldı ise 003a/15	i.- se→ kâbil ise 016a/15
i.- se→ bütün ise 033b/10	i.- se→ kavî ise 013b/03
i.- se→ cihetden ise 020a/06	i.- se→ kayğulu ise 026a/12
i.- se→ degül ise 002b/04,	i.- se→ kızıl ise 033b/15
020b/06, 029a/14, 029b/08, 030a/06	i.- se→ kızlıkda ise 007a/15,
i.- se→ demürce ise 007b/11	014a/08
i.- se→ dimiş ise 019b/05	i.- se→ kimse ise 007b/13
i.- se→ dutsaķ ise 007a/06,	i.- se→ korķulu ise 004a/06,
012b/03	007a/14, 009b/04

- i.- se→ qorqulu ise ise 036a/12
- i.- se→ lezzet bulmadı ise
003a/15
- i.- se→ mazlūm ise 001b/10,
003a/05, 004a/05
- i.- se→ misāfir ise 023a/09
- i.- se→ mu‘aṭṭal qalmış ise
009a/01
- i.- se→ murāduñ ise 035b/10
- i.- se→ nesne oldı ise 003a/11
- i.- se→ pādiřāh ise 008b/14,
009b/01, 015a/04
- i.- se→ pādiřāhdan ise 028b/09
- i.- se→ pādiřāhzāde ise 003b/13
- i.- se→ pīřekārdan ise 028b/09
- i.- se→ pişmemiş ise 030b/05
- i.- se→ pişmiş ise 030a/05,
030b/04
- i.- se→ řāf ise 027a/10
- i.- se→ şaru ise 034a/12,
036a/06
- i.- se→ sevmez ise 019a/08
- i.- se→ şınuq ise 033b/11,
034a/15
- i.- se→ şaqqası ise 030a/15
- i.- se→ řabīb ise 009b/03
- i.- se→ tācir ise 012b/02
- i.- se→ şalebinde ise 023a/02
- i.- se→ řālib ise 008a/08,
010b/12
- i.- se→ řālib-i ‘ilm ise 010b/13
- i.- se→ şarlıqda ise 001b/10,
007a/14, 009a/01
- i.- se→ ucuzlıq ise 014b/06
- i.- se→ ‘uzb ise 018a/01,
022b/07, 025a/08, 026a/12
- i.- se→ vaqtında ise 033a/01
- i.- se→ var ise 006b/14,
007b/09, 017a/12, 020b/09, 022b/02,
030a/02, 035a/14
- i.- se→ vaşf itdi ise 010a/02
- i.- se→ yaqlu ise 029a/12,
029a/14, 029b/07
- i.- se→ yalguz ise 031a/05
- i.- se→ yıldızı ise 022b/08
- i.- se→ za‘ıf ise 013b/03
- i.- se→ zālim ise 001b/11,
003a/06
- i.- se→ řarāb ise 033b/11
- i.- se→ şaste ise 004a/07,
016a/02, 017a/15, 027a/11
- i.- seler→ iseler 009a/13
- i.- seler→ mazlūm iseler
025b/06
- i.- seler→ nūrsuz iseler 021b/09

i.- seler→ şavaşda iseler
003a/11, 003a/12

i.- seler→ tarlıkda iseler 003a/12

i.- seler→ zālīm iseler 008a/05,
025b/05

[=137]

ibā < Ar. Kaçınma.

ibā it- 014a/01

[=1]

‘ibādet < Ar. İbadet.

‘i. 010b/05

‘i.+ e 032a/08, 036a/09, 0IVa/07

‘ibādet it- 007a/02

[=5]

İbrāhīm < Ar. Kur’an-ı Kerimin on
dördüncü suresinin adı.

İ. 0IVb/04

[=1]

ibtidā < Ar. Başlama.

i.+ sına 031a/14

[=1]

icāret < Ar. Kira, ücret, kiraya verme.

i.+ e tut- 030b/09

[=1]

icās < Ar. Erik.

i. 036a/02

[=1]

ictihād < Ar. Çalışma.

sa’y u i. it- 026a/13

[=1]

iç İç.

i. 0IIIb/05

i.+ inde ol- 026b/10, 032b/02

i.+ inde 002a/06, 002a/11,

003a/03, 008b/12, 009a/13, 011b/02,

012a/03, 027b/15, 0IIb/11

i.+ indedür 028b/11

i.+ inden 017a/01

[=14]

iç- İçmek.

i.- di 025b/14, 027b/03, 027b/11,
029b/06, 031b/15, 032a/05, 032a/13

i.- düm 031b/03

i.- e→ and iç- 017a/14, 033b/03

i.- en 027a/10, 027b/07, 032a/12

i.- er 013a/04, 024b/15, 029b/05

i.- medi 013a/05

i.- mek 027b/12, 0VIIb/13,

0VIIIa/11

i.- mek→ and iç- 0VIIb/07

[=21]

içil- İçme işi yapılmak.

i.- ür 027a/09, 0Ib/04

[=2]

içün İçin.

i. 014a/08, 021b/09, 024b/14,
028a/03, 029a/07, 029b/12, 029b/13,
036b/03

[=8]

içür- İçirmek.

i.- di 032b/01

[=1]

içyağı İçyağı.

i. 0VIIIb/09

[=1]

idin- Edinmek.

i.- mek→ huḳne idin- 0VIIa/04

[=1]

iffet < Ar. Nâmus, ırz.

i.+ ini 009b/07

[=1]

iftirā < Ar. İftira.

iftirā olın- 009b/07

[=1]

igde İğde.

i. 036a/10, 0Ib/12

igde ağacı 0IIb/01

[=3]

ige Eğe.

i. 0IIIa/11

[=1]

igne İğne.

i. 0IIIa/12

[=1]

ihānet < Ar. İhanet.

ihānet ol- 002a/05

[=1]

İhlāş < Ar. Kur'an-ı Kerimin yüz on
ikinci suresinin adı.

İ. 0Va/05

[=1]

ihsān < Ar. Bağışlama.

i.+ a 003b/13

[=1]

ihtilāt < Ar. Karşılaşp görüşme.

ihtilāt it- 008b/09, 023b/11,
023b/12, 024a/06

[=4]

ihtiyāçlık < Ar.+T. İhtiyaçlı olma.

i.+ ine (ihtiyāçligine) 028b/12

[=1]

iḳbāl < Ar. Mutluluk.

i.+ e 023a/06

[=1]

iki İki.

i. 0VIIIb/10, 002a/07, 006b/06,
010a/08, 011b/01, 012b/14, 015b/08,

019a/02, 030a/03, 032a/05, 032b/08,
034a/03,

[=12]

ikinci İkinci.

i. 004b/01, 016a/12

[=2]

İkrā' < Ar. Kur'an-ı Kerimin suresinin
adı.

İ. 0Va/03

[=1]

ıktidā < Ar. Uyma, tabi olma.

ıktidā it- 014a/06, 021b/10,
021b/11

[=3]

iktisāb < Ar. Kazanma, edinme.

iktisāb it- 014b/14

[=1]

il Yurt, memleket, diyar.

i.+ lerinde ise 005b/15

[=1]

ile İle.

i. 0VIIb/06, 002a/11, 008a/06,
009a/05, 009b/08, 010b/15, 012b/11,
013a/03, 013a/06, 013b/10,

014b/02, 014b/07, 016a/01,
018b/01, 021a/02, 022a/02, 023a/03,
023a/12, 023a/15, 023b/02,

023b/11, 023b/15, 028b/06,
028b/09, 029a/12, 029a/13, 029b/01,
029b/03, 031a/12, 032a/06,

032a/09, 032a/12, 033a/14,
033b/01, 034a/12, 034b/13, 035a/02,
035b/01, 035b/06, 035b/15,

036a/01, 036a/07, 036b/05,
037a/08,

[=44]

ilet- Götürmek.

i.- ürler 026b/05

[=1]

ilik İlik.

i. 0IIIb/05

[=1]

'ilm < Ar. İlim.

'i.+ e 008a/08

'i.+ i 001a/14, 017b/08

[=3]

illa < Ar. 1. Aksi takdirde.

i. 010a/03

2. Muhakkak, mutlaka.

i. 028a/09

[=2]

'illet < Ar. Hastalık.

'i. 002a/04, 002a/06

'i.+ den 002a/10

'i.+ i 018a/14	[=1]
'i.+ leri 0Vb/01	imān < Ar. Allah'a inanma, dīnî inanç.
[=5]	ī. → ehl-i imān 005b/08
ilm < Ar. İlim.	ī.+ ı 012b/05
'i. 011a/12, 012a/14, 014b/11,	ī.+ ın 030b/10
014b/13, 015a/03, 016a/13, 016b/01,	[=3]
020b/13, 023b/11, 031a/06, 031a/14,	imāret < Ar. Bir yeri bayındır ve
0VIIIb/07	mâmur etme.
'i.+ den 013a/10, 031a/04	'i.+ i 011a/08
'i.+ dür 031b/05	[=1]
'i.+ e 023b/10, 032b/10	in- İnmek.
'i.+ i 015b/10	i.- di 001b/09, 003b/04, 003b/15,
'i.+ ine 022a/10	016a/10, 017b/03, 019b/12, 023b/08
'i. → t̄alib-i 'ilm ise 010b/13	i.- er 010a/10
'i.+ üñ 031a/04	[=8]
[=21]	in'ām < Ar. Lutuf ve ihsanda bulunma.
iltifāt < Ar. Güler yüz gösterme,	in'ām it- 011b/06
ilgilenme.	[=1]
i.+ ı 023a/12	inan- İnanmak.
iltifāt olın- 023a/12	i.- a 034b/02
[=2]	[=1]
imāmet < Ar. İmam olma durumu.	ince İnce.
i. 0IVa/11	i. 033a/05
[=1]	[=1]
imāmetlik < Ar.+T. İmam olma	incin- İncinmek.
durumu.	i.- e 017b/07
imāmetlik it- 011a/09	[=1]

incīr < Fars. İncir.

i. 033a/11, 033b/01, 033b/03,
033b/04, 033b/07, 0Ib/08

incīr ağacı 0IIa/11

i.+ den 033a/13, 033a/14

i.+ i 033a/15, 033b/06

[=11]

incü İnci.

i. 025a/04, 0IVa/01

[=2]

indür- İndirmek.

i.- dügi 024b/13

[=1]

İnfiṭār < Ar. Kur'an-ı Kerimin seksen
ikinci suresinin adı.

İ. 0Va/01

[=1]

iniş Yokuş.

i.+ e 010a/10

[=1]

inkār < Ar. Kabul etmeme.

inkār eyle- 0VIIb/08

[=1]

inmek İnmek.

i. 024b/05

[=1]

İnsān < Ar. Kur'an-ı Kerimin yetmiş
altıncı suresinin adı.

İ. 0IVb/14

[=1]

inṣā' llāh < Ar. "Eğer Allah isterse,
Allah nasip ederse."

i. 026b/06

[=1]

İnşikāk < Ar. Kur'an-ı Kerimin seksen
dördüncü suresinin adı.

İ. 0Va/01

[=1]

İnşirāh < Ar. Kur'an-ı Kerimin doksan
dördüncü suresinin adı.

İ. 0Va/03

[=1]

intihā < Ar. Son.

intihā bul- 016b/03

[=1]

intiḳām < Ar. İntikam.

intiḳām al- 001b/11, 003a/06,
025b/06

[=3]

intizār < Ar. Bekleme, bekleyiş.

intizār çekil- 028b/13

[=1]

ip < Fars. İp.

- i. 0VIIIb/03
[=1]
- irin** Cerahat, akıntı.
- i. 0Vb/06
i.+ e 034a/01
[=2]
- iriş-** Erişmek.
- i.- di 003a/03, 018a/11
i.- e 001a/14, 002a/04, 002a/15, 002b/01, 002b/11, 003a/15, 003b/03, 003b/07, 004a/03, 004a/05, 005a/05, 005a/11, 005a/12, 005b/05, 005b/11, 006a/07, 006a/10, 006a/12, 006a/13, 006b/08, 006b/11, 006b/13, 006b/15, 007a/03, 007a/05, 007a/15, 007b/03, 007b/05, 008a/08, 008b/05, 008b/10, 008b/15, 009a/13, 010b/13, 011b/02, 011b/14, 012a/13, 012b/02, 013a/15, 013b/13, 015a/07, 015a/12, 016a/06, 016a/07, 016a/13, 016a/14, 016b/03, 016b/08, 017a/02, 017a/05, 017a/12, 017b/06, 017b/08, 017b/09, 017b/14, 017b/15, 018a/02, 018a/07, 018a/12, 018a/13, 018a/14, 019a/07, 019b/13, 020b/12, 022a/02, 022b/02, 023a/09, 023a/11, 023b/02, 023b/09, 024a/01, 024b/02, 024b/09, 024b/14, 024b/15, 025b/04, 028a/03, 028b/07, 029a/01, 029a/07, 029a/08, 029b/08, 033a/03, 033a/14, 034a/04, 034a/06, 034b/14, 035a/01, 035a/14, 035b/05, 036b/13
- i.- en 025a/14
i.- mege 031b/12
i.- megin 022b/03
i.- mek 0VIIIa/08
i.- mesine 023a/15, 023b/15, 037a/06
i.- meye 002b/10, 023a/14
i.- miş ol- 022a/06
i.- miş 022a/11
i.- üp 011a/12, 016a/10
i.- ür 0VIIb/03
[=109]
- irşād** < Ar. Doğru yolu gösterme.
i.+ ı 016b/02
[=1]
- islām** < Ar. Hz. Muhammet'in tebliğ ettiği din.
i. 012a/09, 015b/01, 0IVa/11
i.+ a 023b/07, 031a/14
[=5]
- ism** < Ar. Ad.

i.+ inde 035b/01	istikāmet < Ar. Yön.
[=1]	i.+ ine 014a/04
İsrā < Ar. Kur'an-ı Kerimin on yedinci suresinin adı.	[=1]
İ. 0IVb/04	iş Çalışma, amel.
[=1]	i. 005b/05, 018b/10, 020b/05, 021b/02, 028a/10, 029b/15
issi Sahip.	i.+ de 029a/10
i. 011b/09, 011b/11, 011b/13, 024a/08, 031a/06, 036b/11, 036b/15	i.+ e 021b/01, 036b/03
hārāc issi: Padişahın pişekarlarından. 0VIb/03	i.+ i 0VIb/02, 015a/13, 016b/03, 026a/13, 026b/15, 029a/09
i.+ ne 011a/12, 022a/13	i.+ in işle- 014a/10
issi ol- 014b/03	i.+ inde 008b/04, 022b/10
emr ü nehy issi ol- 016a/11	iş işle- 007b/05, 026b/03, 026b/04
2. Sıcak.	i.+ lere 021a/08, 022b/14, 024a/04
i. 028b/11	i.+ leri 011a/10, 012b/09, 015a/14, 025b/06
[=13]	i.+ lerine 009b/05, 028a/07
iste- İstemek.	[=30]
i.- meye 019b/13	işāret < Ar. İşaret.
i.- r 019a/08, 029b/09	işāret ol- 012b/11, 012b/15, 013a/01
i.- ye 031a/04	[=3]
i.- yüp 027a/12	işik Eşik.
[=5]	i. 0IIb/09
istiğfār < Ar. Tövbe etme.	i.+ inde (ışiginde) 033a/09
i. 0IVa/10	[=2]
istiğfār it- 003b/02	
[=2]	

işit- İşitmek.	‘i.+ i 012a/01
i.- di 023a/01, 024a/02, 034a/15	[=1]
i.- düm 031a/15	‘işrūn < Ar. Yirminci.
i.- e (işide) 001b/04, 034b/01	bāb-ı ‘i. 0Vb/07
i.- ıcek (işidicek) 020a/15,	[=1]
033b/05	
i.- megin 031a/04	it- Etmek.
i.- megine 004a/14, 004a/15	i.- di 034b/13
i.- mek 027a/01	i.- di→ binā it- 023b/13
i.- mez 006b/03	i.- di→ cem‘ it- 023b/11
i.- ür (işidür) 005a/14	i.- di→ fehm it- 001b/04
[=14]	i.- di→ iktidā it- 021b/10
işitdür- İşittirmek.	i.- di→ iḥtilāṭ it- 023b/12
i.- e 031a/07	i.- di→ mücāme‘at it- 003a/14
[=1]	i.- di→ rücū‘ it- 011a/01
işle- İşlemek.	i.- di→ su‘āl it- 003a/02
i.- dügi 013b/15, 014b/08,	i.- di→ teberrük it- 001b/05
022b/13	i.- di→ telef it- 027b/05
i.- mesine 026a/06, 028b/10	vaşf i.-di ise 010a/02
i.- mesine→ iş işle- 026b/03,	i.- di→ va‘z veyā vaşiyyet it-
026b/04	003a/09
i.- r ol- 012b/10	i.- di→ vefāt it- 011a/04
i.- ye→ iş işle- 007b/06	i.- di→ zuhūr it- 022a/12
i.- ye→ işin işle- 014a/10	i.- diler→ buyur it- 013b/08
i.- yüp 013b/15	i.- diler→ men‘ it- 026a/06
[=11]	i.- diler→ su‘āl it- 031b/04
‘işret < Ar. İçki içme.	i.- digi 025b/03

i.- digi → ḥavf it- 006b/01	i.- e → fā'ide (ide) 007b/11
i.- digi → ṭaleb it- 018b/10	i.- e → feth (ide) 033b/13
i.- dügi 009b/03, 010b/05, 016b/14, 017b/03	i.- e → ḥabs (ide) 011b/11
i.- dügi → iḥtilāṭ it- 023b/12	i.- e → ḥacc (ide) 002b/08
i.- dügi → kesb it- 026a/07	i.- e → ḥāşıl (ide) 015a/03, 029a/02
i.- dügi → nehy it- 012b/09	i.- e → ḥıfz (ide) 011b/05, 013a/09
i.- dügi → taḥşıl it-	
i.- dügi → ṭaleb it- 007a/11, 020b/05	i.- e → ḥudûş (ide) 019b/10
i.- dügi → vaşf it- 010a/02	i.- e → iḳtidā (ide) 014a/06, 021b/11
i.- dügümüzden → zıkr it- 003a/10	i.- e → in'ām (ide) 011b/06
i.- düginden → men' it- 013b/15	i.- e → izhār (ide) 009b/08
i.- dügine → ṭaleb it- 008b/15	i.- e → iḥtilāṭ (ide) 008b/09, 024a/06
i.- dükde → su'āl it- 035b/11	i.- e → ḳabül (ide) 002b/03
i.- düm → mağfūr it- 003a/01	i.- e → ḳāyim (ide) 014a/10
i.- e → 'adillik (ide) 018b/05	i.- e → liḳā (ide) 002b/12
i.- e → 'ahd (ide) 037a/09	i.- e → livāṭa (ide) 029a/06
i.- e → beşāret (ide) 010b/06	i.- e → mekr (ide) 015a/05
i.- e → beyān (ide) 001a/01, 011a/13	i.- e → mezemmet (ide) 013a/05
i.- e → bezl (ide) 029b/13	i.- e → muḳarreb (ide) 001b/07
i.- e → da'vet (ide) 013a/14	i.- e → nikāḥ (ide) 013a/07, 030b/08, 031a/10, 035b/15, 036a/02
i.- e → emr-i ma'rūf ve nehy-i münker (ide) 013a/11, 014b/01	i.- e → nisbet (ide) 001a/10
i.- e → fāḥişe (ide) 032b/03	i.- e → nuşret (ide) 003a/05
	i.- e → ref' (ide) 006a/01

i.- e→ rucū' (ide) 007a/07,
008b/02

i.- e→ rücū' (ide) 005a/08,
010b/15

i.- e→ şarf (ide) 028a/04

i.- e→ sa'y (ide) 028b/15

i.- e→ sefer (ide) 006b/11,
017a/12, 019b/14, 024a/05, 025b/13,
035a/08

i.- e→ taḥṣīl (ide) 013a/10

i.- e→ ṭaleb (ide) it- 028b/15

i.- e→ tefsir (ide) 011a/12

i.- e→ teṣadduḡ (ide) 034b/08

i.- e→ tevbe (ide) 006a/05

i.- e→ tevliyet (ide) 015b/07

i.- e→ tilāvet (ide) 001b/02

i.- e→ vaż' (ide) 021a/13

i.- e→ vefāt (ide) 011a/05

i.- e→ yemīn (ide) 033b/02

i.- e→ ziyāret (ide) 012b/01

i.- e→ zuhūr (ide) 006b/12,
015b/06

i.- e→ zulm (ide) 018b/05

i.- e→ ḥavf (ide) 007a/04

i.- e→ ḥurūc (ide) 018b/12,
019a/03

i.- eabilürse→ taḥdīd (ideabilürse)
001a/03

i.- ecegi (idecegi) 025b/03

i.- ecek→ olursañ müvāzibet
(idecek) 013b/07

i.- eler→ ḥilāf (ideler) 011a/02

i.- emedi→ fehm (idemedi)
001b/03

i.- en→ ġusl (iden) 027a/10

i.- en→ ḥudūs (iden) 0Vb/01

i.- enlerden→ sebb (idenlerden)
ol- 014b/15

i.- er (ider) 014b/14

i.- er→ beyān (ider) 003a/07,
013b/11, 015b/14, 025b/02, 027a/09,
036b/11, 0Ia/01, 0Ia/02, 0Ia/10,

0Ia/12, 0Ib/02, 0Ib/04, 0IIa/01,
0IIa/10, 0IIb/03, 0IIb/11, 0IIIa/08,
0IIIb/03, 0IIIb/10,

0IVa/03, 0IVa/07, 0IVb/01,
0Va/07, 0Vb/01, 0Vb/08, 0VIb/01,
0VIIa/09, 0VIIb/03, 0VIIIb/02cem' i.-
er 033a/09

i.- er→ delālet (ider) 002b/11,
022b/15, 023b/10, 037a/08

i.- er→ imāmetlik (ider) 011a/09

i.- er→ istiġfār (ider) 003b/03

i.- er→ qarındaş (ider) 012a/14

i.- er→ la'net (ider) 003b/01

i.- er→ laṭife (ider) 002a/11

- i.- er→ muşāfaḥa (ider) 013a/02,
014a/13
- i.- er→ naẓar (ider) 017a/11
- i.- er→ savaş (ider) 015b/01,
015b/08
- i.- er→ sebb (ider) 002a/01
- i.- er→ secde (ider) 009b/08,
021a/02
- i.- er→ sücüd (ider) 015b/04
- i.- er→ řirā (ider) 014b/13
- i.- er→ řavāf (ider) 026a/09
- i.- er→ zā'il (ider) 035a/06
- i.- er→ ḥamīr (ider) 029a/05,
029a/06
- i.- erken→ şavaş (iderken)
008b/13
- i.- erler→ binā (iderler) 016a/03
- i.- erler→ sucüd (iderler)
021a/03
- i.- erler→ yardım (iderler)
029b/14
- i.- eyim→ ta'līm (ideyim)
013b/06
- i.- ici→ māl kısım (idici)
0VIIa/04
- i.- ici→ naḳd (idici) 0VIb/06
- i.- ici→ rufū (idici) 0VIIa/03
- i.- ici→ sikke (idici) 0VIb/07
- i.- ici→ ḥarāb (idici) 0VIb/08
- i.- ici→ řınuḳ ḳap ıřlāḥ (idici)
0VIb/12
- i.- medi→ tenāvül it- 026a/03
- i.- mege→ 'ameller it- 026b/12
- i.- mege→ 'ibādet it- 007a/02
- i.- mege→ naẓar it- 022a/07
- i.- mege→ sa'y it- 036b/03
- i.- mege→ şama' it- 023a/07
- i.- mege→ teřadduḳ it- 007a/01
- i.- mege→ ğazā it- 012b/15
- i.- mek→ teřbīḥ ve taḥdīd it-
001a/04
- i.- mek→ ḳabül it- 028b/08
- i.- mek→ sefer it- 0VIIIa/11
- i.- mekiçün→ temāřā it- 016a/05
- i.- meklerine→ muḥālefet it-
010b/10
- i.- mesine→ 'avdet it- 019b/05
- i.- mesine→ şarf i.t- 034b/09
- i.- mesine→ sa'y u ictihād it-
026a/13
- i.- mesine→ tevbe it- 019b/01
- i.- meye→ fā'ide it- 026a/03
- i.- meye→ ḥāřıl it- 023b/13
- i.- meye→ meyl it- 014b/15
- i.- meye→ nafaḳa it- 019a/01

i.- meye→ şarf it- 011b/09	i‘timād < Ar. Güvenme, güven.
i.- meye→ teşadduk it- 012b/14	i‘timād olın- 022b/04
i.- mez→ ziyān it- 035a/12	[=1]
i.- mişdi→ nerm it- 007b/12	‘ivaz < Ar. Bedel, karşılık.
i.- mişdür→ ni‘met it- 013b/14	‘i.+ ın 007b/02
i.- mişlerdür→ ibā it- 014a/01	[=1]
i.- mişlerdür teşbīh it- 020a/12, 022a/09, 034a/03, 035a/01	iz‘āf < Ar. İki katına çıkarma.
i.- üp→ ğusl (idüp) 027b/02	i. 007b/02
i.- üp→ su‘āl (idüp) 002a/09, 020b/04	[=1]
i.- üp→ taleb (idüp) 017b/06	izhār < Ar. Açığa çıkarma.
i.- üp→ zulm (idüp) 018b/07	izhār it- 009b/07
[=214]	[=1]
it Köpek.	‘izzet < Ar. Hürmet, saygı.
i. 029a/13, 032a/02	‘i. 007b/05, 012a/13, 017a/12, 020b/12, 022b/02, 005a/05
[=2]	‘izzet bul- 016a/01
‘itāblaşmak < Ar. Azarlamak	‘i. ü ārām bul- 021b/13
‘i. 0VIIb/12	[=8]
[=1]	İhlāş < Ar. Kur’an-ı Kerimin yüz on ikinci suresinin adı.
itdürici Ettirici.	İ. 0Va/05
i. idi 004a/04	[=1]
[=1]	ihtilāt < Ar. Karşılaşp görüşme.
‘itikāf < Ar. Bir yere kapanıp dışarıya çıkmadan ibadetle meşgul olma.	ihtilāt it- 008b/09, 023b/11, 023b/12, 024a/06
‘i. 0IVa/09	[=4]
[=1]	

K

ķabak Kabak.

ķ. 0IIa/03

[=1]

ķabbān < Ar. Büyük terazi, baskül.

ķ. 0IIIa/04

[=1]

ķābil < Ar. Kabul eden, alan.

ķ. 0VIIIb/14

ķābil-i t̄a'at: İbadeti kabul eden.

005b/02

ķ. ise 016a/15

[=3]

ķābiliyyet < Ar. Yetenek.

ķ.+ i 005a/05, 007b/09, 007b/10,

008a/10, 016a/11, 017a/12, 035a/13

[=7]

ķabr < Ar. Mezar.

ķ. 0IIb/09

ķ.+ ini 012b/02

[=2]

ķabuķ Kabuk.

ķ.+ ı 033b/13

ķ.+ ını (ķabuķını) 034a/02

[=2]

ķabūl < Ar. Kabul.

ķabūl it- 002b/03, 028b/08

ķabūl olın- 010a/03, 010a/03,
010a/11

[=5]

ķaburġa Moġ. Kaburga.

ķ. 0Va/12

[=1]

ķaç- Kaçmak.

ķ.- a 019a/10

ķ.- alar 012a/05

ķ.- ar 019a/09

[=3]

ķaçıl- Kaçma işi yapılmak.

k. dılar 007a/03

[=1]

ķaçış- Kaçışmak.

ķ.- maķ 0VIIIa/09

[=1]

ķadar Ölçüde, derecede.

ķ. 017b/12, 017b/14, 023b/11,
029b/07, 033a/09

ķ.+ ı 013a/09, 013b/02, 018a/02,
022a/14, 029a/02, 032a/02

[=11]

ķadeħ < Ar. Kadeh, bardak.

ķ. 031b/03, 0IIIa/05

[=2]

ķadem < Ar. Ayak.

[=1]

ķ. 0Va/13

ķadr < Ar. Kadir, değer.

ķ.+ i 010a/08, 018a/12

ķ.+ i 026a/09, 034a/07

[=3]

ķ. ü rif`at bul- 017b/13

ķāđı < Ar. İslam hukukuna göre yönetilen devletlerde her türlü davayı halletmek üzere devlet tarafından tayin edilen memur.

[=3]

ķ. 007b/09, 0VIb/04

ķāf < Ar. Kur'an-ı Kerimin ellinci suresinin adı.

ķ. 0IVb/10

ķ.+ dan 008a/04

[=1]

ķ.+ ler 022a/03

ķafes < Fars. Kafes.

ķāđı ol- 005a/03

ķ. 0IIIa/03

[=5]

[=1]

ķāđılıķ < Ar.+T. Kadılık.

ķāfir < Ar. Kafir.

ķ.+ a (ķāđılıęa) 007b/08,

ķ. 006a/04, 015b/02, 017a/07, 023b/07, 028a/05

008a/10

ķ.+ e 020b/05

[=2]

ķ.+ ler 005b/06

ķadir < Ar. Kur'an-ı Kerimin doksan yedinci suresinin adı.

ķ.+ lerden 006a/09

ķ. 0Va/03

ķ.+ lere 013b/14

[=1]

ķāfir ol- 0VIIIa/02

ķādir < Ar. Kuvvet ve kudret sahibi.

[=10]

ķ.+ dūr 003b/14

ķāfirūn < Ar. Kur'an-ı Kerimin yüz dokuzuncu suresinin adı.

ķ.+ dūrler 003b/14

ķ. 0Va/05

[=3]

[=1]

ķadirlū < Ar.+T. Deęerli.

ķaftān < Fars. Kaftan.

ķ. 020a/12

ķ. 0IIIb/04

[=1]	ķ. 0IIIa/10
kāġaz < Fars. Kaġıt.	[=1]
k. 0IIIb/02	ķalemtırāş < Ar.+Fars. Kalem tıraş.
[=1]	ķ. 0IIIa/10
kāhin < Ar. Kehānet sāhibi kimse.	[=1]
k. 0VIIa/05	ķalıb < Ar. Kalıp.
k.+ ler 034b/01, 034b/02	ķ.+ ı 031a/10
kāhin ol- 034b/03	[=1]
[=4]	ķalkān Kalkan.
ķal- Kalmak.	ķ. 021b/15, 0IIIa/10
ķ.- a 002a/06	[=2]
ķ.- maya 021b/02	ķalkāncı Kalkancı.
mu'atıl ķ.- mış ise 009a/01	ķ. 0VIb/14
ķ.- mışdı 020b/03	[=1]
ķ.- mışdur 020a/02	ķamçı Vurma aleti, kırbaç.
[=5]	ķ. 017b/03, 023a/05, 033a/09, 0IIIb/01, 0VIIb/06
ķalay Kalay.	[=5]
k. 0IIIb/11	ķamıķ < Ar. Turşu.
[=1]	ķ. 0IIa/08
ķalaycı Kap kaplayan kimse.	[=1]
ķ. 0VIIa/01	ķaml < Ar. Hortumlu böcek.
[=1]	ķ. 0VIa/03
ķal'e < Ar. Kale.	[=1]
ķ. 0IIb/06	ķamuş Kamış.
[=1]	ķ.+ ı 032b/04
ķalem < Ar. Keski.	

[=1]
kan Kan.
k. 024a/13, 024b/07, 025a/05,
0Vb/05

kan alıcı: Padişahın
pişekarlarından. 0VIIa/04

k.+ ı 013a/06

k.+ ından 015b/07

k.+ ını 013a/03, 013a/06

[=9]

kanad Kanat.

k. 0VIIIb/10

[=1]

kandır < Lat. Çok yıllık sürüngen
bitki.

k. 0IIa/07

[=1]

kandil < Ar. Kandil.

k. 0IIIa/03

[=1]

kap Kap.

k.+ da 031a/05

şınık k. işlâh idici 0VIb/12

[=2]

kap- Karmak, almak.

k.- dı→ nesne kap- 023b/10

[=1]

kapak Kapak.

k. 0IIIa/07

[=1]

kapla- Kalamak.

k.- dı 019b/09

[=1]

kaplan Kaplan.

k. 031b/10, 0Vb/10

[=2]

kapu Kapı.

k.+ ları 017a/10

k.+ larını 017a/08, 017a/10

[=3]

kar Coğrafik yağış türü.

k. 024b/11, 024b/14, 0Ib/01

kar düş-: Kar yağmak. 024b/13

k.+ ı 024b/15

[=5]

kara Kara, siyah.

k. 024a/03, 024a/10, 027b/10,
027b/11, 028b/02, 033a/06, 033a/09,
033a/10, 033b/01, 0VIIIb/06

k.+ sı 034b/04

[=11]

karakulak Yabani hayvan.

k. 0Vb/10

[=1]

ķaralık Karalık.	ķ.+ ından 005b/02
ķ.+ ı (ķaralığı) 018b/09	ķarındař it- 012a/14
[=1]	ķ.+ ları 007a/03, 021b/07, 028b/05
ķarañu Karanlık.	ķ.+ larına 021b/05
ķ. 020a/11, 020b/11, 023a/03	[=7]
[=3]	ķariř- Karişmak.
ķarañuluk Karanlık.	ķ.- dı 013a/06, 024a/06
ķ. 0VIIIb/03	ķ.- up 007a/12
[=1]	[=3]
ķarār < Ar. Miktar.	ķāri`a < Ar. Kur`an-ı Kerimin yüz birinci suresinin adı.
ķ.+ ını 027a/12	ķ. 0Va/04
[=1]	[=1]
ķaravař Cariye.	ķarlanķuķ Kırlangıķ.
ķ.→kul ve ķaraveř şatıcı: Padişahın pişekarlarından. 0VIb/12	ķ. 0VIa/10
[=1]	[=1]
ķarın Karın.	ķartal Kartal.
ķ. 0Va/12, 0VIIIb/08	ķ. 0VIa/06
ķ.+ ındaki (ķarındaki) 011a/14	[=1]
ķ.+ ını (ķarını) 011b/06	ķařař < Ar. Kur`an-ı Kerimin yirmi sekizinci suresinin adı.
[=4]	ķ. 0IVb/06
ķarınķa Karınca.	[=1]
ķ. 0VIa/02	ķařr < Ar. Saray.
[=1]	ķ.+ ına 015b/15
ķarındař Kardeş.	[=1]
ķ.+ a 021a/08	

kaşşāb < Ar. Kasap.

ķ. 0VIb/08

[=1]

kaş Kaş.

ķ. 0Va/09

[=1]

kaşı- Kaşımak.

ķ.- maķ 0VIIIa/12

[=1]

ķat Huzur, yan, ön.

ķ.+ ma 005b/14, 019a/12,
021b/08, 021b/09, 037a/14

ķ.+ ma da iken 020a/13

ķ.+ ma da 003b/11, 020a/10,
031a/03

[=9]

ķatı Katı.

ķ. 0IIIa/02

[=1]

ķatuķsuz Yavan.

ķ. 028b/14

[=1]

ķatır Katır.

ķ. 031b/10, 0Vb/09

[=2]

ķatırcı Katırıcı.

ķ. 0VIb/09

[=1]

ķatı < Ar. Öldürme, öldürülme.

ķatı olın- 014b/14

[=1]

ķatrān < Ar. Katran.

ķ. 032b/06

[=1]

ķavī < Ar. Güçlü.

ķ. ise 013b/03

ķavī ol- 011b/03, 013b/03,
015a/13, 015b/12, 018b/04, 022b/11

[=7]

ķavl < Ar. Söz.

ķ.+ den 0VIIb/02

ķ. olınmış ol- 022b/03

[=2]

ķavluhu < Ar. Allah'ın sözü.

ķavluhu te'ālā: Yüce Allah'ın
sözü. 020a/03, 030a/11

[=2]

ķavm < Ar. Aynı soydan gelen, dil, töre
ve kültürleri ortak insan topluluķu.

ķ. 030a/05, 032a/12

ķ.+ e 008b/09

ķ.+ inüñ 032b/04

[=4]

ķavun Kavun.

ķ. 034b/11, 036a/10, 036a/13,
036b/02, 0Ib/12

ķ.+ dur 036a/15

[=6]

ķavut < Ar. Kavrulmuş un.

ķ. 032a/07, 0Ib/07

[=2]

ķavvadlık Kavatlık.

ķavvadlık eyle- 0VIIIa/13

[=1]

ķayġu Endişe, gam, keder, tasa.

ķ. 006b/15, 011b/14, 018a/12,
024b/14, 028a/03, 036a/12

ķayġu çek- 030a/01

ķ.+ dan 006b/15, 013a/08,
027b/03

ķ.+ dur 019b/07, 036a/12

ķ.+ sı git- 004b/10, 010a/13,
024b/01, 026a/12

ķ.+ sı 012a/12, 013a/15

ķ.+ ya düş- 006b/05

ķ.+ ya 007b/03, 027a/15,
027b/15, 028a/01, 028a/15, 030a/06,
030a/15, 035b/04, 035b/07, 036a/10

[=29]

ķayġulu Kaygılı.

ķ. 007b/14, 010a/13, 024b/01,
036a/11

ķ. ise 026a/11

[=5]

ķāyim < Ar. Kalıcı olarak var olan.

ķāyim it- 014a/10

ķāyim ol- 008a/07

[=2]

ķaynat- Kaynatmak.

ķ.+ mege 029a/08

[=1]

ķaz Perde ayaklı büyük kuş cinsi, kaz.

ķ. 030b/03

[=1]

ķazan Kazan.

ķ. 0IIIa/05

ķ.+ ı 0IIIa/10

[=2]

ķazancı 1. Kazan yapan, satan veya
onaran usta.

ķ. 0VIb/14

2. Kazanı ateşleyen kimse, ateşçi.

ķ. 0VIb/10

[=2]

ķazık Kazık.

ķ. 0VIIIb/09

[=1]

ķeber Turşusu yapılan, dağlarda biten
bir yaban otu.

k. 0IIa/08	[=1]		
[=1]		kelbeten < Ar. Kerpeten.	
keci Kedi.		k. 0IIIa/12	
k. 032a/02, 0Vb/11	[=2]	[=1]	
[=2]		kelem < Fars. Lahana.	
kefen < Ar. Kefen.		k. 0IIa/05	
k. 0IIIb/06	[=1]	[=1]	
[=1]		kem < Fars. Kötü, fena.	
Kehf < Ar. Kur'an-ı Kerimin on sekizinci suresinin adı.		k. 012a/08	
K. 0IVb/04	[=1]	[=1]	
[=1]		kemâl < Ar. Tamlık.	
kehf < Ar. Mağara.		k. 020b/10	
k. → ehl-i kehf 036b/01	[=1]	kemâl-i behâyet: Güzelliğin olgunluğu. 002b/10	
[=1]		k.+ inde 021a/01	
kehriz Suyun depolandığı dağıtım merkezi.		[=3]	
k. 0IIb/12	[=1]	kemerci Kemerci	
[=1]		k. 0VIb/12	
keklik Keklik.		[=1]	
k. 0VIa/10	[=1]	kemik Kemik.	
[=1]		k.+ ler 0VIIIb/07	
kelâm < Ar. Söz.		[=1]	
k.+ ında 020a/03, 024b/03	[=2]	kemmün < Ar. Kimyon.	
[=2]		k. 0IIa/06	
kelb < Ar. Köpek.		[=1]	
k. 0Vb/11		kendü Kendi.	

k. 001a/12, 001a/13, 001b/02,
001b/05, 002a/02, 002a/11, 003a/08,
004a/04, 004a/14,

004b/05, 009a/05, 009a/07,
011b/10, 012a/12, 012b/08, 016a/02,
016a/03, 016a/06, 018a/07,

018a/08, 018b/05, 021a/07,
021a/14, 021b/07, 025b/07, 028a/12,
031a/03

k.+ den 020b/03, 021a/03,
032b/06

k.+ leri 012a/04

k.+ lerini 012a/08

k.+ nüñ 012a/10, 028a/07

k.+ si 002b/02

k.+ siyle 013a/02

k.+ ye 001b/05, 002a/03,
002b/03, 002b/08, 002b/15, 003a/09,
003b/01, 003b/02, 003b/07,

004b/07, 005a/05, 005a/07,
005a/10, 005a/12, 005b/03, 005b/10,
006a/02, 007b/12, 008b/02,

009a/04, 010b/05, 013a/07,
013a/09, 013b/05, 013b/06, 016b/12,
018a/11, 018b/14, 020a/11,

020a/13, 021a/02, 021a/04,
021a/07, 023a/12, 023b/04, 023b/14,
028b/07, 029b/13, 033a/09,

035a/14

k.+ yi 001a/11, 001b/01,
001b/06, 002a/01, 002a/15, 002b/07,
002b/08, 002b/12, 002b/14,

003b/05, 003b/10, 004a/09,
004a/10, 005b/13, 006a/02, 006a/06,
006b/01, 007b/07, 009b/08,

010b/10, 012b/04, 012b/07,
012b/11, 013a/13, 013b/04, 014a/03,
014b/07, 014b/09, 015a/03,

015a/05, 015b/12, 015b/15,
016a/05, 016a/09, 016a/10, 016a/12,
016a/14, 016a/15, 016b/01,

016b/03, 016b/06, 016b/10,
017a/11, 017a/13, 017b/07, 017b/08,
017b/11, 017b/13, 017b/14,

018a/08, 018b/01, 019a/07,
019a/09, 019b/14, 021a/01, 021b/10,
021b/13, 022a/02, 022a/05,

022b/15, 023a/08, 023b/04,
023b/10, 023b/11, 023b/13, 023b/15,
024a/02, 025b/12, 025b/13,

026a/03, 026a/06, 026a/07,
026a/08, 026a/10, 026a/15, 026b/01,
026b/02, 026b/05, 026b/08,

026b/09, 026b/13, 026b/14,
027a/03, 027a/05, 027a/07, 027a/11,
027a/14, 027b/02, 027b/03,

027b/11, 027b/13, 028a/04,
028a/05, 028a/07, 028b/14, 029a/05,
030a/07, 030a/09, 030b/08,

030b/14, 031a/08, 031b/13,
032a/05, 032b/03, 032b/06, 032b/08,
033a/02, 033a/08, 033a/13,

033b/01, 034a/04, 034a/05,
034a/13, 034b/02, 034b/03, 034b/04,
034b/13, 035a/07, 035a/13,

035b/05, 035b/14, 036a/06,
036a/07, 036a/13, 036b/04, 036b/12,
036b/13, 037a/02, 037a/08

k.+ yle 014a/13

[=210]

kenger < Fars. Yaban enginarı.

k. 0IIa/07

[=1]

kepek Kepek.

k. 0IVa/06

[=1]

kepeklü Kepekli.

k. 029a/02

[=1]

kepeksüz Kepeksiz.

k. 029a/02

[=1]

kerāmet < Ar. Keramet.

k.+ ine 003b/07

k.+ le 001b/06

[=2]

kerem < Ar. Cömertlik.

k.+ iyle 013b/01

[=1]

kereyağı Tereyağı.

k. 032b/02

kereyağı satıcı: Padişahın
pişekarlarından. 0VIb/11

[=1]

kes- Kesmek.

k.- di 033a/02, 036b/05

[=2]

kesād Kıtılık, sürümsüz.

kesād ol- 018b/15

[=1]

kesb < Ar. Kazanma.

k.+ inden 030a/08

kesb it- 026a/07

[=2]

keser Keser.

k. 0IIa/11

[=1]

kesgen Fare.

k. 0Vb/13

[=1]

kesil- Sona ermek, bitmek.

k.- e 027b/06

[=1]

keşür Havuç.	K. 0Va/05
k. 0IIa/05	[=1]
[=1]	
ket < Erm. Engel.	keyle < Ar. Tahılın türüne, kullanıldığı yere ve zamâna göre ağırlığı değişen ölçek.
ket ol- 0VIIIa/11	k. 0IIIa/04
[=1]	[=1]
kethüdā < Fars. Kahya.	keyyāl < Ar. Kile ile tahıl ölçen kimse.
k.+ dan 017b/07	k. 0VIb/05
kethüdā ol- 007a/08, 016a/15, 016b/01, 022a/14, 032a/04	[=1]
[=6]	kezālik < Ar. Yine öyle.
kethüdālık < Fars.+T. Kahyalık. Krş.	kezālik ol- 001b/04, 011b/15
kethüdālık	[=2]
k. 006a/09	kıbel < Ar. Taraf.
k.+ a (kethüdālığa) 006b/04, 007a/08	k.+ inden 018a/12, 029a/11, 029b/01, 030a/01, 030a/06, 034a/14
[=3]	[=6]
kethüdālık < Fars.+T. Zenginlerin işlerini gören kimsenin işi. Krş.	kıl Kıl.
kethüdālık	k.+ ını 006a/15
k. 006b/08	kıl kazıcı: Padişahın pişekarlarından. 0VIb/06
[=1]	k.+ lar 0VIIIb/11
keşer < Ar. Cennette bir nehir.	[=3]
k. 027a/03, 0Ib/03	kıl- Kılmak.
k.+ de 027a/03	k.- mağa→ namāz kıl- 013a/01
[=3]	k.- maya→ namāz kıl- 013a/01
Keşer < Ar. Kur'an-ı Kerimin yüz sekizinci suresinin adı.	k.- ur→ namāz kıl- 002a/14

[=3]	kışa ol- 0VIIb/11
kıılıç Kılıç.	[=2]
k. 003a/04, 015b/02, 0IIIa/09	kıism < Ar. Bölüm.
k.+ ı (kılıcı) 015b/07	māl kıism idici: Padişahın
[=4]	pişekarlarından. 0VIIa/04
kılkıuyruk Göçmen yaban ördeği.	[=1]
k. 0VIa/11	kıismet < Ar. Kısmet.
[=1]	k.+ ine 002a/02
kıillu Kılılı.	[=1]
k. 011b/15	kıışsa < Ar. Kısa hikâye.
[=1]	k. 036b/01
kımār < Ar. Kumar.	k.+ sıdur 030b/01
k. 0VIIa/11	k.+ sındandur 030a/10
[=1]	[=3]
kırkı- Kesmek, eksiltmek.	kıış Kılıç.
k.- maķ 0VIIIa/08	k. 019a/06
[=1]	[=1]
kırkı Kırk.	kıtlık Kıtılık.
k. 028b/02, 037a/05	k.+ a (kıtlığa) 028b/07
[=2]	[=1]
kırkıcı Yünü makasla kesme işini yapan.	Kıyāme < Ar. Kur'an-ı Kerimin yetmiş beşinci suresinin adı.
yüñ kıırkıcı: Padişahın	K. 0IVb/14
pişekarlarından. 0VIIa/01	[=1]
[=1]	kıyāmet < Ar. Kıyamet.
kıışa Kısa.	k. 019b/04, 025b/03, 025b/05,
k. idi 010a/07	025b/07, 025b/11, 0Ib/03

ķ.+ de 025b/12

ķ.+ i 025b/04, 025b/09

[=9]

ķıymetlü < Ar.+T. Kıymetli.

ķ. 021b/15, 0IIIb/10

[=2]

ķız Dişı cinsten olan evlât.

ķ. 021a/05, 021a/08, 036b/05

ķ.+ a 036b/04

ķ.+ lara 030b/02

ķ.+ lardan 008b/10

ķ.+ ları 008b/09

ķ.+ larını 030b/08

[=8]

ķızamık Kızamık.

ķ. 0Vb/04

[=1]

ķızıl Kırmızı.

ķ. 021a/12, 024a/03, 025a/05,
036b/14, 037a/08

ķ. ise 033b/14

[=6]

ķızılıķ Kızılılık.

ķ.+ ı (ķızılılığı) 018b/08

[=1]

ķızılraķ Kızıl gibi.

ķ. idi 010a/09

[=1]

ķızlıķ Pahalılık.

ķ. 010b/02

ķ.+ da ise 007a/14, 014a/08

ķ.+ dan 025a/07

ķızlıķ düş- 010b/01

[=5]

ķi Ki bağlacı.

k. 001a/01, 001a/03, 001a/14,
001b/07, 001b/13, 002a/07, 002a/09,
002a/13, 002b/06, 002b/11,

002b/15, 003a/01, 003a/02,
003b/13, 004a/11, 004b/08, 004b/11,
005a/04, 005a/09, 005a/13,

005b/07, 006a/08, 006a/13,
006a/15, 006b/03, 006b/05, 006b/09,
006b/15, 007b/06,

007b/09, 007b/14, 008a/03,
008a/09, 008b/02, 009a/12, 009a/14,
009b/13, 010a/11, 010b/15,

012a/06, 012a/09, 013b/06,
013b/07, 013b/08, 013b/13, 014a/01,
014a/04, 014a/14, 014b/11,

016a/04, 016a/07, 016b/08,
016b/10, 017a/03, 017a/07, 017a/09,
018a/03, 018a/09, 019a/11,

019b/01, 019b/03, 019b/11,
020a/01, 020a/02, 020a/03, 020a/08,
020a/13, 020a/15, 021a/09,

021b/03, 022a/04, 022b/03,
022b/14, 023a/06, 023a/07, 023b/02,
023b/08, 024b/05, 024b/06,

024b/12, 025b/05, 025b/06,
025b/15, 026a/01, 026b/05, 027b/02,
028b/11, 029b/02, 030a/12,

030b/01, 031a/02, 031a/12,
031a/14, 031a/15, 031b/04, 031b/08,
031b/14, 031b/15, 032a/15,

032b/01, 032b/02, 032b/04,
033a/04, 033a/05, 033a/12, 033b/04,
034b/10, 034b/11, 034b/12,

035a/15, 035b/01, 035b/10,
035b/11, 036a/02, 036b/01, 037a/05,
037a/14, 037a/15

[=129]

kibrit < Ar. Kükürt.

k. 0IIIb/12

[=1]

kilid < Fars. Kilit.

k. 0IIIa/13

[=1]

kilim < Fars. Kilim.

k. 0IIIb/08

[=1]

kilīsā < Fars. Kilise.

k. 0IIIb/09

[=1]

kim ki.

k. 002b/01, 003b/11

[=1]

kimesne Bir şahıs.

k. 001a/02, 001a/07, 001a/08,
001a/10, 001a/12, 001a/15, 001b/04,
001b/09, 001b/11, 001b/13

002a/01, 002a/10, 002a/13,
002a/15, 002b/04, 002b/07, 002b/08,
002b/10, 002b/12, 003a/05,

003a/07, 003a/13, 003b/01,
003b/04, 003b/05, 003b/09, 003b/10,
003b/13, 003b/14, 004a/01,

004a/02, 004a/08, 004a/10,
004a/12, 004b/0, 004b/05, 004b/09,
004b/12, 005a/03, 005a/09,

005a/12, 005a/14, 005b/01,
005b/03, 005b/09, 005b/13, 006a/06,
006a/11, 006a/14, 006b/01,

006b/07, 006b/10, 006b/12,
006b/14, 007a/04, 007a/07, 007a/08,
007a/09, 007a/10, 007a/11,

007a/13, 007a/15, 007b/04,
007b/07, 007b/14, 008a/02, 008a/03,
008a/05, 008a/06, 008a/07, 008a/12,
008b/01,

008b/03, 008b/06, 008b/08,
008b/11, 008b/12, 009a/02, 009a/04,

009a/05, 009a/06, 009a/07, 009a/08,
009a/10,

009b/04, 009b/08, 009b/11,
009b/14, 009b/15, 010a/10, 010b/04,
010b/10, 011a/04, 011a/06,

011a/14, 011a/15, 012a/10,
012b/03, 012b/06, 013a/03, 013a/06,
013a/12, 013a/13, 013b/04,

013b/05, 013b/12, 014a/03,
014a/05, 014a/13, 014b/07, 014b/09,
014b/12, 014b/13, 014b/14, 015a/01,

015a/09, 015a/11, 015b/03,
015b/06, 015b/09, 015b/10, 015b/11,
015b/12, 015b/15, 016a/01,

016a/03, 016a/05, 016a/06,
016a/09, 016a/10, 016b/04, 016b/06,
016b/09, 016b/15, 017a/08,

017a/10, 017a/11, 017a/13,
017a/14, 017b/05, 017b/07, 017b/09,
017b/11, 017b/13, 017b/14,

017b/15, 018a/02, 018a/04,
018a/06, 018a/08, 018a/10, 018a/12,
018b/03, 018b/09, 018b/11,

018b/12, 018b/13, 019a/01,
019a/06, 019a/07, 019a/08, 019a/09,
019a/10, 019a/11, 019a/12,

019b/05, 019b/06, 019b/07,
019b/08, 019b/12, 019b/13, 019b/14,
020a/05, 020a/07, 020a/10,

020b/04, 020b/07, 020b/08,
021a/01, 021a/06, 021a/10, 021a/12,
021a/14, 021a/15, 021b/07,

021b/10, 021b/12, 021b/14,
022a/01, 022a/02, 022a/05, 022a/07,
022a/09, 022a/13, 022a/15,

022b/01, 022b/07, 022b/09,
022b/11, 022b/15, 023a/08, 023b/05,
023b/06, 023b/09, 024a/04,

024a/05, 024a/07, 024a/09,
024b/01, 024b/13, 025b/07, 025b/12,
025b/13, 026a/02, 026a/03, 026a/06,

026a/07, 026a/10, 026a/15,
026b/05, 026b/08, 026b/09, 026b/13,
027a/03, 027a/05, 027a/07,

027a/10, 027a/11, 027b/01,
027b/04, 028a/06, 028b/12, 028b/14,
029a/03, 029a/06, 029b/09, 029b/12,
030a/03,

030a/13, 030b/07, 030b/14,
031a/03, 031a/05, 031a/08, 032a/01,
032b/03, 032b/06, 032b/08,

033a/08, 034a/04, 035a/12,
036a/07, 036a/13, 037a/04

k.+ den 023a/13

k.+ ler 003b/15

k.+ nüñ 009b/01, 013a/13,
017a/09, 028a/12, 030a/08

k.+ ye 002b/09, 015a/15,
025a/04, 025b/03, 032a/12, 035b/08,
037a/08

k.+ yi 030b/09

[=273]

kimse Kimse.

k. 014b/01, 015a/11, 025a/05,
032a/06

k. ise 007b/13

k.+ lere 022b/04

k.+ nüñ 019a/15, 034a/10

k.+ ye 011b/08, 031b/13

[=10]

kir Kir

k.+ i 0Vb/06

[=1]

ķirbe < Ar. Meşin su tulumu.

ķ. 024b/10

[=1]

kirecci < Fars. Kireç.

k. 0VIb/14

[=1]

kirpi Kirpi.

k. 0Vb/12

[=1]

kīse < Fars. Kese.

k. 0IIIIa/03

[=1]

ķissā < Ar. Acur.

ķ. 036b/06, 0Ib/12

[=2]

ķişi Kimse, şahıs.

k. 020b/14, 021a/06, 022b/10,
025b/08, 032a/15, 037a/14

k.+ den 024a/08, 034a/05,
036a/08

k.+ ye 022b/09, 022b/11,
024a/05, 031a/06, 031a/08, 034a/08,
036a/11, 036b/11

k.+ yi 020a/12

[=18]

ķişnic < Fars. Çok yıllık otsu bitki,
ķişiñ.

k. 0IIa/06

[=1]

ķitāb < Ar. Kitap.

k. 0IVa/11

[=1]

ķo- Koymak.

ķ.- mişdur→ ad ķo- 017b/01

emānet ķo- 0VIIIa/03

[=2]

ķobūr < Moğ. Boru biçiminde içi boş
kap.

k. 0IIIIa/05

[=1]	kop- Kopmak, harekete geçmek.
koça Yaşlı.	ķ.- a 015a/03
ķ. 015a/11, 017a/01, 018b/03	ķ.- dı 014a/03, 014a/05,
[-3]	025b/04, 025b/07, 025b/09, 025b/11
koç- Kucaklamak.	[=7]
ķ.- maķ 0VIIb/14	koparıcı Koparıcı.
k.- maġa 030b/14	ķ. 024a/09
[=2]	[=1]
koķla- Koklamak.	korķ- Korkmak.
ķ.- dı 034b/14, 034b/15, 036b/15	ķ.- ar 030a/08, 031a/12
[=3]	ķ.- dı 014b/08
koķlan- Koklanmak.	ķ.- duġı 026b/15
ķ.- maķ 0VIIb/10	ķ.- maķ 0VIIIa/13
[=1]	[=5]
koķu Koku.	korķu Korku.
ķ.+ sı 034a/07, 034a/11	ķ. 010b/15, 023a/04, 023a/15,
[=2]	029a/12
koķulu Kokulu.	ķorķu añıl- 005b/03
ķ. 036b/11, 0IIa/01	ķ.+ dan 025a/04, 026a/09,
[=2]	037a/13
koķlañ Yaban eőeġi.	ķ.+ lara 023a/02
ķ. 0Vb/09	ķorķu ol- 025a/06, 027a/04,
[=1]	027a/06
koķuķ Misafir.	ķ.+ sından 010b/14
ķ. 0VIIIb/06	ķ.+ ya 022b/14, 035a/09
[=1]	[=15]
	korķulu Korkulu.

ķ. 004a/06, 007a/13, 009b/04,
026a/10, 033b/06, 036a/11

ķ. ise 004a/06, 007a/13,
009b/04, 036a/11, 036a/12

[=11]

ķorķut- Korkutmak.

ķ.- ur (ķorķudur) 006a/02

[=1]

ķovul- Kovulmak.

ķ.- maķ 0VIIb/11

ķ.- mış 008b/01

[=2]

ķoy- Koymak.

ķ.- duğı 028a/15

[=1]

ķoyul- Koyulmak.

ķ.- an 0IIb/11

ķ.- mış 029a/04

[=2]

ķoyın- Dökünmek.

ķ.- dı 028a/02

[=1]

ķoyun Koyun.

ķ. 029a/10, 031b/08, 0Vb/09

ķoyun celebcisi: Padişahın
pişekarlarından koyun ticareti yapan
kimse. 0VIIa/02

[=4]

ķoz < Fars. Ceviz.

ķ. 034a/14, 034a/15, 0Ib/09

ķoz ağacı 0IIa/12

[=4]

ķömür Kömür.

k. 0IIb/02

[=1]

ķöpek Köpek.

k. 0VIIIb/09

[=1]

ķör < Fars. Kör.

k. 013b/05

ķör ol- 006a/15, 007a/03,
027b/12

[=4]

ķöřk < Fars. Köşk.

k. 023b/13, 023b/14

[=2]

ķözüngü Ayna.

k. 0IIIIa/13

[=1]

ķufl < Fars. Kilit.

ķ. 0IIIIa/13

[=1]

ķul Kőle, cariye.

ķ. 027b/04	ķ. 0VIa/10
ķul al- 0VIIIa/14	[=1]
ķ.+ larını. 008b/10	ķumrī < Fars. Kumru.
ķul ol- 0VIIIa/14	ķ. 0VIa/08
ķul ve ķaraveş Şatıcı: Padişahın	[=1]
pişekarlarından. 0VIb/12	ķur'a < Ar. Ad çekme.
[=5]	ķur'a Şal- 0VIIIa/05
ķulaķ Kulak.	[=1]
ķ. 0Va/09, 0Vb/06	ķurbaĝa Kurbaĝa.
[=2]	ķ. 0VIa/01
ķulan Yabani at.	[=1]
ķ. 031b/12	ķurd Kurt. Krş. ķurt
[=1]	ķ. 032a/02, 032a/03
ķullan- Kullanmak.	[=2]
ķ.- maķ 024b/14	ķurdeşen Deri hastalıĝı.
[=1]	ķ. 0Vb/04
ķulunç < Ar. ķūlenc Omuz başlarında	[=1]
duyulan Şiddetli aĝrı.	ķureyş < Ar. Kur'an-ı Kerimin yūz
ķ. 0Vb/02	altıncı suresinin adı.
[=1]	ķ. 0Va/04
ķum Kum.	[=1]
ķ. 0IIb/05	ķurraş < Ar. Pırasa.
[=1]	k. 0IIa/05
ķuman İftira.	[=1]
ķuman eyle- 0VIIb/12	ķurt Kurt. Krş. ķurd
[=1]	ķ. 0Vb/11
ķumķı? Kerkes, akbaba.	

[=1]	[=1]
ķuru Kuru.	ķuř Kuş.
ķ. 028b/07, 033a/10, 033b/07, 0IIa/10	ķ. 029a/14, 029a/15, 029b/03 ķ.+ lardan 030b/07
ķ.+ sı 031a/13	[=4]
[=5]	ķuřaķ Kuşak.
ķuru- Kurumak.	ķ. 0IIIb/05
ķ.- dı 028a/11	[=1]
[=1]	kūřk < Fars. Kōřk.
ķuruluķ Kuruluk.	k. 0IIb/06
ķ. 014b/04	[=1]
[=1]	ķuvvet < Ar. Kuvvet.
ķurut- Kurutmak.	ķ. 004a/05, 006b/13, 007b/05, 012a/13, 013b/02
ķ.- maķ 033a/15	ķ.+ e 028a/08, 036a/10
[=1]	ķ.+ i bul- 032a/01
ķur'ān < Ar. Allah tarafından Hz. Muhammed'e vahyedilen kutsal kitap.	ķ.+ ine 005b/08
ķ. 020b/13, 0IVb/01	[=9]
ķur'ān-ı 'azīm: Büyük Kur'an.	Kuvviret < Ar. Kur'an-ı Kerimin seksen birinci suresinin adı.
001b/01, 011a/12, 014b/02	K. 0Va/01
ķ.+ a 032b/09	[=1]
ķ.+ ı 002b/03, 013a/09, 031a/07	kūy < Fars. Kōy.
ķur'ān okuyıcı: Padişahın pişekarlarından. 0VIb/05	k. 0IIb/06
[=10]	[=1]
ķuř Kusmak.	ķuyruķ Kuyruk.
ķ.- maķ 0Vb/05	ķ. 0VIIIb/10

[=1]
ķuyu Kuyu.
ķ. 0IIb/12
ķ.+ sı 0IIIa/01
[=2]

ķuyumcı Kuyumcu.
ķ. 0VIb/06
[=1]

ķuzu Kuzu.
ķ. 030a/06
ķ.+ dan 030a/08
[=2]

ķüffār < Ar. Kafirler.
ķ. 006b/05
[=1]

ķülünk Taşçı kazması.
ķ. 0IIIa/12
[=1]

ķülħan < Fars. Hamamlarda ısınmayı
sağlayan ocak.

ķ. 0IIb/08

[=1]

ķünci Susam tanesi.

ķ. 0IVa/05

[=1]

ķürek Kürek.

ķ. 0IIIa/07

[=1]

ķürk Kürk.

ķ. 0IIIb/06

[=1]

ķürsī < Ar. Taht, iskemle.

ķ. 0IIIb/09

[=1]

ķüs- Küsmek.

ķ.- mek 0VIIb/14

[=1]

L

lā < Ar. Yok.

l. 035b/12

[=1]

lafz < Ar. Söz.

l.+ dur 029b/11

l.+ ındaki 024b/03

l.+ ıyla 024b/05

[=3]

lākin < Ar. Ancak.

1. 002a/04, 007a/04, 007b/02,
007b/07, 010b/13, 015a/07, 021a/04,
023b/12, 026a/04

[=9]

lāl < Fars. Dilsiz.

lāl ol- 0VIIIa/10

[=1]

la'net < Ar. Lanet.

la'net it- 003b/01

[=1]

latīf < Ar. Hoş.

1. → evşāf-ı latīf 010a/12

[=1]

laṭīfe < Ar. Şaka.

laṭīfe it- 002a/11

[=1]

lāyık < Ar. Uygun, yaraşır, münasip.

1. 014b/10, 020a/11, 026b/03,
026b/04

lāyık ol- 026a/13

[=5]

lebbeyk < Ar. Buyrunuz, ne emrettiniz
efendim.

1. 005b/14

[=1]

lebin Güneşte kurutulmuş tuğlalar.

lebin düzici: Padişahın
pişekarlarından. 0VIIa/05

[=1]

legen < Fars. Leğen.

1. 0IIIa/05

[=1]

leglek < Fars. Leylek.

1. 0VIa/11

[=1]

lehv < Ar. Faydasız iş, oyun.

1. 032a/09, 032a/11, 036b/15

1.+ e düş- 034b/14

[=4]

Lemyekün < Ar. Kur'an-ı Kerimin
doksan sekizinci suresinin adı.

L. 0Va/03

[=1]

leşker Asker.

1. 0VIb/02, 011b/10, 012a/03,
012a/04

1.+ de 012a/07, 015a/08

1.+ e 024a/11

1.+ i 011b/14, 012a/05, 012a/09,
018b/04

1.+ ine 011b/06, 015b/15

1.+ üñ 012a/08

leşker yedici: Padişahın
pişekarlarından. 0VIb/05

[=15]

levendlik < Fars.+T. Leventlik.

l.+ e (levendlige) 024a/03

[=1]

levh < Ar. Levha.

l. 0IIIb/02

[=1]

Leyl < Ar. Kur'an-ı Kerimin doksan
ikinci suresinin adı.

L. 0Va/02

[=1]

lezzet < Ar. Lezzet.

lezzet bul- 003a/14

l. bulmadı ise 003a/15

[=2]

likā < Ar. Allah'a kavuşma.

likā it- 002b/12

[=1]

M

mā < Ar. Su.

m. 024b/05

[=1]

ma'āş < Ar. Yaşayış.

limon < Fars. Limon.

l. 036a/06, 036a/07, 0Ib/11

[=3]

livāta < Ar. Erkekler arasındaki cinsel
ilişki.

livāta it- 029a/05

[=1]

Lokman < Ar. Kur'an-ı Kerimin otuz
birinci suresinin adı.

L. 0IVb/07

[=1]

lūbiyā < Ar. Fransız fıstığı fasüyesi.

l. 0IVa/05

[=1]

luṭf < Ar. İyilik, bağış.

luṭf-ı beşāret : Müjde bağışı.

025b/01

l.+ ı 013b/01

[=2]

m.+ a 027b/09, 027b/10,

028b/01

m.+ da 028b/13, 028b/15

m.+ m 027a/10

[=6]

ma'den < Ar. Maden.

- m.+ den 0IIIb/10
[=1]
mağāra < Ar. Mağara.
m. 036b/01
m.+ dan 036b/01
[=2]
mağfīret < Ar. Allahın affetmesi.
m. 002b/11
m.+ i 002a/14
mağfīret vir- 002b/09, 002b/13,
003a/01
[=5]
mağfūr < Ar. Bağışlanmış.
mağfūr it- 003a/01
[=1]
mağrib < Ar. Güneşin battığı yer.
m.+ den 019a/13, 019a/14,
019a/15, 019b/02, 019b/03, 019b/04,
019b/06
[=7]
maḥalle < Ar. Mahalle.
m.+ ye 001b/09
[=1]
maḥbūb < Ar. Sevgili.
m. 034a/08
m.+ ı 030b/14
m.+ la. 0VIIb/10
[=3]
maḥcūr < Ar. Kendi malını dilediği
gibi kullanmaktan kanûnen menedilmiş.
maḥcūr ol- 031b/14
[=1]
maḥmūd < Ar. Övülmüş.
maḥmūd ol- 008b/08, 015a/07
[=2]
maḥrem < Ar. Mahrem.
m.+ ine 031a/09
[=1]
maʿīšet < Ar. Geçim.
m. 027b/07, 027b/14
m.+ de 028b/06
[=3]
maḥām < Ar. Durulacak yer, mekan.
m.+ ında idi 036b/02
[=1]
maḥaş < Ar. Makas.
m. 0IIIa/12
[=1]
maḥbere < Ar. Mezarlık.
m.+ ye 003b/15
[=1]
maḥbūl < Ar. Kabul edilen.
maḥbūl ol- 002b/01

[=1]	031b/13, 032a/03, 032a/07,
maḳbūṭ < Ar. Tutulmuş.	032a/10, 032b/03, 032b/04, 033a/03,
maḳbūṭ dut- 016b/02	033a/07, 033a/11, 033b/08,
[=1]	033b/15, 034a/01, 034a/14,
maḳhūr < Ar. Yenilmiş.	034a/15, 034b/10, 034b/11, 035a/02,
m. 018b/09	035a/04, 035a/05, 035b/02,
[=1]	035b/07, 036a/04, 036a/06,
maḳreme < Ar. Sofra havlusu, nakışlı	036a/08, 036a/09
örtü, peştamal.	m.+ dan 024a/01, 024b/15,
m. 0IIIb/06	028b/03
[=1]	m.+ dur 031a/08
maḳşūd < Ar. İstenilen şey.	m.+ ı 003b/03, 007b/01,
m.+ a 035a/09	007b/13, 017b/06, 035a/03
m.+ ı 013b/05	m.+ ından 024a/07
m.+ ına 008a/08	m.+ ını 011b/10, 011b/11,
[=3]	021b/13
māl < Ar. Mal.	m. kısm idici 0VIIa/04
m. 003a/15, 006a/10, 007b/11,	m.+ lar 011b/13
012b/02, 023b/15, 024a/01, 024b/15,	[=79]
025a/04, 028a/04,	māldār < Ar.+Fars. Varlıklı, zengin.
029a/02, 029a/14, 029b/13,	māldār ol- 012a/02
034a/05, 034a/14, 034b/09	[=1]
m.+ a 023b/03, 025a/01,	mālik < Ar. Sahip.
027b/13, 028a/14, 028b/01, 029a/03,	m. 012b/12
029a/04, 029b/12, 030a/07,	mālik ol- 003b/13, 017b/12,
030b/05, 031a/02, 031a/05,	035a/10, 036b/10, 036b/10
031a/06, 031a/10, 031b/06, 031b/07,	[=6]
031b/08, 031b/11, 031b/12,	

Mālik-i hāzin-i cehennem < Ar. Cehennemi koruyan malik.	m. 028a/03 [=1]
M. 004b/12 [=1]	ma‘şūm < Ar. Suçsuz. ma‘şūm ol- 009a/07 [=1]
māllu < Ar.+T. Mallı. māllu ol- 027a/13 [=1]	māş < Ar. Börülce, bezelye. m. 0IVa/05 [=1]
māni‘ < Ar. Engel. m. olağan ol- 012b/13 māni‘ ol- 011b/12 [=2]	maşrıķ < Ar. Güneşin doğduğu yer. m.+ dan 019a/13 [=1]
maşıb < Ar. Makam. m.+ ı 008b/02, 009b/05 m.+ ma 029a/06 m.+ ından 015b/01 [=4]	maşar < Ar. Yağmur. m. 024b/03 [=1]
maşūr < Ar. Allah’ın yardımıyla gālip gelen. m. 010b/14, 011a/01 [=2]	matķab < Ar. Matkap. m. 0IIIa/11 [=1]
ma‘şiyet < Ar. Günah. m.+ den 025b/03 m.+ e düş- 016b/11 m.+ e gir- 026b/14 m.+ e 026b/09 [=4]	Mā‘ūn < Ar. Kur’an-ı Kerimin yüz yedinci suresinin adı. M. 0Va/05 [=1]
maşlahat < Ar. Fayda sağlayan şey.	mayaşıl < Ar. <i>mā-yesīl</i> Egzama. m. 0Vb/04 [=1]
	maşlūm < Ar. Zulüm görmüş. m. ise 001b/10, 003a/05, 004a/05, 025b/06

[=5]	m. 0IIIa/04
ma'zül < Ar. İştten çıkarılmış.	[=1]
ma'zül ol- 008a/06	meger < Fars. Meğerki, ancak.
[=1]	m. 008a/12, 022b/03, 028a/15,
Mā'ide < Ar. Kur'an-ı Kerimin beşinci	029b/02, 029b/03, 029b/05, 029b/15,
suresinin adı.	034b/11
M. 0IVb/02	[=8]
[=1]	mekr < Ar. Hile.
maḥşūş < Ar. Hususileşmiş.	m.+ ile 030b/04
m. 010b/08	mekr it- 015a/05
[=1]	[=2]
Me'āric < Ar. Kur'an-ı Kerimin	mekrūh < Ar. Tiksinti veren.
yetmişinci suresinin adı.	m. 021b/01, 0VIIa/08
M. 0IVb/13	[=2]
[=1]	melāḥat < Ar. Güzellik.
me'āş < Ar. Yaşayış.	m. 011a/15
m.+ ı 004b/11	[=2]
[=1]	Melā'ike < Ar. Kur'an-ı Kerimin otuz
meclis < Ar. Meclis.	beşinci suresinin adı.
m.+ inde 009b/09, 022a/03,	M. 0IVb/07
034b/14	[=2]
m.+ lerinde 010b/09	men' < Ar. Yasaklama.
[=4]	men' it- 013b/15, 026a/06
medīne < Ar. Şehir.	men' olın- 014a/12
m.+ sinde 015a/02	[=3]
[=1]	menfa'at < Ar. Yarar, çıkar, fayda.
meğāre < Ar. Mağara.	m. 018a/02, 029a/07

menfa'at bul- 015a/12
m.+ e 023a/15, 033a/10
m.+ i 006b/11, 009b/02,
028b/15, 029a/12
[=9]

menfa'atli < Ar.+T. Menfaatli.
m. 028a/03
[=1]

menfa'atlü < Ar.+T. Menfaatli.
m. 029b/07, 033a/11
[=2]

menfa'atsüz < Ar.+T. Menfaatsiz.
m. 029b/08
[=1]

mençal < Ar. Mangal.
m. 0IIIa/07
[=1]

mensüb < Ar. Bağlı.
mensüb ol- 028a/12
[=1]

menzile < Ar. Rütbe, makam.
m.+ si 015b/13
[=1]

mercimek < Fars. Mercimek.
m. 0IVa/04
[=1]

merhem < Ar. Merhem.
m. 0VIIIb/14
[=1]

merrih < Ar. Merih yıldızı.
m. 022b/04, 022b/06
[=2]

mersin < Yun. Beyaz çiçekli bir ağaç.
m. 0IIa/03
[=1]

mertebe < Ar. Mertebe.
şâlih m.+since ol- 015b/13
m.+ sini 006a/01
[=2]

Meryem < Ar. Kur'an-ı Kerimin on
dokuzuncu suresinin adı.
M. 0IVb/05
[=1]

mescid < Ar. Minâresiz, minbersiz
küçük câmi.
m. 006b/08, 0IIb/06
m.+ de 009a/11, 034b/15
m.+ inde 012a/12
m.+ lerde 010b/08
[=6]

meslah < Ar. Mezbaha.
m. 0IIb/08
[=1]

meşakkat < Ar. Güçlük, sıkıntı.

m. 006b/11, 007a/02, 008b/04,
016a/07, 017b/04, 026b/12

m.+ den 009a/11

m.+ e 025a/10

m.+ i 013a/15

[=9]

meşâyih < Ar. Şeyhler.

m. 015a/08

[=1]

meşhür < Ar. Ünlü, şöhretli.

meşhür ol- 009b/03

[=1]

meşq < Fars. Tulumdan yapılmış su kabı.

m. 0IIIa/05

[=1]

meşveret < Ar. Fikir alma.

meşveret eyle- 0VIIb/05

[=1]

metā' < Ar. Eşya, mal.

m.+ a 035b/02

[=1]

meyl < Ar. Yönelmek, sevgi, ilgi, alâka göstermek.

meyl it- 014b/15

[=1]

meymün < Ar. Maymun.

m. 0Vb/12

[=1]

mezemmet < Ar. Kınama.

mezemmet it- 013a/05

[=1]

mezheb < Ar. Mezhep.

mezheb ol- 015b/04

[=1]

mıtraq < Ar. Değnek, sopa.

m. 0IIIa/09, 0IIIb/05

[=2]

micrefe < Fars. Ateş küreği.

m. 0IIIa/11

[=1]

mihrāb < Ar. İmama ayrılmış olan girintili yer.

m. 0IIb/07

[=1]

mināre < Ar. Minare.

m. 0IIb/07

[=1]

minber < Ar. Hatibin üzerine çıkıp hutbe okuduğu kürsü.

m. 008a/11, 0IIb/07

[=2]

mīrās < Ar. Miras.

mīrās bul- 032b/08, 035a/03

[=2]

misāfir < Ar. Misafir.

m. 020a/04, 023a/03, 036a/05

m.+ e 024a/12

m. ise 023a/09

[=5]

miskīn < Ar. Uyuşuk.

m.+ lere 007a/01

[=1]

miskīnlik < Ar.+T. Uyuşukluk.

m.+ e 031a/11

[=1]

mişl < Ar. Eş, benzer.

m.+ i 034a/10

m.+ idür 034a/10

[=2]

misvāk < Ar. Misvak.

m. 0IVa/10

[=1]

mişmiş Zerdali.

m. 034b/06

[=1]

mīh < Fars. Çivi.

m. 0IIIa/11

[=1]

mu‘aṭṭal < Ar. Uzaklaştırılmış, işe yaramaz duruma gelmiş.

m. kalmış ise 009a/01

mu‘aṭṭal ol- 023a/03

[=2]

mufāraḳat < Ar. Ayrılık.

m.+ ine 037a/03

[=1]

mufaşşalan < Ar. Ayrıntılı olarak.

m. 013b/12, 014a/05

[=2]

muḫabbet < Ar. Sevgi.

m. 013a/03, 013a/05, 036b/13

[=3]

muḫaḳḳaḳ < Ar. Şüphesiz.

m.→ va‘de-i muḫaḳḳaḳ ol-
021b/04

[=1]

Muḫammed < Ar. Kur’an-ı Kerimin kırk yedinci suresinin adı.

M. 0IVb/09

[=1]

muḫkem < Ar. Sağlam, kuvvetli, anlamı kesin açık olan.

m. 016b/07, 033a/08

[=2]

Muḫtaşar < Ar. Kitap adı.

- M.+ ında 035a/15
[=1]
- muḳarreb** < Ar. Yaklaşmış, dost kabul edilmiş kimse, yakın.
m. 003a/08
m.+ i ol- 006a/01, 007a/02
muḳarreb it- 001b/07
[=4]
- muḳayyed** < Ar. Bağlı.
muḳayyed ol- 006a/06
[=1]
- muḳīm** < Ar. Kalıcı olan, ikamet eden.
muḳīm ol- 026a/04
[=1]
- mun'im** < Ar. İyilik sahibi.
m. ve 'azīz ol-: İyilik sahibi ve yüce olmak. 026a/05
[=1]
- munḳalib** < Ar. Dönüşmüş, değişmiş.
munḳalib ol- 014b/06
[=1]
- murād** < Ar. Murat, istek.
m. 036a/15
m.+ ı 007a/09, 029a/08
m.+ ina 010b/13
m.+ uñ ise 035b/10
[=5]
- murtekib** < Ar. Günah işleyen.
murtekib ol- 016b/07
[=1]
- Mūsā** < Ar. Musa peygamber .
M. 01a/08, 008b/11, 008b/13
[=3]
- muṣāfaḫa** < Ar. Selamlaşma, tokalaşma.
muṣāfaḫa it- 013a/02, 014a/13
[=2]
- muṣāhib** < Ar. Arkadaş.
m. 015a/06
[=1]
- muṣḫaf** < Ar. Kur'ân-ı Kerim .
m. 017a/13, 01Va/11
[=2]
- muṣībet** < Ar. Bela, felaket.
m. 011a/03, 015a/07, 017b/06, 021b/09, 022a/01, 031b/12
[=6]
- Muṭaffifin** < Ar. Kur'an-ı Kerimin seksen üçüncü suresinin adı.
M. 0Va/01
[=1]
- muṭī'** < Ar. İtaat eden.
muṭī' ol- 006b/03, 008a/14
[=2]

muvāfık < Ar. Uygun.

muvāfık ol- 004a/11

[=1]

muẓaffer < Ar. Galip.

muẓaffer ol- 007a/06

[=1]

muḥālefet < Ar. Uymama, karşı çıkma.

muḥālefet it- 010b/09

[=1]

muḥāşamet < Ar. Kavga, didişme.

m. 034b/01

[=1]

muḥtaşş < Ar. Hususi, özel.

muḥtaşş ol- 001b/06

[=1]

muḥtelif < Ar. Çeşitli.

m. 018b/12

[=1]

muz Ar. *mevz* < Hint. Muz.

m. 036a/08, 0Ib/12

muz ağacı 0IIa/11

[=3]

mübāḥ < Ar. Cāiz görülen.

m. 029b/10

[=1]

mübtedi' < Ar. Bidat çıkarıcı.

m. 002b/04

mübtedi' ol- 010b/10

[=2]

mübtelā < Ar. Tutulmuş.

m. 010b/07

mübtelā ol- 001b/08, 002a/09,
002a/10, 007b/01, 007b/07, 008b/07,
013b/03

[=8]

mücāme'at < Ar. Cinsi münasebette
bulunma.

mücāme'at eyle- 0VIIb/04

m.+ ından 003a/14

mücāme'at it- 003a/14

[=3]

mücebbir < Ar. Çıkıkçı.

m. 0VIb/04

[=1]

müctemi' < Ar. Toplanmış.

müctemi' ol- 0VIIb/10, 011a/10,
021b/08

[=3]

Müddeşsir < Ar. Kur'an-ı Kerimin
yetmiş dördüncü suresinin adı.

M. 0IVb/14

[=1]

müddet < Ar. Süre, zaman.

m. 003a/03

m.+ i 037a/06

m.+ ten 008a/13

[=3]

müflis < Ar. Parasız.

m. 013a/11

müflis ol- 013a/12

[=2]

mühlet < Ar. Süre.

mühlet eyle- 0VIIb/11

[=1]

mükerrem < Ar. Saygı değer.

m.+ dürlər 003b/12

zâhid ve m. ol- 009a/09

‘azîz ve m. ol- 003b/12

[=3]

Mülk < Ar. Kur’an-ı Kerimin altmış yedinci suresinin adı.

M. 0IVb/13

[=1]

mülk < Ar. Mülk.

m. 017b/14

m.+ e 003b/13

m.+ i 019a/05

m.+ ini 008b/03, 019a/03,

019a/04

[=6]

Mümteħine < Ar. Kur’an-ı Kerimin altmışıncı suresinin adı.

M. 0IVb/11

[=1]

münâfık < Ar. İnanmış gibi görünen ve öyle davranan kimse.

m.+ lar 015b/06

münâfık ol- 006a/04

[=2]

Münâfıkın < Ar. Kur’an-ı Kerimin altmış üçüncü suresinin adı.

M. 0IVb/12

[=1]

müneccim < Ar. Müneccim.

m. 003b/11

m.+ e 034b/03

müneccim ol- 034b/04

[=3]

münîf < Ar. Yüce.

m.+ ini→ aħkâm-ı münîf

010a/12

[=1]

Mürselât < Ar. Kur’an-ı Kerimin yetmiş yedinci suresinin adı.

M. 0IVb/14

[=1]

mürteķib < Ar. Kötülük yapan.

mürtekib ol- 021a/02, 026b/09,
034b/15

[=3]

mürz < Ar. Çiğdem.

m. 0IIa/03

[=1]

müslümān < Ar.+Fars. Müslüman.

m.+ a 014a/04

m.+ lar 011b/05, 012a/05

m.+ lardan 014a/10

m.+ laruñ 011a/09

müslümān ol- 006a/05, 020b/07,
023b/08, 028a/05

[=9]

müstecāb < Ar. Kabul edilen.

müstecāb ol- 017a/06, 017a/09

[=2]

müstevlī < Ar. İdâresi altına alan.

müstevlī ol- 021a/09

[=1]

müşk < Fars. Misk.

m. 0IIa/08

[=1]

müşkil < Ar. Zor, güç, çetin.

m. 017b/08

[=1]

müşterī < Ar. Müşteri yıldızı.

m. 022b/04, 022b/05

[=2]

müte'allik < Ar. Ait, alakalı, dair.

m. 025b/02, 0Ib/02

müte'allik ol- 0IIb/03, 0IVa/07,
0VIb/01, 015b/14, 0Ia/12, 0IVa/03,
0Va/07

[=9]

müteferriḳ < Ar. Dağınık.

müteferriḳ ol- 011a/09

[=1]

müteferriḳāt < Ar. Çeşitli.

m.+ ı 0VIIIb/02

[=1]

müteğayyir < Ar. Değişen.

m. 005a/06, 020a/05

müteğayyir ol- 028a/13

[=3]

mütevellī < Ar. Bir vakfın üst yöneticisi.

m.+ nüñ 034a/06

[=1]

müttaḳī < Ar. Allah'tan korkan.

m. 009a/06

müttaḳī ol- 007b/15

[=2]

müttebi' < Ar. Tabi olan.

müttebi' ol- 002b/05, 012b/07,
013a/02, 014a/06

[=4]

müvāzıbet < Ar. Bir işe devam etmek.

m. idecek ol- 013b/07

[=1]

müyesser < Ar. Kolaylaştırılmış.

müyesser ol- 013b/05

[=1]

müyessir < Ar. Kolaylaştıran.

müyessir ol- 008a/10

[=1]

Müzzemmil < Ar. Kur'an-ı Kerimin
yetmiş üçüncü suresinin adı.

M. 0IVb/14

[=1]

mü'min < Ar. Müslüman.

m. 006a/10, 029a/06, 034a/06

m.+ ler 005b/06

m.+ lere 013b/14

mü'min ol- 012b/06, 017a/09,

030b/10, 034a/10

[=9]

mü'mine < Ar. İman etmiş kadın.

m. 005b/10

[=1]

Mü'min < Ar. Kur'an-ı Kerimin
kırkıncı suresinin adı.

M. 0IVb/05, 0IVb/08

[=2]

N

nafaqa < Ar. Nafaka.

nafaqa eyle- 0VIIIa/02

nafaqa it- 019a/01

[=2]

Nahl < Ar. Kur'an-ı Kerimin on altıncı
suresinin adı.

N. 0IVb/04

[=1]

naqd < Ar. Tenkit.

naqd idici: Padişahın

pişekarlarından.0VIIb/06

[=1]

naqqāre < Ar. Dümbelek şeklindeki
vurmalı saz.

n. 022b/15, 0VIIa/11

[=2]

naqqāş < Ar. Nakkaş.

n. 0VIIb/07

[=]

namāz < Fars. Namaz.

[=2]

n. 0IVa/08

n.+ ina 006a/06

namāz kı1- 002a/14, 013a/01

[=4]

na‘ne < Ar. Nane.

n. 0IIa/06

[=1]

nār < Ar. Ateş.

n. 035b/02

[=1]

nārenc < Ar. Portakal.

n. 035a/14, 035b/01, 0Ib/11

[=3]

Nās < Ar. Kur’an-ı Kerimin yüz on dördüncü suresinin adı.

N. 0Va/06

[=1]

naşārā < Ar. Hristiyanlar.

n. 004b/08, 005a/09, 006b/10,
008a/03, 030a/12

[=5]

naşīb < Ar. Bir kimsenin payına düşen -

[=9]

naşihat < Ar. Nasihat.

n. 028b/09

n. virici ol- 014a/07

nāy < Fars. Ney.

nāy çal- 0VIIb/01

[=1]

nażar < Ar. Bakış, bakma.

n. 022a/10

n.+ ı 008b/11

n.+ ında tur- 002b/12, 002b/14,
004b/13

nażar it- 017a/11, 022a/07

nażar olın- 009a/11, 009b/01

n.+ u 013b/07

[=10]

Nāzi‘āt < Ar. Kur’an-ı Kerimin yetmiş dokuzuncu suresinin adı.

N. 0Va/01

[=1]

nażır < Ar. Benzer.

n.+ i 033a/12

n. ü şebth ol- 009a/07

[=2]

ne Ne.

n. 005a/11, 010a/07, 026a/04,
026b/09

n.+ dür 031b/05

ne gel- 014a/01

ne ol- 014a/02

- [=7]
- necāset** < Ar. Pislik, murdarlık.
n. 0Vb/07
[=1]
- necāt** < Ar. Kurtuluş.
n. 003b/06
necāt bul- 006b/06, 009a/11,
004b/06, 004b/14, 005a/12, 005b/11,
006a/12, 006b/15, 007a/04, 008b/05,
009a/02, 013a/08, 013b/01, 016a/10,
030a/14, 032a/10
n.+ ina 005b/06
necāt vir- 010b/01
[=19]
- necīl** < Ar. Soylu, asil.
n. 034a/05
[=1]
- Necm** < Ar. Kur'an-ı Kerimin elli
üçüncü suresinin adı.
N. 0IVb/10
[=1]
- neden** Nereden.
n. 020a/02
[=1]
- nefs** < Ar. Bir kimsenin öz varlığı.
n.+ i 006a/15
n.+ ine 001a/12
- [=2]
- neft** < Fars. Ham veya arıtılmış petrol.
n. 0IIIb/12
[=1]
- nefha** < Ar. Diriltici nefes.
n. 004a/14, 004a/15, 004b/01
[=3]
- nehy** < Ar. Yasaklama.
emr ü n. issi ol- 016a/11
nehy it- 012b/09
[=2]
- Neml** < Ar. Kur'an-ı Kerimin yirmi
yedinci suresinin adı.
N. 0IVb/06
[=1]
- nerdübān** < Fars. Merdiven.
n. 016a/01, 0IIIb/01
[=2]
- nergis** < Fars. Nergis.
n. 0IIa/03
[=1]
- nerm** < Fars. Yumuşak.
nerm it- 007b/12
[=1]
- nesl** < Ar. Nesil.
n. 022a/15

n.+ inden 006b/11, 011a/04
[=3]

nesnās < Ar. Goril, şempanze gibi
büyük maymun.

n. 0Vb/12

[=1]

nesne Varlık, şey.

n. 001a/09, 002a/03, 004a/03,
007a/11, 011b/09, 012b/13, 013a/08,
013a/09, 014b/08,

014b/10, 019b/05, 019b/09,
019b/10, 021b/15, 022b/13, 023b/12,
026a/02, 026a/03, 030a/09, 0VIIa/08,
0VIIb/07

nesne al- 023b/04, 026b/11,
034a/11, 023b/12, 036b/08

n.+ den 019a/10, 026b/15

nesne kap- 023b/10

n.+ ler 027a/09

n.+ leri 013b/15, 025b/02,
0Ib/02, 0Ib/04, 0IIb/03, 0IIb/11,
0IIIb/03, 0IVa/07, 0VIIb/03

n.+ lerüñ 009b/03

nesne ol- 001a/03, 022a/13,
031a/04

n. oldu ise 003a/11

n.+ si 019a/14

n.+ ye 001a/04, 007b/01,
022a/10

n.+ yi 017b/06

[=51]

ne'üzubil'lāh < Ar. Tanrı korusun.

n. 026b/13

[=1]

nev' < Ar. Cins.

n.+ inden 013a/08

[=1]

nevmīd < Fars. Ümitsiz.

nevmīd ol- 0VIIIa/07

[=1]

nezāret < Ar. Bakış.

beşāret ve n. ol- 003a/13

[=1]

niçe Çok, pek çok, birçok.

n. 008a/13, 021a/10, 021b/08,
021b/10, 022b/03, 028b/01, 028b/05

[=7]

nidā < Ar. Seslenme.

nidā gel- 002b/15, 003a/01

nidā olın- 033b/04

[=3]

nifāḳ < Ar. İnsanlar arasında
anlaşmazlıktan gelen ayrılık.

n.+ a 028b/11

[=1]

niḳāb < Ar. Peçe.

n. 0IIIb/04
[=1]
nikāḥ < Ar. Nikah.
nikāḥ it- 013a/07, 030b/08,
031a/09, 035b/15, 036a/02
[=5]
nikāḥsuz < Ar.+T. Nikahsız.
n. 026a/12
[=1]
nīlūfer < Fars.+Yun. Nilüfer.
n. 0IIa/02
[=1]
ni‘met < Ar. Nimet.
n. 006b/13, 036b/13
n.+ e 005a/15
n.+ i 005a/07, 028a/13
n.+ ine 002a/02
ni‘met it- 013b/14
n.+ ler 023b/09
[=8]
nims < Ar. Sansar.
n. 0Vb/12
[=1]
Nisā < Ar. Kur’an-ı Kerimin dördüncü
suresinin adı.
N. 0IVb/02
[=1]

nisbet < Ar. Uygunluk.
nisbet it- 001a/09
[=1]
nişāne < Fars. İşaret, alamet.
n. 011a/07
n. → ‘azīm-i nişāne ol- 009a/14
[=2]
nitekim Nitekim.
n. 001a/04, 001b/15, 003b/08,
003b/12, 003b/14, 004b/01, 005a/08,
010b/02, 013a/15,
014a/11, 014b/05, 016b/12,
017b/02, 017b/04, 018b/02, 021a/11,
021b/05, 021b/11, 022a/11,
023a/14, 023b/01, 024a/10,
024b/03, 024b/05, 024b/08, 024b/10,
025a/02, 025a/12, 025a/13,
025a/14, 025b/01, 025b/08,
025b/09, 025b/14, 026a/08, 026a/10,
026a/14, 026b/07, 027a/02,
027a/04, 027a/06, 027a/08,
027b/08, 028a/05, 028a/13, 029b/03,
030b/01, 030b/12, 030b/15,
031b/06, 032a/08, 032b/13,
033b/02, 033b/06, 035b/03, 035b/12,
036a/13, 036b/06, 037a/09
[=59]
noḡṣān < Ar. Eksiklik, kusur.
n.+ da 020b/15

n.+ ina 027b/07, 027b/14	n. 021b/08
noğşān ol- 017b/06	[=1]
[=4]	nürsuz < Ar.+T. Işıksız.
noğūd < Fars. Nohut.	n. 018a/04
n. 0IVa/04	n. ise 021b/09
[=1]	[=2]
Nūḥ < Ar. Kur'an-ı Kerimin yetmiş birinci suresinin adı.	nuşret < Ar. 1.Yardım.
N. 0IVb/13	nuşret bul- 025b/06, 001b/11, 015a/10, 004a/05, 008b/13
[=1]	nuşret it- 003a/05
Nūr < Ar. Kur'an-ı Kerimin yirmi dördüncü suresinin adı.	2. Üstünlük, galebe, zafer.
N. 0IVb/05	nuşret bul- 003a/11, 005b/10, 008b/13, 011b/03, 012a/09, 015a/10, 015b/08, 015b/09, 021b/03
[=1]	n.+ e 027a/02
nūr < Ar. Nur, ışık.	[=16]
n. 0VIIIb/03	nücūm < Ar. Yıldızlar.
n.+ ı 023a/08	n. 017b/08, 022a/10
n.+ ında 002b/10	[=2]
n.+ ını 019b/09	nüşha < Ar. Yazılı bir şeyin benzeri.
[=4]	n.+ da 034b/08
nūrlu < Ar.+T. Aydınlık, parlak, ışıklı.	[=1]

O

o O.

o. 009b/01, 011a/07, 015a/11

[=3]

ocağ Ocak.

o. 0IIIIa/02

o.+ ı (ocağı) 0IIIa/06 [=2]	peygamber o.+ u (oğlu) ol- 012b/05
od Ateş. o. 018b/06, 023a/07, 025a/11, 028b/11, 031a/03, 0Ib/01 o.+ unı 028a/07 [=7]	o.+ u (oğlu) 003b/08, 006b/03, 006b/06, 009b/06, 019a/11, 020b/09 o.+ uña (oğluña) 032b/01 oğul vir- 006a/10, 021b/14, 032b/09 [=13]
oğlak Oğlak. o. 030a/13 [=1]	oķ Ok. o. 0VIIIa/07 o.+ ıyla 015b/05 [=2]
oğlan Oğul, erkek evlat. o. 009a/04 o.+ a 020a/09, 021a/09, 030a/10, 030a/14 o. ārzūsında ol- 021a/05 o.+ lara 030b/03 o. vir- 009a/03 [=8]	oķcı Ok atan. o. 0VIb/06 [=1]
oğrı Hırsız. o. 003b/10, 0VIb/09 [=1]	oķu- Okumak. o.- dı 011a/08 o.- dı→ yıldızlar oķu- 021b/05 o.- r 013a/10 o.- ya 002b/03 [=4]
oğrılık Hırsızlık. o. 0VIIa/13 [=1]	oķuyıcı Okuyucu. o. → efsün oķuyıcı 0VIb/12 o.+ lar→ ķur'ān oķuyıcı 0VIb/05 [=2]
oğul Oğul, erkek evlat. o.+ a 021a/07 oğul ol- 011a/14	ol- Olmak.

o.- a 001b/13, 002b/04, 005a/14,
007b/14, 008a/02, 009a/04, 009a/06,
022b/01, 024a/09, 029a/06, 029b/03,
029b/09, 035b/10

o.- a → ābādān ol- 011a/06

o.- a → ‘adillik ol- 014b/06

o.- a → ağlayıcı ol- 007b/14

o. āzād ol- 0VIIb/14

o.- a → ‘aks ol- 010b/06,
028b/05

o.- a → ‘aksi ol- 026b/02

o.- a → ‘arrāf veyā ġammāz ol-
003b/11

o.- a → ‘āšī ol- 015a/06

o.- a → aşığı ol- 016b/15

o.- a → az ol- 016b/05

o.- a → ‘azīm-i nişāne ol-
009a/14

o.- a → ‘azl ol- 018b/15, 020b/11

o.- a → āhīr ol-018b/10, 020b/05

o.- a → bātıl ol-001a/03

o.- a → bay ol- 012b/02, 013a/13

o.- a → beşāret ve nezāret ol-
003a/13

o.- a → biri ol- 009b/07

o.- a → bulamaç ol-029b/02

o.- a → buz ol- 028a/15

o.- a → cāhid ol-002a/02

o.- a → cem‘ ol- 021b/09,
028b/06

o.- a → cömerd ol- 004a/09

o.- a → çok ol-003b/03, 004a/10,
004a/15, 005b/04, 007b/13, 009b/02,
011a/09, 017a/06, 018b/04, 022a/15

o.- a → def‘ ol-017a/07, 019b/12

o.- a → deklamāz ol- 006a/03

o.- a → delīl ol- 005a/01,
005b/08, 008a/02, 017a/10, 017b/01,
017b/10, 017b/11, 018a/05, 019b/01,
022a/07, 022a/15, 024b/12,
031b/14, 034a/06

o.- a → dürüst ol- 009b/04

o.- a → düşman ol- 037a/09

o.- a → ecr-i ‘azīm ol- 002a/04,
002b/01

o.- a → eksüklik ol- 020b/15

o.- a → emīn ol- 004a/06,
007a/14, 009b/04, 025a/08, 026a/05,
026a/10, 026b/15, 033b/06, 036a/04

o.- a → emr ü nehy issi ol-
016a/11

o.- a → evlādı ol- 006b/14

o.- a → eyü ol- 004b/11,
006b/13, 009b/05, 020b/14, 035a/13

o.- a → eyülik ol- 028a/09

o.- a → faķīr ol- 011b/01,
026a/08

o.- a → fāsīd ol- 003b/02,
012b/04

o.- a → fevt ol- 008a/12,
017a/15, 018b/01, 020a/08, 021a/15,
022b/10, 023b/06, 025b/09, 028b/14

o.- a → firāset şāhibi ol- 014a/14

o.- a → fitne ol- 015a/09

o.- a → gāh ol- 005a/13, 006a/15,
014b/11, 016b/11, 017a/03, 017a/09,
020a/08, 022b/14, 023a/06

o.- a → gālib ol- 005b/05

o.- a → ġarḳ ol- 028a/08

o.- a → gōnli hoş ol- 004b/10

o.- a → göre ol- 013b/04,
028b/03

o.- a → görmiş ol- 009b/12

o.- a → gözi aydın ol- 015a/10

o.- a → ḥabs ol- 026b/05

o.- a → ḥākīm ol- 007b/09

o.- a → ḥāmīle ol- 036b/09

o.- a → ḥarām ol- 029a/13

o.- a → ḥāşıl ol- 007a/09,
011a/03, 029a/09

o.- a → helāk ol- 003b/04,
004a/08, 008b/12, 008b/14, 015b/03,
030a/05

o.- a → ḥürmetsüz ol- 026b/10

o.- a → içinde ol- 026b/10

o.- a → irişmiş ol- 022a/06

o.- a → issi ol- 014b/03

o.- a → işāret ol- 012b/11,
012b/15, 013a/02

o.- a → işler ol- 012b/10

o.- a → kavī ol- 011b/03,
013b/03, 015a/13, 015b/12, 018b/04

o.- a → kavıl olınmış ol- 022b/03

o.- a → kāyim ol- 008a/07

o.- a → kesād ol- 018b/15

o.- a → ketḥüdā ol- 007a/08,
016a/15, 016b/01, 022a/14

o.- a → kezālik ol- 001b/04,
011b/15

o.- a → ḳorḳu ol- 025a/06,
027a/04, 027a/06

o.- a → kör ol- 006a/15

o.- a → lāyık ol- 026a/13

o.- a → maḥmūd ol- 008b/08,
015a/07

o.- a → maḳbūl ol- 002b/01

o.- a → mālik ol- 003b/13

o.- a → māllu ol- 027a/13

o.- a → māni' ol- 011b/12

o.- a → māni' olağan ol- 012b/13

o.- a → ma'şüm ol- 009a/07

o.- a → meşhūr ol- 009b/03

o.- a → mu'aṭṭal ol- 023a/03

- o.- a → muḳarrebi ol- 006a/01
- o.- a → muḳayyed ol- 006a/06
- o.- a → munḳalib ol- 014b/06
- o.- a → murtekib ol- 016b/07
- o.- a → muṭī' ol- 006b/03
- o.- a → muvāfīḳ ol- 004a/11
- o.- a → muẓaffer ol- 007a/07
- o.- a → muḥtaṣṣ ol- 001b/06
- o.- a → mübtelā ol- 001b/08,
007b/01, 007b/07, 008b/07
- o.- a → müctemi' ol- 011a/10
- o.- a → münāfīḳ ol- 006a/04
- o.- a → müneccim ol- 034b/04
- o.- a → mürtekib ol- 021a/02,
026b/09, 034b/15
- o.- a → müslümān ol- 006a/05,
020b/07, 023b/08, 028a/05
- o.- a → müstecāb ol- 017a/06
- o.- a → müteḡayyir ol- 028a/13
- o.- a → müttakī ol- 008a/01
- o.- a → müttebi' ol- 002b/05,
012b/07, 013a/03, 014a/06
- o.- a → müyesser ol- 013b/05
- o.- a → müyessir ol- 008a/11
- o.- a → mü'min ol- 012b/06,
017a/09
- o.- a → naṣīb ol- 002a/05,
003a/10, 003b/06, 004b/04, 005b/02,
007b/06, 012a/15, 016a/13, 017b/08
- o.- a → naṣīḥat virici ol- 014a/07
- o.- a → nesne ol- 022a/13,
031a/04
- o.- a → nokṣān ol- 017b/06
- o.- a → oḡlan ārzūsında ol-
021a/05
- o.- a → oḡlan ol- 011a/14
- o.- a → 'ömri uzun ol- 016b/10
- o.- a → pādiṣāh ol- 010b/12,
019a/11
- o.- a → peṣīmān ol- 007b/06
- o.- a → piṣmiṣ ol- 029b/05,
029b/15
- o.- a → revā ol- 013a/13
- o.- a → ṣāḥib ol- 023b/11
- o.- a → ṣāḥibi ol- 016b/02
- o.- a → ṣāliḥ mertebesince ol-
015b/13
- o.- a → ṣāliḥ ol- 006b/06
- o.- a → ṣanmıṣ ol- 001a/12
- o.- a → sebb idenlerden ol-
014b/15
- o.- a → selāmet ol- 015a/01
- o.- a → söyleyicilerden ol-
001a/09

o.- a→ şād ol- 027a/12
o.- a→ tākati ol- 006a/03
o.- a→ t̄alib ol- 014a/04,
014b/03
o.- a→ t̄aliblerinden ol- 014b/13
o.- a→ ta'lim ve telk̄in ol-
002b/03
o.- a→ ta'n olunur ol- 015a/15
o.- a→ tenb̄ih ol- 016b/12
o.- a→ tevbesüz ol- 004b/05
o.- a→ t̄iz gülegen ol- 008b/05
o.- a→ t̄iz ol- 008b/04
o.- a→ ucuzlık ol- 006a/11,
010b/02, 014b/04
o.- a→ uzun ol- 005b/04,
012a/03
o.- a→ v̄asi' ol- 014a/14
o.- a→ vez̄ir ol- 016a/12,
019a/11
o.- a→ yağı ol- 006a/04,
014a/11
o.- a→ yakın ol- 002a/12,
030a/13
o.- a→ yüce ol- 002a/12
o.- a→ zāhid ve m̄ukerrem ol-
009a/09

o.- a→ zāhir ol- 008a/05,
009b/03, 011a/07, 017a/03, 019a/15,
019b/06
o.- a→ za'if ol- 003b/02,
012b/04, 015a/14
o.- a→ zālim ol- 025b/08
o.- a→ zā'il ol-005a/07,
008b/11, 012a/12, 028a/12
o.- a→ zebūn ol- 007a/06
o.- a→ ziyāde ol- 001a/14,
009b/02, 011a/15, 012b/05, 015b/10,
015b/11, 018a/06, 025a/01, 029b/06
o.- a→ ḥalāş ol- 007a/06,
010a/14, 012b/03
o.- a→ ḥavf ol- 030a/03
o.- a→ ḥayıflu ol- 007b/15
o.- a→ ḥayırlar ol- 016b/05
o.- a→ ḥayr ol- 009a/09,
020b/15
o.- a→ ḥaz̄inedār ol- 016b/02
o.- a→ ḥoş ol- 009a/05
o.- a→ māni' olağan ol- 012b/13
o.- aḡandur→ raḡmet ol-023a/08
o.- alar→ ma'z̄ul ol- 008a/06
o.- alar→ mez̄heb ol- 015b/05
o.- alar→ rāz̄i ol- 021a/03
o.- an 020b/01, 032a/09
o.- an→ 'āmm ol-024a/15

o.- an→ çār-pā ol-0Vb/08	o.- dı→ cem‘ ol- 019a/12
o.- an→ emcikde ol-031b/14	o.- dı→ def‘ ol- 019b/10
o.- an→ hāceti ol- 013a/13	o.- dı→ demürden ol- 016b/05
o.- an→ hārām ol- 0VIIa/08	o.- dı→ fāsīd ol- 034b/05
o.- an→ kavī ol- 022b/11	o.- dı→ firīştehlerden ol- 003b/10
o.- an→ mensūb ol- 028a/12	o.- dı→ ġarķ ol- 028a/04, 028a/05
o.- an→ müflis ol-013a/12	o.- dı→ görür ol- 013b/10
o.- an→ müte‘allik ol- 0IIb/03, 0IVa/07, 0VIb/01	o.- dı→ güneş ol- 017b/13, 020b/12
o.- an→ mü‘min ol-034a/10	o.- dı→ kāhin ol- 034b/03
o.- an→ şādır ol- 0VIIb/03	o.- dı→ mālīk ol- 017b/12
o.- an→ şālih ol-017a/07	o.- dı→ muķīm ol- 026a/04
o.- an→ uçda ol-018b/07	o.- dı→ mübtelā ol- 002a/10 nesne o.dı ise 003a/11
o.- an→ zālīm ol-025b/11	o.- dı→ peşīmān ol- 033b/05
o.- an→ zīkr ol-008a/05	o.- dı→ peydā ol- 003a/04
o.- ana→ mü‘min ol-030b/10	o.- dı→ peygamber oġlu ol- 012b/05
o.- anı→ müte‘allik ol- 015b/14, 0Ia/12, 0IVa/03, 0Va/07	o.- dı→ sākin ol- 015a/07
o.- anı→ şādır ol- 0Vb/01	o.- dı→ şaru ol- 016b/06
o.- dı 014b/14, 026a/08	o.- dı→ tālī‘ ol- 020b/10
o.- dı→ anası ol- 012b/06	o.- dı→ vāķı‘a ol- 014a/12
o.- dı→ ‘āriż ol- 033a/05	o.- dı→ yaġış ol- 023a/12
‘āriż o.dı ise 019b/11	o.- dı→ yaķın ol- 017a/06
o.- dı→ babası ol- 012b/04	o.- dı→ yaşıl ol- 016b/04
o.- dı→ bereketler ol- 014b/05	
o.- dı→ bulutdan ol- 023b/09, 024a/09	

o.- dı→ yıldız ol- 021b/13, 022a/05	o.- maḳ→ faḳīr ol- 0VIIIa/08
o.- dı→ yıldızlar ol- 022a/15	o.- maḳ→ ğarḳ ol- 0VIIb/14
o.- dılar→ müctemi‘ ol- 021b/08	o.- maḳ→ ḥāyız ol- 0VIIIa/12
o.- duğı 020b/04	o.- maḳ→ kāfir ol- 0VIIIa/02
o.- duğı→ mālik ol- 017b/12	o.- maḳ→ ket ol- 0VIIIa/11
o.- duğı→ ne ol- 014a/02	o.- maḳ→ kıṣa ol- 0VIIb/11
o.- duğına→ ‘āṣī ol- 033b/05	o.- maḳ→ ḳul ol- 0VIIIa/14
o.- duḳlarına→ mübtedi‘ ol- 010b/10	o.- maḳ→ lāl ol- 0VIIIa/10
o.- ıcaḳ→ mübtelā ol- 002a/09	o.- maḳ→ müctemi‘ ol- 0VIIb/10
o.- mağa→ emīn ol- 025a/04, 037a/13	o.- maḳ→ nevmīd ol- 0VIIIa/07
o.- mağa→ ḥāmīle ol- 036b/08	o.- maḳ→ pelit ol- 0VIIIa/12
o.- mağa→ ḳādī ol- 005a/03	o.- maḳ→ puluḳ ol- 0VIIIa/08
o.- mağa→ ketḥüdā ol- 032a/04	o.- maḳ→ ṣağır ol- 0Vb/02
o.- mağa→ kör ol- 027b/12	o.- maḳ→ sefīh ol- 0VIIIa/08
o.- mağa→ ṣağ ol- 036a/03	o.- maḳ→ ṣulb ol- 0VIIIa/06
o.- mağa→ ḥaste ol- 036a/03	o.- maḳ→ ‘uryān ol- 0VIIb/13
o.- mağına→ düşman ol- 032a/12	o.- maḳ→ uzun ol- 0VIIb/11, 0VIIIa/11
o.- maḳ→ baṭṭāl ol- 020a/07	o.- maḳ→ yetīm ol- 0VIIIa/07
o.- maḳ→ bay ol- 0VIIIa/08	o.- maḳ→ za‘f ol- 0VIIb/11
o.- maḳ→ baḥīl ol- 0VIIIa/06	o.- maḳ→ zamān ol- 0VIIb/11
o.- maḳ→ bīḳarār ol- 0VIIIa/14	o.- malarına→ fevt ol- 037a/15
o.- maḳ→ cunub ol- 0VIIIa/12	o.- malarına→ mālḍār ol- 012a/02
o.- maḳ→ deli ol- 0Vb/04	o.- masa→ büyük ol-028b/05
	o.- masa→ tozı ol- 024a/14

- o.- masalar→  arlı da ol-
003a/13
- o.- ması→ m lik ol- 035a/10
- o.- ması→ teğayyür ol- 020a/05
- o.- masına→ 027a/11
- o.- masına→ az ol- 022b/12
- o.- masına→ boş ol- 011b/07,
032b/07
- o.- masına→  ok ol- 025a/05
- o.- masına→ em n ol- 026a/09
- o.- masına→ ey  ol- 030a/01
- o.- masına→  afletde ol-
027a/07
- o.- masına→ mu arrebi ol-
007a/02
- o.- masına→ mu ı  ol- 008a/15
- o.- masına→  avar ol- 022b/12
- o.- masına→ va de-i mu ak ak
ol-021b/04
- o.- masına→ yakın ol- 019b/03,
020b/10, 027a/02, 037a/12
- o.- masına→ z hir ol- 028a/11
- o.- masına→ z 'il ol- 037a/04
- o.- masına→ zel l ol- 018b/09
- o.- masına→  ar b ol- 036b/09
- o.- masına→  ayr ol- 025a/10
- o.- masından→ k r ol- 007a/03
- o.- maya→ ey  ol-031b/13
- o.- maya→ ih net ol- 002a/05
- o.- maya→ naz r   Őeb h ol-
009a/08
- o.- maya→ nesne ol- 001a/03
- o.- maya→ r z  ol- 002a/02
- o.- maya→ tam m ol- 029a/10
- o.- maya→ zarar ol- 013b/01
- o.- maz 001a/09
- o.- maz→ teŐb h ve ta d d itmek
ol-001a/04
- o.- mazsa 014a/10
- o.- miş→ cem  ol- 030b/05
- o.- miş→   yib ol- 019a/14
- hel k o.miş ise 014a/09
- o.- miş→ m teferri  ol- 011a/10
- o.- miş→ pey amberlerden ol-
013a/14
- o.- miş→ p r ol- 011b/03
- o.- miş→ toprak ol- 024a/13
- o.- miş→ turş ol- 031b/08
- o.- mişdur→ pey amberlere ol-
013a/15
- o.- sa 008a/10, 015b/03,
028a/01, 033a/07, 033a/11
- o.- sa→ bell  ol- 025a/03
- o.- sa→ g m nlu ol- 004a/14,
004a/15

o.- sa→ vaktında ol- 033a/02,
033a/07

o.- sun→ ‘amm ol- 024b/07

o.- sun→ beşāret ol- 003a/02

o.- sun→ hāş ol- 024b/07

o.- up→ ādem ol- 010b/13

o.- up→ bulut ol- 023b/15

o.- up→ faķīr ol- 010b/13

o.- up→ hezīmet ol- 012a/05

o.- up→ mālik ol- 036b/10

o.- up→ mun‘im ve ‘azīz ol-
026a/05

o.- up→ müstecāb ol- 017a/09

o.- up→ revān ol- 022b/13

o.- up→ tālīb ol- 014b/01

o.- up→ topraķ ol- 024a/14

o.- up→ hāste ol- 036b/09

o.- up→ ‘azīz ve mūkerrem ol-
003b/12

o.- ur→ berāber ol- 035a/12

o.- ur→ bezl ol- 029b/12

o.- ur→ cem‘ ol- 031b/06

o.- ur→ eyü ol- 034a/11

o.- ur→ gāh ol- 014a/01

o.- ur→ hāşıl ol- 029b/02,
032b/02

o.- ur→ içinde ol- 032b/02

o.- ur→ maħcūr ol- 031b/15

o.- ur→ mübtelā ol- 013b/03

o.- ur→ müstevlī ol- 021a/09

o.- ur→ şīrīn ol- 032b/05

o.- ur→ tīz ol- 022a/11

o.- olursañ→ müvāzıbet idecek
ol- 013b/07

[=492]

ol O.

o. 001a/02, 001a/03, 001a/08,
001a/12, 001b/08, 001b/10, 002a/05,
002a/07, 002a/08,

002a/09, 002a/10, 002a/14,
002b/09, 003a/11, 003a/13, 003b/04,
003b/15, 004a/15, 004b/07,

005a/07, 005a/11, 006a/11,
006b/15, 007b/01, 008a/04, 008a/06,
008b/09, 008b/12, 009a/04,

009a/14, 009b/07, 010a/03,
010a/12, 010a/13, 010b/02, 011a/02,
011a/03, 011a/05, 011a/08,

012a/04, 012a/05, 012a/07,
012a/08, 012b/06, 013b/12, 014a/07,
014a/15, 014b/04, 014b/05,

014b/06, 014b/13, 014b/14,
015a/05, 015a/15, 015b/02, 015b/03,
015b/04, 015b/05, 016b/04,

016b/05, 017a/01, 017a/02,
017a/03, 017a/04, 017a/05, 017a/09,
017a/15, 017b/01, 017b/10,

019a/01, 022a/03, 022a/06,
022a/07, 022a/14, 018a/05, 019a/04,
019a/05, 019a/07, 019a/08,

020a/06, 021b/02, 022a/01,
022b/05, 022b/10, 022b/11, 023b/02,
023b/06, 023b/11, 024a/01,

024b/15, 025a/05, 025b/04,
025b/05, 025b/08, 028a/02, 028a/15,
028b/08, 029a/10, 029b/07,

030a/02, 030a/04, 031a/04,
032b/02

[=108]

olın- Edilmek, yapılmak, olmak.

o.- a→ 'azl olın- 015b/01

o.- a→ beşâret olın- 003b/08

o.- a→ defn olın- 003b/15

o.- a→ edâ olın- 004a/07

o.- a→ fâ'ide olın- 024a/01

o.- a→ iltifât olın- 023a/12

o.- a→ kabûl olın 010a/03,
010a/11

o.- a→ nazâr olın- 009a/11,
009b/01

o.- a→ su'âl olın- 010a/01

o.- anlar→ zikr olın- 014a/10

o.- caya→ fevt olın- 026a/05

o.- caya→ vefât olın- 001b/08

o.- dı→ defn olın- 011a/01

o.- dı→ men' olın- 014a/12

o.- dı→ nidâ olın- 033b/04

o.- duk→ fevt olın- 002a/05

o.- maya→ def' olın- 001b/09

o.- maya→ kabûl olın- 010a/03

o.- miş ola→ kavlı olın- 022b/03

o.- miş→ 'azl olın- 008b/01

o.- miş→ cem' olın- 021a/11,
033a/03, 033b/08, 034a/14, 035a/03

o.- miş→ gâżab olın- 008b/01

o.- miş→ hişâr olın- 010a/15

o.- miş→ katl olın- 014b/14

o.- miş→ taḥşîl olın- 029a/03

o.- miş→ taşavvur olın- 001a/08

o.- sa→ iftirâ olın- 009b/07

o.- ur ola→ ta'n olın- 015a/15

o.- ur→ i'timâd olın- 022b/04

o.- ur→ rivâyet olın- 009b/13

o.- ur→ ta'bîr olın- 021a/08

[=38]

on On.

o. 028b/03, 033b/09

[=2]

on bir Onbir.

o. idi 021b/07

[=1]

oruç < Fars. Oruç.

o.- dı 014a/05

o. 0IVa/08

o.- ur 011a/06

[=1]

[=3]

otur- Oturmak.

o.- a 009b/09

Ö

ögik Tahtalı güvercin.

ö. 0Vb/09

ö. 0VIa/08

[=1]

[=1]

öl- Ölmek.

öğren- Öğrenmek.

ö.- di 002a/10

ö.- e 024a/08

ö.- meğine 004a/14

[=1]

ö.- mek 020a/07

öğret- Öğretmek.

ö.- mekten 030a/03

ö.- ürsen (öğredürsen) 032b/01

ö.- miş 011a/13

[=1]

[=5]

öğüdüci Öğütücü.

öldür- Öldürmek.

ö. 0VIb/10

ö.- e 015a/05

[=1]

ö.- mek 0VIIIa/01

ökçe Ökçe, topuğun arka kısmı.

[=2]

ö. 0Va/14

ölüm Ölüm.

[=1]

ö. 004a/15

öksür- Öksürmek.

ö.+ e 004b/01, 016a/10, 023a/04,
025a/13

ö.- mek 0Vb/03

ö.+ in 029b/09

[=1]

ö.+ ine 034b/05, 037a/03

öküz Öküz.

[=8]	ö.- e 036b/14, 036b/15, 037a/01
'ömr < Ar. Hayat.	ö.- er 002a/15, 002b/02
'ö. 004b/08, 028b/08	ö. 0VIIIa/01
'ö.+ e 028b/02, 028b/04, 032a/11	ö.- üp 030b/14
'ö.+ i uzun ol- 016b/10	[=7]
'ö.+ i 005b/04, 012a/02	ördek Ördek.
'ö.+ üñden 020a/01	ö. 0VIa/08
[=9]	[=1]
öñ İleri.	öyle Öyle.
ö.+ e 0VIIIa/09	ö. 029b/15
[=1]	[=1]
öñince Önünden.	özge Başka.
öñince git- 012b/08	ö. 019b/09
[=1]	ö.+ ye 019b/07
öp- Öpmek.	[=2]

P

pāça < Fars. 1. Paça.	p. 005b/15, 007b/06, 007b/15, 011b/05, 011b/06, 011b/08, 011b/10, 011b/12, 015b/05, 015b/15, 017a/05, 018a/11, 018b/05, 018b/07, 018b/08, 018b/09, 019a/03, 019a/08, 019a/13, 019b/08, 019b/09, 020b/11, 020b/14, 024a/07, 030b/08, 033a/08, 033b/12, 034b/13, 0VIb/02
p. 0VIIIb/09	
2. Kasaplık hayvanların kesilmiş ayağı.	
p.+ sın 030a/14	
[=1]	
pādişāh < Fars. Padişah.	

p.+ a (pādişāhliġa) 006a/03,
015a/05, 015a/12, 016b/02, 017b/10,
019a/06, 019b/11, 024a/05, 024a/06,

027b/01, 0VIb/01

p.+ dan ise 028b/09

p.+ dan 001b/03, 005b/11,
008a/04, 008a/15, 014b/08, 016a/01,
017b/12, 018a/02, 018a/07,

019a/09, 019b/13, 022b/14,
023a/01, 023a/02, 023a/04, 023a/06,
023a/10, 023a/11,

031b/11, 032a/03, 034b/13

p.+ ı (pādişāhliġı) 020b/01,
0VIb/01

p. ise 008b/14, 009b/01, 015a/04

p.+ lar 006b/12, 009b/08

p.+ ları 014a/09

p.+ larına 014a/11

pādişāh ol- 010b/12, 019a/11

p.+ uñ 011b/04, 011b/07,
011b/14, 012a/02, 018a/03, 018b/04,
018b/11, 018b/13, 020a/08,

022b/05, 023b/03, 024a/14,
028a/14

pādişāh vekili: Padişahın
pişekarlarından. 0VIb/02

[=88]

pādişāhliġ < Fars.+T. Padişahlık.

p.+ a 008a/10, 010b/12

p.+ ı 009b/01

[=3]

pādişāhzāde < Fars. Padişah oġlu.

p. ise 003b/13

[=1]

palta Balta.

p. 0IIIa/11

[=1]

pāre < Fars. Parça.

p. 019a/02, 020b/13, 028a/04,
030b/09, 031a/03

[=5]

pars Pars.

p. 0Vb/11

[=1]

pāsbān < Fars. Bekçi.

p. 0VIIa/02

[=1]

pelit Kabız.

pelit ol- 0VIIIa/12

[=1]

penbe < Fars. Pamuk.

p. 0IVa/05

[=1]

penbeci < Fars. Pamukçu.

p. 0VIb/13

[=1]	p. 005a/05, 005b/03, 006a/06, 006b/01, 007a/04, 007b/08, 007b/14, 008b/02, 013b/04,
penîr < Fars. Peynir.	
p. 031a/10, 01b/07	
p.+ üñ 031a/13	014b/01, 014b/02, 015a/01, 015a/02, 030a/10, 032b/01, 033a/04, 033a/06, 033b/04, 033b/05,
[=3]	
perhîzkârlîk < Fars.+T. Haram ve yasak olan şeylerden kaçınma.	01a/05, 01a/06, 01a/07, 01a/08
p. 032a/07, 032a/10	p.+ e 007b/11, 026a/08
[=2]	p.+ i 005a/03, 005a/15, 005b/06, 006a/04, 006a/09, 006a/12, 006b/04, 006b/07, 006b/10,
perî < Fars. Peri.	
p. 0VIIa/12	006b/12, 007a/01, 007a/05, 007a/10, 007a/11, 007a/13, 007b/01, 007b/05, 008a/01, 008a/03,
[=1]	
pervâne < Fars. Kelebek.	008a/08, 008a/11, 008a/13, 008a/15, 008b/04, 008b/06, 008b/08, 008b/11, 008b/13, 009a/02,
p. 0VIa/03	
[=1]	
peşîmân < Fars. Pişman.	009a/06, 009a/08, 009a/10
peşîmân ol- 007b/06, 033b/05	p.+ lerden ol- 013a/14
[=2]	p.+ lere ol- 013a/15
peşîmânlîk < Fars.+T. Pişmanlık.	p.+ lerüñ 013b/05
p.+ a (peşîmânlığa) 033b/03	p. oğlu ol- 012b/04
[=1]	p.+ üñ 006a/14, 008b/10, 012b/03, 021b/05, 021b/07, 030b/01
peydâ < Fars. Meydana getirmek.	[=74]
peydâ ol- 003a/04	
[=1]	
peygamber < Ar. Tanrı elçisi, nebî, resul.	pîr < Fars. Pir.
	p. 015a/12
	pîr ol- 011b/03
	[=2]

pirinç < Fars. 1. Pirinç madeni.

p. 0IIIb/11

2. Pirinç.

p. 0IVa/04

[=2]

pīrlık < Fars.+T. Pırlık.

p. 006a/10, 009a/03

[=1]

piş- Pişmek.

p.- di 029a/08, 029a/10

p.- er 030a/02

p.- medi 029a/09

p.- memiş ise 030b/04, 034b/11

p.- mesinde 028b/13

p.- miş ise 030a/05, 030b/04

p.- miş ol- 029b/05, 029b/15

p.- miş 029a/05, 029a/11

[=13]

pīşe < Ar. İş, amel.

p.+ ye 029b/07

[=1]

pīšekār < Fars. Sanatçı.

p. 022b/12

p.+ dan ise 028b/09

p.+ ları 0VIb/01

[=3]

pişirici Pişiren kimse.

baş pişirici: Padişahın

pişekarlarından. 0VIb/08

[=1]

pişür- Pişirmek.

p.- di 028b/15, 029a/01, 029b/12

p.- düği 029a/01

p.- mek 029a/07

[=5]

poz- Bozmak.

p.- a 016b/14

[=1]

pūl Jelatin veya sedeften levhacık.

p. 0IVa/02

[=1]

puluç Cinsi gücü olmayan.

puluç ol- 0VIIIa/08

[=1]

R

rabb < Ar. Cenâbıhak, Allah, Tanrı.

r. 002b/15

r.+ inden 005a/07

[=2]

rābi´ < Ar. Dördüncü.

bāb-1 r. 013b/10, 01a/09

[=2]

rābi´ aşer < Ar. On dördüncü.

bāb-1 r. 0IIIb/10

[=1]

rābi´ ve işrūn < Ar. Yirmi dördüncü.

bāb-1 r. 0VIIa/08

[=1]

Ra´d < Fars. Kur´an-ı Kerimin on

üçüncü suresinin adı.

R. 0IVb/04

[=1]

rağıya´llāhu ´anh < Ar. Allah ondan razı olsun.

r. 010a/01, 014a/05, 014a/11,
014a/12, 014a/13, 014b/11, 014b/12,
015a/09, 023b/08, 033a/12, 01a/11

[=11]

rağıya´llāhu ´anhā < Ar. Allah ondan razı olsun.

r. 020a/13, 032a/14

[=2]

rağıya´llāhu ´anhümā < Ar. Allah ondan razı olsun.

r. 031a/15

[=1]

rāhat < Ar. Sıkıntısız olma durumu.

rāhat bul- 029b/08

r.+ lar 007b/03

[=2]

Raḥmān < Ar. Kur´an-ı Kerimin elli beşinci suresinin adı.

R. 0IVb/11

[=1]

raḥmet < Ar. Rahmet.

r. 013b/14, 023a/11, 024b/05

r.+ e 024b/07

r.+ e gir- 027a/15

r.+ i 002a/14, 003a/03, 003a/04

r.+ idür 009a/12

r.+ ine 002a/12, 024a/15

raḥmet ol- 023a/08

[=12]

raḥmetu´llāhi ´aleyh < Ar. Allah´ın rahmeti onun üzerine olsun.

r. 025b/15, 032a/13, 035a/15

[=3]

ra´iyyet < Ar. Halk.

r. 020b/11

r.+ den 023a/06

r.+ e 018b/07

r.+ i 015a/04

r.+ inde 018b/04

r.+ ine 018b/05

[=6]	rencberlik eyle- 0VIIIa/13
rağş < Ar. Dans.	[=2]
r. 0VIIa/11	renk < Fars. Renk.
[=1]	r.+ i (rengi) 034a/01, 035b/02
rağb < Ar. Yeşillik, yaş, ıslak.	r.+ ini (rengini) 005a/06
r. 013a/08, 032b/11	[=2]
[=2]	resül < Ar. Hz. Muhammed.
rāy < Ar. Fikir.	r. 012b/07
r.+ ı 004a/10	r. → hazret-i resül 009b/09,
r.+ ina 004a/11	009b/13, 010a/15, 010b/05, 010b/11,
[=2]	010b/15, 011a/04, 011a/05, 012a/11,
rāzī < Ar. Rıza gösteren.	012b/05, 012b/08, 012b/11,
rāzī ol- 002a/02, 021a/03	013a/03, 013a/06, 013a/07, 013b/14,
[=2]	014a/03, 019b/01, 020b/02,
rebāb < Fars. Rübab, saz.	020b/03, 030b/15, 031b/05
r. 0VIIa/10	r.+ den→ hazret-i resül 031a/15,
[=1]	031b/04
recm < Ar. Taşlama, sövme.	r.+ e→ āl-i resül 014b/15
recm eyle-:Taşlamak, sövmek.	r.+ i 011b/03
0VIIIa/14	r.+ i→ āl-i resül 014b/15,
[=1]	030b/06
ref < Ar. Yükseltme.	r.+ i→ hazret-i resül 009b/15,
ref it-: Yükseltmek. 006a/01	010a/11, 010b/06, 011a/03, 011a/06,
[=1]	011a/07, 011a/13, 011b/02, 012a/03,
rencberlik < Fars.+T. Çiftçilik.	012a/12, 012a/13, 012a/15,
r.+ e (rencberlige) 028b/06	012b/10, 012b/12, 012b/14, 012b/15,
	013a/01, 013a/02, 013a/10,
	013a/12, 020b/01, 035b/09

r.+ üñ→ ḥazret-i resül 010a/01,
010b/04, 011a/15, 011b/01, 012a/01,
012a/15, 012b/01, 013a/05, 014a/06,
021b/10, 035b/12

[=66]

resülullah < Ar. Hz. Muhammed.

r. 013b/08, 031b/04

r. → ḥazret-i resülullah 010a/07,
031b/02

[=4]

revā < Ar. Uygun, münasip.

revā ol- 013a/13

[=1]

revān < Fars. Giden.

revān ol- 022b/13

[=1]

reyhān < Ar. Fesleğen.

r. 011a/02

[=1]

rıdvānullāhi ‘aleyhim ecma‘ın < Ar.

Allah onların hepsinden razı olsun.

r.+ i→ ğayr-i şahābe-i

rıdvānullāhi ‘aleyhim ecma‘ın 013b/11,
01a/10

[=2]

rızā < Ar. Memnunluk.

r.+ sı 008b/05

[=1]

rızķ < Ar. Nimet.

r. 011b/08, 029a/08, 033a/14,
034a/04

r.+ a 008a/14, 028b/01, 028b/04,
028b/11, 029a/15, 029b/01, 029b/10,
030a/12, 030b/04,

030b/10, 030b/11, 031a/13,
032a/09, 032b/05, 033a/01, 033a/11,
034a/03, 035a/10, 035a/11, 036b/06,
037a/01

r.+ dan 002a/02

r.+ ı 026a/09, 036b/03

r.+ lar 018a/13

[=29]

rif‘at < Ar. Yücelik, özellikle mevki
yüksekliği.

r. 015a/12, 016a/06, 016b/03,
016a/14, 018a/07, 022b/02, 023b/15

rif‘at bul- 016b/15

ķadr ü r. bul- 017b/13

[=9]

rīḥ < Ar. Rüzgar, meltem.

r. 025b/01

[=1]

rivāyet < Ar. Nakledilen haber veya
söz.

r.+ dür 023b/08, 031a/15

rivāyet olın- 009b/13

[=3]	R. 0IVb/06
ru‘āf < Ar. Burun kanaması.	[=1]
r. 0Vb/05	ruteylā < Ar. Zehirli, iri bir cins örümcek.
[=1]	r. 0VIa/03
rucū‘ < Ar. Dönme.	[=1]
rucū‘ it- 007a/07, 008b/01	ru‘yā < Ar. Rüya.
[=2]	r.+ da gel- 014a/02
rufū < Fars. Yama.	[=1]
rufū idici: Padişahın pişekarlarından. 0VIIa/03	rücū‘ < Ar. Geri dönme.
[=1]	rücū‘ it- 005a/08, 010b/14, 011a/01
rūḥ < Ar. Ruh.	[=1]
r.+ ıdur 009a/12	rüsvāy < Fars. Rezil.
[=1]	r.+ lıgına 019a/15
Rūm < Ar. Kur’an-ı Kerimin otuzuncu suresinin adı.	[=1]

S

sā‘at < Ar. Vakit.	bāb-1 s. 0IVb/01
s. 002a/08	[=1]
s.+ leri 022a/10	şabr < Ar. Sabır.
[=2]	şabr eyle- 0VIIb/09
sābi‘ < Ar. Yedinci.	[=1]
bāb-1 s. 027a/09, 0Ib/04	şaç Saç. Krş. saç
[=2]	ş.+ mı 011b/01
sābi‘ ‘aşer < Ar. On yedinci.	[=1]
	saç saç Krş. saç

s.+ ını 012a/11, 015a/13	Şaff < Ar. Kur'an-ı Kerimin altmış birinci suresinin adı.
[=2]	Ş. 0IVb/12
şadaķāt < Ar. Sadakalar.	[=1]
ş.+ ı 011b/11	Şāffāt < Ar. Kur'an-ı Kerimin otuz yedinci suresinin adı.
[=1]	Ş. 0IVb/08
şādır < Ar. Ortaya çıkan, meydana gelen.	[=1]
şādır ol- 0Vb/01, 0VIIb/03	şag Sağ, sağ taraf.
[=2]	ş. 011b/07, 025a/09
sādis < Ar. Altıncı.	[=2]
bāb-1 s. 025b/02, 0Ib/02	şag Sağlam, sağlıklı, sıhhatli.
[=2]	ş. 036a/02
sādis 'aşer < Ar. On altıncı.	şag ol- 036a/03
bāb-1 s. 0IVa/06	[=2]
[=1]	şagır İştımeyen.
sādis ve 'iŗrūn < Ar. Yirmi altıncı.	şagır ol- 0Vb/02
bāb-1 s. 0VIIIb/01	[=1]
[=1]	şaglık Sağlık.
şadr < Ar. Göğüs.	ş. 035b/10
ş.+ ını 011b/06	[=1]
[=1]	şahābe < Ar. Hz. Muhammed'i görmüş, sohbetinde bulunmuş mümin kişiler.
şāf < Ar. Saf, arı.	ş.-i → ğayr-i şahābe-i
ş. 017b/15, 027a/11, 027a/13,	rıđvānullāhi 'aleyhim ecma'in 013b/11,
027a/14, 028a/01	0Ia/10
ş. ise 027a/10	ş.+ den 014a/01
[=6]	

ş.+ leri 013b/12	[=1]
ş.+ nüñ 013b/13	saķat < Ar. Eksik, kusurlu, bozuk.
ş.+ yi 012a/14, 013b/11, 01a/09	s. 036b/06
[=8]	[=1]
şāhib < Ar. Sahip.	saķız Sakız.
ş.+ i ol- 016b/01	s. 032b/03, 01b/08
firāset ş.+i ol-014a/14	[=2]
ş.+ i 018b/15	sākin < Ar. Bir yerde oturmak, ikāmet etmek.
ş.+ ine 010b/08, 011b/15,	
019a/07, 024b/02	sākin ol- 015a/07
ş.+ ini 012b/13	[=1]
ş.+ inüñ 012a/11, 019b/03,	saķkā < Ar. Su taşıyan kimse.
028a/09, 028b/03, 031a/11, 033b/09	s. 0VIb/09
şāhib ol- 023b/11	[=1]
[=15]	saķla- Saklamak.
şahih < Ar. Gerçek.	ş. 033b/05
ş. 009b/11	[=1]
[=1]	şakşāğan Saksāğan.
şā'ika < Ar. Yıldırım.	ş. 0VIa/10
şā'ika düş- 025a/11	[=1]
[=1]	şal- Bırakmak, sermek.
şakal Sakal. Krş. şakal	ş. ķur'a şal- 0VIIIa/05
ş. 0Va/08	ş.- maz→ yūkin şal- 035b/07
ş.+ mı 011b/01, 012a/11	[=2]
[=3]	şalāh < Ar. Dīnin yasakladığı şeylerden kaçınma.
şakal Sakal. Krş. şakal	ş. 003b/03
s.+ mı 015a/13	

ş. → ehl-i şalâh ise 002b/02	s. 033a/02, 033a/03
[=2]	[=1]
şa‘leb < Ar. Tilki.	şallallâhu ‘aleyhi ve sellem < Ar.
ş. 0Vb/12	“Selâm onun üzerine olsun!”
[=1]	ş. 009b/09, 009b/13, 010a/15,
şalın- Salınmak.	010b/15, 012a/01, 012a/03, 012a/14,
ş.- dı 017b/14	012b/14, 013a/03,
ş.- ur 033a/08	013a/10, 013a/12, 013b/15,
[=2]	014a/06, 020b/01, 020b/02, 020b/03,
şâlih < Ar. İyi amel sahibi kimse.	021b/11, 031a/01, 031b/02, 031b/04,
ş. 003b/15, 007b/13, 007b/15,	031b/05, 035b/09, 0Ia/09
025b/14, 027b/01	ş.+ den 031a/15
şâlih ol- 006b/06, 009a/04,	ş.+ üñ 035b/12
017a/07	[=25]
ş.+ ler 002a/13, 015a/03	şaman Saman.
ş. mertebesince ol- 015b/13	ş. 0IVa/05
[=11]	[=1]
şâlis < Ar. Üçüncü.	şâmin < Ar. Sekizinci.
bâb-1 ş. 005a/01, 0Ia/04	bâb-1 ş. 036b/10, 0IIa/01
[=2]	[=2]
şâlis ‘aşer < Ar. On üçüncü.	şâmin ‘aşer < Ar. On sekizinci.
bâb-1 ş. 0IIIb/02	bâb-1 ş. 0Va/06
[=1]	[=1]
şâlis ve ‘işrûn < Ar. Yirmi üçüncü.	şan- Olduğunu düşünmek.
bâb-1 ş. 0VIa/13	ş.- a 014a/04
[=1]	ş.- mağ 0VIIb/13
salķım Salkım.	ş.- mış ol- 001a/12
	[=3]

saña Sana.	bāb-1 ş. 003a/06, 01a/02
s. 003a/02, 013b/06, 013b/07	[=2]
[=3]	
şan'at < Ar. Sanat.	bāb-1 ş. 0IIIa/08
ş.+ da 007b/13	[=1]
ş.+ ı 007b/11, 018b/15	
ş.+ in 007b/12, 032b/01,	şānī ve 'işrūn < Ar. Yirmi ikinci.
032b/02	bāb-1 ş. 0VIa/04
ş.+ ını 028b/10	[=1]
[=7]	
şanavber < Ar. Çam fıstığı ağacı.	şapan Sapan.
şanavber ağacı 0IIa/13	ş. 0IIIa/10
[=1]	[=1]
sancağ Bayrak.	serāy < Fars. Saray.
s. 0VIIIb/10	s. 027b/15, 0IIIb/05
[=1]	s.+ ına 027b/05
şancı- Sancı vermek.	[=3]
ş.- mağ 0VIIb/12	şarf < Ar. Sarf .
[=1]	şarf it- 011b/09, 028a/04,
şanem < Ar. Put.	034b/09
ş. 0VIIa/12	[=3]
[=1]	
şanı Zan.	şarı Sarı. Krş. şaru
ş. 0VIIb/13	ş. 027b/07
[=1]	ş.+ dur 035b/02
şānī < Ar. İkinci.	[=2]
	şarılığ Sarılık.
	ş.+ ı (şarılığ) 018b/08
	[=1]

şarmusağ Sarımsak.

ş. 0IIa/05

[=1]

şarrāf < Ar. Sarraf.

ş. 0VIb/06

[=1]

şaru Sarı Krş. şarı

ş. 025a/07, 029b/03, 034b/08,
035a/02, 035b/04, 036b/03, 036b/15,
037a/07, 0Vb/06

ş. ise 034a/12, 036a/06

şaru ol- 016b/06

ş.+ sı 034b/07, 035a/07

ş.+ sından 035a/06, 036a/07

[=16]

şarullık Sarılık.

ş.+ ı 035a/12

[=1]

şat- Satmak.

ş.- mağ 0VIIb/07

ş.- un al- 026b/01, 026a/15,
026b/01, 026b/03, 026b/04, 030b/09

ş.- up 026b/01, 026b/02

[=9]

şaticı Satıcı.

arpa ş. 0VIb/10

kereyağı ş. 0VIb/11

kul ve karaveş ş. 0VIb/12

tavar ş. 0VIb/12

yoğurd ş.0VIIa/01

[=5]

şatıl- Satılmak.

ş.- a 022b/13

[=1]

şavaş Savaş. Krş. savaş

ş.+ da ise 003a/11, 003a/12,
030a/04

şavaş düş-: Savaşmak. 030a/04

şavaş it- 008b/13

[=5]

savaş Savaş. Krş. savaş

s. 022a/13

s.+ a 016b/01, 023a/04, 032a/03

şavaş it- 015b/01, 015b/07

[=6]

savaş- Savaşmak.

s.- ur 025b/11

[=1]

savcı Savcı.

s. 034b/14

[=1]

şavma 'a < Ar. Tapınak.

ş. 0IIb/10

[=1]	Sebe < Ar. Kur'an-ı Kerimin otuz dördüncü suresinin adı.
sa'y < Ar. Çalışma.	S. 0IVb/07
sa'y it- 028b/15, 036b/03	[=1]
s. u ictihād it- 026a/13	sebeb < Ar. Neden, sebep.
[=3]	s.+ den 007b/01, 015a/05
şaydalānī < Ar. İспенçiyar, eczacı.	s.+ inden 005a/11, 020b/13,
ş. 0VIb/11	034a/01
[=1]	[=5]
şayı < Ar. Sayı.	sebze < Fars. Zerzevat.
ş.+ s1 025a/03	s.+ ler 0IIa/01
[=1]	s.+ leri 036b/11
şaykalcı < Fars.+T. Cilacı.	[=2]
ş. 0VIb/05	Secde < Ar. Kur'an-ı Kerimin kırk birinci suresinin adı.
[=1]	S. 0IVb/08
şayru Hasta.	[=1]
ş. 036a/03, 036b/15	secde < Ar. Secde
[=2]	secde it- 009b/08, 021a/02
şayrulik Hastalık.	[=2]
ş.+ e (şayrulige) 035a/07	seci Şarap.
ş.+ inde (şayruliginde) 34b/09	s. 0VIIa/13
[=2]	[=1]
sebb < Ar. Küfür etmek.	sefer < Ar. Yolculuk, seyahat.
sebb eyle- 0VIIb/10	s.+ e 008a/14, 021a/08, 022a/11,
s. idenlerden ol- 014b/15	028a/02, 031a/13, 032a/07, 032b/11
sebb it- 002a/01	s.+ i 023a/03
[=3]	

sefer it- 0VIIIa/11, 006b/11,
017a/12, 019b/14, 024a/05, 025b/12,
035a/08

s.+ ine 023a/09

[=16]

sefer < Ar. Kez, defa.

s.+ de 022a/06

[=1]

sefih < Ar. Zevk ve eğlence düşkünü.

s. 007a/12, 008b/07

sefih ol- 0VIIIa/08

[=3]

seher < Ar. Seher.

s. 022a/06

[=1]

selām < Ar. Selam.

selām virmek 0IVa/11

[=1]

selāmet < Ar. Sağlıklı olma, esenlik.

s. 009a/12

selāmet bul- 026b/15

s.+ e 008a/01

s.+ le 020a/04

selāmet ol- 015a/01

[=5]

semā < Ar. Sema, yağış.

s. 017b/01

[=1]

semik Topuk.

s.+ leri 010a/08

[=1]

semmūr < Ar. Samur.

s. 0Vb/13

[=1]

semüz Besili.

s. 029b/05

[=1]

semüzlik Şişman, besili.

s.+ i (semüzligi) 0VIIIb/14

sen Sen.

s. 014a/10, 020b/01

s.+ den 006b/11

s.+ i 002b/14, 003a/01

[=5]

sep- Serpmek.

s.- di 028a/03

[=1]

sepet < Fars. Sepet.

s. 0IIIa/04

[=1]

serāb < Ar. Hayal, hülya.

s. 0VIIIb/07

[=1]

serçe Serçe.	seviñ- Sevinmek. Krş. sevin-
s. 029b/15, 0VIa/09	s.- düğini 001b/04
[=2]	[=1]
sereñan Yengeç.	sevin- Sevinmek. Krş. seviñ-
s. 0VIa/01	s.+ e 023a/06
[=1]	[=1]
serid Saç ekmeği.	seyis < Ar. At bakıcısı.
ş. 029b/06, 0Ib/05	s. 0VIb/03
[=2]	[=1]
serir < Ar. Yatak, kerevet, divan, taht.	seyyi'at < Ar. Kötülükler.
s. 008a/11, 0IIIb/09	s.+ e 003b/14
[=2]	[=1]
setr < Ar. Örtme.	seyyibe < Ar. Dul kadın.
s. 0IIIb/09	ş. 033b/11
[=1]	[=1]
sev- Sevmek.	seyyid < Ar. Önder, reis.
s.- di 036a/01	s. 0VIb/04
s.- e 019a/09	[=1]
s.- eler 023b/05	seht < Fars. Katı.
s.- mez ise 019a/08	s. 004b/05
s.- miş 020b/01	[=1]
[=5]	şıçra- Sıçramak.
sevāb < Ar. Sevap.	ş.- mağ 0VIIIa/01
sevāb bul- 029a/10	[=1]
ecr ü ş. bul- 007b/04	şifat < Ar. Hâl ve vasıf.
[=2]	ş.+ da 001a/02

ş.+ la 001a/02	şındur- Mağlup etmek.
ş.+ lar 010a/02	ş.- dı 033b/13
ş.+ ları 010a/03	[=1]
[=4]	şınuk Kırık.
şığa- Sıvamak.	ş. ise 033b/11, 034a/15
ş.- yup 001b/05	şınuk kap işlâh idici: Padişahın
[=1]	pişekarlarından. 0VIb/12
şığır Sığır.	[=3]
ş. 030a/08, 030a/09, 030a/13	şırât < Ar. Sırat köprüsü.
[=3]	ş. 026b/13, 026b/14, 0Ib/03
şığircık Çekirge kuşu.	ş.+ ı 026b/13
ş. 0VIa/07	[=4]
[=1]	şırça Sırça,cam.
şıhhat Sağlık.	ş. 0IVa/01
ş.+ e 021a/01	[=1]
ş.+ i 028a/01	şırçacı Camcı.
ş.+ ine 019b/06, 034b/12,	ş. 0VIIa/03
036b/02	[=1]
ş.+ le 027a/01	şırğa Küpe.
[=6]	ş. 0IIIb/07
şıķ- Sıkmak.	[=1]
ş.- ar 035a/07, 035b/05	sırran < Ar. Gizli olarak.
[=2]	s. 019b/05
şıķıcı Sıkıcı.	[=1]
ş. 0VIb/10	sidik Sidik.
[=1]	s. 0Vb/06

- [=1]
- sikbāca** < Ar. Et, buğday unu ve sirke ile hazırlanmış bir yemek.
s. 029b/14
[=1]
- sikke** < Ar. Madeni para.
sikke idici: Padişahın pişekarlarından. 0VIb/07
[=1]
- silāḥ** < Ar. Silah.
s. 012a/04, 015a/08, 015a/11, 023a/05
s.+ ını 012a/08, 024a/09
s.+ ları 0IIIa/08
[=7]
- silḳ** < Ar. Pancar.
s. 0IIa/04
[=1]
- silkele-** Silkmek.
s.- mek 0VIIIa/11
[=1]
- simsār** < Ar. Komisyoncu.
s. 0VIb/13
[=1]
- sīmurġ** < Fars. Simurg kuşu.
s. 0VIa/11
[=1]
- sīret** < Ar. Bir kimsenin ahlâkı.
s.+ ine 013b/13
[=1]
- sirke** Sirke.
s. 032a/10, 032a/13, 032b/01, 036a/01, 0Ib/07
s.+ yi 032a/14
[=6]
- sirkelü** Sirkeli.
s. 029b/14, 0Ib/06
[=2]
- sitem** < Fars. Sitem, cefa.
sitem eyle- 0VIIIa/07
[=1]
- siyāh** < Fars. Siyah.
s. 011b/01
[=1]
- şofra** < Ar. Sofra.
ş. 0IIIa/04
[=1]
- soġan** Soğan.
s. 0IIa/05
[=1]
- şoġulcan** Solucan.
ş. 0VIa/04
[=1]

şohbet < Ar. Sohbet.

[=3]

ş.+ inden 020b/14

[=1]

şol Sol, sol taraf.

ş. 011b/10, 025a/09, 030a/15,
030b/01

[=4]

şoñra Sonra.

ş. 005a/07, 005a/12, 005b/05,
005b/11, 006b/15, 007a/04, 007b/02,
007b/07, 008a/13,
008b/03, 008b/05, 008b/07,
011a/01, 013a/15, 016a/10, 020b/02,
037a/05

[=17]

şor- Emmek.

ş.- dı 035b/15, 036a/01

[=2]

şovu- Soğumak.

ş.- madan 029a/01

[=2]

şovuk Soğuk.

ş. 0VIIIb/05

ş.+ a 033a/08

[=2]

sögilmiş Kızartılmış.

s. 030a/03, 030a/06, 030a/07

sögülme Kızartma eti, kebab.

s. 030a/05, 0Ib/06

s.+ den 030b/08

s.+ si 030a/08, 030a/13, 030a/15,
030b/03, 030b/05

s.+ sinden 030a/09

[=9]

sögüt Söğüt.

söğüt ağacı 0IIb/01

[=1]

sökel Humma, ateşli bir hastalık.

s. 0Vb/04

[=1]

sön- Sönmek.

s.- mek 024b/03

[=1]

söyle- Söylemek.

s. 002b/15

s.- düğini 001b/02

s.- mek 0VIIIa/01, 0VIIIa/06

s.- r 013b/06

[=1]

söylen- Söylemek işi yapılmak.

s.- e 022a/03

[=1]

söyleş- Söyleşmek.

s.- di 001a/13, 001b/01, 003a/08,
018a/07, 018a/08

s.- e 009b/08

s.- ür 001b/02, 004a/05, 014b/02

[=9]

söyleşme Söyleşme

s.+ si 032b/05

[=1]

söyleyici Konuşan, söyleyen.

s.+ lerden ol- 001a/09

[=1]

söyündür- Söndürmek.

s.- di 028a/07

[=1]

söz Söz.

s. 001b/03, 014b/02, 022a/03,
034b/01

s.+ den 005a/11

s.+ e 030b/10, 032b/05

s.+ i 010a/02, 033b/05

s.+ inde 028a/09

s.+ inden 005a/14, 006b/03

s.+ ine gir- 005a/13

s.+ ine 005a/10, 018a/03,
034b/01, 034b/02

s.+ ler 022a/03

s.+ leri 010a/11

[=12]

şu Su.

ş. 024b/14, 024b/15, 025b/14,
027a/10, 027a/12, 027a/15, 027b/04,
027b/06, 027b/07,

027b/08, 027b/09, 027b/10,
027b/13, 027b/14, 027b/15, 028a/01,
028a/02, 028a/03, 028a/07, 028a/08,

028a/09, 028a/10, 028a/15,
029b/05, 01b/05, 011b/10, 0Vb/06,
0Vb/14

ş.+ da 027b/02

ş.+ dan 027b/11

ş.+ dur 024b/05

ş.+ larından 026a/02

ş.+ ya 027a/12, 027a/13,
027a/14, 027b/01, 027b/13, 028a/04,
028a/05, 0VIb/11

ş.+ yı 027b/04, 028a/01,
028a/11, 037a/12, 0Vb/06

ş.+ yını 028a/12

[=48]

şulb < Ar. Duygusuz.

şulb ol- 0VIIIa/06

[=1]

şulb < Ar. Nesil.

ş.+ a 022a/07

- [=1]
şulehā < Ar. Salihler.
 ş. 0Ia/11
 ş.+ yı 015b/11
 [=2]
şulehā' < Ar. Salihler.
 ş. 015b/11, 015b/12
 [=2]
şulh < Ar. Barış.
 ş.+ a 032a/05
 şulh eyle- 0VIIIa/06
 [=2]
şūr < Ar. İsrailin üfleyeceği sur.
 ş. 027a/01, 0Ib/03
 ş.+ a 004a/13
 [=3]
şūre < Ar. Sure.
 s.+ lerin 0IVb/01
 [=1]
şūret < Ar. Şekil.
 şūret düzici: Padişahın
 pişekarlarından. 0VIb/07
 ş.+ ime gir- 009b/12
 ş.+ inde gir- 015b/13
 ş.+ inde 004a/09, 006a/07,
 006b/01, 007b/08, 015a/11, 015a/12,
 018b/03, 018b/05
- ş.+ ine gir- 008b/14, 009a/15,
 010b/11, 014b/09, 015a/03, 021a/06
 [=17]
şūretlü < Ar.+T. Suretli.
 ş. 020a/12
 [=1]
şürmedān < Fars. Sürme kabı, sürme
 hokkası.
 s. 0IIIa/06
 [=1]
şuş- Susmak.
 ş.- maķ 0VIIb/13
 [=1]
sūs < Ar. Güve, yabani kene.
 s. 0VIa/02
 [=1]
şuşamış Susamış.
 ş. 023a/10
 [=1]
sūsen < Fars. Susam.
 s. 0IIa/03
 [=1]
su'āl < Ar. Soru.
 su'āl it- 002a/08, 003a/02,
 020b/04, 031b/04, 035b/11
 su'āl oln- 010a/01
 [=6]

sücüd < Ar. Secde etme.	[=1]
s. 0IVa/11	sür- Sürmek.
sücüd it- 015b/04, 021a/03	s.- e 018b/07
[=3]	[=1]
süd Süt.	şürāhī < Ar. Sürahi.
s. 024b/09	ş. 0IIIa/06
[=1]	[=1]
süheyl < Ar. Süheyl yıldızı.	sürül- Kovulmak.
s. 022b/08	s.- di→ cennetden sürül-
[=1]	026a/07
sülük < Fars. Sülük.	[=1]
s. 0VIa/04	sürme < Fars. Sürme.
[=1]	s. 0IVa/02
sümbüle < Ar. Başak.	[=1]
s. 0IVa/06	sürmeci < Fars.+T. Sürme.
[=1]	s. 0VIIa/05
sünnet < Ar. Hz. Muhammet'in	[=1]
uyulması gerekli davranışları ve sözleri.	sürmelen- < Fars.+T. Sürmelenmek.
s. 014b/03	s.- miş 011a/11
s.+ e 002b/05, 011a/02, 012b/07,	[=1]
013a/02, 014a/06	sürmelü < Fars.+T. Sürmeli.
[=6]	s. 011a/10
sünnetle- < Ar.+T. Sünnetlemek.	[=1]
s. 0VIIIa/05	süzgeç Süzgeç.
[=1]	s. 0IIIa/02
süpür- Süpürmek.	[=1]
s.- mek 0VIIIa/02	

Ş

şād < Fars. Mutlu.

şād ol- 027a/12

[=1]

şādlik < Fars.+T. Sevinçli olma durumu, sevinçlilik. Krş. şādlık, şādlik

ş. 005a/05

ş.+ i (şādligi) 015b/11

[=2]

şādlik < Fars.+T. Sevinçli olma durumu, sevinçlilik. Krş. şādlik, şādlik

ş. 008b/10, 016a/14

ş.+ a (şādliğa) 005b/01

şādlik vir- 021a/15

[=4]

şādlik < Fars.+T. Sevinçli olma durumu, sevinçlilik Krş. şādlik, şādlik

ş. 011b/02

[=1]

şāhīn < Fars. Şahin.

ş. 0VIa/06

ş.+ i 030b/07

[=2]

şā'ir < Ar. Şair.

ş. 017b/02, 023a/14, 025b/10, 037a/10

[=4]

şakka Bir gövde etin, kol ve but gibi büyük parçaları.

ş.+ sı ise 030a/15

ş.+ sınıñ 030a/15

[=2]

şalgam < Fars. Şifalı hassalar taşıyan bitki.

ş. 0IIa/04

[=1]

şarāb < Ar. Şarap.

ş.+ ndan 026b/11

[=1]

şark < Ar. Doğu.

ş.+ dan 017a/11

[=1]

şatranc < Ar. Satranç.

ş. 0VIIa/11

[=1]

şebāblik < Ar.+T. Gençlik.

s.+ e 028a/10

[=1]

şebīh < Ar. Benzer.

naẓīr ü ş. ol- 009a/08

[=1]

şefkat < Ar. Şefkat.

ş. 005b/11

[=1]

şeftālū < Fars. Şeftali.

ş. 035a/08, 0Ib/10

şeftālū ağacı 0IIa/13

[=3]

şehādet < Ar. Şehadet.

ş. 003a/10, 003b/06, 004b/04

ş.+ e 003a/07

şehādet vir- 016a/04

[=5]

şehd < Ar. Bal.

ş. 031a/02, 031a/03, 031a/04,
031a/05, 031a/06, 031a/07, 031a/08,
0Ib/07

[=8]

şehīd < Ar. Şehit.

şehīd düş- 013a/04, 014b/11

ş.+ ler 015a/02

[=3]

şehr < Fars. Şehir.

ş. 033b/12, 033b/13, 033b/14

ş.+ de 006a/11, 009a/10,
014a/07, 015b/01, 015b/03

ş.+ e 0VIIIa/07

ş.+ ler 0IIb/06

ş.+ lerinden 015b/01, 015b/02

ş.+ üñ 017a/15, 033b/13

[=14]

şehvet < Ar. Şiddetli istek.

ş. 0Vb/06

[=1]

şeker < Fars. Şeker.

ş. 032b/04, 0Ib/08

[=2]

Şems < Ar. Kur'an-ı Kerimin doksan
birinci suresinin adı.

Ş. 0Va/02

[=1]

şerbet < Ar. Şerbet.

ş. 032a/15, 0VIIIa/11

[=2]

şeref < Ar. Şeref.

ş. 004a/05

[=1]

şerīf < Ar. Şerefli, kutsal, temiz.

ş. 010a/10, 011a/04, 013a/06,
029a/04

ş.+ de→ ḥadīṣ-i şerīf 013b/01,
034a/08, 035a/05

ş.+ i→ evşāf-ı şerīf 010a/01

ş.+ üñ→ ḥazret-i şerīf 010a/12

[=10]

şerīk < Ar. Ortak, arkadaş.

ş. 015a/06

ş.+ inden 036a/08

[=2]
şer < Ar. *şerr* Kötülük, fenalık.
ş. 018b/10, 020a/06
ş.+ den 020b/05
ş.+ e (şerre) 020a/06, 035a/14
[=5]

şeytān < Ar. Şeytan.
ş. 009b/12, 0VIIa/12
[=2]

şī'a < Ar. Hz. Ali'ye taraftar olanlar,
şiiilik.
ş. 015b/04
[=1]

şifā < Ar. Şifa.
ş. 035a/05
ş. şifā bul- 004a/07, 010a/14,
027a/11, 031b/09, 031b/15, 034a/02,
032b/12, 032b/15, 033a/06, 030b/12,
033a/04
ş.+ ya 035b/08
[=13]

şī'r < Ar. Şiir.
ş. 0VIIIa/06
[=1]

şirā < Ar. Satın alma.
şirā it- 014b/13
[=1]

şī' rā < Ar. Şira yıldızı.
ş. 022b/08

[=1]

şīrīn < Fars. Tatlı. Krş. şirin
ş. 029b/05, 032a/06, 034a/13,
034b/10, 035a/09

ş.+ liginde 030b/11

şīrīn ol- 032b/05

[=7]

şīrin < Fars. Tatlı. Krş. şīrīn
ş.+ liginde 030b/11
[=1]

şirk < Ar. Allah'a eş ve ortak koşma.
ş. 036b/11
[=1]

şişeci Şişe alan veya satan kimse.
ş. 0VIIa/06
[=1]

şöyle Şöyle.
ş. 010a/03
[=1]

şu'ā' < Ar. Işın.
ş. 018a/02
ş.+ ı 017b/14
ş.+ ını 018b/14
ş.+ le 017b/15, 019a/02, 019a/04

[=6]

Şu 'arā < Ar. Kur'an-ı Kerimin yirmi altıncı suresinin adı.

Ş. 0IVb/06

[=1]

şu 'arā < Ar. Şairler.

ş. 035a/01

[=1]

şu 'ā 'suz < Ar.+T. Işınsız.

ş. 018b/13

[=1]

şühelü < Ar.+T. Şüpheli.

ş. 028b/11

[=1]

[=5]

T

tā < Fars. Bir şeyin bulunduğu, başladığı veya sona erdiği yeri yâhut zamânı anlatırken söze mübâlağa katar.

t. 002b/01

[=1]

ta 'ām < Ar. Yemek.

ta.+ dan 036a/15

ta.+ ndan 026b/11

ta.+ larından 026a/01, 026a/02

[=4]

tā 'at < Ar. İbâdet, takvâ.

t. 026b/12

ta.+ e 0IVa/07

ta.+ ı 010b/05

ta.+ ı → kâbil-i tā 'at: İbadeti

kabul eden. 005b/02

ta.+ ini 002b/03

tabahece Etli ve yumurtalı kalye, kaygana.

ta. 029b/11, 0Ib/06

[=2]

tabağ < Ar. Tabak.

ta.+ ı 0IIIa/02

[=1]

tabanca Tokat .

t. 0VIIb/10

[=1]

tabîb < Ar. Doktor.

ta. 0VIIa/04

ta. ise 009b/03

[=2]

ta 'bîr < Ar. Rüyayı yormak.

ta.+ i 031b/05

ta.+ in 035b/11, 0Vb/08

- t.+ indedür 005a/02, 01a/04
ta'bir olun- 021a/08
[=6]
- tābūt** < Ar. İçine ölü konan sandık.
t. 0IIIa/03
[=1]
- tācir** < Ar. Tüccar.
t. ise 012b/02
[=1]
- tāç** < Ar. Taç.
t. 037a/11
[=1]
- tağ** Dağ.
t.+ lar 0IIb/04
[=1]
- Ṭāhā** < Ar. Kur'an-ı Kerimin yirminci suresinin adı.
T. 0IVb/05
[=1]
- taḥdīd** < Ar. Tarif etme.
taḥdīd it- 001a/02
teşbīh ve t. it- 001a/04
[=2]
- taḥkīkā** < Ar. Gerçekten.
t. 009b/12
[=1]
- taḥmīd** < Ar. Hamdetme, elhamdülillah deme.
t. 0IVa/10
[=1]
- Taḥrīm** < Ar. Kur'an-ı Kerimin altmış altıncı suresinin adı.
T. 0IVb/12
[=1]
- taḥşīl** < Ar. 1. İlim öğrenmek için okuma.
taḥşīl it- 013a/10, 023b/14
2. Toplama.
taḥşīl olun- 029a/03
[=3]
- tahta** < Fars. Kumaş topu.
t. 0VIIIb/13
[=1]
- ṭāk** < Ar. Süslü kemer.
ṭ. 0IIb/08
[=1]
- ṭāqat** < Ar. Güç, derman.
ṭ.+ i ol- 006a/03
[=1]
- taḳı** de, da, dahi.
t. 003b/08
[=1]
- taḳrīr** < Ar. Sözle anlatma.

taḳrīr eyle- 020b/04	ṭ. -i 'ilm ise 010b/13
[=1]	ṭ.+ ine 014b/12
Ṭalāk < Ar. Kur'an-ı Kerimin altmış beşinci suresinin adı.	ṭ. ise 008a/08, 010b/12
Ṭ. 0IVb/12	ṭ.+ lerinden ol- 014b/13
[=1]	ṭālib ol- 014a/04, 014b/01, 014b/03
ṭalāk < Ar. Nikahlı eşini boşama.	[=11]
ṭ. 035a/06	ta' līm < Ar. Öğretme.
ṭalāk vir-: Boşamak. 0VIIb/04	ta' līm eyle- 007b/12
[=2]	ta' līm it- 013b/06
ṭaleb < Ar. İsteme.	t. ve telkīn ol- 002b/03
ṭ. 015b/07	ta' līm vir- 003a/09
ṭaleb eyle-: İstemek. 0VIIb/12	[=4]
ṭ.+ i 020b/13	ṭam Yapıların üst bölümü, dam.
ṭ. ṭaleb it-: İstemek. 007a/10, 008b/15, 018b/10, 020b/05, 017b/06, 028b/15	ṭ. 0IIb/06
ṭ.+ inde ise 023a/02	ṭ.+ ı 016a/02
[=10]	[=2]
ṭalıcı Dalıcı.	ṭama' < Ar. Aç gözlülük.
ṭ. 0VIb/11	ṭama' it- 023a/07
[=1]	[=1]
ṭāli' < Ar. Doğan.	tamām < Ar. Tamam, bütün.
ṭāli' ol-: Doğmak. 020b/10	t. 021a/01
[=1]	tamām ol-: Tamamlanmak. 029a/09
ṭālib < Ar. Talip.	[=2]
ṭ. 007a/08, 007a/09, 013a/11	ṭamar Damar.
	ṭ. 0Va/14

[=1]	[=1]
ṭamu < Soğd. Cehennem.	ṭaraḫcı Tarakçı.
ṭ. 026b/01, 026b/02, 026b/03	ṭ. 0VIIa/05
[=3]	[=1]
ṭa'n < Ar. Ayıplama.	ṭārīḫ < Ar. Kur'an-ı Kerimin seksen altıncı suresinin adı.
ṭa'n olunur ol-: Ayıplanır olmak.	
015a/15	ṭ. 0Va/02
[=1]	[=1]
ṭanbura < Ar. Tanbura telli, mızraplı sazların ortak adı.	ṭarīḫ < Ar. Tâkip edilen yol, usûl.
ṭ. 0VIIa/10	ṭ.+ ine 013b/13
[=1]	[=1]
ṭāncı < Fars.+T. İplikçi.	ṭārikü'ş-şalavāt < Ar. Namazları terkeden.
t. lar 0VIb/11	t. 006a/05
[=1]	[=1]
ṭara- Taramak.	ṭarlıḫ Darlık.
ṭ.- r 012a/11	ṭ. 022a/13, 026b/10
[=1]	ṭ.+ a (ṭarlığa) 028b/13
ṭarab < Fars. Sevinç ve şenlik.	ṭ.+ da ise 001b/10, 003a/12, 007a/14, 009a/01
ṭ. 032a/09, 036b/15	ṭ.+ da ol- 003a/12
[=2]	ṭ.+ ından (ṭarlığından) 029b/09
ṭaraf < Ar. Taraf.	[=9]
ṭ.+ ı 025a/09	
ṭ.+ ından 025a/09	ṭaru Darı.
[=2]	ṭ. 0IVa/04
ṭaraḫ Tarak.	[=1]
ṭ. 0IIIB/01	ṭarḫana < Fars. Tarhana.

<p> ta 029b/10, 0Ib/06 [=2] </p>	<p> [=1] </p>
<p> tarhūn < Ar. Tuzla otu, güzel kokulu bir bitki. </p>	<p> tatlu Tatlı. </p>
<p> t. 0IIa/06 [=1] </p>	<p> t. 027b/13, 033b/15 [=2] </p>
<p> taşavvur < Ar. Zihinde şekillendirme. </p>	<p> tavāf Tavaf. </p>
<p> taşavvur olun- 001a/07 [=1] </p>	<p> tavāf it- 026a/08 [=1] </p>
<p> tāsi ^f < Ar. Dokuzuncu. </p>	<p> tavar Davar. </p>
<p> bāb-1 t. 0IIa/10 [=1] </p>	<p> t. 0VIIIb/08, 022b/12 tavar satıcı: Padişahın pişekarlarından. 0VIb/12 [=3] </p>
<p> tāsi ^f aşer < Ar. On dokuzuncu. </p>	<p> tavk < Ar. Gerdanlık, tasma. </p>
<p> bāb-1 t. 0Vb/01 [=1] </p>	<p> t. 0IIIb/07 [=1] </p>
<p> taş Taş. </p>	<p> tavşan Tavşan. </p>
<p> t. 015b/05, 024b/08, 035b/06, 0IIb/04 [=4] </p>	<p> t. 031b/09, 0Vb/13 [=2] </p>
<p> taşın- Taşınmak. </p>	<p> tavşancıl Yırtıcı kuş. </p>
<p> t.- a 005a/06 [=1] </p>	<p> t. 0VIa/06 [=1] </p>
<p> taşla- Taşlamak. </p>	<p> tavuk Tavuk Krş. tavuk </p>
<p> t.- dı 036a/07 [=1] </p>	<p> t. 0VIa/07 [=1] </p>
<p> ta ^f til < Ar. Durdurma. </p>	<p> tavuk Tavuk. Krş. tavuk </p>
<p> t. 023a/09 </p>	<p> t. 030b/05, 030b/06 </p>

[=2]	.+ ye 007a/12
avul < Ar. Davul.	[=2]
. 0VIIa/10	ahvif < Ar. Korkutma.
[=1]	t.+ e 025b/03
ayan- Dayanmak.	[=1]
.- dı 017b/09	avus < Fars. <i>Tā'ūs</i> Tavus kuşu.
.- mak 0VIIb/06	. 0VIa/09
[=2]	[=1]
ayfa < Ar. Aynı işi yapan toluluk. Krş.	te'ālā < Ar. "Şānı yüce olsun."
ā'ife	ağ t. 001a/01, 001a/02,
. 014a/11, 029a/12, 029b/01	001a/04, 001a/07, 001a/08, 001a/09,
.+ sı 004b/08, 030a/12, 034a/03	001a/10, 001a/12, 001a/14,
.+ ye 008b/07	001b/01, 001b/02, 001b/05,
[=4]	001b/06, 001b/07, 001b/09, 001b/11,
tāze < Fars. Taze.	001b/12, 001b/13, 001b/15,
t. 024a/13	002a/01, 002a/03, 002a/07,
t.+ sı 031a/13	002a/13, 002a/15, 002b/02, 002b/05,
[=2]	002b/06, 002b/07, 002b/08,
tāzelik < Fars.+T. Tazelik.	002b/13, 003a/05, 003a/06,
t.+ ine (tazeligine) 033a/01	003b/08, 004a/11, 004b/01, 004b/11,
[=1]	005a/04, 005a/08, 005b/07,
ā'if < Ar. Tavaf eden.	005b/12, 006a/08, 006a/10,
.+ in 004a/03	006a/13, 006b/09, 007b/02, 007b/09,
[=1]	007b/11, 008a/06, 008a/09,
ā'ife < Ar. Aynı işi yapan topluluk Krş.	008b/02, 009a/01, 009a/03,
ayfa	009a/14, 010b/01, 010b/02, 010b/09,
. 032a/04	012a/06, 012a/09, 012b/09,

013a/04, 013b/07, 013b/10,
013b/13, 014a/09, 016a/04, 016a/07,
016b/08, 016b/10, 016b/12,

017a/07, 017b/04, 018a/03,
018a/09, 018b/02, 020a/02, 021a/11,
021b/05, 021b/14, 022a/04,

022a/11, 023b/01, 024a/10,
024b/03, 024b/05, 024b/08, 024b/10,
024b/12, 025a/02, 025a/12,

025a/13, 025a/15, 025b/01,
025b/05, 025b/08, 025b/14, 026a/10,
026a/14, 026b/07, 027a/02,

027a/04, 027a/06, 027a/08,
027b/08, 028a/05, 028a/13, 029b/03,
030b/12, 031b/06, 032a/08,

032b/09, 032b/13, 032b/15,
033b/02, 033b/06, 035b/03, 035b/12,
036a/14, 036b/07, 01a/01

kavluhu t. 020a/03, 030a/11

t.+ dan 023b/09, 033a/05

t.+ nuñ tur- 002b/12, 002b/14

t.+ nuñ 002a/01, 002a/12,
002a/14, 003a/03, 003b/06, 009a/12,
013a/15, 024b/02

t.+ ya ol- 015a/06

t.+ ya 002b/11, 006b/08,
007a/01, 010b/05

t.+ yı 002a/11, 002b/10

t.+ yı→ Allāh te'ālā 001a/04

[=145]

Tebbet < Ar. Kur'an-ı Kerimin yüz on
birinci suresinin adı.

T. 0Va/05

[=1]

teberrük < Ar. Mübarek sayma.

teberrük it- 001b/05

[=1]

tefsir < Ar. Yorumlama.

tefsir it- 011a/12

[=1]

Teğabün < Ar. Kur'an-ı Kerimin altmış
dördüncü suresinin adı.

T. 0IVb/12

[=1]

teğayyür < Ar. Değişme.

teğayyür ol- 020a/05

[=1]

tehlike < Ar. Tehlike.

t.+ den 030a/14

[=1]

teğaddüm < Ar. İleri geçme, önce
gelme.

t. 004a/03

[=1]

teğarrub < Ar. Yaklaşma.

t. 002b/11

[=1]

Tekāşür < Ar. Kur'an-ı Kerimin yüz
ikinci suresinin adı.

T. 0Va/04

[=1]

tekbîr < Ar. Tekbir.

t. 0IVa/10

[=1]

telef < Ar. Yok etme, mahvetme.

telef it- 027b/05

[=1]

telkîn < Ar. Bir fikri aşılama, öğretme.

ta'lîm ve t. ol- 002b/03

[=1]

temāşā Ar.>Fars. Bakıp seyretme,
zevkle, hayranlıkla seyretme.

temāşā it- 016a/05

[=1]

ten Beden.

t. 028a/01, 0VIIIb/14

[=2]

tenāvül < Ar. Yeme, içme.

tenāvül it- 026a/03

[=1]

tenbîh < Ar. Uyarı..

t. 025b/03

tenbîh ol- 016b/12

[=2]

tennūr < Ar. Fırın, ocak, tandır.

t. 029a/01, 0IIIa/02

[=2]

teñri Tanrı.

t. 015b/04

[=1]

tepe Tepe.

t. 0IIb/04

[=1]

terāzū < Fars. Terazi.

t. 0IIIa/04

t.+ ları 004a/01

t.+ yı 008b/09

[=3]

tere Sebze.

t.+ lerden 013a/07

t.+ leri 036b/11, 0IIa/01

[=3]

terece Kiler.

t. 0IIb/09

[=1]

teri Deri.

t.+ si 0VIIIb/08

[=1]

terîd < Fars. Et suyu ya da et suyuna
doğranmış ekme.

t.+ i 029b/10

[=1]

terle- Terlemek.

t.- mek 0VIIb/12

[=1]

terzī < Fars. Terzi.

t. 0VIb/10

[=1]

teşadduḳ < Ar. Sadaka verme.

teşadduḳ it- 007a/01, 012b/13,
034b/08

[=3]

tesbīḥ < Ar. Tespih.

t. 0IVa/10

[=1]

teşbīḥ < Ar. Benzetme.

teşbīḥ it- 020a/12, 022a/09,
034a/03, 035a/01

t. ve taḥdīd itmek ol- 001a/04

[=5]

Tevbe < Ar. Kur'an-ı Kerimin
dokuzuncu suresinin adı.

T. 0IVb/03

[=1]

tevbe Tövbe.

tevbe eyle- 0VIIIa/04

tevbe it- 006a/05, 019b/01

t.+ yi 016b/14

[=4]

tevbesüz Tövbesiz.

tevbesüz ol- 004b/05

[=1]

tevliyet < Ar. Mütevellîlik.

t. 016a/06, 017a/12, 029b/07

t.+ e 016a/15, 029a/12, 029a/13,
029a/15, 029b/01, 029b/08, 029b/15,
032b/12, 035a/13

tevliyet it- 015b/07

[=13]

teyemmüm < Ar. Teyemmüm.

t. 0IVa/08

[=1]

tezcek < Fars.+T. Çabucak. Krş. tizcek

t. 029a/01

[=1]

tırnaḳ Tırnak.

ṭ. 0Va/11

[=1]

tırnaḳlı Tırnaklı.

ṭ. 022b/12

[=1]

ticāret < Ar. Ticaret.

t. 029b/13, 037a/03

t.+ de 029b/14

t.+ den 029a/05	[=1]
t.+ e 021a/08, 021a/10, 029a/04, 029a/15, 029b/11	top Glle veya Őarapnel atan büyük, ateşli silah.
t.+ icn 029b/11	. 0IIIa/10
t.+ inde 012b/02	[=1]
t.+ inden 018a/06	toğ- Doğmak.
[=1]	.- ma 0VIIb/06
tilvet < Ar. Kur'an'ı güzel sesle kurallara uygun okuma.	[=1]
tilvet it- 001b/01	toğru Doğru. Krş. toğru
[=1]	. 016a/06
timsh < Ar. Timsah.	[=1]
t. 0VIa/01	toğru Doğru. Krş. toğru
[=1]	. yola git- 026b/12
tiŐava < Ar. Katarın bir türü.	[=1]
. 0VIa/11	toğur- Doğurmak.
[=1]	.- mağa 036b/05
tiz < Fars. Őabuk.	[=1]
t. 021b/02, 022b/13, 025a/10	tohum < Fars. Tohum.
t. gülegen ol- 008b/05	Ėazanfer t.+ ı 0IIa/08
tiz ol- 008b/04, 022a/10	[=1]
[=6]	toğı- Dokumak.
tizcek < Fars.+T. Çabucak. Krş. tezcek	.- ma 0VIIb/04
t. 005b/14, 027a/12	[=1]
[=2]	toğın- Dokunmak.
tizil- Dizilmek.	.- dı 023b/04
t.- mek 0VIIIa/09	[=1]

tokınmış Dokunmuş.

t.+ ı ol- 024a/14

t. 0VIIIb/13

[=2]

[=1]

tuḥme < Ar. Çok karanlık, pek karanlık.

tolu Dolu, coğrafik yağış türü.

t. 025a/01, 0Ib/01

t.+ ye düş- 0VIIb/07

t.+ nuñ 025a/03

[=1]

[=3]

ṭuman < Ar. Duman.

ton Elbise, kılık, kıyafet, don.

t. 0VIIIb/13

t. 037a/05, 0VIIIa/13

[=1]

t.+ ı 0IIIb/05

ṭur- Durmak. Krş. dur-

t.+ ın 007b/08, 008b/14, 009a/15

t.- a→ nazarında ṭur- 004b/13

t.+ ını 006a/07, 006b/02

t.- ur 006a/15, 008b/10, 025b/12

t.+ ları 018a/13

t.- ur→ nazarında ṭur 002b/13,

t.+ larından 010b/11, 014b/10,

002b/15

015a/04

[=6]

t.+ larını 023b/05

turb < Fars. Turp.

[=13]

t. 0IIa/04

[=1]

toprak Toprak.

t. 036a/01, 036a/02, 0IIb/04

ṭurna Turna kuşu.

toprak ol- 024a/13, 024a/14

t. 0VIa/08

[=5]

[=1]

torta Tortu.

turrāc < Ar. Bir tür kuş.

t. 0VIIIb/13

t. 0VIa/10

[=1]

[=1]

toz Toz.

ṭurre < Ar. Şamar.

t. IIb/04, 024a/09

t. 014b/07, 0VIIIb/14

[=2]

turş < Fars. Ekşi.

t. 010b/06, 014a/15, 029b/05,
033b/15, 034b/10, 035a/09

t.+ dur 035b/02

turş ol- 031b/08

[=8]

țuru Duru.

ț. 027b/13, 027b/14, 027b/15

[=3]

turunc < Fars. Sarı, turuncu renkli
meyve.

t. 034a/06, 034a/10, 034a/13,
01b/09

t.+ dan 034a/11

[=5]

tüt < Fars. Dut.

t. 034b/04, 01b/10

tüt ağacı 011a/12

[=3]

țut- Tutmak. Krş. dut-

ț.- a→ icārete tut-: Kiraya
tutmak. 030b/09

ıçkırma țut-: Hıçkırık tutmak.
0V111a/09

ț.- maz→ eyü țut- 032a/14

țutı țut-: Rehin almak. 0V111a/09

[=4]

țutı rehin.

țutı țut- 0V111a/09

[=1]

țuyul- Duyulmak.

ț.- ur 022a/10

[=1]

țuzcu Tuzcu.

ț. 0V111a/06

[=1]

țuzlu Tuzlu.

ț. 027b/07

[=1]

tüken- Tükenmek.

t.- mez 033a/06

[=1]

tükürük Tükürük.

t. 0Vb/05

[=1]

Türki Türkçe.

T.+ de 017b/02

[=1]

türşlik < Fars.+T. Ekşilik.

t.+ inüñ (türşliginüñ) 034b/12

[=1]

tüy Tüy.

t. 0V111b/10

[=1]

U

u < Fars. Ve.

u. 010b/14

sa'y u ictihād it- 026a/13

[=2]

uca Yüce.

u. 001b/14

[=1]

ucuzlık Ucuzluk.

u. 016b/04, 034a/12

u.+ a (ucuzlığa) çık- 014a/08

u.+ a (ucuzlığa) 006b/04,

007a/15, 011b/02, 024a/12, 024a/13,

024a/15, 024b/11, 030a/12, 033a/11,

034a/12, 036a/08

u. ise 014b/05

ucuzlık ol- 006a/11, 010b/02,

014b/04

u. ve 'adillik ol- 017a/01

[=19]

uç- Uçmak.

u. 0VIIb/05

u.- an 0VIa/05

u.- ar 003b/05

[=3]

uç Uç.

u.+ da ol- 018b/07

[=1]

uf Ses taklidi, bikkınlık.

u. 0VIIb/07

[=1]

uğurla- Çalmak.

u.- dı 017a/13, 021b/15

u.- ya 017a/13, 021b/15, 022a/04

[=5]

uğhuvān < Ar. Papatya.

u. 0IIa/02

[=1]

'uğūbet < Ar. Ceza.

'u.+ le 014b/07

[=1]

'ulemā < Ar. Âlimler, bilginler. Krş.

'ulemā'

'u. 015a/08, 0Ia/11

'u.+ dan 013a/07, 023b/12

'u.+ ları 037a/15

'u.+ ya 037a/13

'u.+ yı 015b/10

[=7]

‘ulemā’ < Ar. Âlimler, bilginler. Krş.

‘ulemā

‘u. 015b/09

[=1]

ulu Üstün niteliklere sahip, büyük.

u. 009a/04, 010a/08, 020a/09,
020b/14, 022b/14

u.+ lar 003b/11

u.+ ları 030b/06

u.+ larına 021b/04

u.+ sı 017a/15

[=9]

ululuk Ululuk.

u. 017b/09

u.+ a (ululuğa) 014b/01

[=2]

ümîd < Fars. Umut.

ū.+ e 023a/07

[=1]

un Un.

u. 0IVa/06

u.+ ını 029a/06

[=2]

‘unnāb < Ar. Çiğde meyvesi.

‘u. 033b/08, 0Ib/09

‘unnāb ağacı 0IIa/11

[=3]

ur- Vurmak, atmak.

u. 0VIIb/06, 0VIIb/10

u.- dı 013b/04, 014b/07, 037a/08

u.- duğundan 020b/02

u. düğün ur- 0VIIb/05

u.- ur 023a/09, 035b/01

[=9]

urul- Vurulmak.

u.- a 033a/10

u.- madan 035b/06

u.- masına 023a/05

[=3]

‘uryān < Ar. Çıplak.

‘uryān ol- 0VIIb/13

[=1]

‘usret < Ar. Zorluk.

‘u.+ e 027a/15

[=1]

ustun < Ar. Kokulu ot.

u. 0IIa/07

[=1]

uşağ Çocuk.

u. 020a/06, 021a/13, 030a/06,
031b/14

u.+ a (uşağa) 005a/15, 033b/10,
036b/12, 037a/01

uşak düşür- 037a/02	u. 0Vb/03
u.+ ı (uşağı) 015b/09, 034b/05	[=1]
[=11]	
uṭārid < Ar. Utarid yıldızı.	uzak Uzak.
‘u. 022b/06	u. 027b/10
‘u.+ dür 022b/04	[=1]
[=2]	uzat- Uzatmak.
uyan- Uyanmak.	u.- aram (uzadaram) 019b/15
u.- dıkda 035b/10	u.- dı 021a/04
[=1]	[=2]
uyanuk Uykudan uyanmış.	‘ uzb < Ar. Bekar.
u.+ da 019a/08	‘u. 028b/10
[=1]	‘u. ise 018a/01, 022b/07,
uyluk Bacağın kalçadan dize kadar	025a/08, 026a/12
olan kısmı.	[=5]
u. 0Va/13	uzun Uzun.
u.+ ını (uyluğunu) 011b/15	u. 010a/07, 028b/04, 032a/11
[=2]	uzun ol- 0VIIb/11, 0VIIIa/11,
uyu- Uyumak.	005b/04, 012a/03
u. maḳ 0VIIIa/03	‘ömri u. ol- 016b/10
u.- mamak 0VIIb/09	[=8]
[=2]	uzunluk Uzunluk.
uyuz Kaşıntılı, bulaşıcı deri hastalığı.	u.+ ina (uzunluğına) 004b/09
	[=1]

Ü

ü < Fars. Ve.

ü. 007b/05, 012a/13, 009a/12,
016b/01, 023b/15, 031a/07

'izzet ü. ārām bul- 021b/13	[=1]
emr ü. nehy issi ol- 016a/11	ürk- Ürmek.
qadr ü. rif`at bul- 017b/13	ü. -mek 0VIIIa/03
ecr ü. şevāb bul- 007b/04	[=1]
naẓīr ü. şebīh ol- 009a/08	üst Üst.
[=11]	ü.+ ine 011b/13, 019a/01, 023a/13, 0VIIb/06
üçünci Üçüncü.	[=4]
ü. 016a/13	üzeri Üst, üzeri, üstüne.
[=1]	ü.+ lerinde (üzerlerinde) 012a/04
üfür- Üflemek.	ü.+ lerine (üzerlerine) 005b/05, 007a/06, 007a/12, 008b/07
ü.- ür 004a/13	ü.+ nde 002a/11, 008a/11, 012a/04, 012a/15, 015a/11, 015b/06, 018a/13, 020b/07, 022a/08, 022b/02, 023b/13, 028a/08, 028a/09, 028a/10, 036a/01
[=1]	ü.+ ndeki 006a/15
üfürmek Üflemek.	ü.+ nden 001b/08, 019a/14, 019b/10, 019b/12, 026b/14
ü. 0VIIIa/02	ü.+ ne gele 014b/09
[=1]	ü.+ ne 001b/12, 002a/08, 005b/10, 007a/03, 007b/07, 008a/15, 008b/15, 015b/08, 015b/09, 016a/02, 016b/15, 017a/14, 018a/05, 018a/12, 018b/12, 019a/03, 019a/06, 019b/10, 019b/12,
ülker Ülker.	
ü.+ i 022b/11	
[=1]	
ümīdvār < Ar. Ümitli.	
ü.+ dur 014a/04	
[=1]	
üm̄met < Ar. Ümmet.	
ü.+ ine 014a/07	
[=1]	
ünegü İnatçı.	
ünegi eyle- 0VIIIa/06	

021b/03, 022b/01, 023a/01,
023a/05, 023b/07, 024a/01, 024a/08,
024b/13, 025b/09, 027a/02,

027a/04, 027a/05, 029a/12,
030a/03, 031a/09, 032a/04, 033b/12,
036a/12, 037a/09

[=65]

üzüm Üzüm.

ü. 032b/15, 033a/02, 033a/03,
033a/04, 033a/06, 033a/09, 033a/10,
035b/15, 0Ib/08

V

va'de < Ar. Zaman.

va'de-i muhakkak ol-: Şüphesiz
zaman. 021b/04

v.+ lere 022b/14, 023a/06

v.+ si 022a/06, 022b/03

va'de vir- 0VIIIa/03, 002b/09

v.+ ye 023a/14, 023b/02

[=9]

vaḥy < Ar. Vahiy.

vaḥy gel- 033a/05

[=1]

vāqı'a < Ar. 1. Olmuş olan şey.

vāqı'a ol- 014a/12

2. Rüya.

üzüm ağacı 0IIa/13

[=10]

üzre Üstüne, hakkında.

ü. 007b/02, 020b/10, 023b/05,
0VIIb/08

ü.+ dür 028b/01

[=5]

v.+ mda 019b/15

v.+ nuñ 035b/11

v.+ sında 035b/09

[=4]

vakt < Ar. Zaman.

v. 026a/04, 026b/09, 028a/15

v.+ ında idi 032b/15

v.+ ında ise 033a/01

v.+ ında ol- 033a/01, 033a/07

v.+ ında 021a/15, 022a/06,
024b/11, 032b/09, 032b/10, 032b/11,
032b/12, 033a/01, 033a/07,

034b/06, 034b/08, 035a/04,
035a/08, 036a/04, 036a/05, 036b/03

v.+ uñ 006a/01

[=24]	v. itdi ise 010a/02
vālī < Ar. Vali.	vaşf it- 010a/02
v.+ den 008a/05	[=2]
[=1]	vāsi ´ < Ar. Geniş.
var Var.	vāsi´ ol- 014a/14
v.+ dur 003b/04, 024b/05, 035b/02	[=1]
v.+ isa 006b/03, 016a/11, 017a/12	vaşiyet < Ar. Vasiyet.
v. ise 006b/14, 007b/09, 020b/09, 022b/02, 030a/02, 035a/14	va´z veyā v. it- 003a/09
[=12]	v.+ üñ eyle- 020a/01
var- Varmak.	[=2]
v. 020a/01	vaṭan < Ar. Vatan.
v.- a 005b/15, 012b/01, 021a/11, 024a/03	v.+ ina 007a/07, 010b/14
v.- a → ğazāya var- 011b/13	[=2]
v.-maḵ → ḥacca var- 005b/12	vaz
v.- maḡa 033b/12	vaz gel-: Vaz geçmek. 008a/02
v.- maya → ğazāya var- 011b/09	[=1]
v.- up 019a/05	vaż ´ < Ar. Koymak, ortaya koymak.
[=10]	vaż´ it- 021a/13
vārī < Fars. Gibi.	[=1]
v. 009a/06	va´z < Ar. Dini konuşma.
[=1]	v. veyā vaşiyet it- 003a/09
vaşf < Ar. Niteliklerini sayarak târif etme.	[=1]
	ve < Ar. Ve.
	v. 001a/05, 001a/07, 001a/10, 001a/12, 001a/14, 001a/15, 001b/04, 001b/06, 001b/09,

001b/11, 001b/14, 002a/02,
002a/04, 002a/05, 002a/07, 002a/10,
002a/12, 002a/13, 002a/14,

002a/15, 002b/01, 002b/03,
002b/04, 002b/07, 002b/08, 002b/09,
002b/10, 002b/11, 002b/15,

003a/04, 003a/05, 003a/10,
003a/12, 003a/13, 003a/14, 003a/15,
003b/01, 003b/02, 003b/03,

003b/05, 003b/06, 003b/07,
003b/09, 003b/10, 003b/11, 003b/12,
003b/14, 004a/01, 004a/04,

004a/05, 004a/06, 004a/07,
004a/08, 004a/09, 004a/10, 004a/14,
004b/04, 004b/05, 004b/06,

004b/07, 004b/11, 004b/15,
005a/01, 005a/02, 005a/05, 005a/06,
005a/07, 005a/10, 005a/12,

005a/13, 005a/15, 005b/01,
005b/04, 005b/05, 005b/06, 005b/08,
005b/10, 005b/11, 005b/12,

005b/14, 005b/15, 006a/03,
006a/04, 006a/06, 006a/08, 006a/10,
006a/11, 006a/12, 006a/13,

006a/14, 006a/15, 006b/01,
006b/03, 006b/04, 006b/05, 006b/06,
006b/08, 006b/10, 006b/11,

006b/13, 006b/14, 006b/15,
007a/01, 007a/03, 007a/08, 007a/14,
007b/01, 007b/02, 007b/03,

007b/04, 007b/05, 007b/06,
007b/07, 007b/08, 007b/12, 007b/14,
007b/15, 008a/01, 008a/02,

008a/05, 008a/10, 008a/11,
008a/13, 008a/14, 008a/15, 008b/02,
008b/04, 008b/05, 008b/09,

008b/10, 009a/04, 009a/05,
009a/06, 009a/07, 009a/09, 009a/11,
009a/12, 009a/13, 009b/02,

009b/03, 009b/05, 009b/06,
009b/09, 009b/12, 010a/03, 010a/07,
010a/08, 010a/09, 010a/12,

010a/13, 010a/14, 010a/15,
010b/02, 010b/03, 010b/05, 010b/06,
010b/09, 010b/10, 010b/12,

011a/01, 011a/03, 011a/07,
011a/08, 011a/10, 011b/01, 011b/02,
011b/09, 011b/10, 011b/11,

011b/12, 011b/13, 011b/14,
011b/15, 012a/01, 012a/04, 012a/07,
012a/08, 012a/10, 012a/11,

012a/12, 012a/13, 012a/15,
012b/01, 012b/02, 012b/03, 012b/04,
012b/05, 012b/08, 012b/11,

012b/12, 013a/02, 013a/04,
013a/08, 013a/09, 013a/10, 013a/13,
013a/14, 013a/15, 013b/01,

013b/02, 013b/11, 013b/12,
013b/13, 013b/14, 014a/01, 014a/02,
014a/04, 014a/05, 014a/06,

014a/07, 014a/09, 014a/10,
014a/12, 014a/14, 014b/01, 014b/02,
014b/03, 014b/05, 014b/06,

014b/11, 014b/12, 014b/13,
014b/15, 015a/03, 015a/08, 015a/12,
015a/15, 015b/03, 015b/10,

015b/14, 015b/15, 016a/06,
016a/09, 016a/13, 016a/14, 016a/15,
016b/01, 016b/02, 016b/05, 016b/11,

016b/13, 017a/01, 017a/03,
017a/09, 017a/12, 017b/01, 017b/10,
017b/11, 018a/05, 018a/08,

018a/14, 018b/01, 018a/02,
018b/03, 018b/04, 018b/06, 018b/07,
018b/08, 018b/09, 018b/12, 019a/01,

019a/02, 019a/04, 019a/15,
019b/01, 019b/02, 019b/04, 019b/05,
019b/11, 019b/13, 019b/15,

020a/05, 020a/06, 020a/08,
020a/12, 020a/15, 020b/02, 020b/05,
020b/13, 021a/01, 021a/07,

021a/08, 021a/09, 021b/02,
021b/03, 021b/06, 022a/03, 022a/06,
022a/07, 022a/08, 022a/14,

022a/15, 022b/01, 022b/04,
022b/05, 022b/06, 022b/08, 022b/09,
022b/14, 022b/15, 023a/02,

023a/03, 023a/05, 023a/06,
023a/07, 023a/08, 023a/10, 023a/11,
023a/15, 023b/02, 023b/03,

023b/04, 023b/05, 023b/10,
023b/14, 024a/01, 024a/03, 024a/04,
024a/05, 024a/09, 024a/10,

024a/11, 024a/12, 024a/14,
024a/15, 024b/06, 024b/10, 024b/11,
024b/15, 025a/04, 025a/06,

025a/07, 025a/08, 025a/09,
025a/12, 025b/01, 025b/03, 025b/06,
025b/13, 025b/14, 026a/01,

026a/02, 026a/09, 026a/12,
026a/13, 026b/03, 026b/06, 026b/08,
026b/09, 026b/10, 026b/11,

026b/12, 026b/15, 027a/02,
027a/07, 027a/09, 027a/10, 027a/15,
027b/01, 027b/07, 027b/08,

027b/09, 027b/10, 027b/12,
027b/13, 027b/14, 028a/01, 028a/07,
028a/08, 028a/09, 028a/10,

028a/14, 028b/01, 028b/02,
028b/03, 028b/04, 028b/06, 028b/07,
028b/08, 028b/10, 028b/11,

028b/12, 028b/15, 029a/01,
029a/02, 029a/06, 029a/08, 029b/02,
029b/04, 029b/07, 029b/10,

029b/12, 029b/13, 029b/15,
030a/06, 030a/08, 030a/12, 030a/13,
030a/15, 030b/01, 030b/02,

030b/10, 030b/11, 030b/13,
031a/04, 031a/06, 031a/07, 031a/08,
031a/09, 031a/10, 031a/11,

031a/12, 031a/13, 031a/14,
031b/03, 031b/06, 031b/07, 031b/08,
031b/09, 031b/10, 031b/11,

031b/12, 031b/13, 032a/02,
032a/03, 032a/04, 032a/06, 032a/07,
032a/08, 032a/09, 032a/11,

032a/12, 032a/13, 032b/04,
032b/09, 032b/10, 032b/11, 032b/12,
032b/15, 033a/03, 033a/04,

033a/06, 033a/07, 033a/10,
033a/11, 033a/12, 033a/15, 033b/01,
033b/03, 033b/07, 033b/10,

033b/11, 033b/12, 033b/14,
033b/15, 034a/01, 034a/02, 034a/07,
034a/08, 034a/11, 034b/03,

034b/04, 034b/07, 034b/08,
034b/10, 034b/11, 034b/12, 035a/01,
035a/02, 035a/03, 035a/04,

035a/05, 035a/06, 035a/07,
035a/08, 035a/09, 035a/11, 035a/12,
035a/15, 035b/02, 035b/04,

035b/05, 035b/06, 035b/07,
035b/08, 035b/12, 035b/14, 036a/03,
036a/05, 036a/06, 036a/07,

036a/09, 036a/11, 036a/12,
036a/15, 036b/01, 036b/02, 036b/03,
036b/04, 036b/05, 036b/06,

036b/11, 036b/13, 037a/01,
037a/02, 037a/03, 037a/06, 037a/07,
037a/08, 037a/09, 037a/12,

037a/13, 0Ia/04, 0Ia/09, 0Ia/11,
0Ia/12, 0Ib/04, 0IIa/01, 0IIa/02, 0IIa/08,
0IIa/10,

0IIb/03, 0IIb/04, 0IIb/11,
0IIIa/02, 0IIIa/04, 0IIIa/05, 0IIIa/09,
0IIIb/03, 0IIIb/05, 0IIIb/10,

0IVa/01, 0IVa/03, 0IVa/06,
0IVa/07, 0IVa/11, 0Va/07, 0Vb/01,
0Vb/06, 0Vb/14, 0VIb/01,

0VIb/06, 0VIb/07, 0VIb/09,
0VIIa/06, 0VIIa/08, 0VIIb/02,
0VIIb/03, 0VIIb/08, 0VIIb/11,
0VIIIa/02, 0VIIIb/05

ucuzluk v. 'adillik 017a/01

mun'im v. 'aziz ol- 026a/05

kul v. karaves satıcı 0VIb/12

tekkarrub v. magfiret 002b/11

zahid v. mukerrem ol- 009a/09

'aziz v. mukerrem ol- 003b/12

besaret v. nezaret ol- 003a/13

tesbih v. tahdid itmek ol-

001a/04

ta'lim v. telkin ol- 002b/03

[=768]

vech < Ar. Sebep.

v. 028b/01

v.+ le 027b/11

[=2]

vefāt < Ar. Ölüm.	008a/11, 008b/14, 009a/01,
vefāt bul- 003a/04, 004b/07,	009a/10, 009b/02, 010a/15, 010b/07,
016a/09, 018a/09, 020b/08	010b/08, 012a/12, 013a/07,
v.+ ina 003b/01, 004a/13,	013a/08, 013a/11, 014a/07,
016a/03, 019b/08, 037a/05	014a/15, 014b/03, 014b/10, 015a/04,
v.+ mı 008a/12	015a/06, 016a/12, 017b/06,
vefāt it- 011a/04	017b/07, 018a/01, 019b/09,
vefāt olın- 001b/08	020a/06, 020a/07, 021b/15, 023a/11,
[=13]	024a/05, 024b/07, 024b/09,
vekīl < Ar. Vekil.	027b/11, 029a/15, 030a/03,
v. 0VIIa/06	030b/07, 031a/09, 035a/10, 036a/08,
pādişāh vekīli: Padişahın	037a/03, 037a/05
pişekarlarından. 0VIb/02	‘arrāf v. ġammāz ol- 003b/11
[=2]	va‘z v. vaşiyet it- 003a/09
velākin < Ar. Fakat.	[=53]
v. 001b/07, 003a/03, 007a/02	veyāhūd < Ar.+Fars. Yahut.
[=3]	v. 003a/09
vera < Ar. Takva.	[=1]
v. 014a/14	vezāret < Ar. Vezirlik.
[=1]	v.+ e 016a/11
vesāyir < Ar. Vesair.	[=1]
v. 0IIIa/08	vezīr < Ar. Vezir.
[=1]	v. 020b/10, 021a/06
veyā < Ar.+Fars. Veya, ya da.	v.+ den 008a/04, 017b/15
v. 001a/09, 001a/11, 005a/03,	v.+ e 020a/09
005b/02, 006a/04, 006b/02, 007a/08,	vezīr ol- 016a/12, 019a/11
008a/02, 008a/10,	v.+ üñ 016a/12
	[=8]

vezirlik < Ar.+T. Vezirlik.

v. 016a/13

[=1]

vilayet < Ar. Vilayet.

v. 014b/05

v.+ e 021a/10

[=2]

vir- Vermek.

hakkını vir- 012b/11

mağfired vir-: Bağışlamak.

003a/01

v.- di 002a/03, 008b/03, 013a/08

v.- di→ heddede vir-: Korku

vermek. 006a/02

v.- di→ ta'lim vir- 003a/09

v.- di→ va'de vir-: Zaman

vermek. 002b/09

v.- dügi 013a/09

v.- düm 031b/04

v.- e 007b/02, 011b/13

v.- e→ heddede vir-: Korku

vermek. 027b/04

v.- e→ mağfired vir-:

Bağışlamak. 002b/09, 002b/13

v.- e→ necât vir-: Kurtuluş

vermek. 010b/01

v.- e→ oğlan vir- 006a/11,

009a/03, 032b/09

v.- e→ oğul vir- 021b/14

v.- e→ şehâdet vir- 016a/04

v.- medi→ cevâb vir- 006a/01

v.- mek→ borc vir- 0VIIIa/01

v.- mek→ selâm vir- 0IVa/11

v.- mek→ talâk vir-: Boşamak.

0VIIb/04

v.- mek→ va'de vir-: Zaman

vermek. 0VIIIa/03

v.- mesine→ zekâtını vir-

012b/12

v.- meye 011b/08

v.- meye→ zekât vir- 011b/11

v.- ür 013a/09, 013b/07

v.- ür→ aşşı vir-: Fayda vermek.

029b/10, 029b/13

v.- ür→ şādılık vir-: Sevinç

vermek. 021a/15

v.- ürler→ beşâret vir-: Müjde

vermek. 003b/07

[=35]

virici Verici.

haber virici: Padişahın

pişekarlarından. 0VIIa/06

naşîhat virici ol- 014a/07

[=2]

viril- Verilmek.

v.- di 028b/07, 031b/03

v.- di→ bey'ata viril- 014a/08

v.- e 008b/02, 014b/11

v.- mesi→ zekāt viril- 014a/12

[=6]

vużū < Ar. Abdest.

v. 0IVa/08

[=1]

vü < Fars. Ve.

v. 015b/11

[=1]

vüs'at < Ar. Genişlik.

v.+ e çık- 003a/12, 001b/10,
007a/14

[=3]

Y

yā < Ar. Atıf bildiren edat.

y. 001b/03, 001b/09, 002a/11,
002b/03, 002b/15, 003a/01, 003a/02,
003a/09, 003b/05,

003b/11, 006a/02, 006a/03,
006a/07, 007b/08, 007b/09, 007b/15,
008a/04, 008a/05, 008b/01,

009a/15, 010a/10, 010b/11,
011a/06, 012a/13, 013b/08, 014b/07,
014b/08, 015a/02, 015a/06,

015b/02, 015b/05, 015b/06,
016b/15, 017a/06, 017a/13, 017b/06,
017b/08, 017b/11, 018b/10,

019a/09, 019a/10, 019a/11,
020a/08, 020a/09, 020a/10, 020a/11,
020b/13, 020b/14, 021a/09,

021a/10, 022a/10, 022a/11,
022a/13, 023a/04, 023a/09, 023a/11,
023b/04, 023b/10, 023b/11,

024a/06, 024a/07, 024a/13,
024b/02, 025b/03, 026b/11, 028a/11,
028b/03, 029a/15, 030b/06,

030b/08, 031b/04, 031b/12,
032a/02, 032a/04, 033a/06, 033a/15,
033b/09, 035a/13, 036a/01,

036b/10, 036b/12, 037a/03,
037a/04, 037a/06

[=102]

yaban şığırı Dağ öküzü.

y.+ ı 0Vb/13

[=1]

yağ Yağ.

y. 032b/02, 0Ib/08

y.+ ı 029b/11, 031b/08

[=4]

yağ- Yağmak.

y.- a 023a/02

y.- ar 024a/01	y. 0VIIa/03
y.- dı 024a/08, 024b/08, 024b/09	[=1]
[=5]	yağlu Yağlı.
yağı Yabancı, dışman.	y. 029a/14, 029b/08
yağı ol- 006a/03, 014a/11	y. y ise 029a/12, 029a/13,
[=2]	029b/07
yağış Yağış.	[=5]
y. 016b/05, 017a/05, 017b/10,	yağmur Yağmur.
023a/01, 023a/02, 023a/03, 023a/07,	y.+ ı 024a/12
023b/02, 023a/11, 024a/11,	[=1]
024a/14, 024b/01, 024b/07,	yağmurlık Yağmurluk.
0Ib/01	y. 0IIIb/04
y.+ a 017a/10, 017b/01, 033b/01	[=1]
y.+ dur 024b/03	yağa Yaka.
yağış dış- 014b/04	y.+ sından gir- 018a/15
yağış gel- 017a/11, 017b/01	[=2]
y.+ ı 024a/13, 024a/15	yağın Yakın .
yağış ol- 023a/12	yağın ol- 002a/12, 017a/06,
[=24]	019b/03, 020b/10, 027a/02, 037a/12,
yağışsuz Yağışsız.	030a/13
y. 023a/13, 023b/02, 024a/01	[=7]
[=3]	yağın < Ar. Doğru şekilde bilme.
yağlan- Yağlanmak.	y. 028a/08
y.- mağ 0VIIIa/05	y.+ i 003b/02, 012b/04
y.- an 035b/08	[=3]
[=2]	yađūt < Ar. Yakut.
yağlayıcı yağlayıcı	y. 0IIIb/12

[=1]	yaña E doğru, tarafa.
yalá- Yalamak.	y. 018a/07, 020a/14, 035a/11
y.- r 030b/14	y.+ dur 030b/02, 030b/03
[=1]	[=5]
yalan Yalan.	yañaq Yanak.
y. 001a/08, 016a/04, 017a/14,	y.+ ını (yañağını) 011b/01
033b/03, 0VIIIa/01	[=1]
[=1]	yandur- Yakmak.
yalancı Yalancı.	y.- dı 018b/06
y. 023b/02	y.- sa 023b/05
[=1]	[=2]
yalğuz Yalnız. Krş. yalñuz	ya'nī < Ar. Yani.
y. 004a/14, 010b/12, 023a/08,	y. 009b/11, 009b/14, 010a/07,
y. ise 031a/04	020b/01, 025a/11, 026a/14, 029b/14,
[=1]	031b/02, 034a/10, 034b/06, 036a/02
yalğuzlık Yalnızlık.	[=11]
y. 0VIIIb/05	yapıl- Yapılmak.
[=1]	y.- a 023b/14
yalñuz Yalnız. Krş. yalğuz	[=1]
y. 012b/12, 016a/02, 021a/14,	yapış- Yapışmak.
024b/01, 025b/09, 033b/02	y.- dı 017b/11
[=6]	[=1]
yan Yan, taraf .	yapraq Yaprak.
y.+ ı 030a/15	y.+ ı (yaprağı) 033b/03
y.+ ında 031a/03	[=1]
y.+ ından 025a/09, 030b/01	yar- Yarmak.
[=4]	y.- up 032b/08

[=1]	yarıl- Yarılmak.
yara Yara.	y.- dı 017a/01, 019a/02
y.+ lar 0Vb/04	[=2]
[=1]	yarım Yarım.
yaradıl- Yaratılmak.	y. 011b/03, 015a/12, 019a/03, 019a/05, 030b/02
y.- mışdur 030b/02	y.+ a 019a/05
[=1]	y.+ ı 019a/02, 019a/03, 019a/04
yaramaz İşe yaramayan, yararlı olmayan kimse veya şey.	y.+ ki 030b/03
y. 004a/03, 005b/05, 006a/12, 010b/07, 019a/10, 021b/01, 021b/02, 023a/13, 028b/02, 033b/11, 036b/06	[=10]
y.+ lardan 026a/05	yarış- Yarışmak.
[=12]	y.- a 032a/06
yaramazlık Yaramazlık.	[=1]
yaramazlık eyle- 017a/03	yarlığa- Bağışlamak.
y.+ ına (yaramazlığına) 010b/07	y.- ya 013a/04
[=2]	[=1]
yarasa Yarasa.	yarlığın- Bağışlanmak.
y. 0VIa/10	y.- up 005a/07
[=1]	[=1]
yardım Yardım.	yâsemîn < Fars. Yasemin.
yardım it- 029b/14	y. 037a/13, 0IIa/02
[=1]	y.+ i 037a/15
yaruk Yarılmış.	[=1]
y. 022b/12	Yâsin < Ar. Kur'an-ı Kerimin otuz altıncı suresinin adı.
[=1]	Y. 0IVb/07
	[=1]

yemiş Meyve.	[=1]		
y. 033a/13, 034b/11, 035a/12		yetiş- Yetişmek.	
y.+ lerde 033a/12, 035a/12		y.- medi 021a/04	
y.+ lerinde 033a/13		[=1]	
y.+ lerinden 025b/13, 026a/02		yıkıl- Yıkılmak.	
[=8]		y.- a 016a/02	
yemişci Yemişçi.		y.-mağ 0VIIb/06	
y. 0VIIa/04		[=2]	
[=1]		yıl Yıl	
yeñ- Yenmek.		y. 008b/12, 028b/02	
y.- en gel- 004b/06		y.+ da 012a/05, 016b/04,	
y.- en 004b/07		016b/05, 017a/05, 022b/12, 023b/06,	
[=2]		025a/05	
yenci- Asılmak, çekmek.		[=9]	
y.- di 035a/01		yıldırım Yıldırım.	
[=1]		y. 023a/03, 023a/04, 023a/07,	
yeñi ay Hilâl.		023a/12, 023b/01, 023b/05, 0Ia/13	
y. 021a/09, 021b/03		y.+ a 023b/02	
y.+ ı 021a/10, 021a/12, 021a/14,		y.+ dan 023b/03	
021a/15		y.+ ı 023a/08, 023a/13, 023b/06	
[=1]		[=12]	
yeşil Yeşil.		yıldız Yıldız.	
y. 025a/07		y. 021b/14, 022b/03	
[=1]		y.+ ı ise 022b/08	
yetim < Ar. Babası ölmek.		y.+ ı 021b/12, 021b/15, 022a/01,	
yetim ol- 0VIIIa/07		022a/07, 022b/01, 022b/09, 022b/10	
		y.+ ını 022b/07, 022b/13	

y.+ lar oĸu- 021b/05	030b/09, 032b/06, 032b/07,
y.+ lar ol- 022a/15	032b/15, 033a/06, 033a/14, 033b/03,
y.+ lar 021b/04, 021b/08,	033b/06, 034a/02, 034a/04,
021b/09, 022a/02, 01a/13	034a/13, 034b/02, 034b/04,
y.+ lara 021b/10, 022a/06,	034b/08, 036a/03, 036a/06, 036b/04,
022a/09	036b/10
y.+ ları 018b/06, 022a/09,	y.- düm 026a/01
022a/12, 022a/13	y.- medüm 026a/02
yıldız ol- 021b/13, 022a/05	y.- mek 028a/15, 029b/03,
[=30]	029b/04, 029b/05, 029b/12, 030a/12,
yılĸın İlĸın, kendiliĸinden biten bir	030b/14, 035a/04, 035a/05,
aĸaç.	036a/08
yılĸın aĸacı 011b/01	y.- mekten 029b/05
[=1]	y.- mese 028b/05
yıraĸ Uzak.	y.- r 012b/11, 012b/13, 021b/12,
yıraĸ eyle- 003a/03	028b/14, 030a/04, 031a/09, 033b/01,
[=1]	035a/13, 036a/13
yırla- Őarkı söylemek.	y.- ye 021b/13, 030a/08,
y.- maĸ 0VIIa/11	034b/03
[=1]	y.- yen 032a/06, 034a/06,
yırtıcı Yırtıcı.	035a/10
y. 029a/15, 030b/07	[=58]
[=1]	yidil- Yol gösterilerek bir yöne doĸru
yi- Yemek.	sevkedilmek.
y. 033a/06	y.- di 021a/07
y.- di 024a/07, 025b/13,	y.- e 021a/07
029b/09, 030a/08, 030a/09, 030a/13,	[=2]
030a/14, 030b/06, 030b/07,	yidür- Yedirmek.
	y.- ür 031a/06

[=1]	017a/01, 017a/02, 017a/03,
yigit Delikanlı, genç erkek.	017a/14, 020b/07, 025b/05, 028a/02,
y. 017a/02, 018b/05	036a/01, 0IIb/04
[=2]	y.+ de 001a/07, 002a/14,
yil Yel.	003b/04, 004a/15, 008a/04, 009a/14,
y. 025a/14, 0Ib/01	010b/02, 010b/08, 011a/03,
[=2]	011a/05, 011a/06, 011a/07,
yillen- Yellenmek.	011a/09, 012a/13, 014b/04, 015b/05,
y.- mek 0Vb/07	019b/04, 021a/04, 021b/01,
[=1]	022a/01, 025b/04, 028a/15,
yimek Yemek.	030a/02
y. 012b/11, 012b/13	y.+ den 001b/14, 005a/06,
y.+ i (yimegi) 029b/06	006b/01, 008a/06, 011a/01, 013a/07,
y.+ ler 029b/01	015a/15, 021b/01, 024a/04,
y.+ lerden 029b/04	028a/02, 032a/01, 032b/12
[=5]	y.+ e 001b/09, 002a/14, 003b/04,
yin- Yemek yenilmek.	005a/06, 010a/15, 010b/01, 011a/06,
y.- ür 0Ib/04, 027a/09	014b/04, 016b/07,
[=2]	017a/04, 017a/06, 018b/11,
yine Yine.	021a/10, 021a/13, 022a/01, 022b/11,
y. 019a/05, 026b/06	025a/14, 025b/04, 028a/03,
[=2]	033b/03, 0IIb/03
yir Yer.	y.+ idür 025b/05
y. 001b/10, 003a/11, 003a/13,	y.+ inde 020b/06
011a/02, 011a/05, 014b/06, 015b/02,	y.+ ine 008b/01, 014a/09,
015b/03, 015b/04,	015b/04
	y.+ ler 0IIb/04
	y.+ lerden 008a/07, 018b/11,
	018b/12
	y.+ leri 0IIb/03, 0IIb/11

y.+ lerinde 022a/09	y.+ sa 007b/13
y.+ üñ 008b/12, 011a/08	[=11]
[=90]	yol Yol.
yoğun Büyük.	y. 0VIIIb/11
y. idi 010a/08	toğru y.+a git- 026b/12
[=1]	y.+ a 013a/14, 026b/13
yoğurd Yoğurt Krş. yoğurt	y.+ ı 027b/06
y. 031a/14, 0Ib/07	[=5]
yoğurd şatıcı: Padişahın	yorğan Yorgan.
pişekarlarından. 0VIIa/01	y. 0IIIb/09
[=3]	[=1]
yogurdcı Yoğurtçu.	yörü- Yürümek.
y. 0VIb/07	y.-mek 028a/08, 028a/09,
[=1]	028a/10, 0VIIb/05, 0VIIb/08
yoğurt Yoğurt. Krş. yoğurd	y.- r idi 010a/10
y. 031b/06, 032a/01, 0IIIa/02	y.- r 019b/14
y.+ dan (yoğurddan) 032b/02	y.- yicek 010a/09
y.+ ı (yoğurdı) 031b/07,	[=8]
031b/08, 031b/09, 031b/10, 031b/11,	yufka 1. Oklava ile açılan yuvarlak
031b/12, 032a/01, 032a/02, 032a/03,	ince hamur yaprağı.
032a/05, 032a/06	y. 028b/04, 028b/12
yoğurt viril- 031b/03	2. İnce.
[=16]	y. idi 010a/09
yok Yok.	[=3]
y.+ dur 024b/03, 033a/12,	yuğa İnce açılmış hamurdan yapılan
033a/13, 034b/12, 035a/12	sac ekmeği .
y.+ ısa (yoğısa) 005a/05,	y. 019b/15, 020a/03
007b/10, 020b/09, 023a/12, 029b/11	

[=2]	yüce Yüce, ulu.
yuşaru Yukarı.	y. 012b/09, 020a/12, 0IIb/04
y.+ ki 030b/02	yüce ol- 002a/12
[=1]	[=4]
yumul- Kapanmak.	yücelik Yücelik.
y.- mış 011b/08, 011b/10	y.+ ine (yüceligine) 026a/09
[=2]	[=1]
yumurta Yumurta.	yük Yük.
y. 0VIIIb/08	y. 024b/14, 0VIIIb/07
[=1]	y.+ in şal- 035b/07
yumuşak Yumuşak.	[=3]
y. 028b/08	yükci Taşıyıcı.
[=1]	y. 0VIIa/05
Yünus Kur'an-ı Kerimin onuncu suresinin adı.	[=1]
Y. 0IVb/03	yülger Ülker.
[=1]	y. 022b/10, 022b/12
Yūsuf < Ar. Kur'an-ı Kerimin on ikinci suresinin adı.	[=2]
Y. 0IVb/03	yüñ Yün.
[=1]	yüñ kırkıcı: Padişahın pişekarlarından. 0VIIa/01
yuş Yeşillik.	[=1]
y. 0IIa/07	yüz Yüz, surat.
[=1]	y. 028b/03, 033b/09, 0Va/08
yut- Yutmak.	y.+ i 0VIIb/06
y.- dı 019b/07	y.+ inde 020b/03
[=1]	y.+ ine çal- 020a/15

y.+ ini 010b/04, 010b/06,
014a/15, 014b/03, 020b/08

y.+ iyle 003a/08

y.+ le 004a/04, 004b/04,
004b/05, 004b/14, 008a/01

[=17]

yüzük Yüzük.

y. 0IIIb/06

[=1]

Z

zabb < Ar. Kertenkele.

z. 0Vb/12

[=1]

zabu' < Ar. Sırtlan.

z. 0Vb/13

[=1]

zāde < Fars. Çocuk.

z.+ si 0VIb/03

[=1]

za'f < Ar. İrade zayıflığı.

z.+ ina 005b/08

za'f ol- 0VIIb/11

[=2]

zafer < Ar. Zafer.

zafer bul- 004a/06, 007a/12,
007b/07, 008b/07, 008b/15, 009b/06,
023b/07, 029a/07

[=8]

zāhid < Ar. Dindar, müttaki.

z. 009a/06, 031a/07

z. ve mükerrer ol- 009a/09

[=3]

zāhide < Ar. Dindar, müttaki.

z. 036b/14

[=1]

zāhir < Ar. Meydanda olan şey.

z. 031b/11

zāhir ol- 008a/05, 009b/02,
011a/07, 017a/02, 019a/14, 019b/05,
028a/11

[=8]

zaḥmet < Ar. Zahmet.

z. 010b/07, 033a/14

z.+ e 002a/09, 002a/10, 022a/11

z.+ i 024b/02

z.+ inden 006b/02

z.+ ini 035a/06

z.+ le 030b/05

[=9]

zaḥmetlü < Ar.+T. Zahmetli.

z. 036a/11	z.+ dan 032a/09
[=1]	z.+ ı 034b/12
zahmetsüz < Ar.+T. Zahmetsiz.	zarar ol- 013b/01
z. 027b/13, 031a/10, 031b/06, 032b/02, 034a/15	[=5]
[=5]	Zāriyāt < Ar. Kur'an-ı Kerimin elli birinci suresinin adı.
za'if < Ar. Zayıf.	Z. 0IVb/10
z. ise 013b/03	[=1]
za'if ol- 003b/02, 012b/04, 015a/14	zā'il < Ar. Yok olan.
[=1]	zā'il it- 035a/06
zālim < Ar. Zalim.	zā'il ol- 005a/07, 008b/11, 012a/12, 028a/12, 037a/04
z. 007b/06, 008a/02, 017a/05, 029a/1	[=6]
z. ise 001b/11, 003a/05, 008a/05, 025b/05 2, 029b/01	zeberced < Ar. Zümrütten daha açık yeşil olan, zümrüt kadar değerli olmayan bir süs taşı.
zālim ol- 025b/11, 025b/08	z. 0IVa/01
[=11]	[=1]
zamān < Ar. Emin kılmak, kefil olmak.	zebūn < Fars. Güçsüz.
zamān ol- 0VIIb/11	zebūn ol- 007a/06
[=1]	[=1]
zamān < Ar. Zaman, devir, dönem.	zekāt < Ar. Zekat.
z.+ ında 009a/07, 014a/12	z. 0IVa/08
[=2]	z.+ ını vir- 011b/11, 012b/12, 014a/12
zarar < Ar. Zarar.	[=4]
z. 0VIIIa/08	zeker < Ar. Erkeklik organı.
zarar bul- 027b/05	

- z. 0Va/12
[=1]
- zelābiyye** < Ar. İnce bir pankek, tatlı ya da gözleme.
z. 032a/09, 0Ib/07
[=2]
- zelīl** < Ar. Aşağılanan, hor görülen.
z. 026b/10
zelīl ol- 018b/09
[=2]
- zemzem** < Ar. Zemzem.
z. 0IVa/09
[=1]
- zenb** < Ar. Günah.
z. + e 034b/14
[=1]
- zenbūr** < Fars. Eşek arısı.
z. 0VIa/12
[=1]
- zencīr** < Fars. Zincir.
z. 0VIIIb/05
[=1]
- zerdālū** < Fars. Zerdali.
z. 034b/06, 034b/08, 0Ib/10
zerdālū ağacı 0IIa/12
[=4]
- zeyt** < Ar. Zeytin yağı.
z.+ i 035b/07, 035b/15
[=2]
- zeytūn** < Ar. Zeytin.
z. 033b/01, 035b/02, 035b/04, 035b/05, 035b/06, 035b/07, 035b/14, 0Ib/11
zeytūn ağacı 0IIb/01
z.+ dur 035b/12
z.+ i 035b/05
[=11]
- zeyt yağı** < Ar.+T. Zeytin yağı.
z. 035b/14
[=1]
- zift** < Ar. Zift.
z. 0IIIb/12
[=1]
- zīkr** < Ar. Sözüünü etme, ismini söyleme, anma.
z.+ de 009a/01
z.+ e 031b/09
z.+ indedür 0VIa/05
z.+ inden çık- 019a/10
z.+ inden 027a/07
zīkr it- 003a/10
zīkr ol- 008a/05
zīkr olın- 014a/10

[=8]	016a/04, 016a/07, 016b/08,
zillet < Ar. Hakirlik, horluk.	016b/10, 017a/07, 017b/01, 018a/03,
z.+ de 012a/08	018a/09, 019b/01, 019b/03,
[=1]	021a/09, 022a/04, 022a/08,
zinā < Ar. Zina.	023a/07, 023b/02, 024b/12, 025b/05,
z. 0VIIa/13	025b/06, 026a/12, 026b/05,
[=1]	028b/11, 028b/13, 031a/02,
zindān < Fars. Zindan.	031a/14, 031b/08, 031b/14, 031b/15,
z. 036b/02	032b/04, 033a/04, 033b/04,
z.+ dan 004b/14, 036a/13	034b/10, 035b/01, 035b/06,
z.+ ıdur 004b/15, 026b/06	036a/02, 037a/05
[=5]	[=64]
zindāncı < Fars.+T. Zindan bekçisi.	zīreklik < Fars.+T. Anlayışlı.
z. 0VIb/03	z.+ e (zīreklige) 037a/12
z.+ nuñ 004b/13	[=1]
z.+ sıdur 004b/15	zīr-i zemīn < Fars. Yer altı.
[=3]	z. 0IIb/09
zīrā < Fars. Çünkü.	[=1]
z. 001a/03, 001a/14, 001b/07,	ziyāde Fazla, çok.
001b/13, 002a/13, 002b/06, 003b/11,	z. 002b/11, 011b/04, 011b/15,
003b/13, 004a/11,	018a/11, 024b/12, 024b/13, 027a/13
004b/11, 004b/14, 005a/04,	z.+ liginde 014b/12, 034b/09
005b/07, 005b/12, 006a/07, 006a/13,	ziyāde ol- 001a/14, 009b/02,
006b/08, 007b/09, 007b/14,	011a/15, 012b/05, 015b/10, 015b/11,
008a/09, 008b/02, 009a/12,	018a/06, 025a/01, 029b/06
009a/14, 010a/11, 010b/15, 012a/06,	[=19]
012a/09, 013b/13, 014a/14,	ziyān < Fars. Zarar.
	z. 029a/05

ziyān it- 035a/12	[=3]
[=2]	zühre < Ar. Zühre yıldızı.
ziyāret < Ar. Ziyaret.	z. 022b/04, 022b/06, 022b/07
ziyāret it- 012b/01	[=3]
z.+ ine 012b/01	zükām < Ar. Nezle.
[=2]	z. 0Vb/03
zuhal < Ar. Zuhâl yıldızı.	[=1]
z. 022b/04, 022b/05	Zülzile < Ar. Kur'an-ı Kerimin doksan dokuzuncu suresinin adı.
[=2]	Z. 0Va/03
zuhūr < Ar. Meydana çıkma.	[=1]
zuhūr it- 006b/12, 015b/06,	Zül-ķalem < Ar. Kur'an-ı Kerimin altmış sekizinci suresinin adı.
022a/12	Z. 0IVb/13
[=3]	[=1]
zulm < Ar. Zulüm.	Zümer < Ar. Kur'an-ı Kerimin otuz dokuzuncu suresinin adı.
z. 0VIIb/01	Z. 0IVb/08
z.+ den 025a/07	[=1]
zulm it- 018b/05, 018b/07	zümürüd < Ar. Zümrüt.
z.+ ine 024a/14	z. 0IVa/01
[=5]	[=1]
Zuhruf < Ar. Kur'an-ı Kerimin kırk üçüncü suresinin adı.	zunnār < Ar. Papaz kuşığı.
Z. 0IVb/09	z. 0VIIa/12
[=1]	[=1]
zühd < Ar. Dünyâya raġbet etmeyip kendini ibâdete verme, takvâ.	
z. 007b/06	
z.+ e 032a/07, 036a/09	

KİŞİ VE YER ADLARI DİZİNİ

A

Ābā Bekir < Ar. Öz. Hz. Ebu Bekir.

hazret-i Ā.+ üñ 014a/11

[=1]

‘Abdullah bin ‘Ömer < Ar. Öz. En çok fetvâ veren yedi sahâbîden biri.

‘a.+ den 031a/14

[=1]

Ādem < Ar. Öz. Adem peygamber.

Ā. 005a/02, 005a/03, 005a/05,
026a/08, 030b/01, 033b/04, 01a/05

Ā.+ i 005a/09

[=8]

‘Acem < Ar. İran.

‘A. 034a/14

[=1]

‘Alī < Ar. Öz. Dördüncü halife.

‘A. 015a/09, 01a/11

hazret-i ‘A. 010a/01, 010a/03

hazret-i ‘A.+ nüñ 015a/13,

015b/08

hazret-i ‘A.+ ye 015b/03

hazret-i ‘A.+ yi 015a/09,

015a/11, 015b/06 [=10]

‘Arafāt < Ar. Öz. Arafat.

‘A. 01Va/09

[=1]

Arçamidorus Öz. Yunan ilk rüya tercüme kitabının yazarı.

A. 032a/11, 033a/10, 036a/04

[=3]

‘Azrā’ıl < Ar. Öz. Ölüm meleği.

‘A. 004b/0, 004b/04, 004b/05,
01a/03

‘A.+ i 004b/08

[=5]

‘Azrāyil < Ar. Öz. Dört büyük melekten, Allah’ın emriyle insanların canını almakla görevlendirilmiş olanı, ölüm meleği.

‘A.+ e 004b/06

‘A.+ i 004b/07

[=2]

B

Başra < Ar. Öz. Basra kenti.

B. 002a/06, 037a/15

[=2]

C

Ca'fer-i Şadık < Ar. Öz. Şiilerin on iki imamımdan altıncısı.

hazret-i C. 032a/14

C.+ dan 023b/08

[=2]

Cāmāsb Öz. Danyal Peygamberin oğlu.

C. 021b/02, 036b/07

[=2]

Cebrā'il < Ar. Öz. Cebrail.

C. 004a/02, 004a/09, 0Ia/03

C.+ i hazret-i 004a/04

C.+ le 004a/10

[=5]

D

Dānyāl < İbr. Öz. Danyal peygamber.

D. 007a/09, 007a/10, 0Ia/06

[=3]

Dāvud < İbr. Öz. Davut peygamber.

D. 0Ia/07, 007b/04, 007b/05, 007b/07, 007b/11, 007b/14, 008a/01, 008a/03, 032b/01

[=9]

E

Ebū Bekir < Ar. Öz. İlk halife.

E. 014a/05, 0Ia/11

[=2]

Enes bin Mālik < Ar. Öz. Hz Muhammed'i en iyi tanıyan sahabelerden biri.

E. 009b/12

[=1]

Eyyūb < Ar. Öz. Eyüp peygamber.

E. 0Ia/07, 007a/15

[=2]

H

Hābıl < Ar. Öz. Hz. Ademin oğullarından birinin adı.

H. 005b/01, 0Ia/05

H.+ i 005b/01

[=3]

Ḥavvā < Ar. Öz. Kutsal kitaplara göre yaratılan ilk kadın.

Ḥ. 030b/01

H. ana 005a/01, 005a/13,
005a/12, 030b/01, 01a/04, 01a/05

[=7]

Hızır < Ar. Öz. Hızır peygamber.

Ḥ. 007a/13, 01a/07

[=2]

Hūd < Ar. Öz. Hud peygamber.

H. 01a/07, 008b/06

[=2]

I

‘Irāk < Ar. Öz. Irak.

‘I.+ dan 035a/11

[=1]

İ

İbn-i ‘Abbās < Ar. Öz. Hz. Peygamber’in amcası Abbas radiyallahu anh’ın oğludur.

İ. 033a/12

[=1]

İbn-i Sīrīn < Ar. Öz. Tefsīr, fıkıh âlimi ve meşhūr rü’yâ tâbircisi .

İ. 020a/01, 024b/02, 032a/13,
036a/12, 037a/14

İ.+ den 002a/08, 003a/01

İ.+ e 019b/14, 020a/02

[=9]

İbrāhīm < İbr. Öz. İbrahim peygamber.

İ. 01a/05, 005b/08, 005b/13,
006a/04, 006a/06, 006a/09, 030a/10

[=7]

İbrāhīm Edhem < İbr. + Ar. Öz. İbrahim bin Edhem, zahid, sufi muhaddis.

İ. 025b/15

[=1]

İbrāhīm Ḥalīl < İbr. + Ar. Öz. İbrahim peygamber.

ḥazret-i İ. 005b/09

[=1]

‘İsā < Ar. Öz. İsa peygamber.

‘İ. 009a/09, 009a/10, 01a/08

[=3]

İshāk < İbr. Öz. İshak peygamber.

İ. 01a/06, 006a/11, 006a/12,
006a/14, 006b/01, 006b/04

[=6]

İsmā'īl < İbr. Öz. İsmail peygamber.

İ. 01a/06, 006b/07, 006b/10

[=3]

İsrāfīl < Ar. Öz. Dört büyük melekten, öttüreceği boru ile kıyâmet gününü bildirmekle görevli olanı.

İ. 004a/12, 01a/03

[=2]

K

Ḳirmānī < Ar. Öz. Fıkıh, hadîs, tefsîr ve kelâm âlimi.

ḳ. 035a/15

[=1]

L

Lūṭ < Ar. Öz. Hz. İbrahim'in yeğeni olan peygamberin adı.

l. 032b/04

[=1]

M

Mālik < Ar. Öz. Cehennemi muhâfaza ve idâre etmekle görevli melek.

M. 004b/12, 004b/14, 01a/03

[=3]

Medīne < Ar. Öz. Medine şehri.

m.+ de 020b/01

m.+ den 020a/14

[=2]

Mekke < Ar. Öz. Mekke.

M.+ den 010b/15

M.+ ye 011a/01

[=2]

Meryem < Ar. Öz. İsa peygamberin annesi.

M. 009a/13

M. ana 005a/02, 009b/04, 01a/04, 01a/09,

M.+ e 009b/08

[=6]

Muḥammed < Ar. Öz. Muhammed peygamber.

M. 01a/09, 009b/09

[=2]

Mūsā < Ar. Öz. Musa peygamber .

M. 0Ia/08, 008b/11, 008b/13

[=2]

N

Nuh < Ar. Öz. Nuh peygamber.

N. 0Ia/05, 005b/03, 005b/05,
033a/04, 033a/06

[=5]

O

Osman < Ar. Öz. Üçüncü halife.

hazret-i 'O.+ a 015a/06

'O. 014b/11, 0Ia/11

hazret-i 'O.+ ı 014b/12, 015a/01

[=5]

Ö

Ömer < Ar. Öz. İkinci halife.

hazret-i 'Ö.+ i 014a/13

'Ö. 014a/12, 0Ia/11

[=6]

hazret-i 'Ö. 014b/07, 014b/09,
014b/10

Ömer bin Hattab < Ar. Öz. Hz. Ömer.

'Ö.+ a 031b/03

[=1]

R

Rıdvan < Ar. Öz. Cennetin kapıcısı
olan melek.

R. 0Ia/03

R.+ ı 004b/09

[=2]

Rıdvan-ı hâzin-i cennân < Ar. Öz.
Cenneti koruyan Rıdvan.

R. 004b/09

[=1]

S

Şafiye < Ar. Öz. Hz Muhammet'in
eşlerinden biri.

ş. 020a/13, 020a/14, 020b/04

ş.+ nüñ 020a/15, 020b/03

ş.+ yi 020b/02

[=6]

Salih < Ar. Öz. Salih peygamber.

Ş. 0Ia/06, 007a/11

[=2]

Süfyān-ı Şevrī < Ar. Öz. Tebe-i
tâbîfînin büyüklerinden, veli.

S. 035b/10

[=1]

Süleymān < Ar. Öz. Süleyman
peygamber.

S. 0Ia/07, 008a/07, 008a/11,
008a/13, 008a/15, 008b/02

[=6]

Ş

Şit < İbr. Öz. Şit peygamber.

Ş. 0Ia/05, 005a/14, 005a/15

Y

Yaḥyā < İbr. Öz. Yahya peygamber.

Y. 0Ia/08, 009a/05, 009a/06

[=3]

Yaḳūb < Ar. Öz. Yakup peygamber.

Y. 006b/12, 006b/15, 0Ia/06

[=3]

[=3]

Şu‘ayb < Ar. Öz. Şuayp peygamber.

Ş. 0Ia/08, 008b/08, 008b/10

[=3]

Yūnus < Ar. Öz. Yunus peygamber.

Y. 0Ia/07, 008b/03, 008b/04

[=3]

Yūsuf < İbr. Öz. Yusuf peygamber.

Y. 0Ia/06, 007a/04, 007a/05,
021b/05, 021b/06

[=5]

Z

Zekeriyā < Ar. Öz. Zekeriyya peygamber.

Z. 009a/02, 0Ia/08

[=2]

KAYNAKÇA

- AKALIN, Mehmet, *Ahmedi'nin Dili*, Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten, s. 9-153. 1989 (1994).
- ALTINDAL, Aytunç, *Gül ve Haç Kardeşliği*, Alfa Yayınları, İstanbul, s. 155, 2004.
- BAŞTÜRK, Şükrü, *Tüş Tabir-nâmesi, Timur Ali Bin Abdülkerim (İnceleme-Metin İndeks)*, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2008.
- BALABAN, Adem, *Muhammed İbni Hasan İbni Aliyyi'l-Hüseyn'in tabirnamesi (metin, sözlük, dil incelemesi)*, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Doktora Tezi, 2011.
- BAYTOP, Turhan, *Türkçe Bitki Adları Sözlüğü*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 1994.
- BURSEVÎ, İsmâil Hakkı, *Rûhu'l-beyân*, İstanbul, 1330.
- ÇELEBÎ, İlyas, "Rüya", TDV İslâm Ansiklopedisi, 20. cilt, s. 306-310.
- ÇELEBÎ, Özlem, *Muhammed İbni Hasan İbni Aliyyi'l-Hüseyn'in Tabir-nâme'si üzerinde dil bilgisi çalışması*, Karabük Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2017.
- DEMİR, Necati ve Mehmet Dursun Erdem, *Türk Kültüründe Destan ve Battal Gazi Destanı*, Turkish Studies, Türkoloji Dergisi, Sayı: 1, s. 105, 2006.
- DEVELLİOĞLU, Ferit, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi, 25. Baskı, Ankara, 2008.
- ERDOĞAN, Arzu, *Türkçe Rüya Tabir-nâmeleri ve İbn-i Sirin'den Tercüme Edilen Bir Tabir-nâme (İnceleme-Metin-İndeks)*, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1993.
- ERGİN, Muharrem, *Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Basım, Yayım, Tanıtım, İstanbul, 2009.
- ERSOYLU, Halil (2001), *Kız Destanı*, Türk Dil Kurumu, Ankara, 1996.
- CLAUSON, Sir G. *An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth- Century Turkish*.

- Clarendon Press, Oxford*, 1972. Çelebi, İlyas. “Rüya,” İslam Ansiklopedisi, TDV Yayınları, İstanbul, 2008.
- GÜLSEVİN, Gürer, Boz, Erdoğan, *Eski Anadolu Türkçesi*, Gazi Kitabevi, Ankara, 2013.
- GÜLSEVİN, Gürer, *Eski Anadolu Türkçesinde Ekler*, Türk Dil Kurumu, Ankara, 1997.
- GÜNAY, Umay, *Âşık Tarzı Şiir Geleneği ve Rüya Motifi*, Ankara, 1986.
- GÖKYAY, Orhan Şaik ve Vildan S. Coşkun, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, “Tabirname” Maddesi, TDV Yay., İstanbul, 1991.
- GÖKYAY, Orhan Şaik, “Rüyalar Üzerine”, II. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri, c.4, Ankara, 1982.
- KANAR, Mehmet, *Eski Anadolu Türkçesi Sözlüğü*, Say Yayınları, İstanbul, 2011.
- KUZUBAŞ, Muhammed. *İkellere ait anlatılarda rüya motifi*, Turkish Studies, Volume 2 / 1 Winter, 2007.
- KÜÇÜKER, Paki, *Lügat-i Müşkilât-ı Eczâ’da Türkçe Bitki Adları Turkish Plant Names in Lügât-i Müşkilât-i Eczâ*, Uluslararası Sosyal Aratırmalar Dergisi The Journal of International Social Research Volume 3 / 11 Spring, 2010.
- KOCA, Salim, *İdeal Bir Türk Hükümdar ve Başkomutanı Olarak Oğuz Kağan (Oğuz Kağan Destanının Türk Kültür Tarihi Bakımından Değerlendirilmesi)*, Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yayınları: 5, Konya, s. 85, 2011.
- LEVEND, Agah Sırrı, *Türk Edebiyatı Tarihi*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, c.1, s.166, 1988.
- MAHMUD, Kaşgarlı, *Divânü Lugati’t-Türk Tercümesi*, 4.b., III, (Çev. Besim Atalay), TDK Yayınları, Ankara, 1999.
- MENİNSKİ, Franciscus à Mesgnien, *Thesaurus Linguarum Orientalium Turcicae-Arabicae- Persicae: Lexicon Turcico-Arabico-Persicum*.Viennae, 1680, Tıpkıbasım. 5 Cilt. Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi 27. İstanbul: Simurg, 2000.
- ÖZ, Sibel, *Tābirname, Hazā Kitab-ı Tabirname Kavlı-i Cā’fer-i Sadık: Giriş- inceleme-*

metin- dizin, Bingöl Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2016.

REDHOUSE, Sir James W., *A Turkish and English Lexicon*, Beirut, 1987.

RONA TAS, Andras, "Dream, Magic Power and Divination in The Altaic World". *Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae XXV.*, s. 227-236, 1972.

SAĞOL YÜKSEKKAYA, Gülden, *Harezmi Türkçesi Satır Arası Kur'an Tercümesi*, Marmara Üniversitesi, 1993.

SAMİ, Şemseddin, *Kâmûs-ı Türkî*, Kapı Yayınları, İstanbul, 2013.

SARI, Mevlüt, *El-Mevârid*, Arapça, Türkçe Lügat, Bahar Yayınları, İstanbul, 1982.

SEPETÇİPOĞLU, M. Necati, *Karşılaştırmalı Türk Destanları*, İrfan Yayınevi, İstanbul, s.133-134, 1998.

STEINGASS, F., *A Comprehensive Persian-English Dictionary, Including The Arabic Words and Phrases to be met with in Persian Literature*, Beirut, Librairie du Liban, 1998.

ŞEN, Serkan, *Orhon, Uygur ve Karahanlı Metinlerindeki Meslekler Bağlamında Eski Türk Kültürü*, Ondokuzmayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Samsun, 2007.

TİMURTAŞ, F. Kadri, *Eski Türkiye Türkçesi*, Kapı Yayınları, 2012.

TÜRK DİL KURUMU, *Türkçe Sözlük 1-2.*, Ankara, 2005.

İnternet Kaynakları

Çukurova Üniversitesi Türkoloji, Makale Bilgi Sistemi,

http://turkoloji.cu.edu.tr/makale_sistem/tum_list.php, 2019.

Diyanet İşleri Başkanlığı, *Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Meali*,

<https://kuran.diyaret.gov.tr/mushaf>, 2019.

Kubbealtı Lügati,

<http://www.lugatim.com/>

Türk Dil Kurumu, *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü*,

http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_atasozleri&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5ca0a252956693.12145187, 2019.

Türk Dil Kurumu, *Derleme Sözlüğü (Türkiye Türkçesi Ağzları Sözlüğü)*,

http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_ttas&view=ttas, 2019.

Türk Dil Kurumu, *Kişî Adları Sözlüğü*,

http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_kisiadlari&view=kisiadlari, 2019.

Türk Dil Kurumu, *Tarama Sözlüğü*,

http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_tarama&view=tarama, 2019

Türk Dil Kurumu, *Yazım Kılavuzu*,

http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_yazimkilavuzu&view=yazimkilavuzu,
2019.

Ulusal Tez Merkezi, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı,

<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>, 2019.

Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi, Akademik Tezler ve Araştırmalar,

<https://www.ulusaltezmerkezi.net/>, 2019.

YAZAR, Sevtap, Destan, Halk Hikayesi ve Masal Arasındaki İlişkiler ve Bu Unsurların

Destanlara Yansıması, <http://web.deu.edu.tr/~ilyas/edebiyat/destan-htm>

ÖZ GEÇMİŞ

12.12.1992 tarihinde İstanbul'da doğdu. İlkokul ve ortaokulu İstanbul'da tamamladı. Küçükköy Anadolu Kız Meslek Lisesi'nde lise öğrenimini gördü. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden 2014'te mezun oldu. 2015 yılında Millî Eğitim Bakanlığı'na Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olarak atandı. 2016 yılında Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsünde Türk Dili alanında yüksek lisans eğitimine başladı. Aynı üniversitede eğitimine devam etmektedir.





بغدادی	دولو	بزرگ	بومه	دزه	کب
بیشک	بوغزت	ملاطیجی	سودج	اوج	تور
تابوت	قفس	جبلج	قدیل	کبسه	آلک
دوات	نخازو	وجده	مغان	قنار	صفر
منق	کن	قزاق	دغینج	قدج	قوبد
سراج	جام	سردان	ایبغی	آچنه	برقدل
		کهرک	قیاف	غینان	منقل

باص ناختر سلاطین و سایر التاری بیان ایدر ۶۸

خجروچین	مطرف	یایب	جدا	قلج
نهم تراش	قلم	قلقار	کیم	طریق قزاق
جرفه	ایکه	مخ	متب	کس
بلک	ایکه	مقصر	کلین	بیل
فصل	کلید	دولاب	کوزنگو	بجفت

سیرت	ایکه انج	چادانجی	بلو باغی	زینون انجی	یغناغی
کور	دکن انجی	دیرک انجی	دیرک انجی	ایتن انجی	عصا انجی

باص عشر بر لری و بره متعلق اولاد سنندری بیان ایدر ۶۴

توز	طبراف	تیم و روبه	طاش	طاعدر	یر
دیوار	سرای	اکین	باغ	بالجتر	قم
مسجد	کویب	طام	شهرل	قلعه	کونک
ایوان	جسر	دکرمان	منبر	مناره	حراب
آخرد	سلخ	طاق	دهلیز	دکاز	کلن
جقور	قبر	اینک	ترجه	کلیسا	زیر زمین

باص حادی عشر ص ۵۹

جشمه	قیو	مهر	کهریز	اروق	دریا
------	-----	-----	-------	------	------

صحيحه	فبروزه	بلور	بوتق	نمرو و زنجبيل	انجن
		با		سوره جود	سوره
				پول	

۹۰ **خامس عشر** فائده لري و كامتعلق اولاني بيان ايد

مخود	مجهك	بوسخ	طارد	ادبه	بهداي
صمان	بنيه	لوييا	بقلا	كوبخي	ماش
		با		اوچك	خرس
				وچك	سنبله

۹۲ **سادس عشر** طاعنه و عبادنه متعلق اولان دهنه لري بيان ايد

زكوة	اورج	غاز	عسل	نيمه	وضو
اعتكاف	اذان	عرفات	زعم	جملاني	حج
عما	استغفار	تحميد	تسبيح	تكبير	مسلك
سلامت	حجوه	امامت	اسلام	بني فكار	معصف
ديومك					

طرق	ارشك	آخ	دوزاق	بجی	مزدبان
		با		لوح	كاغذ

۷۵ **نالت عشر** كيلور و دشنلور دهنه لري بيان ايد

قفتان	بورك	بغورلق	دولنه	كوكه لك	ققاب
بهرتف	بوزك	مقرمه	دوكه والاك	كوكاك	مطرق و چيله
بيلزك	ادك	بيون باغي خلعت	صغنه	عوت بيشنه كورك	كفن
دوشك	دوشك	كليم	چادر	طوق	خلخال
مكشك			بساط	بشمق	چوراب
			بورغز	كورهی	ياسدق

۸۰ **بایب عشر** معدنه چيني و قينلوجو اهره بيان ايد

برنج	قلاچ	دمور	كنج	كشك	التون
باقوت	كبريت	زفت	نفت	طوبه	باقر

سابع عشر قرآن سوره لرزینیا ایدر ۱۰۰

انعام	مانده	نسا	آل عمران	بقره	فاطمه
یوسف	هود	یونس	توبه	انفال	اعراف
کهف	اسری	نحل	حجر	ابراہیم	رعد
نور	مومن	حج	انبیا	طہ	مریم
روم	عنکبوت	قصص	نمل	شعرا	فرقان
یسر	ملائکہ	سبا	احزاب	سجده	لقمان
	سجدہ	مومن	زمر	ص	صافات
فتح	محمدا	احقاف	جاثیہ	دخان	زخرف
شمس	بجم	طود	ذاریات	قر	حجرت
محمده	حشر	مجادلہ	حزید	واقعه	رحمان
	طلاق	تغابن	منافقین	جمعہ	صف
حاقہ	نوح	معاہج	حاقہ	زناقم	ملک
عمر	مرسلان	انسان	قیامہ	مدثر	زمل

نامن عشر آدمه وادمه متعلق اولانی بیان ایدر

بومج	المنطقه	المنطقه	کوزت	عبر	نارنگا
لیلی	شیر	بلد	خیر	فانیہ	طارق
زلزلہ	لمیکر	قادر	اقرار	انتم تین	ضحی
قریش	فیل	عمنہ	عصر	قائم نکاتر	عادیہ
فلق	اخلاص	تنت	ضر	کافر	ماعن کوز
		۱۱۰			ناس
الز	کوز	بیوف	صفل	یوز	باش
دینار	دورف	آغز	قزلق	بورن	قاش
بومتل	ال	بازو	چیکن	بویز	دیل
بوغاز	اجک	کوکس	بلکلر	طرف	آیہ
دشقر	ذکر	ارقد	کوبک	قورغہ	قارن
قدم	بالدر	دیز	اویلز	دبر	فرج
	اوجکجه	طارد	ات	دریب	اوقرمتلر

فرعون	جوکار	غیبت	ظلم	ناعیجن	
<p>با خامس وعشرون فصلون و تودهن ۱۸۲۰ آدما صا در اولان و آدم ایرشد نسنه لر بیان ایلد</p>					
مجامعت	طلا زوریکه	دینک	اقصق	کومک	طوتوق
کچمنک	یورسک	اوجوق	یورسک	دوکن اوق	مشق ایلک
فیروزلیک	کریک	افاجینوق	چی ایلد	طوتوق	غزالیک
آداجک	جمع ایلک	اوقدیک	نسو صائق	تخیمه شومک	تیلک ایلک
کرلندک	اکار ایلک	جملتیک	دیزوقا	کولک	دوشا ایلک
وزنلق	صبر ایلک	دعوتیک	انزیرک	اولمک	اویورمک
ایمک	قرقلنق	مجموعه	تاغده	کولک	اورمک
ضعیف	ضاد ایلک	قوروش	بوغ اوزن	قصه اوق	مهلک
ایمک	صالحوق	کان ایلک	ایمک	غالبینق	تزلک
اخضر	صومق	ایچک	دیشک	صاف	بیر ایلک
ازاد ایلک	کوسک	قرقلنق	ایچک	ایچک	توق

ایمک

ایمک	جمیلک	اولمک	بورج ویزیک	صبرمق	یلاز
کاز ایلک	سومک	صورتوق	افومک	ایمک	دلکدک
ایمک	جغوق	ایمک	اورمک	ویرمک	امانت
مجامعت	تور ایلک	بیزیک	حقیقک	بورنلق	کاه ایلک
سنتک	یقلنق	اغلق	غیر ایلک	قره صائق	کورشدک
صالح ایلک	اولمک	کورشدک	سویلیک	اوتک ایلک	بیر ایلک
کرمک	بیر ایلک	ایمک	اوقانق	دترمک	نویس ایلک
زینق	بورج ایلک	فوق ایلک	باغ ایلک	اولمک	صبر
ایمک	تزلک	طوتوق	چشمق	الاطلق	چشمه
لال ایلک	طوتوق	خمنک	فرج ایلک	بوغلق	خزله ایلک
سفرتک	چیمک	سکک	کن ایلک	مشق	اوز ایلک
دوکن ایلک	بیلنلق	اولمک	حایر	صنق	اکتاک
ایمک	قرنق	طوتوق	زخیرک	الانق	قره ایلک
ایمک	عصر	ایمک	قرقلنق	ایمک	ایمک

باب اول حق تعالی حضرت تازی بی بیان آید بکلامی که اگر بر
 کسند حق تعالی حضرت تازی بر صفتی که رسد او صفتی از خود
 آید بپرسد اول در و نشان هیچ ندشنه اولیه باطل اوله زیز که
 الله تعالی به هیچ تشبیه تشبیه و محو اول تمام اوله ننگ حق تعالی
 بیور میسندد لیس کشفه شی و هو السبع العظیم و دهی
بیور میسندد لا تذکره الا بصدا و هو یوردک الا بصدا و هو
اللطیف الخبیر و اگر حق تعالی حضرت تازی بر برود نصود
 اوله منقو که رسد اوله کسند حق تعالی حضرت تازی عز و جلال
 سو بطیاردن اوله و یا حق تعالی حضرت تازی اوله ننگ نیست
 آید و اگر بر کسند حق تعالی حضرت تازی عز و جلال که رسد و اگر
 کلد و بی در یکله حقه بقه بلای کور رسد و یا عرض اعظمی کور
 اول کسند کلد و نفسنه بر خیر صامش اوله و اگر حق تعالی
 حضرت تازی بقه بیلوب کلد و بر له سو پلنداری کور رسد کا
 خیر ابرش و علی ز غاده اوله ذری که حق تعالی بیور میسندد
 اخی اصطفیتک علی الناس بر سالاتی و بکلامی و اگر بر کسند

۱
 ده این اسمها
 صطفی
 ۱۱۰۷

کذوی حق تعالی برده سولیشوی کورده قرانی عظیمی چوقی تالاج
 ابره که حق تعالی حضرت ناری کذوی برده سولیشوی اما سولیدار که
 فهم یار هر یکی کورده بر یاد شاهره یا بر حاکم کز بر حق سوز
 ایشده که سولیدار و حق فهم ایدوی کورده کذاک اوله اگر کسند
 حق تعالی حضرت ناری کذوی باشی صغیوب کذوی به ترک ایدوی
 کورده حق تعالی که امتداد مختص اوله و حق تعالی کذوی
 مقرب ابره زین که حق تعالی بیور شد و با کجا علیه و کن
 بر بلا بدست اوله اوله بلا و فاقا و لخبیه کن آوز نوز دخی
 اولشیه و اگر بر کسند حق تعالی حضرت ناری بر عظیمه یا بر بره ناری
 کورده اوله بر اهل طار و قده اید و سعت جعدا که مظلوم اید
 نصرت بوله که ظالم اید حق تعالی نرود انتقام له و اگر کسند
 حق تعالی حضرت ناری او زنده غضب کورده سنا تا سینه انا ایستد
 بیور غن و دوزخ کسند اوله زین که حق تعالی بیور شد ابر
 اشکری و لوالیک و ای المسبر و دخی بر او جبرین زور شد
 تکلم حق تعالی بیور شد و هن علی علیه غضبی قد موری

کر

اگر بر کسند کذوی حق تعالی حضرت ناری سب اید کورده حق تعالی
 زین نعمته جاحدا اوله و زین قدر کذوی نعمته راضی و لیدر و اگر
 حق تعالی حضرت ناری دنیا اسپانند کذوی بر بر نشند و بر دخی کورده
 اکابر عالت ابر شد کن اجر عظیم اوله و اکا آخرت و جنت نصیب
 اوله و دخی دنیا ده اکا هیچ اهانت اوله و فوت اوله اول
 عالت ایچنده قله **حکایت** بصره فقیه نوز بر فقیه دوشده
 کورده که حق تعالی کا ایکی کومالک کوز دخی و اوله کوملکری
 هم اوله اساعت او زنده کیدوی بود و شیخا بن سب نوز نرسنال
 ایدوب بیورده بلکه بر زحمته مستلا و لبقی بن اوله فقیه
 جنام و زحمته مستلا اوله اوله علقه ناری اوله و اگر بر کسند
 حق تعالی او ایچنده یا و شکلی و زنده کذوی اوله لطیف اید
 کورده ره جبر سنی اوچما اوله و حق تعالی نیک و خمته فقیه اوله
 زینکه بود و شومصالحه و شیدره و اگر بر کسند حق تعالی حضرت
 بر برده نماز قلو کورده اوله و حق تعالی نیک و خمتی و مغزرت
 اید شده و اگر بر کسند کذوی حق تعالی او بر کورده غزال اوچ

۲

مقبول اولد و بدینجه بلا ابرشه تا که اخرت تا اجر عظیم اولد و اگر
 کند و سی حق تعالی حضرت تکریم او بر کورد اکر اهل صلاح ایستد حق
 طاعتی قبول اید و خراجی و قبه یا کند و بر تقابیم و تلقین اولد
 و لکن اهل خیر و کمال ایستد کسند اوله و اگر حق تعالی بر کسند
 حق تعالی حضرت تکریم بر حجاب اید نه کورد سستد متبع اولد
 زیرا که حق تعالی بیور مشدور و ما کاز بشران تکلم الله و تحب
 او من و رله حجاب و اگر بر کسند کند و بر حق تعالی جعفر و ج
 کورد سستد حجاب و اگر بر کسند کند و بر اهلنا فهد حق تعالی کند
 و عد و بر دی کورد س اول کسند مغفرت و بر و کاجیم عذاب
 ابر شمشیه و اگر بر کسند حق تعالی نورده و کمال اید اینه کورد
 اکر زیاده تقرب و مغفرت ابرشه و در حق لالت اید که حق تعالی بر
 بر هیستد لقا اید اکر بر کسند کند و بر حق تعالی لبتک نظر اید
 طوری کورد حق تعالی اکر بی رحمت بر له مغفرت و بر **حکایت**
 فرقه سخی بر کسند و وشنه کورد کند و بر حق تعالی لبتک نظر اید
 طوری کورد و اکر اید که یا فرقه حاجتک سوبله فرقه اید و اید

کجا مغفرت و بر اهل کلامیک یا فرقه سخی مغفرت اید و بر و شی اید
 سیر زند سنی لاندی بر و شکر یا فرقه بشا اید و اید سکا که
 حق تعالی نیک رحمتی ابرش اید و لکن بلا بر اقا اید از مرد اینه
 اکر بر قلیج رحمتی بیلا اولدی و آنگاه و فاق بر اید و جی بود و شی
 کورد کسند اکر مظلوم ایسه حق تعالی نصرت اید و اکر ظالم
 ایسه حق تعالی اذنه انتقام له **باب نانی فرشته عمل**
علیم التیاری بیان اید فرشته عملها اید و تدلیل اید که کسند
 مقرب فرشته عملها بر سی کند و بر کورد کورد و بر سیل سندی
 کورد یا کند و بر تعلیم و بر دی و یا خود و عطف و یا نصیحت اید
 کورد کاسنها و قاضی اید و لکن اکر اکر اکر بود که اید کورد
 کسند اولدی ایسه اولدی اهل کسند اید اید نصرت بولدی
 اکر طاعت اید ایسه لور و سخته لکر و سوا اید اید و طاعت
 اولسه لرا و بر اهل اید و بشا اید و من و اید اوله و اگر بر کسند
 فرشته لره جماعت اید کورد و جماعت کورد و اید بولدی
 جلدی ایسه اکر اید و سال ابرشه و اکر اید بولدی ایسه

و اگر بر کسند فرشته لری باز داده کورسه تو از لری اسکند و
دلیلید **جبرئیل علیه السلام** اگر بر کسند جبرئیل علیه السلام
دوشناه کورسه اکا بر بر لری نشنما یوشنما تا نقتم طائفین
عذاب اینده جبرایی و اگر حضرت جبرئیل کور لری نوله کد و نوله
سوس بشور کورسه اکا قوت و شرفا بر شه و اگر مظلوم ایسه نصرت
بولوب دوشمننه ظفر نوله و اگر قورقو ایسه امین اوله و اگر
خسته ایسه شفا اوله و اگر بوجو ایسه بوجی اوله و اگر
ای هیبتله بر کسند کورجی ایسه هلاک اوله و اگر بر کسند
کد و جبرئیل صور تنده کورسه جوم اوله و جبرئیل بر کسند
جوت اوله و اگر بر کسند کد و جبرئیل الله دوشناه کورسه لری
جهود لری و اینده موافقا اوله و بر که حق تعالی بیومشده من کما
عدو الله و ملائکته **اسرافیل علیه السلام** بر کسند اسرافیل
علیه السلام صور **عازر** او فر کورسه و فائده دلیلدار اگر اوله
نقنه ارنکنه و کد و بلغوزا شنگنه کمالوا اولسه و اگر کد و نوله
آدم اشتنکد کمالوا اولسه اوله اولوم جوت اوله و لکی نقنه

و فائده دلیلدار و اگر بر کسند فرشته لری کند و بلعت اید کورسه
دبی فاسدا و لری یغنی صغیف اوله و اگر فرشته لری کند و بر استغفار
اید کورسه دیننه و حاله صلاح ایشور و حاله جوت اوله و اگر فرشته
بر این اید کورسه اوله بود و جبرئیل کسند و ادره هلاک اوله
و اگر بر کسند کد و فرشته لری اوله و جبرئیل کورسه و ادره لری
کو که کور لری کورسه اکا شهادت و نجاة نصیب اوله و حق تعالی کند
کورسند ایشور و اگر فرشته لری کند و بر بشارت و بر کد کورسه بر علم
حق و غلوه و غمخند بشارت اوله و تکم حق تعالی بیومشده ان
الله یبشرک بجمعی مصدقا و اگر بر کسند فرشته لری کند و بر کورسی
کورسند اید و جبرئیل و اگر بر کسند کد و فرشته لری اوله لری
کورسه و جت و عازر و عازر اوله و بر کسند و عازر و عازر اوله و بر کسند
عزیز و عزم اوله و تکم فرشته لری عزیز و عزم و در لری کور و شیخ و کور
کسند پادشاه داد ایسه بر مکه مالک اوله و غیره اگر فرشته لری
و سیاته قاده در لری تکم فرشته لری قاده و اگر بر کسند فرشته لری
بر وقت بر این اید کورسه اوله کورسند تا صلاح کسند لری در اوله

اولومه د لیلدره فاکبختغه حیا دره لیلدره لکم حق تعالی بورد مشد
 و فتح التصور فمصعق منیخ التسمک و مزنیخ الاصل اتم شان الله
 تم یخ فیما حزی فادام قیام بغلزدن **عزرا یل علی السلام** اگر برکسته
 عزرا یل علی السلامی کولر یوزله کورسا کاشهادت نصیبه اوله و اگر
 برکسته سخت یوزله کورسه قوبه سن اوله و اگر کوزد عزرا یل
 بوله کولشدی و عزرا یله یکن کلای کورسه بر خستتقه بخانه
 بوله و اگر عزرا یلی کوزد بیک کورسه اوله خستتقه زفات
 بوله و نصاری طایفه بی دیدیکه عزرا یلی و شده کورمه عمر
 اوز نغند لیلدره **رضوان خازن جهان برکسته** رضوان
 علی السلام و وشنده کورسه قیغوبی کیدوب کو کلخوش اوله
 و معاشی دخی بواوله زبر که حق تعالی بورد مشد و قال لهم
 خزنتها سلام علیکم طبت **مالک خازن جهنم** اگر برکسته مالک
 علی السلامی و وشنده کورسه بز زانجند نظر نه طوره او کو
 مالک کولر یوزله کورسه زندان دخی تر بوله زبر مالک جهنم
 زندانخ سیله و جهنم عامسیر زندانیدر و کوبورد و بیخسته

کورسه خفته د لیل اوله **باب ثالث ایتیان لک حزی**
انا و هم انا علیهم السلام تعمیر نه و آدم علی السلام
 برکسته آدم بیغبری و وشنده کورسه بک و یا قاضی اولغه
 د لیلدره زبر که حق تعالی بورد مشد **الحی** جاعلی الاصل خلیفه
 اگر قالیبتی بوغیسه کند و بد عزت و شاد اولد ابر شه و اگر آدم بیغ
 و نکی منغیر کورسه بر بوردن بر بونه طاسنه و دخی بوکاهده و شه
 و اول کاه سبند زغی زایل اولد مسکه کاه ی باراغوب نغی کتد
 و مع ایه تنکم حق تعالی بورد مشد **قتل آدم** مز بر کلات
قتاب علیته اهل التی جلاویم **نصاری** دیدیکه برکسته آدمی
 علی السلام و وشنده کورسه بر و شمن سوزنده اولد و کند و بر
 اول سوزدن نه کلر و کولجیده اما آنک سبندنه اکا بر بلا ابر
 و صکره اندر خازن بوله و کند و بد خیر لیلدره **حسنا انا برکسته**
 حزی ائی و وشنده کورسه بر عورت سوزند کون و کاه اولد که
 عورت سوزند اوشند شستند اوله **شیخیت علی السلام** برکسته
 شیخیت پیغبری علی السلام و وشنده کورسه نغده و او شاقه

و قتل مغربی اوله مرتد سنی دفع ایه اگر چهره غنده جواب و بره
کورسه یا کند وید هرده و بره کورسه یا کند وید قورقور کورسه
حجه که تکمه طاق خا اوله و کتمه یا دکه غا زا اوله یا باد شاهه یاغی
اوله و یا ماساق اوله و اگر ابراهیم بیغبری دوشده بره کورسه
مسلمان اوله اگر کتله کتله کورسه تو بیا ایه اگر تارک القلوب
کورسه غا زنده مقید اوله و اگر بر کتسه کند وید ابراهیم بیغبری
صورتی کورسه یا طوقی کورسی کورسه کا بر بلا ابرشده زورا
که حق تعالی بیورمشده و اذ ابنتی ابراهیم ربه نکاحات و اگر
کافر دین بری ابراهیم بیغبری دوشده کورسه کا کتله اتی
و مالک ابرشده و بر لک خاندن حق تعالی کاموسن او غلاف
و بره و اول شهره احساق علیه السلام بر کتسه
احساق بیغبری دوشده کورسه کا بر بره ابرشده و اذ نکاحات
بوله و دی کا بر بشار تا ابرشده زور که حق تعالی بیورمشده
و بشرناه باسحاق بن ابنتی ابراهیم و بر کتسه اسحاق بیغبری
اوزنده که قلبی طوبی کورسه کور اوله و کا اوله کتله خور

شاه لغده لیلاد حایا علیه السلام بر کتسه هابلی دوشده
کورسه قابل طاعتی کا و کپی بضیب اوله نذاشتند و یا اتر استنه
کند وید قورقور کور و علی علیه السلام اگر بر کتسه نوح بیغبری الصلوات
و السلاهی دوشنده کورسغری او اوله دوشن جوق اوله
اندره ان کا بر بره ابراهیم بر کتسه او زور زنده غالب اوله و نوح
بیغبری دوشده کورمه کافر لهلا کند و من نلرمانه و بخاند
و لیلاد زور که حق تعالی بیورمشده فاجنبا و احساق علیه السلام
و کا هاهل برعت و خورقورتنه و هاهل امانه و ضعفه دلیل اوله ابراهیم
علیه السلام بر کتسه حضرت ابراهیم علیه السلام دوشده
کورسه دوشخی زور زنده برت بوله و کند وید بر مؤمنه خور
ابره شه و دی بر باد شاهه زور کتسه طوبی بره و مسکه افز نکاحات
بوله و کا بیحجه دارمغه دلیل زور که حق تعالی بیورمشده و اذ نه
نایح یا قورک رجاله الایه بر کتسه کند وید ابراهیم جفری کورسه
و لبتیک دیو جرجوب دوشده کورسه و تبرک قانده کورس
کورسح ایلر بره ابد شه خور و اگر کورسح ایلر دوشده و کتله یا دوشده

پیمبری دوشده که مردم مسکنند تصدقاً که حق تعالی
عباد فائده که و حمله و ترقی اولسند و لیلند و لکن اکا بر مشقت
ا بر شده و از روز قهرند اشتری دیش قله بل و کوزی کو اولسند
حرف ایه کن صکن خات لوله **پوستغیب علی السلام** بر کسند
پوستغیب پیری دوشده که دسه غریب که خیر ا بر شده که و
ایسه خلاص اوله دوشخاری زبون اوله او ز لرنه مظفر
اوله اکی بز غریب کسند کورسه وطنه و جمع ا بره اکا آف
گفتا لغظا کسند کورسه گفتا اوله و کورونه و با بر جاده
طالب بر کسند کورسه المذکر و بر جادی حاصل اوله **دانیال**
علی السلام بر کسند دانیال پیری دوشده کورسه طلب
ایده کی نشنه که **الح علی السلام** بر کسند صلح پیری
دوشده کورسه بر سفیه طایفه قار و شوب او ز لرنه ظفر لوله
خضر علی السلام بر کسند خضر پیری دوشده کورسه کور قوتلو
ایسه امین اوله و کور طایفه ایسه و سفینه جقه و کور قلفه
ایسه اجوز لغظ ا بر شد **ایوب علی السلام** اگر بر کسند ایوب

ایده کی برود و بر کسند که زوی اسحاق پیری و صور زنده کور
ویا بر طویخی کیری که کورسه عن قریب بر و حمتند خلاص لوله
و کورسوز نذرا شغل و غلو و ایسه طبع اوله و جمع لوله و بلر
اسحاق پیری دوشده کورمه اجوز لغظ و کتخل لغظ و لیلند
و کتار و دیلر که آفی دوشده کورمه قیغوب بر و سوب انداز
بخت بولغظ و لیلند و دخی اکا و غلو و دغ بر صلیح اوله
اسماعیل علی السلام بر کسند اسماعیل پیری دوشده کورسه
اکا فصلت و کتخل اکا ا بر شد و مع تعالیه بر سجدنا ایله زبر
که حق تعالی بولده شد و از بر فتح ا بریم القواعد من البیت **و علی**
و نصاری د و بر کورسند اسماعیل پیری دوشده کورسه اما
سند بر و مشقت ا بر شد سفر ا بر و **و محمد** منعتی ا بر شد **فیسلم**
با د شاهان ظهور لوله **یوسف علی السلام** بر کسند یوسف پیری
دوشده کورسه اکا نعمت و قوت ا بر شد و نیا و اخیری ا بر لوله و کور
بر کسند غایبی و ا ایسه بولوشه و جوق اوله اوله اما بعض
اکا قیغوب ا بر شد و صکره اوله قیغوب و بخت لوله صکاره دیلر که یغوب

پیمبری

اوله و اگر شاه کرده بود بیغی بری کورل یوزوله کورسه سلامت و پشانه
دلیل اوله و اگر کورن ظالم و باجا برکسنه اوله به افغانه لندانه
کلوب حالنی این ایسون و نفسا ادا دد بلکه برکسنه داو بیغی بری
دوشنده کورسا اول برده با د شاهندنی و زبردن یا قاضی
یا والدری و رظا هر اوله و ذکر اولان کسنه ظالم ایسه لرد
اول برده معزول و اللحق تعالی نردن عیبری کسنه ایله اول
بروردن عیبر قائم اوله **سلیمان علیه السلام** برکسنه سلیمان
بیغی بری دوشنده کورسه اگر عطا الایسه مقصود نه ابرسه
زیر که حق تعالی بومرشد و فقهناها سلیمان و کلا آیتها
و عطا اگر با شاه لغه و با قاضی قاضی و بلتی و السعیش
اوله و اگر سلیمان بیغی بری بر سر بر و با بر مبر و زوزنه کورسه
کورن حاکم ایسه خوف اولد اما فاتی کسنه و عید مکس
بر خصمه متدنی کورسه و برور سلیمان بیغی بری دوشنده کورسه
چوق سفه و چوق ذوقه و لیلدر و عیبر دست و شغنی طبع
اولمسنه و لیلدر و اگر سلیمان بیغی بری بر او زوزنه با د شاهون

بیغی بری دوشنده کورسه بر نسیب مبتلا اوله و اول سبکد مالی
و اولدی اندک کیه کن مسکه حق تعالی و من اضعاف وزره و بر
و عیبر کاغیر لرد و راحتل ابرسه و عیبری کور مسک بلا بر و قیغوب
دلیلدر و عیبر و نواج بر مغانه دلیلدر **داود علیه السلام** برکسنه
داود بیغی بری دوشنده کورسه کا عرت و قوت ابرسه و عیبری برایش
استدیه که اکا پشیمان اوله و عیبر کا زهره و ضعیف اوله و موظالم با کوشانه
بر لدر مبتلا اولد کن مسکه او زوزنه نظریه و برکسنه کذوی داود
بیغی بری زوزنه کورسه و اگر بر طون کورسی اگر قاضیغه یا
حکومت قاضی و ارایسه قاضی بلحاکم اولد زوزنه حق تعالی عیبرند
با و اولد انا جعلنا الخلیفه فی الارض اگر اوله قاضی بریغی
صنعتی و مرجس جوقه قال باه و عیبر تعالی داو بیغی و کیم
صنعتی تعلیم ایلاری و عیبر مرسی کذویه نرم امتداری اگر بر
صنعتانه ایلر و غنسه صالح کسه ایسه مله جوق اولد اما اغلیبی
اوله و جوق قیغولر کسنه اوله زوزنه که او بیغی بری جوق اغلیبی
و عیغولر اوله اگر ای کورن با د هاه یا بر حاکم ایسه صلح و شق

و باطلان را نماند ایسه و با بر ز کرده معطل قالوا ان الله حق تعالی
 امر به نجات بود **و ذکر تا علیه السلام** بر کسند ذکر تا پیغمبری
 دوشنده کورسه پیرک عا المذحق تعالی کا برا و فلاذ و بر
 و اول او غلان بر اول و صالح کسند اوله و کندوبه او قچه
 و دخی مورچه کند و با به خوش اوله **یحیی علیه السلام** بر کسند
 یحیی پیغمبری دوشنده کورسه مستی و زاهد و آری کسند اوله
 و جمیع اقا تان معصوم اوله و کند و زمانه اکا بر کسند نظیر
 و شبیه اوله **درین علیه السلام** بر کسند او و بر پیغمبری
 دوشنده کورسه زاهد و مکن اوله و دخی عا قبتی خیر اوله **عیس**
علیه السلام بر کسند عیسی پیغمبری دوشنده کورسه شهره و با
 بر وجهه دوشنده کورسه آهک احوانند نظر اوله بلا و مشقده نجات
 بود لر ز بر کحق تعالی نیک و وحید و رحمنید و اکر عا قبت و لامت
 انجیده ایسه لر نله بر خندا ایسه و اکر انا عا مرتبی سله کورسه لر
 اوله بره بر عظیم نشاند اوله و ز بر کحق تعالی بر دوشنده و
 جعلنا ابن مریم و اقمه آیه **اکورسه** و تنه کوریه با بر طوبی کوریه

غضب او انشق یا حق لمش یا عز اوله انشق کسند کورسه بر نه رجوع
 ایه و منضبی کرد کند و بر اوله و بر کحق تعالی سلوا ان پیغمبر
 حکمتی الراقه مسکن کوریه و بر **یونس علیه السلام** بر کسند
 یونس پیغمبری دوشنده کورسه ایستنده تیر اوله و اکا مشقت
 ابرشده و صکره اندر خجانه بود خلق و رضایی تیر کلان اوله
هود علیه السلام بر کسند هود پیغمبری دوشنده کورسه
 بر سفینه طایفه مبتلا اوله صکره و ز لر نظر تو کعب عاقبتی
 محجوع اوله **شعیب علیه السلام** بر کسند شعیب پیغمبری دوشنده
 کورسه بر تو از وقتی بصر قومه اختلاط ایه و قرقری و وغرا اوله
 قرقره و اکا شاد افای برشده و اکر شعیب پیغمبر کفالتی طور بر
 کورسه نظری ذایل اوله **عیسی علیه السلام** بر کسند موسی پیغمبری
 دوشنده کورسه اوله بر کجبتا و کابل بیله ایستنده هلاک اوله بر کسند
 موسی پیغمبری صومالی بار کورسه بر صورت بود لب دوشنی هلاک
 اوله اکر صور تنه کوریه و با بر طوبی کوریه کورسه کوریه با و شاد ایسه
 دوشنی و ز لر نظر بود و طلب ایستد کند ایستد اکر دوشنی

ان در حضرت رسول اصناف شریفی سوال اوله که حضرت علی دینی
 الله عند وصف اوله که صفتش برله وصف اوله ایسه سوزک
 قبیله اوله والا قبیله اوله نمیده و حضرت علی اوله صفتش برله
 بیو حسنه که تم الله وجهه که انه صلی الله علیه وسلم لم یکن
 بالظلیل ولا بالنفسیر شیخ الکفین والقدمین شیخ الکرادش
 ابیض مشرب بحجر و یقیق البشیرة اذ امنشی تکلفا کانا یحفظ
 فی صلب بعضی حضرت رسول الله علیه السلام نما وزن و در قصه
 ابرهه و کلبی قیسی و کلبی قری بوغز ابرهه و سملاری اولو
 اتقا ابرهه و آن قتل قاری و در سوی بوغزه ابرهه و یوم عیدک
 ایضه آیت کبری بود ابرهه اگر عالم یا بر فقیه یا بر شریفی
 حضرت رسولی کوردم دیمه سوزلی قیول اوله ذیل که آن
 اول حضرت شریفک اوصاف لطیف و احکام حنیفی غیر یادیده
 ابویسوی اوله اگر اول حضرتی بر قیغول کوردم قیغوسی کیده اگر
 بر د و نسق کوردم خلاص اوله و اگر بوخسته کوردم شفا اوله
 و اگر حضرت رسول صلی الله علیه و سلم بر حصا اوله و نسق بره و یابو

کورسه اوکسته ناکمانه نظر اوله اگر شاه ایسه باد شاهلی
 زیاد اوله و اگر عالمه و با عالمه و در صنعتی چوین اوله و فضل ظر
 اوله اگر طبیب ایسه مشهوره اوله و اندکی نسنه لوله که زید در
 اوله اگر قوی قلو ایسه دین اوله **مریم** انابر کسنه مریم نانی و
 کورسه ادم اوله ایسه حاجی و مشهور اوله اوله و شیخ ایضه
 ظفر اوله و اگر ایزی بو حمله عورت کوردم بر حلیم اوله و در کور
 اوله عورت اوله اوله اوله ندری اوله اوله حق تعالی نزل عفتی اظهار
 ابرهه بر کسنه کند بر سیمه ابرهه کوردم با و شاه اهل ایل
 و اندک بجا سندن اوله **محمد صلی الله علیه و سلم** حضرت رسول صلی
 الله علیه و سلم بیو مشهور من رانی فقدر رانی فحقا فان الشیطان
 لا یشانی یعنی کور کسنه بدی و شنده کوردم معجم حق ایزی
 اوله تحقیقا شیطان بنم سوزم که بر و در عی امنی مالک
 حضرت زلزله و سلب اوله که حضرت رسول صلی الله علیه و سلم
 من رانی فی المنام فلن یضللنا یعنی بدی و شنده کوردم کسنه
 جمعه کورمه حضرت رسول بر جاهل کسنه و شنده کوردم

قرآن و شش پیره کوندلای کوردی حقی تعالی نازل و نجات روز
 و اول قرآن بود و اجوز لغز اوله ننگم حقی تعالی بیوم مشد و نما
 او سنانک الاحمده للعالمین و دخی بیوم مشد و عا کانا لله
 لیعدیم و انت فیتیم اگر بر کسند حضرت رسولک بودی کو کر کو
 حق تعالی بر ادا دی که عبادت و طاعت حضرت رسولک بودید بنش
 ایاه واکو یوزینی ترش کوردی عکس اوله حضرت رسولک بودید
 و یا زحمت بر وستلا و یا بر بر زحاله کوردی لودین بر زلفند
 دلیلداد اگر دوش صاحبیه مخصوص برده و یا مسجده و یا
 آدم مجلسه راه کوردی دین فسادند و حق تعالی حضرت تبارینجا
 اتکلرینه و مستیع اولد و قرآینه دلیلداد اگر بر کسند کذوب
 حضرت رسولک بودید کوردی یا طوطی نر زین بری کدی کدی کدی
 اگر بادشا لغز ایلایسه یا دشا اوله واکو یا لغز مستیون
 آدم اولوب کن طالع ایلایسه مره نادرشا کور فخر اولوب
 قور قشند غز بنده و شش امید و طمنند منصور و غز بر جمع
 ایاه زیرا که حضرت رسولک ایام کما کور قور اولوب
 حکم

سکره مکیه غز بر منصور دجوع ایله ای کو بر برده و دفن اولد
 کورسه اول بر اولی سینه خلا فایده لور کور قشند جنازه شی
 کورسه اول برده بر عظیم مصیبت حاصل اولد واکو حضرت رسول
 و خاقانیا کور کور حضرت رسولک نسلند زین بر کسند و قبا
 ایاه اگر بر خراب برده کورسه حضرت رسولک بو کسند اوله بر ایان
 اولد اگر بر کسند حضرت رسولک بر بر کورید یا بر برده انور
 کورسه او برده بر نشا ظواهر اولد واکو حضرت رسولک بر برده
 اذان اقری کور کورسه لور اوله بر ک خیرک و عمارت و آه عجب
 اوله اگر بر برده اما امثالک ایله کور کورسه لور صلا نلک متفرق
 اولسنا ایشلر جمع اولد واکو کور زین بری سور ملک کور کور و ش
 کور کورده و نیکر ای اصلاح ایله دکلا واکو کور زین بری سور ملک
 کور سد لورده خاسته بر علم بر شوب قرآن عظیمی قس بر ایاه
 احکاملییه بنایا ایاه اگر بر حاصل ادرجا اولس عورت حضرت
 رسولک ووشنه کورسه قرآینه که جعل اولغلان اولد بر کسند
 حضرت رسولک کور زین بر ملاحمت کورسه دخی زیاده اولد بر کسند

حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم عشرتیه جو تعلقند و
 قالوا اولاد الله و اولاد ائمه اگر باله بر فی کورد سار با و شاهانک عمری
 اوزن اوله اگر حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بر لشکر کجا بینه
 کون سدر اولاد لشکر و زوزنده سلاخ و کند غلری اوزن اولاد
 کون سدر اولاد و بیلاد مسلمانان لشکر هزیت اولوب قندل
 زبیر کحق تعالی بیدر شدند و یوم خمیس اذاعجتکم که تمکم
 الحقیقتم و لیتم مدبرین و اکرا اول حضرت از لشکره کورق
 و اول لشکر سلاخی کم کورب کند و فی حضوره و ذلده
 کور سدر اسلام لشکر بغرب بولدر زبیر که حق تعالی بیدر شدند
 و لغتصرکم الله بیرون و انتم اذله و اکور کسند کند و ذلک
 سلاخی و صقلنی حضرت رسول طاه و کور سدر ووش صلحینک
 قیسوی زبیر اوله و اگر حضرت رسول کند و مسجد نده و با حرمه
 یابن بلال برده کور سدر اکا عزت و قوت ابروشه و اگر حضرت رسول
 صلی الله علیه وسلم صحابه بری بر نه زبیر اولاد کور سدر اکا اوله
 اوله و اگر حضرت رسول برده و اوزندن کور سدر حضرت رسولک

کوردس

حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم تعلق و صقلنی رسالتیه سیه
 کور سدر اینه آق کور سدر عظیم شاداق و احوز لغت ابروشه حضرت
 رسول یاوم بیل و لشکر کور سدر حالی قوی اوله و دشمنه نصرت
 بولدر کور با شخی زیاده بیول کور با و شاهانک عظمته و بیلاد
 اگر بوردنی بیول کور با و پادشاه مسلمانان صقلنی حفظ ایدر
 اگر سدر بری کیک کور با و پادشاه لشکر ذانعام اینه اگر زبیر
 بوش کور با و پادشاه لشکر نه لری بوش اول سدره کلیلده اوصاف
 بر مقنلری بی بوملش کور با و پادشاه هیچ کسب زرق و بر میده
 ووش سستی بخت و غزایه و امید و دخی اهلک هیچ تسته صقلنی
 اگر صولد الی بوملش کور با و پادشاه کدو و مالنی و لشکر مالین
 و غزایه مالنی و صدقانه حسبله و دخی ووش سستی زکوه و بر میده
 و د لخبیه عاتق اوله و اگر الینک بر مقنلنی اچق کور سدر پادشاه
 سالدر و بر و دوش سستی بخت و غزایه و ابر اگر بر مقنلنی ایدر سستی
 دوشمش کور سدر پادشاه لشکر بغلنه و اکا بر قیسوی ابروشه
 و دوش صاحبند دخی کذلک اوله و اگر اول بقلنی زیاده بیول و کولک و قیلاد

زیادتر نفس و ابرو و کویان کورس و بیان ذی انوار و اکرم حضرت
 رسول که تیری کورس با عیادله و دخی امامان ابرو شد و اگر تا هر ایضا از نه
 حتی کوزه و اگر در دست است خلاص اوله و اگر بر کسسه بی بی باک است
 اوله کورس و دخی خاست کورس و بی بی ضعیف اوله و اگر کند و خیر
 او غلوا و اوله کورس با غلوا زیاد و اوله و اگر حضرت رسول خا نون از یک
 بر سنبله اما می اوله کورس و اول کسسه مؤمن اوله بر کسسه
 کند و خیر رسول آردی صبر کیده سینه و متبع اوله اگر کند
 حضرت رسول او کینه کوزه کورس و کند و اوله و از بی حضرت
 رسول او از نه بوجه کورس و حق تعالی فی ابدا و کجا ایشاری
 ایشار اوله که حضرت رسولی کوز کوز بقر کورس و عورت کله حق
 و بود و بی ایشار از اظه و اگر کند و بی حضرت رسول ایلد یک پیر
 کورس و حاله و کاتنی بر سینه دلایل در و اگر حضرت رسولی لکر
 نیک پیر کورس و در شصت و بی بی و مانع و لغوا و اوله و دست حضرت
 امیر حضرت رسول صلی الله علیه و سلم کجا و بی کیش کورس کا غلوا
 انکی ایشار و اوله که حضرت رسولی با شمس کورس و جماعتله

ناز

ناز ظله که حضرت رسولی با شمس کورس کا جماعتله ناز ظله ایشار
 اوله و اگر حضرت رسولی کند و سینه مهاله ایلد کورس و سینه متبع
 اوله اگر کسسه حضرت رسول صلی الله علیه و سلم قاننی حجت ایلد
 ایچک کورس غلوا سینه و دوشه و کما هدی حق تعالی یا لغنه و اگر
 حجت برله ایچدی کورس حضرت رسول اهل بیتمند منیت ایلد
 اگر بر کسسه قاننی حضرت رسولی قاننی ایلد قاننی کورس بر سر
 برده و و باطلاده نکاح ایلد که حضرت رسول توره ارون کند و بر
 سینه و بر بی کورس بر بی خود و بجای توله و اگر بال و یا رطبه شد
 بر سینه و بی کورس قرانی غلوا ایلد و دخی کند و برده و یک قدر
 علمه و تحسین ایلد و اگر حضرت رسولی صلی الله علیه و سلم خطبه و توره
 کورس امر و عرف و بی مشکل ایلد که مخلص و یا بر طبعه طالب
 کسسه حضرت رسولی صلی الله علیه و سلم دوشانه کورس مخلص اوله
 بای اوله و حاجتی اوله کسسه نکه حاجتی و اوله اگر بر کسسه کند
 بی بی برده اوله کورس آه ماری بی بی برده و عورت ایلد و کاد بنا
 مشتقی و بی بی بی ایشار نیکم بی بی برده اوله و دست حضرت رسولی

ایضا امتشاده در نگاه اول که صحابه در هر فردی باشد نکلد و کج
 و ایام مله نه فتنه در عدل نه سزا و دل بی عالم رو باد کلو و کور نور
 اگر بر کسند کند و بی حضرت رسول اصحابیله قوی بی کورس دین
 استقامتند طایفه مسلمانی خیر صانه و امید وارد که اندله
 قوی بی و اما مفضل بر کسند **ابو بکر رضی الله عنه** حضرت زبیر را و نور
 کورس حقه و شیخ اوله و کشفه اقدار و حضرت رسول صلوات الله علیه
 اخذند بیضیت و بیجا اوله و اکو و حضرت بی بر شهره کورس و باخلا
 ایچین بیخ و بیله کورس اگر آدم قرظقه ایسه اجوز بقه جبه
 و اکو باد شاهلری هلالا اولس ایسه حق تعالی اوله بر نبره بی
 سن قائم اید و اوله اینش اشیده و ذکر اولسان اوله مسلمانی
 بر کالیفه باد شاهلری باغی اوله نتم حضرت با بک که رضی الله عنه
 زمانده و قیغ اولدی و انده زکون و بیلسی شیخ اولدی **عمر رضی الله عنه**
 بر کسند حضرت عمر رضی الله عنه در شنده کورس و بیله مهاجرت اید
 کورس و دنیا کی واسع اوله و قیغ فرست صاحب اوله زبیر که اندک
 فضل هر قدر اکو اوله حضرت تک یوزنی قوش و یا غصب کورس در

ایضا

لطیف و کرمیله انداخته توبله و کا صبر و امید و حدیث شریفه کلند
 استقامت الناس بلاه الامیاء و هر آدم دینی و قوت قدر بی بلاه
 مبتلا اولور و اگر دینی قوی ایسه بلا بی قوی اوله اگر ضعیف ایسه
 بلا سی کا کورس اوله بر کسند کند و بی بر بیجا و در حق کورس جمیع
 محقق دینی کند و بی حبیست اوله **حکایت** کورس کسند بی غیر اوله بر سنی
 و شنده کورس که کند و بی سوسیل سکا بر دعا تعلیم اید و بیچ اگر
 اکا مواظبت اید جک اولور سکنه حق تعالی نظر و کورس سکا و بر
 ایتم بار سول الله بیور اید و کورس یا سمع التامعین و یا بصیر
 البصیرین و یا خیر الرازقین ادر علی بصیری و غفلت علی عیالی
 حق تعالی امری ایله کورس و اولدی **باب شیخ**
صحابه و غیر صحابه رسول الله تعالی علیهم اجمعین و کالیله
 جملتا و مفضل اما جمله کورس کسند صحابه لری و شنده کورس اوله
 صحابه تک سیرتند و طریقه کورس خیر اولر بر نبره زبیر که حق تعالی
 اندر بی معنی و رحمت و کافرون و غنا نشده حضرت رسول
 صلوات الله علیه و سلم اشاده کورسند لری اشلیو به شیخ اید و کلند

نرد بان ایلده کی که جفتی کورسه باد شاهه عزیز بولدا که برکسته کور
 بالکن کندوا و زرنه و سندی کورسا اولنگ طایبی یقلما که خسته لید
 وفاتنه و لیلده برکسته کور کی که زحضرورنه بنا ایدر کور کورسه
 بر یالان شهادت و بره زبر که حق تعالی پیوسته شد. ما انده تم
خلق السموات والارض برکسته کند و قانا انکیمین کور که جفتی
 کور سسا کا بر قلیت و رفعت ابرشته و اگر برکسته کند و طفوی و کینه
 کور که جفتی کور سسا کا بر شفقنا ابرشته زبر که حق تعالی پیوسته شد
 و من یرون ان یصله یجعل صدقه صیقله رجحا کا تا یصدقه ظالماد
 اگر برکسته کند و کور کی که جفتی و غایب کورسه و فاته بولدا که کند
 کور که سس ایددی کورسه اولوم ابرشوب حکم بجات بولدا برکسته کند
 او کی کور که کور سسا امر و یخی استی اولدا کور زارنه قالیبتی و اریسه
 و زبر اوله و یار بزرک عمل الله کور که کند و کور کی که کور که کورسه
 کا علم و ابرشته و یخی کا یا زنجیق و و زبر ک نصیب اولدی
 کور که کورسه کا رفعت و شاه اولو ابرشته که کند و کور کی که کور
 کورسه قلیتیه قالیبسه کختا اولدا که کند و کور کی که کور کور

مستند از علی اولده اگر اسلام شهر فلندیز شهر سه سواش ایدر هشتاد
 کور سسا اولد بر اهلنا اسنده قلیق یا دافشته بوج و شه اکرا قوشهر لوز
 بر شهرده اولسا اولد بر اهلنا و کچی جلاله اولد و اگر برکسته حضرت
 علی به تکریر یورنه بجمود ایدر کور سسا اولد بر اهلنا و کچی شیعه مذهب
 اولد که کور کچی طاشنا یا اولد کور کور سسا اولد برده بر پادشاه یا بر
 عالم او زرنه فاستقلر یا امننا طفل ظهور ایدر که برکسته حضرت
 علی بر قلیق یا فاندیز جفتی کور سسا طلب تلبیت ایدر اگر ابر کور
 ایدر کور سسا و شفخی و زرنه حضرت بولدا که حضرت علی نیک انکی
 حتا کور سسا و شفخی و شفخی و زرنه حضرت بولدا علما برکسته
 علماء و دشنده کور سسا علی زیاده اولد و حکما برکسته حکما و دشنده
 کور سسا و کور زیاده اولد اولیا و صلحا برکسته اولیا و صلحا
 و دشنده کور سسا دیننده قوی اولد برکسته کند و کور سسا بعضی صلحا
 صورنده کور کور سسا معنده کور کور کور صلح مرتبه بخنده اولد
باب خامس کور کوری و اکاستغاث الا بیا ان الله
 کور کور کور شاه چاره زرنه و قصره و لشکره و لیلده برکسته کند و کور

عسکر صومالی که گشته اوله که کند خدیجی التیمی که کرده کورسه علم و فضلها
 اوله و در خان شادی مقبوله و دره و بر باد شاه خزینه دار اوله که
 کند و بی بی که کرده کورسه که بر رفعت ایشها اشقیانها اولوب
 هلال اوله که بر کسند کویک یا شال اوله کورسه اوله بیله اوچون
 و خیر اوله که کویک مردم اوله کورسه اوله بیله و عشق اوله
 اگر کویک صاف اوله کورسه آمد و خسته لک و شاد که بر کسند کویک
 کویک بیره و دوشدی کورسه بر حکم کاهه منگب اوله یاخونه کابیر
 آفت ایشنه زیر که حق قالی بیومشدر و من بیله با تده کافان خن
 من التما، فخطه الفیرو بقوی بر الیج فی مکان سحیح اگر کسند
 کند و بی با شقی آشفه و دوشدی کورسه عریا و زن اوله زیر که حق تویک
 بیومشدر و من نغمه منگسه خاللق و کاه اوله بر معینه
 دوشکده کند و بی بیسه اوله تکم حق قالی بیومشدر اهن بیبی
 مکتب اعلا وجهه اهدی اهن بیبی سوزا علی صولمستقیم و کاه
 حسنه کله زور بر خسته کله و دنده یاخونه ایدر کویک تو بی بیوم
 یا قراسنده اشقی اوله کابیر و زور رفعت اوله که بر کسند کویک

و کاه

یار لای و لجنه کورسه جقدی کورسه اوله بر اوله اجوزی و عدل
 ایشرا که یکت جقدی کورسه اوله بیله منگب بر دوشمن ظاهر
 اوله اوله دوشمن نغمه بر اوله خرقا بیله و کاه اوله بر اوله منگب
 اوله اسنده دوشمن کده دوشما کورسه اوله جقدی کورسه اوله بر
 بر ظالم شاه ایشرا کورسه و جقدی کورسه اوله بیله و عشق
 جوق اوله که کویک بیره یقین اوله کورسه بر عود مستجاب اوله یا
 صالح اوله عدل کویک رفیع اوله زیر که حق تعالی کاف خسته بیوم
 لا یتخیر لهم اجواب السماء بر کسند کویک قالی بیله اجباری کورسه
 اول کسند تک و عاصی مستجاب اولوب مؤمن اوله و کاه اوله که کویک
 قیوم ارجی اجلی باغنه دلیل اوله که بر کسند کویک قیوم بیله کویک
 یا عشق کلید که بر کسند شرفه زور بیره کند و بی کویک نظر اوله کورسه
 سفر بیره و دخی کابیر توییت و عزت ایشرا کورسه قالی بیبی و ایدیه
 اگر بر کسند کند و بی کویک او خرابی کورسه بر معصفا و زلیله یا بر
 بلان ایدیه که بر کسند کویک بیره و زورنده و دوشدی کورسه
 اول شهر لای و بیخسته ایشه خوف اوله کورسه بیله کله

او نه چندان کورس اگر غریب باشد اولند و با اهل بیته کورس
 ستعاع و ذری پادشاهند و منفعت و خیر برشند اگر کورسند
 کورس چشمت کورس بر پادشاهان سوزند اندر زور کورس عالی
 بیرون شدند قالهنا ذری الیه اگر بر کورس کورس بیرون شد
 چندی کورس عمره دلیله و طبعی برنگ او زنده نیاند
 زنده اولد اگر بارکانه ایسه بخان تمدن زحمتی کورس کورس
 کند و بله سولیشی کورس بر پادشاهان یکا کار فعت برشند
 اگر بر کورس کورس نه آبی کند و بر سولیشی کورس و کند و
 اندله بیله کورس کورس و فاد بوله زور کورس تقالی برشند
 و جمیع کورس و القریب قول الانسان یومرنا من المنزله اگر بر کورس
 کورس حرار تنج در زنده کند و برشید کورس پادشاه
 قبلند اگر بر قریب برشند اگر بر کورس کورس قریب او زور برشند
 کورس اگر جوقه روز قلا برشند اگر جسدی او زنده طوری
 التند و چندی وادی بیله کورس کورس اگر برص عتی برشند
 اگر برص کورس بقا سندن کورس انگنده چندی کورس

او نه

وگاه اولد یاغش کلند دلیله و ذری عرب یاغشند آد قوم شد
 تور کورس کورس در دینک شاعرید اذ انزل السماء بآبها
 و عینا و ان کا فاعضا اگر کورس بیله کورس کورس کورس
 کناهد زو شفت کورس ننگم خالی میشد فصبت علمم بربک
سوط عذاب اگر بر کورس کورس دین بوله و قادی کورس اگر بر
 مصیبت برشند یا مالی نقصان اولد و برشند و طلب برشند
 کورس و یا بر کورس اندر اگر بر کورس کورس کورس کورس
 اگر بخوم علی بیضیب اولد یا مشکل المراء برشند اگر کورس کورس
 طایری کورس اگر اولدی برشند اگر بر کورس کورس اگر کورس
 یاغش چولغند دلیله اولد کنش پادشاه دلیله و گاه اولد
 و انابه یا کجک عمره دلیله اولد اگر بر کورس کورس پادشاه
 کورس اگر مالک اولدی کورس مالک اولدی قریب پادشاهان
 قریب و رفعت بوله اگر بر کورس کورس اولدی کورس کورس
 کورس شاهی قریب بر مالک برشند اگر بر کورس کورس کورس
 کورس اگر وزیرون برشند برشند اگر بر کورس کورس کورس

فوت اولد و کند و بی کوشش ایلد و زور د ا کیده نك و بی حلی بولید و
 ننگه حق تعالی بورد مشد تخم جعل التمسع علیه د لیلان قبضه
 قبضه ایسیرا و اگر بر کسند کوششی بر تو جوس رتده کورسه
 باد شاهک خبری جوفا وله و لشکری قوی اوله و رعیتنه عدلک
 ایاه اگر بویکت صورتده کورسه باد شاه کند و رعیتنه ظلم ایاه اگر
 کوشند بر او و جقدی و جوسر سنیکا بیلد لاری یا ند و یک کورس
 باد شاه اوچه اولد رعیتنه ظلم ایاه ایا اولد کوشور و کوشش
 قزلبغی باد شاه حالک فسادنه د لیلد و صادغی باد شاه خسته
 و قزلبغی باد شاه مقهور و ذلیل و لمسنه د لیلد اگر بر کسند
 کوششی با نای کورس طلب ایدی کوششی خبر یا شاه خرا اولد
 بر کسند کوشش کند و بی بر لرد و عذری بر کوشی کورس باد شاه
 اولد بید مختلف بر لرد و خراج خرچ ایاه و اگر بر کسند کوششی
 شفاعت کورس باد شاه اهلک هیب سوز کند د لیلد اگر بر کسند
 کوشش شفاعتی ادمه و درت کند و بید و دشمن کورس اگر حالک ایسه
 غم اولد اگر بیکار ایسه صنعت کسا و اولد کرد و منجی صبحی عورت ایسه

اری او ستنه نفقه امیده و کاه اولکله ائی بوشیده اگر بر کسند
 کوششی اکی باره یا رادی کورس و بر یاری شفاعت جقدی و بر
 یا بی جقدی کورس باد شاه اولد بید بر خراج خرچ ایاه یا دم کلن
 الذک الله اکرا اولد یا بی جقدی کورس جمیع ملکین الذک الله اکرا
 جفیل یا دم بید و اروب اولد یا دم و و نوز کورس اول یا دم ملک و بی
 باد شاه و درنا کورسند قیش یا منده کوششی بر او اولد بید جقدی
 کورس اولد او صاحتنه بایلن ا بوشه اگر بر کسند کند و بی کوششی
 است کورس اولد کسند یا با فاقه کوششی سوز ایسه باد شاه ائی
 سوره اگر بر کسند کوششی کوشند خور کورس عورتنه یا بر باد شاه
 یا بر بولر نسنده ن قاجد اگر بر کسند کوششی د کوز خردی کورس
 بر او غلوه و غده که باد شاه اولد یا دوز اولد اگر بر کسند کوششی
 قسته جمیع اولدی کورس بر کوشش عورت اولد اگر بر کسند کوششی
 مشرف اولد جفیل مغزین با نای کورس باد شاه عدله د لیلد
 اگر مغزین جقدی کورس اولد بوزین بوعایب و لشش نسنده ظاهر
 اولد و کاه کوششک مغزین جفیل کورس کسند رسوا لیغنه

دليل اوله و دخی تو به انسنه و دليل اوله زير که حضرت رسول پيغمبر
 القوم مفتوح ماله قطلع الشمس من مغربها و دخی کونشاد مغرب
 جنسی و شصه صلحنا اجلي بيننا اولسنه دليله زير که مغرب
 جنسی قيلمات انزلطنه دليله و دخی کونشاد مغرب جنسی يزد
 برونسنه عودت انسنه و ستر برکسنه برونسنه ديشن ايسه و خطاه
 اوله اگر برونسنه کونشي مغرب جنسي کوردسه صحتنه دليله
 حنسه دن او زير که يود کلايد برکسنه کونشي يوندي کورسه قيفود
 دبر لور اگر قونشي پادشاه کورسه و فاقنه دليله اگر برکسنه بولري
 و يا بولنده او زير برونسنه کونشي يوندي قابله کورسه پادشاه
 او زير برونسنه حد و فايده اگر کونشي او زير دن و رفع اولري
 کورسه هرته که حنسه کلکه و غير دن پادشاه عارضا اولري ايسه
 او زير دنه و رفع اوله اگر برکسنه کونشي و وشکی او زير نديف
 کورسه پادشاه دن کجا برمه ده ايرنه و دخی استينه دليله برکسنه
 کند و دخی دنا کونشاد بورد کورسه سفر بده **کتابت برکسنه**
 سيزينه کلوب و اقعه الهي کونشاد و زير دن و زير دن و زير دن

الودم

الودم و دخی بن سيزين ايتدي و ادره صيتک ايله که عرکله درت
 کون قانشاد باورس بريد و بريد که ندرت کرايد بکه حق تعالی
 کلامنه سيزه منکر قله تعالی و طالسماء و ذکرم وما تودوده هر
 بريد کور که کرمسا کونشي اندر جندي کورسه سلامتلا و نه دونه
 برکسنه کونشي مفتوح کورسه خنسه دليله و کونشک نقي اولري
 هرغه جهندن ايسه منزه دليله و اولش کوز اخرون و بار اولش
 اوله و يا برونسال و بول کيدد برکسنه کونشي د و ناي کورسه
 پادشاه کونشي يوندي يا ناسي فوت اوله و گاه اوله که کونش اوله
اي و زير يا بول اوله علمه يا بول کجک او غلنه يا لک کله عورته دليله
 اگر برکسنه کونشي اکنده بالنده يا اقتنه کورسه آي کبی برک کله عورته
 اوله اگر کونشي يا قر کورسه برکند بول بون عورت اولنه
 و بوجه قدر کونشي کون کجک صورتلو اولري ايرستينه ايشاد
صفتيه و صفتيه منها جهود اير قنده اکن و دوشنده کور کونش
 مردينه دن بکا بر آي کاري اکنده و دوشدي صفتيه ندرت و دوشی
 و دخی جهود استر کجک صفتيه ندرت بوزنه چله کي و ايردي بکوز که

مارینده اولان پادشاهی سوشن سین صفت حضرت رسول صلوات الله علیه
 صکه صفت حضرت رسول صلوات الله علیه رحم اولدی و جهوره ادا و غنیه
 صفت فرزند یوزنده اثر قلند حضرت رسول صلوات الله علیه و کم کند و
 سؤال ایدوب صفتنا ولد و بی کبی تفریر یاری برکسته ای یاری
 کورس خیزدن و شرطه طلب اید و کجا ایشل آخر اولد اگر برکافه
 عورت ای بریزه اشغه و شوخیز کورس اگر حامله دکل ایسه
 مسلمان اولد اگر برکسته ای و زنده کورس غایبی کلامه اگر ای بیوا زنده
 کورس اناسی و وفات اولد برکسته یوزی کورس کورس کورس کورس
 آیه کورس حامله سی و اریسه اولد و غه حامله سی بوغیسه جله
 یقین اولسنه دلیلدر اگر ای کمال وزن طالع اولدی کورس و زنده
 عذر اولد اگر پادشاهی اولد کورس و عینت امر خیزد و تینه
 لدر اگر ای کورس اولدی کورس تا سندن انا سندن عذر اولد
 اگر ای ناله لدر پاره لدر کورس علم و قران طلبی بسند یاری
 اولد کشتی بار پادشاهی محبتند حال یوا اولد اگر برکسته ای کورس
 عاقبتی خیر اولد اگر ای نهنها دن کورس جسد به برکسته اولد

الکراد

اگر ای نام کالنده کورس صحته دلیلدر برکسته کند و بی کورس و اید
 سجده اید کورس بر عظیم کاهه مرکب اولد اگر کشتی اید ای کورس
 سبحه اید کورس اناسی اناسی کند و در داضی اولد اگر عورت
 ای بر برده کورس بکنند و اوز و بی ککن بنشینم یک کورس بر
 اولان اوز و سنده اولد الله کریمه حامله ایسه قزو و غزه اگر ای
 او کشتی کورس کورس کورس و ز بر عدلند دلیلدر برکسته ای
 کند و بر بیلدی کورس و دشمنی کند و بر بیدله و دخیجا غنله
 و فرق زنده دلیلدر و دخی ایشله و تجارته و سفره و غیره اولد
 ز بر کورس کورس و یکی ای جوان مرد او غنله یا بر مستوی اولد
 ولایت یا بر کورس تجارته دلیلدر برکسته بر خیزد یکی ای بر بر
 جمع اولد کورس کورس و ارنکم حق تعالی بر روشد دینلوند
 عزالاهله قله و اقیست لئناس و لیج برکسته یکی ای قزاق کورس
 عورتی حامله ایسه و ضایحه اگر ای بر بر و دشمنی کورس بر روش
 د و غنسه دلیلدر برکسته اولد ارا سنده یکی ای لاکر کند کورس
 فرته اولد برکسته یکی ای غیر وقتند کورس شاد و بر بر خیزد دلیلدر

اگر ای چقدر بی بردن غیری برده چقدر کوری بر سر زلم زکره ایته دلبلا
 اگر ای تیز با توی کوری سر اول بر سر زلم چوقه قائمه تری کیده صباب
 دیدیکه یکی کورومک دوشن او ز رینه ضرورت بولغه دلیل اولدی و یکی
 کورومک و عدد محقق اولسنه دلبلا **بلد ز آدم** اولولونه دلیلده
 حق تگاو سف بیغیرله قرینا شلار نه یلدا زلرا قوری ننگم یورمشد اخی
 رایت احد مشر کوجا و الشمس و القمر رایتهم لی ساجیدین و یوسف
 بیغیرله علی السلام قرینا شلری هم اون بر لری اگر ب کسنه کند اولونه
 بر بجه نوز یولدا زلری بیخ اولدی کورومک کابلر اولدی قننه بیخ آدم
 جمع اولدی اگر کوردی یلدا زلر نوز سز ایسلر بر مصیبت لی یون قننه کابلر
 بر بجه آدم کله لر کسنه کند زوی یلدا زله اقتدا ایلی کورومک مشر
 رسولک همی اند علی روح اصحابه اقتدا ایله ننگم بیوم مشد اصحاب
 کالجوم بانها قننیم اهدنیم اگر ب کسنه یلدا زلی بر کورومک
 اکا برله مانع نبیه اگر کند و یلدا زلرا قوری کورومک عرته وارام بولر
 کسنه لذنه بر یلدا زل کورومک اقامت عالی برده اولتار اولغایوم اگر ب
 یلدا زلی اولغایوی کورومک بر قننیلر سنلر اولغایوم و یا قننلار اولغایوم

بر کسنه

بر کسنه یلدا زلی کورومک بیوم دوشده ی کورومک اولورده اکا اوست
 ایشته بر کسنه کند و یی یلدا زلرا ایله آتیول کورومک حفته چوق
 سوزلر سولینه و کاه اولکد بکلر و قاضیلر و حکام مجلسنه سوز
 اولغایوم زلر کله حق تعالی یورمشد الامزاسه قننلر فایده نلر
 مبین اگر ب کسنه کند و یی یلدا اولدی کورومک اگر بور جملو ایسه
 و عدده یی بر شفق اولر و کاه اولکده سفره و سحر و وقتنه ییلدا زلر
 نظر ایتمک دلیل اولر و کاه اولکده صلبده دلیل اولر بر کسنه یلدا زلی
 جسمی اولر و ذنه کورومک جملته و جملده ییلدا زلر زبیر عرب جمل
 باشتی ییلدا زلر دشتیبا مشلر و بر کسنه ییلدا زلی بر لرنده
 کورومک بخوم علمه یا کجه کورومک عشاری طویلو و نسنیه نظر یا ایز
 اولر کورومک یا ایشفق زخمه دلیلده ننگم حق تعالی یورمشد نظر
 نظر فی التیم فقال فی سقیم اگر ییلدا زلی کورومک ظهور ییلدا
 کورومک دوشلار سنلر کورومک یا طار لری کورومک سنلر اولر بر کسنه ییلدا
 کورومک کورومک کورومک قوری آدم کمنه اولر و کاه اولکده مشقه
 دلیل اولر بر کسنه ارضی ییلدا زلرا اولدی کورومک سنلر چوقه اولر و

اوله وارد قسده اگا بر چمنسه ديليله بر گمنسه بلدي اوز رينه
 دوشه ي کورسا کا عزت و دفت ايرشا کوز و زنده بوج واريسه
 و عد سجا بر شکنده ديليله مکر بر بنجه کون قبله ايلش اوله امانت بلده
 دخل و مخرج و مستر ي و زهر و عطارد در عا دل و اعتقاد اولنور کسه
 ديليله اول جملدن دخل ياد شاهک جهلادنه و مستر ي خن دارنه
 و مخرج جرب باشنه و زهر و عورتنه و عطارد حسوس باشنه ديليله
 بر گمنسه زهر بلدي کورسا اگر عرصه ايسه چمنسه غوري عورت
 اولنه و مستر ي بلدي ايسه باطل امره ديليله و سهيل بلدي باج اوله
 کشته ديليله و نباتات المفق بلدي عالم کشته ديليله بر گمنسه نبات
 المفق و مستر ي کورسا اول بر عالم کشتي فوت اوله بولکر بلدي ايشنه
 قوي اولان کسه ديليله بر گمنسه اوکري بيره دوشه ي کورسا اوله
 بيليله بر قطن قططان اولسنما آنا اولسنده ديليله بر پيشه کار بولکر
 بيلدي زيار کورسه ايشله کي کشته تتر روان اولوب صا نله **کوک کورسا**
 باد شاهدن قورجه و هده ديليله و کاه اوله که و عد له اولوا ايشلن
 و کاه فغان اولازنه دلالت ايدد بر گمنسه کندو کي کورسا کورسوسن

اشته ي

اشتها ي کورسه باد شاهدن بر امر اوز رينه ديليله اگر آدم يا عش
 طلبنه ايسه يا عش يا نه و باد شاهده قور قورن ديليله اگر بودوش ي
 بر مسا کورسه سفر ي معطل اوله اگر کورسک ايله قورک و يا عش و بيلم
 چک کيه يا اولوبه يا فتنه يا سواشه ديليله **بلدم** باد شاهد زير قور
 اوز رينه ديليله و صلاح غلافه کچک کسه و نجي اولرسنه ديليله و کاه
 اوله که باد شاهده ايو و عد له و کورسک و سونکده و اقباله و رعيتدن
 سطح انکه ناهينه ديليله و نر که بيلدم بولده و دوشمهک و عش
 و رحمت اولغنهک اگر بر گمنسه ياردي يا لغز کورب نوز ي ايلک کورسک
 اولن کورسه يا بصير ي جا کورسک ايسه فر ايسه سفر نر تعيل ايرش
 و دي باد شاهده بر امره ديليله و اگر کتي صحنه کچي ايسه کيشنه
 بعش رحمت ايرشند اگر آنا سنده و با فند بسنده يا باد شاهده
 التفات و بعينه کندو با التفات اولنه اگر بيلدم ايله بعش اولي کورس
 اولسنده اغلر و عي کمنسه و نه بر بر مز کورن اگر بيلدي يا عش کورس
 ايتورک و عش ي ايرشيدنکم شاعر ايدد لاکين بر زند بر قا حليگ
 ان حيا لبرق ما الما معد و دي قور قورسغنه ايرشيدن ديليله

اوله وارد قسندن اکابر چمنسه دلیله بر کمنسه بلدی اوزرینه
دوشاهی کورسا کا عزت و دفت ابرشا کرا وزرینه بوج وارینه
وعد سجا بر شکند دلیله مکر بر بجه کون قبله اعلش اوله امانت بلدی
دخل و مرجع مشرتی و زهرم و عطارد در عا دل و اعتقاد اونیو کمنه
دلیله اول جملدن دخل یاد شاهک جلا دنه و مشرتی خن دارنه
و مرجع جری باشنه و زهرم و عورتنه و عطارد حسوس باشنه دلیله
بر کمنسه زهرم بلدی کورسا اگر عرصه ای چمنسه بخویری عورت
اولنه و شوخی بلدی ایسه باطل امره دلیله و سهیل کلدی بیج اوله
کشیده دلیله و نباتات المین بلدی عالم کشیده دلیله بر کمنسه نبات
المعنی و شتی کورسا اوله بر عالم کمنی قوت اوله نو لکر بلدی ایستنه
قوی اولان کشیده دلیله بر کمنسه او کبری بیج دوشوخی کورسا اوله
بیله بر قطنی سلطان اولسنه آنا اولسنه دلیله بر پیشه کارو لکر
بیله زنی کورسا ایله لورکی کشنه تتر روان اولو بصا نله **کوک کورسا**
باد شاهدن قورجه و هدیه دلیله رکاه اوله که وعده له و اولو ایستلن
رکاه نقاره اولان د لالت ایدر بر کمنسه کندوی کونک کورسا اولسن

اشتی

اشتی کورسا باد شاهدن بر امر اوزرینه دلیله اکر آدم یا عشق
طلبنه ایسه یا عشق یا نه و باد شاهده قورقون دلیله اکر بودوشی
بر مسا کورسا سفر بی معطل اوله اکر کورسا ایدر قورک و یا عشق و یا
چک کیم یا اولو صبر یافتنه یا سواشه دلیله **یلام** باد شاهد بزقون
اوزرینه دلیله و صلاح غلافند چکمنسه و نچی اولسنه دلیله رکاه
اوله که باد شاهده ایو و عدل له و کونک و سونک و اقباله و رعیتدن
طبع انکه ناصینه دلیله زنی که بیلام بولده و دوشمک و پیش
و رحمت او لغت کور کمنسه یار دی یا لغز کورب نوزی ایلر کور
اون کورسا یا بصرفی چا کورسا اکر مسا فرایسه سفر نفعیل ایش
و دی باد شاهده بر امره دلیله و اکر کنی صحنه ایچی ایسه کیننه
بیش رحمت ایشدن اکر ناسند و یا افندیسنده یا باد شاهده
التقاة بوغیسه کند و یا التفات اولد اکر بیلام ایدر پیش اولدی کور
اوستنه اغلر و بی کمنسه و بر بر لور کون اکر بلدی یا عشق کور
ایتویک و عشق ایشیمد نکم شاعر ایدر لایک بر زند بر یا خلق
ان جنس البرقه ما الما معد و دی قورقون صغیر ایشسنه دلیله

اوز رینه بفر کورسار کمالا بر شاه سالدند جوق خانه اولده و باغش
 بولت خانه سوزعله دلیلد اکر کند بی بولند بیغ و اراغش بیکه سر
 حجه دار و تر بیت لوبلکه دلیلد و قلوبت فتنه دلیلد و اق
 بولسا آغش دلیلد و عماره دلیلد بر کسنه بر بولدی برون که چمد
 کورس سوزلاره و حتی بولت بادشاهه و باحا که کسبه دلیلد بر کسنه
 قرشاهی کورس بر بولنم چ بادشاهه یا بر حکم خنلاط ایه اکر بولتی
 بیور کورس بادشاهه یا بر عالم یا بر حکم مالدن خان کورس بر کسنه
 بولندن اوز نه التوق یعنی کورس بر حکم استی کشیدند ایدلر
 سالانچ بولنلر اولدی کورس اوز قورج کسنه اوله و حتی بولت عماره
 دلیلد و حکم من تعالی بفر مشدد **فالاملات** و قرا و صالوق
 بولمت فتنه یه دلیلد و حتی لشکر دلیلد و **یاغش** کورس اوه مسطرب
 کورس اجوز لافه و خیره دلیلد و مسافره اید و کلور اکر بیور بی کس
 کورس اجوز لافه دلیلد اکر یاغش تازه قان باطربا اولست کورس
 بادشاهه لظنه دلیلد و حتی یاغش طرباق اولدی نوز اولسه
 اجوز لافه دلیلد و عام اولان یعنی و حتی امو لافه و حجه دلیلد

اوز رینه

تنکم من تعالی بفر مشدد بر یکم اهرق حوقا و طعما اکر بیلدم
 ایلد یعنی اول و عدیه ایشد و بر که عرب یاغش سوزیلده الدیجی بلانی
 د بولر و دیغماله و بر عظیم بادشاهه لخنلانیه دلیلد اکر بیلدر من
 بر کسنه الیجی کورس یا کند و بر طوق قوری کورس کند بی اولاد و خیر
 اوزر سهول و کاولر و دیلر اکر بر کسنه طوق نلجی بیلدم یا ندسه
 اول بیلک فوج اوله اکر مور نولوا حجه و و شه بر کسنه بیلدی و حتی
 کورس سد و شغش ظفر بولر **بولت** اسلامه دلیلد بر کافرا و ز رینه بولت
 ایندی کورس مسلمان اوله و جعفر صاحب قرا و نه و معنی کند و ولایتی که
 بر کسنه کورس کنی بولنک اولدی کورس من تعالی د اکر اکتعلا ایشد
 و کاهی عله د لالت ایدر اکر کند بی بولند بیغش قوری کورس بیکه
 یا جمع ایدر کورس اوله قدر علم صاحب اوله اکر کند بی بولت ایلخانلاط
 اندی کورس بولننه نسنه المدی کورس اختلاف اندی کورس عماده نسنه
 امید اکر کند بی بولت اوز رینه بر کورس بنا ایتدی کورس دینده
 تحصیل ایدر کورس حسنانه حجه کند بی بیکه شاد باجله و حتی حکمت
 و رفعت ایلر مال بر کسنه دلیلد اکر کند بی بولت ولایت آدم

اگر قندار کسند یعنی کورسه قیغوسخی کیده اگر نیش یا لکن بر او در **سختی**
 کورسا و صاحب چنگ یا حبصبا درختی بر شاخ سبزه بر او ایدل حق **سختی**
 دوزکلا کند مطر زلفند که دیشند هیچ سوزنگ لوقند نکم حق تعالی
 بیور شدند و امطن ناظمین مطر اهناء مطر اللندین اما کور کور
 انک ما انظیلهم که صود در رحمت واره در نکم حق تعالی بیور شدند
 و از نشا من السقا ماد فایزنا بختات رحمت الحسید **و حکا و کور**
 یعنی کور که عام اولسون کوریک خاص اولسون رحمته و لیل او کور قان و یا
 طاش یا غدی کورسه عذابه دلیل دزد نکم حق تعالی بیور شدند و **امطر نا**
 علمیم حجازه من سجیل کورسون و یا بال یا غدی کورسون **سوز کور** حجازه
 و قریه بوض ندرت زین کور کورسه نشتیه دلیل دزد نکم حق تعالی بیور شدند
 ما غدا لنتنتم الیه **فاد** اجوز لفته دلیل دزد کور وقتنه و عا و ندرت
 زیاده کلمسا کور عا دشتند زیاده کلمسا عذابه دلیل دزد کور که حق تعالی
 بخیا سار لیلما نیدد کور آیت لرد ندرت کور سندا و زیند زیاده قاره و **سختی**
 کورسه اگا بر قیغوا بر شد کور صوفانی لجه بر یوله قارال کور رسد اگا
 مال ابر شد و اول مال الدن فاند کور کور صوا لجه کجی قاری کور کور شد در کور

زیاده

زیاده اوله **مطل** مالده دلیل دزد کور جوف و کلمسا کور جوفه عذابه دلیل دزد
 نکم حق تعالی بیور شدند و **ینا** من السماء من جبال فیها من بره جیب
 بهمن نیشا و صیر فرغ من نیشا کور طلق ناک صا منی بالوا اولسه کور کور
 کسند به الجنون مال کور که دلیل دزد **انکم صغالی** قور قور من امین اولفد
 دلیل دزد بر کسسا انکم صغالی قور کور سه اوله لیلده قان جوف اولسه
 دلیل دزد و دوش کور ندرت بر جرح نند قور قور اوله اگر انکم صغالی
 صار کور سد خسته کور دلیل دزد و کور نیش کور سه قور غدر وظلاله
 اعیان اوله و در خیا نکم صغالی کور مرکب عزیب ایسا اولنکه دلیل دزد و
 صاع طریفه یا ناندن کور کور ایسه جنه واکور صو طرف ندرت کور ندرت
 ایسه ضو کور کور و خیر اولسنه دلیل دزد اما غنیلر و کور کور مشقت
 دلیل دزد کور کور **اوره** و **سختک** یعنی صاعقه و دوشک عذابه دلیل دزد
 نکم حق تعالی بیور شدند **فانخذتم العاقبة العون** و در خ
 الومه دلیل دزد نکم حق تعالی بیور شدند **فصعقون فی السموات**
 و من فی الارض **بیل** اگر کور جوا ایسا بر شن بیور عذابه دلیل دزد نکم
 حق تعالی بیور شدند **فارسلنا علیهم الريح العقیب ما تدرون شی**

روح الطاهر ينشأ منه وليلد نكح حق تعالى بمشرد و من ابائه يرسل الراح
 مستورات **باب** **سادس** **آخر** **متعلق بنسب ربي بيان ايد**
 قيامت كورن كسند به ايد بركه يا ايد به كمي معصيته تنبيه و تخوفه
 وليلد اكر قيامت بر بره قوبه كورس اوله بر عدل كلك بر سر
 ذيرك قيامت عدالت بيرد اكر اوله بر اهل ظالم ايسر لمعنى تقا اندك
 انتقام الدا كرمظالم ايسر لمعنى بر اوله بر و ايشاري فصول اوله بر
 قيامت كونه فصل كورن بر كسند كند و عور بر قوبه قوبه كورس
 اوله كشي ظالم اوله نكح حق تعالى بمشرد **استمرو الذين ظلموا**
 وادواهم اكر قيامت ياكلن ذر ذر قوبه كورس قوبه نكح
 شاعر بر **بيت** قيامت صرخه الخمام به و بادت بده اوله
 والولد اكر سوا شورا د ملوك بر برى قيامت قوبه كورس ظالم اوله
 بلوكلا هلا كند وليلد بر كسند كند و قيامت طوره كورس سفر
 ايد **جنت** بر كسند كند و جنت كورس و يشلن ذر برى و ارمقند
 صوابيدى كورس اودر كد صالح عمل وليلد نكح حق تعالى بمشرد
 ا دخلوا الجنة بما كنتم تعملون **حكايت** ابراهيم ادم رحمة الله عليه بر اوله

بر كسند

بر كسند دوشده كورس مكه جنته كورس و صلوا من ذر برهم در حيا
 دنيا طاعوا من ذر نسندي بم بر كسند جنته كورس اما عيشنا من ذر
 نسنه تنا اوله اندك بر كسند نسنه فانه ائمه بر كسند كند و
 جنته معتم اوله كورس كورس نذ وقت كورس كورس دنياه و ايم
 معتم و عزيز اوله بر مزوره اامين اوله فوفا و نجسه و كن او عمل
 اشكسند وليلد اكر بر كسند كند و جنته كورس كورس معتم اوله كورس
 كسب اندك كورس هلا كند وليلد بر كسند كند و جنته كورس كورس
 كورس قوبه نكح ادم بر پيغمبر اوله اكر كند و جنته طواف
 ايد كورس و نقي و قد برى و جنته و قور قور اامين اوله و لسنه وليلد
 بر قور قور كسند كند و جنته كورس كورس اامين اوله نكح حق تعالى
 بمشرد **ادخلوا الجنة اذ كنتم علىكم ولا تخرجون** اكر قوفو
 ايسر قوفو سى كورس اكر عزير ايسر اوله بر جنت نكح بر ايد و
 جنته كورس جنته لاق اوله ائمه سنى و ائمه ائمه وليلد رنج
 جنت باغل و ليلد نكح حق تعالى بمشرد و **جنته** معتم
 بستانه كورس بر كسند كند و جنته صافون الاله كورس بر باغ

صافون ال اگر کند و بی بر جیت صافون بر طامو صافون ال که کورسه
 بر باغ صافون بر حمله ال اگر کند و بی طامو صافون جیت ال و سه عکس اول
 رد و بی جیت صافون الحق جیت لاق این شلسنه دلیله و طامو
 صافون الحق جیت لاق این شلسنه دلیله **جیت** اجاز الله
 منها بر کسنه کند و بی جیت ایلن کر کورسه جیس اوله زبر که جیت
 عاصیل بر نایله ال اگر جیت کردی و بی جیت کورسه ان شای الله
 جیت کر مکاه دلیله تکم حق تقابل بیور مشد **غ** تجلی الین تقو
 و نذر الطالبین فیها جیتا بر کسنه کند و بی جیت کردی و نذر جیتا
 کورسه معصیت جیت فریب اوله بر کسنه کند و بی جیت کورسه و نذر
 کرد و کتی بلسه دنیا و طاق اینجه اوله و بی ذلیل و حوسن اوله
 و اگر جیت طما مندر و نذر ایند زبر شلسنه الی کورسه بیکر نذر
 بر مشقت کورسه طغر و بوله کتکه و طاعت و بر عمل انگاه دلیله
 نغی بالله **صلوات** بوله دلیله بر کسنه کند و بی صراطیکر که و شلسنه
 کورسه بر معصیت کبر ال اگر کند و بی صراط و نذر نه و شلسنه کورسه
 بر عظیم ایضی بنه و نذر سلامت بوله و قور و بی نسنه دن ایمان اوله

کچن

اگر جده ایسه صحته و نیکه **صو** صورا و از د و وشه اشکال
 یقین اولسنه دلیله و بی دشمن او زبند ضرره دلیله تکم حق
 تقابل بیور مشد و بیخ فی القوم **کی** بر کسنه کند و بی کورسه
 کورسه او زبند قورق اوله تکم حق تقابل بیور مشد **انا اعلمنا**
ک ال کور **حساب** بر کسنه کند و بی حساب کورسه او زبند
 قورق اوله تکم حق تقابل بیور مشد **حسابهاها حسابها** بر
 و بی کند و بی حساب کورسه کند و نذر غفلت اولسنه دلیله
 تکم حق تقابل بیور بر **اقرب للناس حسابهم** و بی غفلت
معرضون با **سابع** بیور و بچیلو رفته بر نایله
صلوات ایسه نذر این و غسل اینه کسنه او د و لک و او مشکل
 اولسنه دلیله و اگر کسنه ایسه شفا اوله بر کسنه کند و بی صاف
 صوبه و وشه کورسه تیر جک شاد اوله اگر صو قرار فی سبب
 بولدی کورسه زیاد مالق اوله اگر کور کور بی فکر کجی صاف صوبه
 بجای کورسه النجوت خور کره اگر کند و بی صاف صوبه و وشه
 کورسه رحمت کبر اگر صو بولق ایسه عسرت و بیغوبه دلیله

و دخی بولوق صوبه کوردی کورسه بر صلح باد شاهده دلیله برکسنده
 کند و بی بولوق صوبه کورسه که غنسل ایدوب اندک جقدی کورسه
 بر قیفودون جقد اگر کند و بی اندک اجایی کورسه خسته دوشد که
 قول بولوق صوبه کورسه فاندی اگاهده و بیره اگر برکسنه بولوق صوبه
 اقرب سرزمینه کورگی کورسه تلف ایجابی کورسه دوشننده ضرر
 بولوا کورسه که دیک بوی بغلای کورسه دوشنلق اراقده کهنه
 و طو زلوصو و جینت نقصانده دلیله و صاری صوبه کورسنده
 دلیله و استی صوبه دلیله دنگم حق تعالی بیوشده و مستقر
 ما همیشه قطع معامه و باجی صوبه معاشه دلیله و با شل صوبه
 اوزق خسته کده دلیله و دخی غصه لومعاشه دلیله و قرصوبج
 و جملد خینه دلیله کلازه اگر کند و بی قرصوبون بوز الدی و بالجه
 کورسه بر خیز و عورت اولنه و دخی اندک چراغ کور اولغه دلیله
 و طنلوصو زخمستوز مال دلیله و طو و صوبه اگر کند و بی کورگی
 اندک خیز و بی کورسه جینت دلیله و طو و صوبه جینت نقصانده
 دلیله و اگر طو و صوبه جایی خینه و اما کور ملک قیفوبیه دلیله و اگر

صا

صا فصوله تن سختی برله قیفوبیه دلیله و اگر صوبه کور ملک واکا
 کور ملک ستره دلیله اگر بر برین دن صوبه قونیه کورسه اول بره لند
 بر قیفوبیه بر شد اگر بر منفعل بر صوبه کورسه بر صوبه کورسه
 بر بان مال صوبه فایده اگر کند و بی صوبه غزنا و لیدی کورسه جوق مال
 الذکره اگر کور کند و بی صوبه غزنا و لیدی کورسه مسلمانان دنگم حق
 تعالی برورسد حتی اذ وردک الفرقه قال آمنت اگر برکسنده
 کند و بی صوبه لیدی و کند و کند او دخی سوبه کورگی کورسه دنیای شوق
 غزنا اوله و صوبه قونیه کورسه بر ملک بیک برله قوته دلیله و اگر دوش
 صلح کورسه سوبه و فعلناه اولک اوله و الا صوبه و زوزنه پور ملک
 غزوه و بی شایبکه دلیله و دخی صوبه و زوزنه پور ملک برکنا و این
 ظاهر اوستند دلیله اگر کور یا این صوبه قونیه کورسه اکا
 منسوب اولان کسنده نکه دوتی نزل اولد کور کند و صوبه کورگی کورسه
 نغوی منفعل اوله ننگم حق تعالی برورسد قل اذینم انا صبح ما نکم
 غزنا بوز مال دلیله و بوز لوق باد شاهده مال اولینه دلیله و دخی
 بوز لوق قیفوبیه دلیله و اگر صوبه قونیه غزنا برده و کور بوز اوله اول وقت

اگر ترقی و صفا و مدنی تر جک بشود و کورس بود و لذت ابرش و بشود و
انک قدری مال حاصل آید و کچک سنا تک بایله و لیلید و کچکلی
انک فقیر و لیلید **خبر** تحصیل اولمش و مال و لیلید بر کسند
اوند و خبر کورس و تجارتی اولمش شریف ماله و لیلید اگر خبری
بشمش کورس و تجارتی بایله که کورس و خبری کورس اولد
ایله اگر اربا و نخی خبری بایله کورس مؤمن کسند اولا و کورس
ایسه و دشمن ظفر بوله **آش** آش بشل ک بر منفعت ایچدی برایشی
قینتک و لیلید اگر آشی بشل کورس کاکا بر در قاروش و خبری
حاصل اولد بخله آدم دلنه و وشه اگر بشود کورس ایسی تمام
اولسا اما اولد ایشده قایل بوله اگر آشی قبول ایلد بشل کورس
بر عمل اولد بشل کورس و لیلید اگر اسلان ایلد بشل کورس
بر طلم طایفه اولد بشل کورس و لیلید اگر آشی بخله ایشده
حرم اولد اگر ایت ایله ایسه بر جملیجه اولد بشل کورس
ایسه بر حرم مال کورس اگر بخله کورس ایسه بر جملیجه کورس
ایله بر توفیق و بایر تجارتی یا بر حلال دوزخ و لیلید اگر بر توفیق

مالد و لیلید **انک** بجه و صا و وزه در آقا انک دوزخ و بومعاشه
دیلید و قره انک بر نوزد که دیلید و خبری بشل کورس
و مالده بیک الجیه بایر یا اولد الجیه و بصله مال کورس اولد
بیش جملیجه و بشل کورس دوزخ و وزه و لیلید اگر کورس
جملیجه بیک اولسه عکس اولد اگر بجه کورس ایسه بیک اولد
ایله جمع اولد و بجه بیک عیشده ایو عمل بیلد و لیلید
و قره و انک قتلده و لیلید اگر کورس و بیک کورس کاکا خبری
و دجا اولد انکی بولوب قبل انک باقسند و لیلید و بوشن انک
اگر باد شاه زلیسه عدله و لیلید اگر پیشکار و ده ایسه بصله
صنعتی بشل کورس و لیلید و عرب دوشنده بیک کورس اولسه دوزخ
و اشی انک نفاق و بشل کورس و لیلید و بیک کورس
بر کسند آینه بولوب کورس و خبری و احتیاج کورس و لیلید و کورس
انک معاشه طایفه و لیلید و بصله بشل کورس و انک و چکلور
بر کسند کورس و بصله انک بیک کورس و اولد اگر کورس و بصله
بشود و کورس معاشه سی ایو و بصله و بصله بصله ایله

اگر توفیق

ابرو را بسنند دلیله **هریبه** هر کسه عالمی قبلند قیغ چنگله
 دلیله اگر بر بوج هر یبه بشر کورسه اول برده خسته و اریسه
 او کند زوزنده خرفا اوله بر کسنند کیسکوی هر یبه و یاسو کلش
 یاش و ییکورسه ازلر نه صولاش ووشه اوله صولاشه اکا بر برون
 بر قوم هلاک اوله **سوکله** در کله بنشارتنه دلیله اگر بنش اریسه
 دکلیسه بر اوشق قبلند قیغویه دلیله و سو کلش قوزی جوق
 حواله دلیله اگر ارق اریسه آنه ماله دلیله اگر کند یوس کلش
 قوزی زوزی کورسه کسبندک ییه و صغور سو کلشی قوز کسنه نوله
 بکلکده دلیله اگر کند یوس صغور سو کلستک بر نشنه بیاری کورسه
 عور خری حاکم اریسه بر اوله غلافه دلیله ابراهیم بیغور قنده ندرانه
قوله تعالی فالت انجا یجول حیند الحقوله خشرناه بغلام حلیم
 وای خایمک رزقه و اجوز لغه دلیله وضا اطای فیدی و دیبر که
 بر کسنه صغراش بیاری کورسه بر حکیمه یقیان اوله و او غلق سو کلشی
 او غلافه دلیله اگر با چیش بیاری کورسه بر مکلکه ده بنات بوله
 و بر نشنه سنوله سو کلشی قیغویه دلیله اگر صوله یاینه شقه بیاریسه

اتبله بر طالم حاقفه قبلند حرام ایلر قویله دلیله و جمعی کلکوز رزقه
 دلیله مکرکه هر یبه و بویج اوله نونلجوق و اوله حاصل اوله و
 صا و بر یبک خسته کله دلیله مکر قوشن قی ایلر اوله انکم خوقالی
 بیوه مستند وطم طویله عایشه یون **واق** یک ییکلده دن ایور و ده
 شیزن یک تزش یکاند یوز و مکر سنز تیلد بنش اوله اگر صوا چیس
 کبی یکی بچینا کورسه در کی زیاده اوله **نوبد** شریه یک حیانه
 و در کله و بیبشه به دلیله اگر جوق یغول اسیا اوله مکنه صغرا نوله
 ابروشه اگر یغول دکلیسه منفستوز قویله دلیله اگر آخی راحت
 بولمچون بیاری کورسه اطای لغند زلرض اس و کسنه اوله
طریخته طریخته رزقه دلیله و طریخنا تریب میام اجی و بره
 تجانه دلیله اگر یایغ یوشه **طیایج** عری لغند تجا بچون
 نوله اولور مال دلیله بر کسنه ایله بشر وی کورسه و یک ایچون نام
 جغری کورسه اجی و بر تجارت ایچونه مال نوله ایون و کند یی کلان
 آدمار تجا نده یاردم ایور **سور کلراش** یعنی سبک باجه باله ریت
 خسته کله دلیله مکر سوجا تیلد بنش اوله اگر اوله دکلی قویله یاش

ایو

سلی علیکم وعا علیکم وعا علیکم وعا علیکم وعا علیکم وعا علیکم وعا علیکم وعا علیکم وعا علیکم وعا علیکم وعا علیکم
 ویروق من عسلینک **شهد** شهد حال مال دلیلد زبراکا
 اود دکر ممشد بر کسنه کنده یا نانه بر باره شهد کورسه قشته
 علی خرقه اشمنه اوله و آدم اول عملک اشتمک استینه و شهد بالغز
 ایسه غنیمتده مال د لیللد اگر بر کسنه بر قابه شند کورسه
 بر علم اشکی کسنیه و حال مال د لیللد اگر بر آدمه شهد بیدرد
 کورسه ایوا و اولد نله قرانی اشتمه و شهد عابد و زاهد
 کشیده دیندن و بر کسنیه مال د و اصی دور کسنه کند خیشد
 بیز و اولد و قرینه بال بیز کورسه ناسنه و یا بعضی خنده نکاح
 ایله **بیز** بیز خستن مال د لیللد و هر قابی بیک الجیه د لیللد
 دوشه هاجنک حال کوره دور و کاه میسکنکه و خیر سکنه
 د لیللد و بود لیللد المثلدر که جن عرب دلنه قور فر آدمه
 دیولن و بیز نیک تازسی رزقه د لیللد و قور سوسه د لیللد
بیز بیز اسلامه و علم ابتدا سنه د لیللد زبراک عبدالله بن عمر
 رضی الله عنهما و ایله که حضرت رسول صلی الله علیه و آله و سلم داشتند

تکم آدم و عوا علیکم وعا علیکم وعا علیکم وعا علیکم وعا علیکم وعا علیکم وعا علیکم وعا علیکم وعا علیکم وعا علیکم
 یرد لیللد یوقاد و کورم باشد و یکا دعوتیه و قرله د لیللد و
 اشکی یا دکر اقد زکاد و اولد لیللد و قاز سگسی اگر
 بنفش ایسه بر عوتیه زکریله انش رزقه د لیللد اگر بنفش
 ایسه غنیمت د لیللد طاق سوکسی ختم جمع و لشن ماله د لیللد
 اگر طاق و خیر جگر بی خام بیدری کورسه آل رسو جا یا الوری غنیمت
 ایله بر کسنه بر برقی قور لرون باز و یا شاهنی پور سنی بیدری کورسه
 باد شاه قرلیغ غنیمت ایله یا اندی نکاح ایله اگر کندی سوکله دن
 بر یان مساقه الوری بیدری کورسه بر کسنه اجازت طوقه **حلال**
 حلال حال رزقه و اوسوزه د لیللد و حلو مؤمن اولد یا انتر
 شرنکته د لیللد و فاجره دنیا شیر نکته د لیللد حلو د رزقه و
 خسته کاندنغا اولسنه د لیللد تکم حق تقایب بر مشد
 یخج من یطوق نه اشرب مختلف الورد خیر شفا اللناس و وحی
 بال عیك بر عیوبی ایوب قور حقه د لیللد بر کسنه کند و بی بال بیک
 کورسه بر عوتیه المسنه د لیللد تکم حدیثه کلمه حدیثه بر عوتیه

جماعت بوی بیخی نارنج ایله اولدو کوردو سا دارلرینه قشندو و شدو زور کدرک اسغنده
نار وار و در و برکی صاریله و دادی قوشندو **زیتون** متاعه وصاله
دلایلده تنگ حقیقی ایله بیهوشندو و برهینونا و غلا و حلا و کافور غلبه
و قانکه و باقماختا کم و لاناغما کم و صا و زیتون و دینه قیغون
دلایلده اگر کندوی زیتون صیقل کورسه اکاخین و برکت ایشون **سینه**
کورن و ونکه و ونکه دلایلده زیتونک طاشیلدا و ونکه
بیرن صالمن و ده چی زیتون کورمه قیغونه دلایلده و زیتون جلاله
دلایلده و آنکاه یقنانه کسینه سفایه دلایلده **حکایت** اغنا و نه
بویخی خسته و شوب و افندنه حضرت سوبی صلی الله علیه و سلم کور کور
بیرن مشکر که صا خلق طرد ایسه اولدو نوره سفیان نوره چیغون
بیلان لجه کورده و کورده و واقع ندر تعبیرده سوال ایتمکده **سینه**
حضرت رسول صلی الله علیه و سلم بیون و غلا و زیتوندر ننگم حق
تعالی بیهوشندو **شیخ** مبارکه عساکره زیتونده لاشوقیه و لاغریه
و ده چی مراتب یا غی جا زید و خسته کله دلایلده اگر کندوی زیتون
اغنا چی زیتون ایله صوری کورسه انا سله مخلع این اکر اولدو اغنا چی

سرکه ایله صوری کورسه یا بیلدندو طه و سوبی کورسه انا سله
نکاح این زیتونک طه و سوبی کورسه انا سله
اولغده و صیر و صاغ اولغده دلایلده اگر بی بیوی کورسه خسته کورن
امین اوله و اوطا هید و سوبی ایدن اگر قشندو کورسه و الله دلایلده
و ده چی مسافر کلسنه دلایلده و غیر وقتنه کورسه خسته کله دلایلده
بیرن اکسار و ایسه و اند کندوی بیوی کورسه حرم ماله دلایلده
و یا شیلدو سا کورن زور و برکسته کندوی بیوی ایلدو طاشیلدا کورسه
امین زغده **موت** آنی بک شریکندو و یا بیوی کیشیدند بیوماله
دلایلده و ده چی با زکات کله و ماله و زهره و دین و عبادت و دلایلده
ایکده از قوت دلایلده **الوج** خسته کله دلایلده **قاون** کورن زغون
دلایلده و ده چی جوق قیغلو و جوق زحمتلوشیه دلایلده اگر قورقو
ایسه ایسه قیغون اولدو قیغون و و این سیرین حضرت تری ایدن
برکسته کندوی قاون بیه کورسه بر زیندند خسته دلایلده ننگم
حق تعالی بیهوشندو **قاصص** احد کم بو و کم همزه لاله بینه
فیلنظر ایتمه ازکی طعناک و بعضی اقراله و ازکی معلومده قاون

فوق بولشده اگر برکسند یوغزری بودن جطر کورس یوغزرت
 قدری فتنه دلیلد وایت وکدی وشرم یوغزری خسته کله یا
 سهاسه دلیلد و دخی قورم یوغزری بادشاهده برماله دلیلد
 یاربطلانده نره نه کتختا اولغه دلیلد و صخر بودد و عا نورلک
 یوغزری اکی دوشمن اراسنه صلحه دلیلد اراکنده دخی اذن اچکی
 کورسه دوشمنیلد یارینه و شخیرین یوغزری انک ایله بین کسه
 برهین کادک بولسه حاله و برکته دلیلد **قاون** سفره وزهره
 وعباده دلیلد نغمه قالی بیومشده و تورو و فانتخیر
 المازا **التقوی** **تلا بینه** لهو و طریبا ایلم اولان و زده و ضرورون
 بختات بولغه و لیلد **سکه** برهین کادک برله ماله دلیلد
 بودی برکته و اوز عمره و لهو اناغنه دلیلد و اوطا به و برین
 اوده آتی الجین کسینه برقوم ایله دشمن اولغنه دلیلد و اکس
 بره و دشتی سسکه اچیدی کورسه خلاص بولر و این سیرین و حمره
 اندعلیه سسکه ایوطلن **حکایت** حضرت جعفر صادق رضی
 الله عنه برکشنی کلوب ایترکی دوشاه کوردم اقام بکا بر شریعت

قرینه

بیوس مشلرد و بیما انا تم اوتیت بقلح لبه فشریب مندم اعطیت
 فضل عمران القناری یعنی حضرت رسول الله صلی الله علیه و سلم بودد و
 بکا بر قبح یوغزرت و برلاری اذنه اجمعه و بندلرخنی عمره به خطابه
 و برودم حضرت رسول و صلی الله علیه و سلم سوالا ایترکی که یا رسول الله
 بود و شلک تقدیری نده حضرت رسول صلی الله علیه و سلم ایترکی
 و دخی یوغزرت زحمتی جمیع اولور مال دلیلد نغمه حق قالی بیومشده
 لبناکها سائفا لئلا یبین و ایزان یوغزرتی حریم مال دلیلد
 زیرا که نوش اولش و یاقی جفتند قیوم یوغزری اومال دلیلد
 و آت یوغزری اید که دلیلد و طوشان یوغزری خسته کله شفا
 بولغه دلیلد و قات یوغزری عسیر کله دلیلد و قیلا ز یوغزری
 ظاهره و شتغله دلیلد و ارسالان یوغزری بادشاهده برماله دلیلد
 و قیلا ز یوغزری عقله با برماله مصیبت ابرشکه دلیلد و آدم یوغزری
 اراکجه کله مال دلیلد و کئی امن کسینه اوز اولمه و اراکنده دخی اذن
 امیدی کورسه حبسه دلیلد اوله زیرا که اچکا اولان اوشن جمجود
 اولور اراکنده خستنا اچیدی کورسه حبسه کله شفا بولر زیرا که اراکنده

سکه اجود ری بیورج بلکه او غلو که داوید بیورج صنعتنا و کوه
 اول صنعتنا اینها اولود که باغی که بر غود دن حاصل اولود صنعتنا
 ماله دلیلد **سفر** بر کسند کندی سفر چیه تو کورس بر فخله یه
 زیاده که لوط قومنا عفا لاندند **شکر** ماله دلیلد و شکر تو شی
 سولیشکی شیرینه اولور سوزده دلیلد **خرما** حالال دزقه دلیلد
 بر کسند کندی خرما فی قطران برله بیورجی کورس عورجی کند که
 کولو برش اولسند دلیلد اگر آغی عورتی بوی کورس ازنده و شغنی
 میراث بوله اگر بر کسند کندی بر خرما ای یکی با یوب چکر کند
 جفر جی کورس اکا خه تعالی بر اولان و بره و خرما و قنده قرله
 و عملد دلیلد و غیر وقتنه عملز عملد دلیلد و خرما چکر کند
 خرما د جفر حرق سفره و ایر قافند دلیلد و رب و کتله بر
 ایا دان بون تولیه دلیلد و غیر وقتنه کسند کتله بولنه دلیلد
 تکم حق تعالی بیورج شد **هر قی الیله جلیع الفلاندنسا قلا**
 علیله و طباج حنیبا دکلی و اشرفی و قوی عینا حسنه ایکن اند
 بیورجی حق تعالی امر شد سنا بولری و غیر وقتنه ایدی **اوزم** بقالوا

دزقه

دزقه دلیلد اگر وقتنه ایسه دنیا تازه کند دلیلد اگر غیر وقتنه
 اولسه اگر کند و بر دستم اوزم کسندی کورس اکا بر عورجی تاند
 جمع اولمش ماله ابرشه و بر دستم اوزم دیشک میک انجیر دلیلد
 و آن اوزم خیم و حسنه کله زینغا بولسند دلیلد زبده که بوی
 علی السلام اینها اغری عارض اولدی حق تعالی ذاکا و حی کلایک
 یا فوج آقا اوزم بی فوج بیورج بیورج سفا بولری و قره اوزم تو
 ماله دلیلد اگر وقتنه اولسه و اگر غیر وقتنه اولسه حسنه کله دلیلد
 اگر ماله کورس محک صوفیه دلیلد اگر بر کسند کندی پادشاه
 اینکند قره اوزم جمع اید کورس اولک عددی قدر کند و بیورج
 اولد و او طایفه و درس اید قره اوزم بر صنعت دلیلد و قره اوزم
هر جنک اولسه هم صنعتلو دزقه دلیلد **بخ** ماله دلیلد
 دلیلد ویشلوه اولک نظیری بوقربان عباس و صفا نه بولور
 دیناده جنیت عیشلونه انجیر دزقه بیورج بوقربان اگر کند و بی
 انجیر دزقه کورس زخت ایلاند دزقه ابرشه هر دانه بیورج
 یا با المونه دلیلد و آن انجیری هواده ککش لسته نور و خیمه دلیلد

۳۳

ماله د ليلدر وده چي انا رانگي سببندك چولم ودرند د ليلدر اكر
 انا رانگي بيروي كورس بر خستكلك شفق اولور وانا رانگي عرب
 طالدي بي اكي اچكه دغي نيشيه امتلورد **بادم** حاللا روقه د ليلدر
 اكر ازنه كندوي بي كورس خصوصتلكا بوزن قارنسه بر كسند
 كندوي برانچندن بادم دوشور كورس بر بخيل كشيدهن اكامل
 اويشدا اكر اچايسه ازن بين مستولينك عزلند د ليل اولد **تريخ** مومن
 رجوع آدم لاسنده قروي عظيم دهسبي كو چك و قوقه چاي
 اهلند وادمار و محبوب كورون كشيده د ليلدر وهر شب شريفه
 كلشنه **مقل المومن الذي يقرأ القرآن كمثل الاتريخ** وبعها طيب
 وطمع با طيب يعنى مومن اولان كسندك مثلي تريخ مشلدر
قوي چاي ودا چاي اولور اكر تريخان برنسنه لاي كورس
 اكر دغي كوك ايسه اجوز لغه د ليلدر اكر صا روايسه اجوز قايلا
 حسنه كده د ليلدر اكر كندوي تريخ بين تريخ بيوي كورس بر جمع
 اولمش مالانده كيه **تريخ** چلندن جمع اولمش ماله د ليلدر
 اكر صنق ايسه زحمتسز ماله د ليلدر اكر قوجعادهن اشدي

ماله اولد

وقرانچي بريشته د ليلدر اكر كندوي ايلور ايله زيون بركورس بر بين
 ايله نكم حق تعالي بيور مشده **والتيق واليتون** اكر هر بري باكلن
 بيوي كورس بر يلاز بوه انا چي وده چي ايلور ايله زيون بيوي ايلور
 د ليلدر وزيكده آدم بيوي بريشته چي جيفيق ايلور غلبنده نذا اولد اكه
 اكي صقله اكر بيوي بوسوزي اشدي چك عامه اولور غلبنده نذا اولد
 اكر قور قور آدم ايلور چي كورس مامين اولد نكم حق تعالي بيور مشده
والتيق واليتون وطور مستيق وهذا البله الايتون و قور و لخير
 حاللا ماله د ليلدر **عتاب** ماله د ليلدر **انا رانج** اولمش ماله د ليلدر
 بر انا رانك دوه يا بوز يا ارون دوه دوشه ايلور حالده كوره
 د ليلدر وده چي عورت ودا شافه د ليلدر وانا رانگي ايسه بركورس
 د ليلدر و اكر صنق ايسه عورت د ليلدر اكر ايلور ايسه بر عورت
 د ليلدر وده چي برونه انا رانگي شاه بر شهر و زرينه وارهغه د ليلدر اكر
 اكر صنق دوي كورس بر شهر تريخ ايله انا رانگي قوني شهر ايله باروسه
 ودا نري شهر ايسه د ليلدر اكر انا رانگي ق ايسه ايلور د ليلدر اكر قور
 ايسه قورنه د ليلدر ودر تر انا رانگي ماله د ليلدر و طلق انا رانگي

بخورد که رسا کا بر خور ابرشته و المله سغرا عورت را تشبیه اشعار در
امروز جوق ماله د لیللد و صا و ز امر و خسته لاله لاله د لیللد و
 اکرا لاله امروز که کوی کورسه بر جمع اول منش مایا بترا نوبه و وحی
 امروز خیده د لیللد و امروز وقتناه یک حمام ماله د لیللد **ایوه**
 خستنگده شفا و ماله د لیللد و حورین نریونه کلش و آتی یک
 طلاق ز خستی زایل اید و کوی صا و سندن لایو در کوی باز کانه
 اختی که لیللد و صا بر صیر و ککه د لیللد اگر کندوی ابو صقر
 کورسه سفر اید و جوق فاند **بوله شفتا** او که وقتناه دکسه
 خستنگده لیللد و نیش قور قیه د لیللد و شیرین امینت و مقصود
 و لیللد **مختار** آبی بین و یا کمالک اوسپی رزق د لیللد **کلنا**
 عراق قدن بکان ز قد د لیللد و دخی کلنا رحلال الخیه و التونه د لیللد
 و عشاره اکا بر لیل و لوی پیش بو قد و صا لیلی زبان ایتمز بر کسه
 کندوی کلنا بر کورسه دخی ابو اوله اگر حکم متبیا توبینه قابلیت
 و ارایسه کند و بد ابرشته **ناریخ** حکا و دی بل و ناریخ و دخی شریه و لیللد
 و قور و ایف جمره اقد علیه مختلفه نون بیو مشک که فتنه د لیللد و کور

کورسه خاصت سوزا ایشده **جوز هندیک** کا هلمر سوزنه د لیللد
 اگر کندوی اند کلخ و لیلی بیدی کورسه کا هلمر سوزنه ایشده
 اگر کندوی کا هلمر اولدی کورسه جونه هندیند و دخی مختر د لیللد
 اگر کندوی اند زیندی کورسه جیم اوله **توت** اغلی خیه و قوراسی
 التونه د لیللد اگر ای فاسلا و لیلی کورسه بران شیخی و خنده د لیللد
زرد الو یعنی شمشیر که وقتناه کورسه التونه د لیللد و وقتناه
 کورسه خستنگده د لیللد و کوی اقیبه و صا و سوزنی التونه د لیللد
 اگر وقتناه صا و زرد الو بیدی کورسه التونه نصیقا اید و برینجه
 دخی صا و لکنه ماله صرفا ایشده د لیللد **المه** همت زیاده ککنه
 د لیللد و شیرین الما سکی سندن اید و زین که ترش المجرم ماله
 د لیللد و هر بنیمه عشق عشق حرام ماله د لیللد مکر قانه کد انوش
 کوی کجسد صحنه د لیللد و د لیلدی که المه ترشنگد صا و بی بو قد
 اگر کندوی بر باد شاه بر لاله لاله نای کورسه باد شاهن اکا بر لیلی
 ابرشته اگر سوجی مجلسنده بر المه قور لیلی کورسه لیمه و دوشوب فتنه
 و تکب اوله اگر المله مسجده قور قور کورسه بر عورت اوله اگر لاله

بخورد

